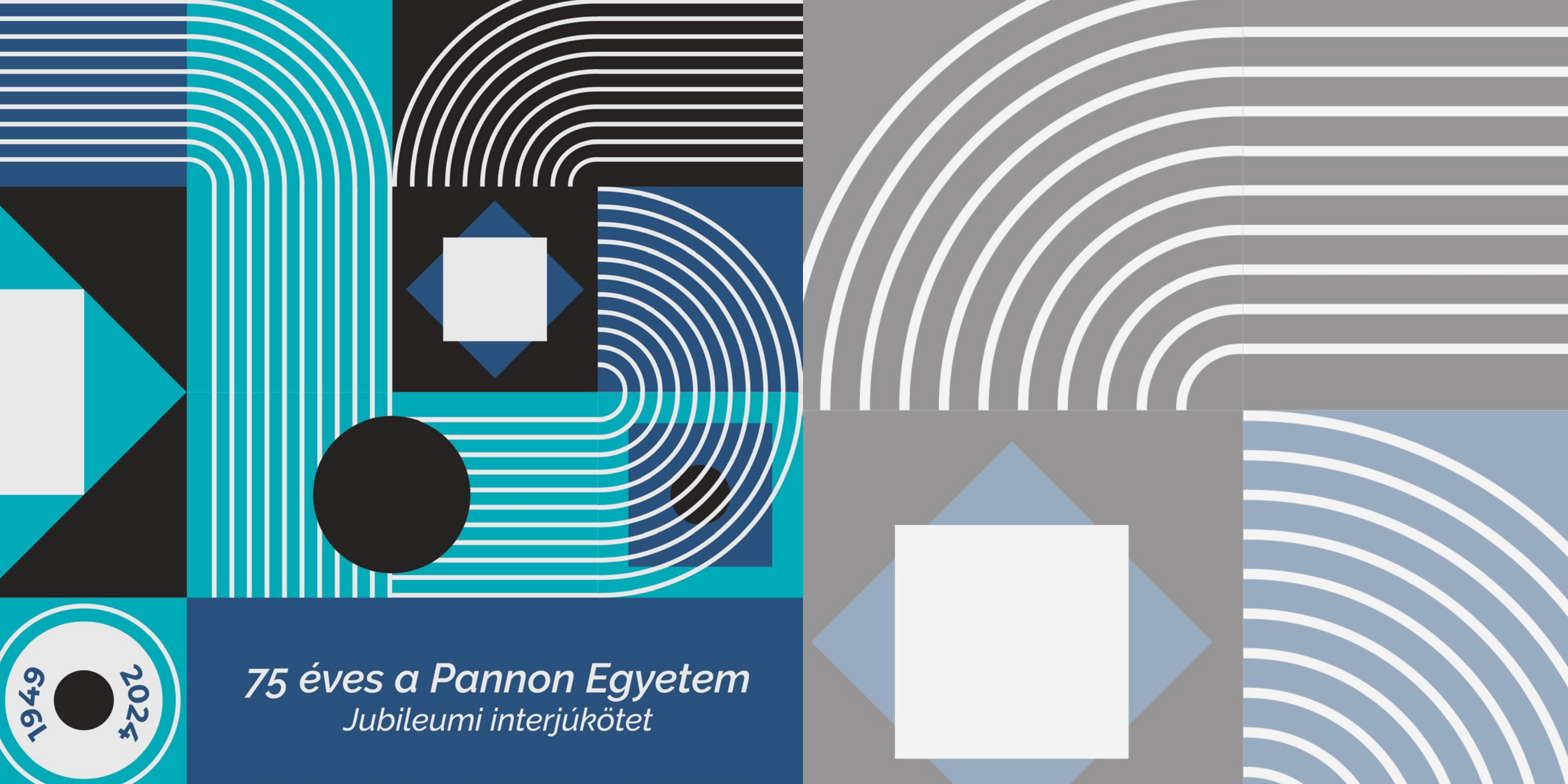

75 éves a Pannon Egyetem
Jubileumi interjúkötet

75 éves a Pannon Egyetem

**75 éves a Pannon Egyetem
Jubileumi interjúkötet**

Szerkesztők: Felföldi Gábor, Kiss Nikoletta, Kruppa-Jakab Éva
Tördelőszerkesztő, grafika: Gáti Kornél
Címlapterv: Czene Adrienn
Anyanyelvi lektor: Bélafi-Zihár Dóra

Lektorálta: Gelencsér András akadémikus

Az interjúkat 2024. júliusa és 2025. januárja között készítették:
Abonyi János, Elekesné Tringli Alexa, Felföldi Gábor, Gáti Kornél, Horváth Virág,
Iván Katalin, Jóna István, Kiss Nikoletta, Marton Angéla, Pósfai Mihály,
Szabó B. Eszter, Szeifert Anita, Talián-Szalai Renáta, Tihanyi Kata,
Tudósné Ódor Eszter

Közreműködők: Dobos Rebeka, Pelyvás Anna, Rédei Kitti, Szekér Vivien

Kiadja a Pannon Egyetem, 2025

A kiadásért felelős a Pannon Egyetem rektora, Dr. Abonyi János

Készült a By Line Kft. nyomdájában, Siófokon, 1000 példányban
Felelős vezető: Zsolnay Csaba ügyvezető

ISBN 978-963-396-295-4

Fotók:

Dencs Bence, Domján Attila, Elekes Gergely, Gáti Kornél, Gáspár Gábor,
Felföldi Gábor, Fux Marcell, Kovács Anikó, Kovács Bálint, Májer Csaba József,
Frances Marshall, Nyerges Roland, Pesthy Márton, Pat Redmond,
Szabó László, Szalipszki Benedek, Szaniszló Csaba,
Tudósné Ódor Eszter, ifj. Veress Gábor

Köszönjük, hogy fotóval segítette munkánkat:

Balluff, Frame Pictures - Photo & Video, Freepik, Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.,
Ír Nemzeti Opera, MATE Georgikon Campus, Óbudai Egyetem,
Pexels, Széchenyi István Egyetem, VESC, VOSZ, Zsidó Kiválóságok Háza

A további fotókat az interjúalanyok bocsátották rendelkezésünkre, illetve
a Pannon Egyetem és az Egyetemünk újság archívumából válogattunk.

További információ, bővebb interjúk: <https://75.uni-pannon.hu/>

75 éves a Pannon Egyetem Jubileumi interjúkötet

Pannon Egyetem, Veszprém

TARTALOM

KÖSZÖNTŐK

VEZETŐI SZEREPEBEN

Birkner Zoltán
Gelencsér András
Heil Bálint
Friedler Ferenc

Bodnár Éva
Fehérvögyi Beáta
Németh Sándor
Palányi Ildikó
Süle Zoltán

Agárdi Izabella
Decsi Péter
Gerencsérné Berta Renáta
Utasi Anett

A SIKER ÚTJÁN – ALUMNI TÖRTÉNETEK

Buzder-Lantos Kornél
Gazsi Attila
Horváth Ádám
Horváth Balázs
Józsa Edit
Koók László
Kürti Sándor
Lengyel Edina
Olti Ferenc
Pató Sándor
Pápai Tamás
Rasovszky Kristóf
Ruppert Tamás
Takács Ákos

TUDOMÁNY, OKTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ

Bartha László
Bárdos Jenő
Dublecz Károly
Felingier Attila

11	Guttman András	98
	Hancsók Jenő	100
	Járvás Gábor	104
	Kovács Zoltán	108
	Lakatos István	110
20	Mészáros Ernő	112
23	Navracsics Judit	114
26	Padisák Judit	116
28	Papp Sándor	118
	Pósfai Mihály	120
30	Skodáné Földes Rita	122
32	Szabóné Bárdos Erzsébet	123
34	Török Ádám	126
36	Tuza Zsolt	127
38	Veress Gábor Elemér	129
	Vonderviszt Ferenc	132
40	Vonderviszt Lajos	133

EGYETEMI MOZAIK

	Csiszár Józsefné Rosta Mária	138
	Balla Emőke	140
	Dallos Zsuzsanna és Dallos András	142
52	Edvy László	145
55	Egykori hallgatók a jelenlegi hallgatókért	148
58	Felföldi Gábor, Gál Balázs, Haraszi László, Tudós Gábor	
61	Egy szinkörből hárman	152
63	Franczia Dániel, Komáromi Sándor, Nagy Gyula	
65	Géczi János	160
68	Kövári Éva	163
70	Markovszky György	166
73	Mészáros Zoltán	168
75	Nagy Károly	170
77	Németh Zoltán	173
79	Polinszky Károly	176
83	Simon Attila	178
86	Szentessy Balázs	180
	Szokolik Gergely	182
	Timár Lajos	186
	Vargák a HÖK élén	188
	Varga Ákos, Varga Eszter Mária, Varga Dévald Olivér	
90	Veres Györgyné Petrőcz Mária	198

FOTÓMELLÉKLET TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉSEL

KÖSZÖNTŐK

Tisztelt Olvasó!

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” Válságokkal teli világunkban, mikor szembesülünk a fenntarthatóság nyomasztó problémarendszerével, időszerű átfogalmazni Tamási Áron gondolatát: Azért vagyunk a világon, hogy a következő generáció is otthon legyen benne.

Ebből fakad, hogy a legnagyobb örökség, amit adni lehet a következő generációnak, nem más, mint egy otthon, melyet szeretetteljes gondoskodásra és nevelésre, tudományra, kultúránkra és a jövődök bizakodó hitére építettünk.

Egyetemünk hetvenöt éves jubileuma elsődlegesen a generációkon átívelő közösségeink sikeréről és az azért érzett háláról szól. 1949. szeptember 26-án indult az oktatás intézményünk jogelődjében egy maroknyi csapattal. Szinte csoda, hogy egy ilyen kis közösségből indulva hetvenöt éven át sikerült megőrizni, gazdagítani és kiteljesíteni szűkebb értelemben vett otthonunkat, szeretett egyetemünket, és sikerült hozzájárulnunk környezetünk fejlődéséhez.

Mindezért nagyon nagy köszönettel tartozunk elődeinknek. Bár kétségtelenül inspiráló óriás elődök nyomdokába lépni, azért ez nyomasztó örökség is egyben: vajon leszünk-e olyan erősek, elkötelezettek, állhatatosak,

kreatívak, mint tanáraink és elődeink, sikerül-e megküzdünk az aktuális kihívásokkal?

Szerencsére sok jó példa áll előttünk. Személyes példák az egy életen át tartó rendszeres, alázatos, segítőkész, igényes munkára épülő pályafutásokra, és példák a közösségeket sikeresen vezető személyiségekre. Kritikus fontosságú, hogy ápoljuk a személyes történeteket, legendákat, egyetemi hagyományokat.

Elődeink azt üzenik, hogy a sikerünk érdekében a folyamatos alkalmazkodás mellett meg kell őriznünk azt a tetterkésztséget, amely azokat az egyetemalapítókat jellemezte, akik egy nyár alatt életre tudtak hívni egy felsőoktatási intézményt. Meg kell őriznünk azt a bátorságot és egymás iránti felelősségvállalást, amit az '56-os veszprémi egyetemisták és vezetők tanúsítottak, valamint azt a tudományos és szakmai igényességet, amely generációkon át öröklődve az egyetemi rangsorok élére, a világ legjobb öt százaléká közé emeli intézményünket.

Köszönetet és hálát mondok ezért az útravalóért, mert ennek birtokában a jövő kihívásainak is meg tudunk majd felelni, hiszen mindig tudni fogjuk, mik az értékeink.

Abonyi János rektor

Tisztelt Olvasó!

Hetvenöt év hosszú idő. Hosszú idő, ami alatt nagy utat lehet bejárni, ha megvan a szándék a fejlődésre, bátorság a változásra, és nem utolsó sorban kitartás a célok eléréséhez.

Amikor 1949. szeptember 26-án Veszprém hivatalosan is egyetemi várossá vált, valószínűleg csak kevesen gondolták, hogy a tizenhat oktatóval és százhat hallgatóval induló – akkor még nem is önálló – intézményből, a XXI. század elejére egy nemzetközi szinten is ismert, öt városban több mint száz képzést gondozó erős egyetem – a régió innovációs központja válik.

Néha elgondolkodom, hogy ha ma végigsétálna az Egyetem utcán Polinszky Károly professzor úr, – intézményünk alapító dékánja, majd rektora – vajon mi járna a fejében. Tetszenének-e neki a felújított épületek, a NanoLab és az új sportpályák? Büszke lenne-e az öt karra és hét kampuszra, a több mint harminc országból érkező külföldi hallgatókra, a csaknem ezer sportolóval büszkélkedő Veszprémi Egyetemi Sport Clubra?

Biztosan megkérdezném tőle, hogy eszébe jutott-e, amikor elmondta köszöntőjét az első tanévnyitón, hogy egyszer az intézményt a nemzetközi rangsorok

a főtábláin jegyzik majd, míg az oktatók/kutatók közül többeket a Stanford a világ első két százalékába fog sorolni. Bízom benne, hogy jóleső érzés töltené el, és büszkén gondolna arra a több ezer emberre, akik az elmúlt hét és fél évtizedben mind hozzátettek ahhoz, hogy a Pannon Egyetem elérjen oda, ahol most tart.

Természetesen az út itt nem ért véget. Az már a mi felelősségünk, hogy az elődök munkáját folytatva tovább építsük a Pannont, és a következő hetvenöt év ugyanolyan sikeres legyen, mint az ezt megelőző. A feladat nem könnyű, a világ gyorsan változik, a verseny már globális, de hiszem, hogy szándékkal, bátorsággal és kitartással minden cél elérhető.

Boldog születésnapot kívánok, Pannon Egyetem!

Csillag Zsolt kancellár

Tisztelt Olvasó!

Az alapításának hetvenötödik évfordulóját ünneplő veszprémi universitas elválaszthatatlan városunktól, amelynek polgárai büszkéek egyetemünkre. Ennek az összetartozásnak sokatmondó, jelképes kifejeződése, hogy 2023-ban – a Pannon Kampusz gondolatának megvalósításaként – lebontották a város és az Egyetem közti kerítést, létrehozva ezzel Veszprém legszebb és legnépszerűbb zöld parkjainak egyikét, az Erzsébet sétány mentén. A folyamatosan bővülő Pannon Egyetem mára várossá nőtte ki magát a városban.

A legélhetőbb települések toplistáján fontos szempont az oktatás fejlettsége és minősége, ezért Veszprém és egyetemének célja ezen a területen is összesimul. Az egyetem a helyi kulturális élet egyik központja, a gazdaság motorja. Amikor az elsőéves hallgató egyetemet választ, akkor nemcsak várost, de lakóhelyet, sőt, életmódot is választ vele.

A Pannon Egyetem az utóbbi években egyre inkább a régió átalakulásának, megújulásának is fontos tényezőjévé vált. A „kiterjesztett karok” olyan új oktatási helyszínek, kampuszok Veszprémen kívül, ahol elérhető a Pannon Egyetem által nyújtott kimagasló felsőoktatás és képzés. Ma már Nagykanizsán, Zalaegerszegen és Kőszegen is rendelkezésre áll a modern, világszínvonalú felsőoktatás a Pannon Egye-

tem jóvoltából. Egyetemünk és Ajka város stratégiai megállapodásának eredményeként 2022 májusában adták át az intézmény Ajkai Kampuszát, amely máris nagy népszerűségnek örvend.

A „világszínvonalú” egyetemünk esetében nem csupán hangzatos jelző! Nemzetközi rangsorok alapján a Pannon Egyetem a világ felsőoktatásának szűk elitjébe: a legjobb 5-6%-ba tartozik.

Veszprém polgármestereként további töretlen fejlődést kívánok a Pannon Egyetemnek, amely hazai és nemzetközi összehasonlításban is a legjobb, legszínvonalasabb, egyben a legnépszerűbb magyar felsőoktatási intézmények egyike! A hetvenöt éves Pannon Egyetem Veszprém büszkesége, oktatásunk, tudományunk és kultúránk fellegetvára.

Az ünnepi kiadvány, a jubiláló Pannon Egyetem múltjába, jelenébe és jövőjébe enged bepillantást. Olvassák figyelmesen, adják tovább másoknak is, hogy minél többen megismerhessék egy legendás egyetem izgalmas, fordulatokban gazdag történetét, és az ígéretes jövőről alkotott vízióját!

Porga Gyula
Veszprém Megyei Jogú Város polgármestere

Tisztelt Olvasó!

Korszakküszöbökön túl, hét és fél évtized már-már történelminek mondható távlatából szinte tényként kijelenthető, hogy a veszprémi egyetem hajdani megszületése a vidéki Magyarország fejlődésének egyik jelentős állomása, fellobbanó fáklyafénye volt. Létrejöttét motiválta, hogy a Dunántúl egyik tudásközpontjaként magához vonzza a vegyészethez, a mérnöki területekhez vonzódó fiatal tehetségeket, a kutatás és a fejlesztés lehetőségeit, hogy ezzel esélyt kapjon a sikerre, a jövőre Veszprém, és rajta keresztül a térség, sőt az régió egésze is.

Ezt a szerepét oly mértékben be is töltötte az évtizedek során, kiterjesztve karjait más tudás- és tudományterületekre is, hogy számos szakterület legmeghatározóbb személyiségei, szakemberei és professzorai e bölcsőből nőttek ki. Így idővel méltán öltötte magára a hatókörét és szerepét kifejező és jelképező Pannon nevet. Melynek jogosságát az a hazai innováció is megerősítette, hogy ez az egyetem lett az első, veszprémi szívét megtartva, amely valóban hálózati stratégiával vetette el a tudás magvait a Pannon vidéken. Köztük 2000-ben Nagykanizsán is, ezzel erős köteléket teremtve városaink, Nyugat-Dunántúl legfontosabb városai között is. Regionális fejlesztési szakemberként, uniós fejlesztési politi-

kusként sok-sok személyesen megélt tapasztalatból tudom, hogy a sikeres jövő megnyerése nem lehetséges erős tudásközpontok, a fejlesztés és az innováció terepei nélkül.

A Pannon Egyetem története során számos esetben bizonyította, hogy e készségei, missziója erősek, betöltik szerepüket, de mindezekén túl a nyitottság és a rugalmasság is az erényei közé tartozik. E nélkül nem létezhetne Nagykanizsán sem egyetemi kampusz. Ugyanakkor épp a saját példánk is felmutatja, hogy az egyetem számára fontos a meglévő hagyomány felkarolása, fejlesztése; így születhetett meg Nagykanizsán a helyi vízkezelési tradícióra felépülő felsőoktatási képzési paletta, amely már a külföldi hallgatókat is felénk fordítja. Ahogy a körforgásos szemléletre épülő felelős tudásterületek, melyek európai léptékben is kiemelkedő jelentőségűek, és már itt is jelen vannak az egyetemi képzésen belül. Ez a jövő! És ennek részesei szeretnénk lenni a továbbiakban is, első körben még minimum hetvenöt évre.

Horváth Jácint
Nagykanizsa Megyei Jogú Város polgármestere

Tisztelt Olvasó!

Biztos vagyok benne, hogy ez a kötet nem csupán a mindenkori hallgatók szívének lesz kedves és érdekes olvasmány, de magával ragadja majd azokat is, akik eleinte csak tétován, kissé talán idegenkedve, pusztán kíváncsiságból lapoznak bele.

Büszkeséggel tölti el az embert, ki mindenki tanult az egyetem falai között, vitte aztán magával az intézmény és Zalaegerszeg jó hírét. Rácsodálkozunk, hány és hány ismerősünk lett idővel a tudományos, a kulturális, a sport és a közélet meghatározó alakja. A sikerhez persze mindig szükség van kiváló egyéniségek alkotta oktatógárdára, amely hisz a hivatásában. A hetvenöt esztendő igazolja, hogy az egyetemen ez adott és adott volt. Köszönet érte! Nem mindegy ugyanis, mit hagyunk örökölni, és hogy újabb évtizedek elteltével kiben milyen gondolatokat ébreszt, ha meghallja az egyetem nevét.

Zalaegerszeg önkormányzata kiemelt stratégiai célként kezeli a felsőoktatást. Jól tudjuk, hogy a magas színvonalú, versenyképes képzés elengedhetetlen feltétele az erős gazdaságnak. Öröndetes, hogy mára Zalaegerszeg is „egyetemi város” lett. A Zalaegerszeg Felsőfokú Oktatásáért Közalapítványt is azzal a szándékkal hozta létre a város közgyűlése még 2001-ben, hogy minden anyagi és erkölcsi segítséget megadjon

a zalai megyeszékhelyen működő felsőoktatási intézmények fejlesztéséhez. Büszke vagyok rá, hogy közel egy évtizeden keresztül, 2001-től egészen 2010-ig a Közalapítvány igazgatójaként magam is sokat tehettem szülővárosom felsőoktatásáért, de alpolgármesterként, és 2014 óta immár polgármesterként is.

Biztos vagyok benne, hogy az oktatók szakmai felkészültsége, a településen megvalósult fejlesztések, munkahelyteremtő beruházások szintén hozzájárulnak ahhoz, hogy a zalai megyeszékhelyen tanuló hallgatók továbbra is megfelelő tudás birtokában léphetnek ki az intézmény kapuján, és léphetnek be első, akár zalaegerszegi munkahelyükre. Remélem, hogy a mindenkor hallgatók szeretik, megszeretik Zalaegerszeget, szívesen maradnak nálunk, vagy idővel visszatérnek városunkba.

Jó szívvel, szeretettel ajánlom valamennyi Olvasónak ezt a kiadványt! Tartalmas, kellemes időtöltést, jó szórakozást kívánok hozzá! Kívánok e nagymúltú intézménynek sok sikert a következő hetvenöt évre is!

Balai Zoltán
Zalaegerszeg Megyei Jogú Város polgármestere

Tisztelt Egyetemi Polgárok! Kedves Olvasók!

Egy várost vagy országot nemcsak gazdagsága vagy dicső múltja avat naggyá és sikeressé, hanem az, hogy miként járul hozzá a jövő generációinak neveléséhez, gyarapodásához.

Kőszeg polgármestereként büszke vagyok arra, hogy városunkban a tudásnak és a műveltségnek mindig komoly értéke volt. Településünkön méretéhez képest mindig magas volt az iskolák száma, melyek alap- és középfokon is kimagasló szintű oktatást kínáltak a város és a régió lakosságának. Kőszeg évszázadok óta iskolaváros, és napjainkban egyetemi város is, amire a helyiek joggal büszkék. A város vezetése és polgárai lelkesedéssel üdvözölték a Pannon Egyetem Kőszegi Kampuszának 2016. évi megalakulását. Nyitott szívvel fogadtuk a világ minden tájáról ideérkező hallgatókat, akik teljes természetességgel váltak kőszegi polgárokká, a kőszegi közösség részévé.

A Pannon Egyetem a 2014-ben állami támogatással elindult KRAFT program eredményeként érkezett meg városunkba. A „Kőszeg városért” díjjal kitüntetett Miszlivetz Ferenc professzor vezetésével alapított Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete elhelyezése érdekében Magyarország Kormánya páratlan műemlék-felújítási programot indított el Kőszegen,

és új szintre léphetett együttműködésünk a Nyugat-Magyarország több városában (Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Ajka) kampuszokat létesítő Pannon Egyetemmel. A Kőszegi Kampusz megalapítását követően városunk örömmel csatlakozott az egyetemhez szorosan kötődő Pannon Városok Szövetségéhez is.

A Pannon Egyetem vonzó együttműködési és továbbtanulási lehetőségeket kínál nagy múltú középiskoláink, a Jurisics Miklós Gimnázium és Kollégium, az Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, valamint az Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Informatikai Szakképző Iskola tanulói számára. A Kőszegi Kampusz hallgatói az értékes tudás megszerzése mellett élvonalbeli kutatásokban is részt vehetnek a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézetének kutatóival együttműködésben.

Kőszeg város polgármestereként szeretettel gratulálok a hetvenöt éves Pannon Egyetemnek, és továbbra is örömmel veszünk részt a kölcsönösen előnyös együttműködésben!

Básthly Béla
Kőszeg város polgármestere

Tisztelt Olvasók!

Megtisztelő számomra, hogy önkormányzatunk nevében köszönhetem a fennállásának hetvenötödik évfordulóját ünneplő Pannon Egyetem oktatói és hallgatói közösségét, mely közösséghez három éve az Ajka Kampusz is csatlakozott.

Városunk és a Pannon Egyetem együttműködése három éve kezdődött; 2021. december 3-án stratégiai partnerségi megállapodást kötöttünk egymással. Büszkék vagyunk rá, hogy a hetvenöt éves Pannon Egyetem legfiatalabb kampusza Ajkán nyitotta meg kapuját, melyen eddig közel száz tanulni vágyó fiatal lépett már be.

Hetvenöt év. Emberi léptékkal számítva a hetvenöt évről azt tartják, hogy az a meglett ember életének második szakaszát jelenti. Az ifjúkor már elmúlt, a középkornak számító évek is elmasíroztak. Egy intézmény életében a hetvenöt év nem ad okot aggodalomra. Van mire emlékezni: megannyi siker, eredmény, megoldandó probléma, leküzdendő akadály emléke tör fel a múlt kútjából.

Hetvenöt év. Speciális időutazás ez, melynek során oktatók és hallgatók látogatást tesznek az intézmény hetvenöt éves múltjába. A Pannon Egyetem az elmúlt

évtizedekben nem csupán nevében változott. Jelenkori képéhez minden oktatói és hallgatói nemzedék hozzá tett valamit, amitől az egyetem a mai Pannon Egyetem lett. A kihívások teljesítése, a felsőoktatásszervezési változásokhoz való alkalmazkodás az egyetem mindenkori közösségétől nélkülözhetetlen kitartást, céltudatosságot és bizony időnként áldozatot is kívánt hetvenöt éven keresztül.

A 2024. év Ajka város életében is évforduló. A megyeszékhelyen alapított egyetem 1959-ben már tíz éves fennállását ünnepelte, amikor Ajka városi rangra emelkedett.

Ajka város Önkormányzata nevében köszöntöm a hetvenöt éves Pannon Egyetem közösségét, akik részesei az intézmény hetvenöt évének. Kívánom, hogy a jelen és a jövő hétköznapjainak úgy adjanak értelmet, hogy céljaikból mindig többet tudjanak megvalósítani annál, mint amennyi adottságaikból megvalósítható lenne. Ezen múlik az oktatás fejlődése, az egyetemi lét sikeressége és az ünnepeink „kivilágított állomásai”.

Schwartz Béla
Ajka város polgármestere

**VEZETŐI
SZEREPEBEN**

Birkner Zoltán

Közgazdász, egyetemi tanár, a hazai innováció-menedzsment és felsőoktatás meghatározó alakja. 2023. március 1-jétől a Pannon Egyetemért Alapítvány elnöke, korábban, 2018 és 2023 között a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) elnökeként tevékenykedett.

Birkner Zoltán, a Pannon Egyetemért Alapítvány elnöke egy nem mindennapi karrier történetét osztja meg velünk, amely a középiskolai tanári pályáról indult, majd számos fontos döntés és meghatározó találkozás révén a felsőoktatás világába vezetett az útja. Az interjú során betekintést nyerhetünk abba, miként vált az egyetem számára sokkal többé, mint munkahely: olyan közösséggé, amelyhez mély elköteleződés fűzi. Jelenleg célja, hogy az egyetemet a nemzetközi piacok felé nyissa, hogy felkészítse a digitalizáció kihívásaira, és hogy biztosítsa hosszú távú stabilitását.

Mi motiválta arra, hogy belecsöppenjen ebbe a világba, ha egyáltalán belecsöppent?

Valóban váltottam; egy különleges lehetőség sodort ebbe az új irányba. Négy év tanítás után, 1998-ban, két eltérő ajánlatot kaptam. Bár szerettem tanítani, a tanári pálya megbecsültsége nem volt megfelelő, ezért közgazdasági diplomát is szereztem. A piaci szférából gyorsan kaptam is ajánlatokat. Az egyik egy nagykanizsai bank csoportvezetői pozíciója volt, míg a másik lehetőség egy új felsőoktatási intézmény

létrehozása Nagykanizsán. Ez közelebb állt a szívemhez, hiszen erős kötődésem van a városhoz, ahol születtem. A küldetéstudat miatt vállaltam ezt, és örömmel vettem bele magam a kihívásba.

Hogyan emlékszik vissza a kanizsai évekre?

Az volt az érzésem, hogy az egyetem alapításához hasonló utat jártunk be Nagykanizsán, ami nagyon felemelő érzés volt. Ez persze túlzásnak tűnik, de mégis állítom, mert egy rendkívül összetartó, erős közösséget sikerült létrehoznunk, ami minden nehézségen átküzdötte magát. Ehhez természetesen nagyban hozzájárult, hogy Gaál Zoltán volt a rektor, ami hatalmas támaszt adott számunkra.

Milyennek látta az egyetemet a kanizsai kampuszból, és milyennek látja most egy másik pozícióból?

A kanizsai kampuszból nézve szerethető volt a Pannon Egyetem. Azt éreztem, hogy egy jól működő, a környezetet magas szinten kiszolgálni képes vidéki egyetem részei vagyunk. Az egyetemi kollégák munkáját, az egyetemi életet most is nagyon sokra tartjuk,

„... úgy érzem, hogy a vezetőkkel, ideértem a rektort, a kancellárt, a dékánokat és az igazgatói pozícióban lévőket, közel azonosan gondolkodunk a jövőről és a tennivalókról.”

nagy értéknek látjuk, azonban most sokat foglalkozunk a jövő kihívásaival, így a változás szükségességét is megfogalmaztuk. A feladataink is megváltoztak, korábban egy kis egység felépítéséhez kellett az elszántságunk, most nagyobb a felelősségünk, hiszen a kuratórium és az egyetemi menedzsment azon dolgozik, hogy tíz év múlva is stabil munkahelye kell legyen a több mint kilencszáz kollégának.

Milyen örökséget hagyott maga után Gaál Zoltánnal való együttműködésük?

Gaál Zoltán 2007-es rektori ciklusa után két fontos ígéretet tett: végigkísér a doktori képzésen, és rendszeresen visszatér Nagykanizsára tanítani. Egy történetet is szeretnék megosztani: a kanizsai Vásárcsarnokban ebéd közben segített stratégiai coachként, tanítva, hogy minden kérdésre legalább három válasz létezik, és hogyan alakítsuk a problémákat feladatokká. Gaál professzor impulzív és karizmatikus vezető volt, akit varázslónak tartottam. Nagyon sokat tanultam tőle, és büszke vagyok arra, hogy az ő tanítványa lehettem.

Hogyan látja a Pannon Egyetem jövőjét? Milyen irányba fejlődhetünk a következő években?

Az utóbbi időszakban minden vezetővel leültünk a kuratórium felhatalmazásával annak érdekében, hogy beszélgessünk a jövőről. Jelenleg úgy érzem, hogy a vezetőkkel, ideértve a rektort, a kancellárt,

a dékánokat és az igazgatói pozícióban lévőket, közzel azonosan gondolkodunk a jövőről és a tennivalókról. A konszenzusunk arra mutat, hogy a Pannon Egyetemnek a pozíciójából adódóan markánsabban be kell lépnie a nemzetközi és digitális piacra, illetve meg kell erősítenie a gazdasági függetlenségét.

Mi az oka annak, hogy a Pannon Egyetemnek nemzetközi piacra kell lépnie?

A hazai piac szűkül, és ez hosszú távon nem fenntartható. A felsőoktatásban tapasztalható centralizáció miatt az egyetem beiskolázási területe korlátozott, és a helyi fiatalok száma csökken. Az a célunk, hogy a jelenlegi háromszáz külföldi hallgató helyett több ezer legyen, ami átfogó változásokat követel meg a beiskolázás, a kollégiumi kapacitás és a szabadidős lehetőségek terén is.

Hogyan lehet mindezt megvalósítani?

Külső közvetítők segítségével és sok-sok munkával az egyetemen belül is. Különösen fontos ez a digitalizáció évtizedében, ahol markánsan megváltozik a tudás megszerzésének útja. A második fontos ügy, amely meghatározza a jövőnket, az, hogy a gazdasági lehetőségeinket bővítsük. Az állami támogatások és a különböző pályázatok mellett erősíteni kell a cégeknek nyújtott szolgáltatásokat és a költségtérítéssel bevételeket is.

Mit jelent Önnek a Pannon Egyetem?

Számomra a Pannon Egyetem a szeretett munkahelyemet jelenti, ami már régóta az életem része. Nagykanizsán is mindig fontos volt számomra a közösség, most Veszprémben ugyanezt érzem, ezért nagyon sokat fogunk dolgozni azért, hogy a mi pannonos közösségünk tovább erősödjön a következő években.

Tudósné Ódor Eszter

Gelencsér András

Vegyésszmérnök, levegőkémikus, az MTA tagja, VEAB elnök, a Pannon Egyetem egykori diákja, rektora (2015–2024), jelenleg egyetemi tanára.

Kilenc évig a Pannon Egyetem rektora voltál, alig egy hónapja járt le a mandátumod – milyen érzés felszabadulni a vezetői felelősség alól?

Szó szerint felszabadító, kimondhatatlanul jó érzés egy utólag talán sikeresnek mondható, de legalábbis becsülettel végigszolgált kilenc év után letenni a lantot. A kilenc év roppant hosszú idő, végig fókuszban és koncentrált felelősségben; gondoljunk bele, ennyi idő alatt félig felnő egy gyermek.

Stabilan működő egyetemet, felújított kampuszt hagytál magad után – rektori működésed külső szemlélő számára siker. Te hogyan értékeled ezt a kilenc évet, mit tartasz a legnagyobb eredményeidnek, illetve kudarcaidnak?

Az emlékezetes kezdet után a legnagyobb siker, hogy egyben maradt az egyetem, sőt, megerősödöttünk, a Pannon Egyetem minden vonatkozásban felkerült a térképre, brandünk beérett és kikristályosodott. Régiós szerepvállalásunk – ún. harmadik missziós tevékenységünk – kiteljesedett (bár nem szeretem ezt a kifejezést, szerintem vidéki egyetemnél ez lenne inkább az első), intézményi kapcsolatrendszerünk jelentősen megerősödött, országos ismertségünk lényegesen megnőtt. Lett arcunk (ha nem is a szó elsőnek beugró értelmében), a világ időközben legsúlyosabb problémájává avanszált fenntarthatóság hiteles címkéje ránk ragadt minden más felsőoktatási intézményt megelőzve. A kezdeti nehézségek után talán sikerült a belső békét és együttműködést is többé-kevésbé megteremteni. Kívül-belül szerethető egyetem lettünk, talán ez a legfontosabb. A Georgikon elvesztését sajnálom, szerintem a világ problémáinak komplexitását tekintve mindenképpen közös munkánk folytatása lett volna indokolt. Ezt kudarcként élem meg, emellett a kilenc év alatt több olyan döntésem is akadt, amit utólag másképp csinálnék. Bár ezzel valószínűleg sokan így vagyunk...

latrendszerünk jelentősen megerősödött, országos ismertségünk lényegesen megnőtt. Lett arcunk (ha nem is a szó elsőnek beugró értelmében), a világ időközben legsúlyosabb problémájává avanszált fenntarthatóság hiteles címkéje ránk ragadt minden más felsőoktatási intézményt megelőzve. A kezdeti nehézségek után talán sikerült a belső békét és együttműködést is többé-kevésbé megteremteni. Kívül-belül szerethető egyetem lettünk, talán ez a legfontosabb. A Georgikon elvesztését sajnálom, szerintem a világ problémáinak komplexitását tekintve mindenképpen közös munkánk folytatása lett volna indokolt. Ezt kudarcként élem meg, emellett a kilenc év alatt több olyan döntésem is akadt, amit utólag másképp csinálnék. Bár ezzel valószínűleg sokan így vagyunk...

Egy nagy szervezetet sokféleképpen lehet irányítani. Hogyan jellemeznéd vezetési stílusodat röviden, kulcsszavakkal?

Mindkét rektori pályázatom mottójául egy kevéssé ismert Arany János idézetet választottam: „Legfontosabb cél pedig, itt, e földi létben/Ember lenni mindég, minden körülményben.” Mindvégig ehhez

tartottam magam, remélem, ezt mások is így érezték. No meg megfogadtam nagy elődöm, Nemecz Ernő néhai rektor személyes intelmeit, hogy a hivatal ügyeit soha nem érdemes véresen komolyan venni. Ezért „éles” helyzetekben is sokszor viccelődéssel próbáltam oldani a feszültséget...

„...egyben maradt az egyetem, sőt, megerősödünk, a Pannon Egyetem minden vonatkozásban felkerült a térképre...”

A Levegőkémiai Kutatócsoport vezetője vagy, a légköri aeroszollokkal kapcsolatos kutatási eredményeid révén ismer a hazai és nemzetközi tudományos világ. Melyek a csoportod legfontosabb eredményei az utóbbi öt-tíz évben, mi ezek jelentősége?

Két eredményt emelnék ki, amit munkatársaimmal együtt az elmúlt időszakban értünk el. Az egyik, hogy egy a biomassza égetés füstjében gyakori, így globálisan jelentős részecskefajtáról bebizonyítottuk, hogyan keletkezik, és hogy napsugárzás elnyelésére a korábban gondoltnál sokkal szélesebb hullámhossztartományban képes. Ezáltal újra kell kalibrálni a globális éghajlati modelleket, bár a lényegen – ti. a globális éghajlatváltozás tragikus kilátásain – ez valószínűleg nem sokat változtat... A másik, hogy elsőként számszerűsítettük, hogy a háztartási hulladékok illegális égetése során milyen mennyiségű és mennyire veszélyes káros anyag kerül a levegőbe. Itt sem hiszem, hogy ettől a világ varázsütésre megjavul, mindenesetre nemzetközi figyelmet kiváltó új eredményekről van szó.

Újabban a globális fenntarthatóság – pontosabban fenntarthatatlanság – témájában publikálsz és nyilatkozol, és ezzel rendkívül széles körben váltál ismertté a tudományos szférán kívül is. Mi készítette

tett erre a fordulatra, és hogyan viseled a média érdeklődését?

Sajnos, amivel mostanában szerepelek a médiában, arról korábban is beszéltem és tartottam előadást (az internet is megőrizte), csak éppen az akkoriban dübörgő konjunktúrában ez senkit nem érdekelt. Aztán beütöttek a válságok, és mindenki hirtelen megvilágosodott, hogy a világban valami nagyon nincs rendben... Ha úgy tetszik, ránk rúgta az ajtót a valóság. Az igazi tragédia az, hogy ez még csak nem is tudomány, józan észből és általános iskolai természettudományi alapismeretekből kikeverhető. És mégsem vesz róla tudomást a politika, de az emberek nagy többsége sem. Annyit azért elértem, hogy a problémán legalábbis elgondolkodó emberek aránya itt Magyarországon jelentősen megnövekedett, millió felett van, ami ilyen témákban irtózatosan nagy szám...

Mit gondolsz az egyetemi oktatás jövőjéről – általában a világon, Magyarországon, a Pannon Egyetemen?

Az oktatási rendszer – miként a morál is – tragikus helyzetben van, nemcsak nálunk, hanem szerte a világban is. Az egyetemen még csak izlelgetjük, hogy mi vár ránk. Pedig, ha már a fenntarthatóságról szó esett, ennek kellene lennie a legfontosabb tevékenységnek: roppant kevés anyag- és energia ráfordítással rendkívül hasznos tevékenységet végzünk, és megtanítjuk az embereket arra, hogy a természetnek és a társadalmaknak vannak törvényei és korlátai, amelyeket nem ártana figyelembe vennünk, ha nem akarunk fejfel a falnak rohanni...

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Rendkívül sokat kaptam a Veszprémi Egyetemtől annak idején: tudást, mérnöki szemléletet, racionális gondolkodást (nagy érték!), közösséghez tartozást. Remélem, vezetőként ebből valamennyit az elmúlt évtizedekben vissza tudtam adni...

Heil Bálint

A Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatója, rektora (1981–1989), az MTA doktora, Szent-Györgyi Albert-díjas, arany fokozatú Kiváló Feltaláló, a Veszprém Városért – Pro Urbe érdemérem és a Pro Universitate Pannonica Emlékérem arany fokozat tulajdonosa.

Milyen emlékeket őrzöl szívesen rektori időszakodból?

Megbízásom idején az egyetem irányítását, alapító professzoraink ösztönzésére alapvetően Veszprém-ben végzett szakemberekre bízta. Papp Sándor, Deák Gyula és László Alfréd rektorhelyettesekkel elsődleges feladatunknak ekkor is a profilbővítést tekintettük. A felsőoktatás akkori vezetői azonban főként újabb műszaki, főiskolai szakok Veszprémbe telepítését támogatták. Ennek során négy új szakot honosítottunk meg.

Másik súlyponti feladatnak az ún. „idegennyelvi részképzést” (angol, német) tekintettük megfelelő nyelvi előképzettséggel rendelkező hallgatóink számára (1983). Az intézkedés mind hallgatóink, mind oktatóink körében nyelvtanulási lázat eredményezett, amit anyagilag is támogattunk. Még ennél is fontosabbnak éreztem az egyes tanszékeken folyó kutatások segítségét, külföldi ösztöndíjak szerzését, a publikálási tevékenység és az akadémiai fokozatok jelentős növelését. Ebben az erőfeszítésben számíthattunk az iparban egyre nagyobb számban vezető pozícióban dolgozó egykori veszprémi diákok, de külföldi partnereink, így elsősorban a Darmstadti Egyetem támogatására is.

Örömmel gondolok vissza a nyolcvanas évek élénk egyetemi kulturális életére, a tágabb értelemben vett veszprémi szolidaritás számtalan megnyilvánulására.

Rendkívül aktív voltál mindig a szakmai közéletben és a sportban is. Miért fontos számodra ezen a területen a közreműködés?

Fiatal koromban a sportban (atlétika, labdarúgás) leltem örömet és szereztem sok barátot, majd a vadászat, a csodás bakonyi erdők ejtettek rabul. Emellett sok időt töltöttem a Veszprémi Akadémiai Bizottság színes előadásain, de a rendszerváltozás átmeneti lelkesedésében életre hívott, közel másfélszáz taggal rendelkező Veszprémi Polgári Társaság vezetőjeként is. Személyesen mindig úgy gondoltam, hogy mindezek az egyén életét mással nem helyettesíthető módon gazdagítják.

Hogyan lesz egy vegyészmérnökből vadgazdálkodási szakmérnök?

Sportolói pályafutásomat a vadászattal való megismerkedés követte (1971). Több évtized tapasztalatának birtokában, a rendszerváltást követő új vadászati

Heil Bálint (jobbról a harmadik) a Veszprémi Egyetemi Napokon 1982-ben.

törvény lehetőségeivel élve, Földtulajdonosi Vadgazdaság szervezésére kaptam megbízást. A húszezer hektáros területen, tizenkilenc bakonyi község határát érintve megvalósított új típusú gazdálkodás szakmai színvonalának segítésére hatvanhárom éves koromban szereztem vadgazdálkodási szakmérnöki oklevelet a Debreceni Agrártudományi Egyetemen. E téren kifejtett tevékenységemet a Magyar Vadász-kamara aranyéremmel ismerte el (2004).

Mit kívánsz a Pannon Egyetemnek hetvenötödik születésnapja alkalmából?

Kívánom, hogy utódaink a jelentősen megnövekedett feladatot jó hangulatú intézményben, változatlanul magas színvonalon lássák el, mindannyiunk örömeire.

Pósfai Mihály

Friedler Ferenc

Széchenyi-díjas matematikus, egyetemi tanár, 2011-től 2015-ig a Pannon Egyetem rektora, előtte 2003 és 2011 között a PE MIK alapító dékánja, 2023-tól a Széchenyi István Egyetem tudományos elnökhelyettese és rektora.

Ha végigtekintünk a Pannon Egyetem (és jogelődjének) rektorain, akkor láthatjuk, hogy az 1981-től hivatalban lévő Heil Bálint volt az első Veszprémben végzett rektor. Az őt követő hét egyetemi vezető közül csak ketten nem Veszprémben végeztek (érdekesség, hogy két matematikusról van szó). Viszont az összes veszprémi rektor közül csak egy személy veszprémi születésű: Friedler Ferenc.

Hogyan lehetett egy intézetből kart kovácsolni – kérdezem professzor urat, mint a MIK alapító dékánját?

Több dolog szerencsésen találkozott egy időben, egy helyen. A kilencvenes években az informatikának konjunktúrája volt, célszerűnek tűnt ezt kihasználni. Persze minden ilyen esetben fennáll a veszélye annak, hogy később nehezen helyrehozható hibát követünk el. Ennek elkerülésére szigorú

alapelveket fogalmaztunk meg, és minden tevékenységre – oktatásra, kutatásra, projektek megvalósítására – hatékony, egymást erősítő működési modellt dolgoztunk ki. A kar profilját a szokásos „informatika” helyett „IT & Engineering”-ként határoztuk meg. Hogy legyenek a kezdetektől kiváló hallgatóink, országos lefedettségű középiskolai matematikai tehetséggondozó iskolát alapítottunk. Az eredmények leghitelesebb igazolását hallgatóink sikerei adták, így például az akkor végzetek átlagos kezdő fizetése minden hazai egyetemet és szakot tekintve első helyezést ért el.

A veszprémi időkből van-e olyan egykori hallgató, akivel tartja a kapcsolatot, netán olyan egykori kolléga, akinek figyelemmel kíséri a pályafutását?

Korábbi doktoranduszaimmal vagyok kapcsolatban, van, akivel szinte napi online megbeszélések révén.

Rektorként vezette a Pannon Egyetemet, most a győri Széchenyi István Egyetemet. Mi az az elhivatottság, energia, ami a felsőoktatás vezetői vérkeringésében tartja?

Kutatóként kezdtem a pályámat 1977-ben egy akadémiai intézetben, ahol 1985-ben kutatócsoport megalapítására kaptam lehetőséget azzal a feltétellel, hogy ezzel párhuzamosan egy számítóközpont üzembe helyezését is irányítom. A mai napig hasonló elvek érvényesülnek a vezetői megbízásaimnál, mindig egy további megtisztelő közösségi feladat kapcsolódott hozzá, és minden esetben a kutatói működés volt az időbeli átvezetés a különböző megbízatások között. A Széchenyi István Egyetemen az Egyetemi Tudományos Tanács megalapítása volt az első megbízatásom. Intézményünk elnöki rendszerben működik, elnökhelyettesként az intézmény tudományos teljesítményéért felelek, s a rektori cím ehhez a tevékenységhez kapcsolódik.

Mi volt Veszprémben a legfontosabb tudományos munkája, illetve az, amire a legbüszkébb?

Kutatásaim a kezdetektől fogva mérnöki rendszerek szintéziséhez kapcsolódnak, ahol a kulcskérdés a

diszkrét és a folytonos jelleg egyidejű kezelése a matematikai modellekben és a megoldó algoritmusokban. A kutatások fontosságát a fenntarthatóság és reziliencia szempontjainak igénye is igazolja. Az általunk kidolgozott új módszertan több korábban megoldatlan feladatot tett megoldhatóvá.

Tapasztaltuk, hogy már a MIK dékánjaként fontosnak tartotta az értelmiségképző tárgyakat, legyen az irodalmi, történeti, pláne zenei. Milyen a kapcsolata a művészetekkel?

Szakmai sikereket csak művelt mérnökök érhetnek el. Ezért írtuk elő a művészettörténet, zenetörténet, tudománytörténet tantárgyak teljesítését minden nálunk végző informatikus mérnökhallgatónak. Ezek a tantárgyak illeszkedtek a képzéseinkhez, magasabb általános műveltségi szintet jelentettek. Természetesen a hallgatóink ezzel a tudással nem lettek például művészettörténészek, viszont úgy gondoltuk, ezzel is hozzájárultunk későbbi sikereikhez.

Felföldi Gábor

Bodnár Éva

Pszichológus, szakértői területei a munka- és szervezetpszichológia, felsőoktatás menedzsment és pályorientáció. 2007-ben szerzett PhD-fokozatot a Pécsi Tudományegyetemen, majd a Corvinus Egyetemen töltött be oktatói és vezetői pozíciókat. Több egyetemi kitüntetés birtokosa, valamint a Magyar Pszichológiai Társaság főtárgya. Jelenleg a Pannon Egyetem Humántudományi Karának dékánja.

Hogyan érkezett az egyetemre, és mi motiválta a csatlakozásra?

2023 áprilisában csatlakoztam az egyetemhez Navracsecs Judit akkori dékán asszony felkérésére. Ő keresett meg azzal az elképzeléssel, hogy szeretne az egyetem pszichológia alapszakot indítani, és arra kért, hogy segítsék összerakni egy olyan csapatot, amellyel ezt meg tudjuk valósítani. Végül hatan érkezünk ide áprilisban. Nagy kihívás és egyben lehetőség is ez a feladat, mivel a pszichológia szakon keresztül komoly változtatási célokat fogalmazott meg az intézmény.

Milyen feladatoknak néz elébe dékánként?

Az egyik legfontosabb feladat a kari folyamatok átalakítása, mivel a pszichológia szakkal több mint száz nappalis hallgató érkezett, ami nemcsak kari hallgatói létszámnövekedést jelent, hanem szervezési kihívásokat is. Ezért át kell gondolni, hogyan működhetnek a meglévő szervezeti oktatási folyamatok, és milyen humán erőforrással tudunk tovább fejlődni.

Emellett kiemelt célom, hogy új képzési irányokat találjunk, amelyekkel a kollégákat motiválhatjuk, különösen akkor, ha esetleg bizonyos alapszakok megszűnnek.

Mit gondol, a bölcsész- és társadalomtudományi területek jövője hogyan alakul?

Úgy gondolom, hogy bölcsész szakok nélkül nem létezhet modern 21-22. századi ember. Habár ezek a szakok néha kevésbé népszerűek a közvélemény szemében, szerintem rendkívül fontosak, mert széles látókört adnak. Egy bölcsész vagy társadalomtudományi végzettségű hallgató sokkal gyorsabban tud alkalmazkodni a változó környezethez. Szeretném, hogy visszanyerjük ezeknek a szakoknak a presztízsét, mind az egyetemen belül, mind a szélesebb társadalomban.

Milyen jelentős változásokra lehet számítani?

Egyre inkább a költségtérítéssel képzésekre kell támaszkodnunk. Például a kommunikáció szak eseté-

ben az egyik cél, hogy egy olyan gyakorlatorientált képzést biztosítsunk, amelyben a hallgatók konkrét készségeket, úgy mint vágást, szerkesztést és stúdiógyakorlatot sajátítanak el. Ez versenyképessé teszi őket a munkaerőpiacon, de ehhez fejleszteni kell az infrastruktúrát is, például a médialaborokat, hogy a hallgatók a legmodernebb eszközökön tanulhassanak.

Hogy érzi magát a Pannon Egyetemen? Milyen volt a fogadtatás?

Nagyon pozitív tapasztalataim vannak. A hallgatók illedelmesek, és teljesen más a kapcsolatuk az oktatókkal, mint például a budapesti egyetemeken. A kollégák is befogadóak, nyitottak voltak, és öröm-

mel vették, amikor mi, újonnan érkezett csapattagok elkezdtünk bevonódni a kari feladatokba.

Mi a legnagyobb szakmai sikere?

A mostani dékánságom az egyik legnagyobb szakmai lehetőségem. A dékáni feladatok új kihívások elé állítanak, mint például új képzési portfólió kialakítása, elfogadtatása, a kollégák bevonása és motiválása, valamint összetartó közösség építése. Emellett különösen izgalmas számomra, hogy egy új pszichológia szakot és iskolát építhetünk fel a csapattal, és mi határozhatjuk meg ennek a képzésnek a módszertanát és irányát. Ez egy hatalmas szakmai lehetőség, amelyért nagyon hálás vagyok.

Tudósné Ódor Eszter

Fehérvölgyi Beáta

A Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának dékánja, közgazdász és kémia szakos tanár. Doktori fokozatát projektmenedzsment és stratégiai menedzsment területén szerezte. Munkásságát a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettel (2012) és a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével (2024) ismerték el.

A Pannon Egyetemen voltál hallgató, jelenleg a GTK dékánja vagy. Mesélnél az útról, ami idáig vezetett?

Számomra egy hosszú és szép út vezetett idáig, ami tele volt kacsaringókkal. Ezt azért is fontos megemlíteni, mert a hallgatóknak is mindig azt tanácsolom, hogy soha ne féljenek változtatni. Ha úgy alakul, hogy a választott újuk mégsem az, amit elterveztek, merjenek irányt váltani. Az általános iskolai pályaválasztás során engem egy éppen akkoriban olvasott Marie Curie életrajzi könyv arra inspirált, hogy a kőszegi Jurisich Gimnázium kémia tagozatán tanuljak tovább. Innen egyenes út vezetett a Veszprémi Egyetem kémia tanári szakjára. A kémia iránti lelkesedésem nem csökkent az idők folyamán, azonban mivel a nyelveket is nagyon szerettem, és az egyetemen abban az időben indult el az idegenforgalmi és szálloda szak, úgy gondoltam, hogy a kémia tanári szak mellett ezt is megpróbálom, és végül két diplomát szereztem a Pannon Egyetemen 1994–2001 között. Tanári karrieremet Nagykanizsán kezdtem el, én

voltam az első főállású alkalmazott. Aktív és szép időszak volt, Birkner Zoltán elnök úrral és a kollégákkal sokat dolgoztunk, hogy a kanizsai felsőoktatás megerősödjön. Mindig az innovációra törekedtünk, pályázatokat írtunk, részt vettünk határ menti projektekben. Néhány év múlva lehetőséget kaptam arra, hogy a Gazdaságtudományi Kar dékánhelyetteseként Veszprémbe kamatoztassam a pályázatírásban szerzett tapasztalatomat, így családommal együtt Veszprémbe költöztünk. Amikor 2018-ban dékánválasztásra került sor a GTK-n, a kollégák biztatására, valamint családom támogatásával megpályáztam a pozíciót, amit el is nyertem, és itt tartunk ma.

Milyen volt hallgatóként az akkori Veszprémi Egyetemen? Miben volt más akkor hallgatónak lenni, mint most?

1994-ben kezdtem az egyetemet, ami gazdaságilag nem volt könnyű időszak Magyarországon, tombolt az infláció, és számos család nehéz helyzetben volt,

így mi nagyon sokat küzdöttünk, tanultunk azért, hogy kollégisták lehessünk. De nem csak emiatt akartunk koleszosok lenni, hanem a társaság miatt is, hiszen akkoriban a kollégium volt a társasági élet központja. Mivel én két szakot végeztem párhuzamosan, így a kémia tanári szakon volt szerencsém megtapasztalni, milyen a "kiscsoportos" oktatás, hiszen tizenöt-húszan voltunk az évfolyamon, ugyanakkor az idegenforgalmi és szálloda szakon pont az ellenkezőjével szembesültem, amikor például makroökómia órán nem fértünk be az A/1-es előadóterembe, így az ott magyarázó tanárt az A/2-ben hangszóróval közvetítették a társaság másik felének. Ezt tekinthetjük a streamelés őséneke is. Természete-

„...a hallgatóknak is mindig azt tanácsolom, hogy soha ne féljenek változtatni.”

sen a klasszikus egyetemi rendezvények már akkor is nagy tömegeket vonzottak, a heti bulik kedden és csütörtökön voltak a Neviki büfében.

Mit tanácsolsz a mai egyetemistáknak?

Amit nagyon sajnálok, hogy egyetemistaként nem töltöttem el legalább egy fél évet külföldön. Tehát mindenképpen azt mondanám, hogy ezt ne hagyják ki! Menjenek ki külföldre, szerezzenek nemzetközi tapasztalatot hallgatóként. Továbbá azt tanácsolom még, hogy ugyan az órák nagyon fontosak, de ma már olyan sokféleképpen lehet tanulni, nem csak a tanteremben, és az egyetem rengeteg lehetőséget kínál. Így arra ösztönzők mindenkit, hogy próbáljanak ki minél többféle dolgot, legyen az egy verseny, egy demonstrátori pozíció, a TDK, egy önkéntes program, vagy bármi, mert közben a személyiségük is olyan sokat fejlődik, hogy a befektetett energia mindenképpen megtérül.

Németh Sándor

Egyetemi docens, a Pannon Egyetem Mérnöki Kar dékánja. Az MTA Köztestület, az MTA Folyamatmérnöki Munkabizottságának, az MTA Műszaki Kémiai Tudományos Bizottságának, valamint a VEAB Műszaki Kémiai Munkabizottságának tagja, a Varga József Díj Alapítvány kurátora.

Mint egykor itt végzett vegyészmérnök hallgató, hogyan élte meg a veszprémi diákéveket?

Egy teljesen más világba csöppentünk középiskola után, szinte családi környezet várt ránk az egyetemen. A rendszerváltás előtt jártam a Veszprémi Vegyipari Egyetemre, akkor még gyakorlatilag egy kollégiumban lakott az egész hallgatóság. Nagyon inspiráló légkör alakult ki a hallgatók között, összetartó közösségek alakultak ki. Később, a kreditrendszer bevezetése után sajnos szétestek az évfolyamok. A korábbiak, nemcsak az enyém, hanem a többi évfolyam is nagyon szorosan tartja a kapcsolatot egymással ma is, például évenkénti évfolyamtalálkozók tartásával. Vegyipari szakközépiskolában végeztem, tehát nekem volt „előéletem” ezen a területen, az ott szerzett ismereteket nagyon jól tudtam alkalmazni a gyakorlati foglalkozásokon. Az elmélet viszont új távlatokat nyitott, illetve akkor jelent meg a számítástechnika a napi használatban, az asztali számítógépek első generációinak formájában, amelyek

lehetővé tették, hogy negyed-ötödéves koromban már modellezéssel foglalkozhattam, és a diplomadolgozatomat is ilyen témában írtam.

Hogyan maradt kapcsolatban az egyetemmel a végzést követően?

Diploma után azonnal itt kezdtem el dolgozni: műszaki ügyintéző státuszba vettek fel, de az oktatási-kutatási feladatokba gyakorlatilag azonnal bevontak a kollégák. Amikor megszereztem az egyetemi doktori címet, utána kerültem át oktatói státuszba, és így haladtam előre az oktatói pályán.

Évek óta Ön tölti be a Mérnöki Kar dékáni pozícióját. Milyen jellegű ez a szerepvállalás? Mennyivel volt másabb az oktatói létből dékáni pozícióba lépni?

Az első egyetemi közéleti feladatvállalásom a vegyészmérnöki szakfelelősség volt, ami a szak tantervének gondozását, tematikák összehangolását, hall-

gatókkal való kapcsolattartást, valamint nemzetközi akkreditáció lebonyolítását jelentette. Utána jött egy négyéves ciklus oktatási és akkreditációs dékánhelyettesként. Ezután vállaltam el a dékáni pozíciót, ami a korábbiakhoz képest teljesen más jellegű feladatokat is jelentett: a kar oktatási és kutatási feladatainak koordinálása mellett a gazdálkodásért és a szakmai-tudományos utánpótlás biztosításáért is felelős vagyok. Ezen napi feladatok mind az oktatási, mind a kutatási teljesítményemre is kihatnak, hiszen sokkal kevesebb oktatási feladatot tudok elvállalni, illetve a kutatásban sem tudok olyan mértékben részt venni, mint a korábbi időszakokban.

Az Ön oktatási és kutatási területe milyen irányba mutat? Mi az, amivel a leginkább foglalkozik?

A Folyamatmérnöki Intézeti Tanszéken vegyipari folyamatok, illetve eljárások modellezésével foglalkozom. Azaz a természetben lejátszódó folyamatokat

próbáljuk meg matematikai modellekkel leírni, és ezeket a modelleket felhasználni a berendezések viselkedésének megértésére, műveleti egységek tervezésére, valamint irányítási feladatok megoldására. Minél összetettebb egy technológiai rendszer, minél komplexebbek a lejátszódó folyamatok, annál bonyolultabb matematikai modellekkel írhatók le. Ilyen rendszerekre fejlesztünk különböző információtartalmú modelleket, amelyek különböző típusú mérnöki feladatok megoldására használhatók fel.

Mit jelent Ön számára a Pannon Egyetem, egy mondatban összefoglalva?

Inspiráció, közösség, tudományos elköteleződés és szakmai alázat.

Marton Angéla

Palányi Ildikó

Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg dékánja, a Logisztika és Menedzsment Informatika Tanszék vezetője, egyetemi docens.

Nemrégiben ünnepeltük a zalaegerszegi gazdaság-képzés ötvenedik évfordulóját. Te milyen mértékben vettél részt ennek az útnak a formálásában?

Harminckét éve dolgozom a zalaegerszegi felsőoktatásban. Kezdetben két évig óraadóként tanítottam, majd azt követően főállású oktató lettem, és azóta is kitartok e pálya mellett. Így a zalaegerszegi gazdasági felsőoktatás nagy részéhez nekem is kapcsolódnak emlékeim, s talán alakítója is voltam.

Hogyan kezdődött a gazdaság irány? Gyerekként tudtad, hogy ez lesz a pályád, vagy fokozatosan alakult ki?

A pályaválasztási időszakban még nem volt világos számomra, hogy mi is szeretnék lenni. Tizennégy évesen részt vettem egy többnapos pályaválasztási tanácsadason, ahol különféle készségeimet mérték fel. A felmérés végén volt egy elbeszélgetés, melynek során javasolták, hogy közgazdász vagy mérnök legyek. Én az előbbi választottam, és nem bántam meg. Azóta hiszek benne, hogy a pályaválasztási időszakban sokat

segíthet egy fiatalnak, ha egy szakember objektíven felméri a készségeit. A közgazdaságtudomány iránti érdeklődésem a zalaegerszegi Csány László Közgazdasági Szakközépiskolában bontakozott ki, ahol úgy éreztem, hogy a helyemen vagyok. Innen egyenes út vezetett a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karára.

Sok közgazdász nagy cégnél képzei el magát. Hogy lett végül az oktatás a választásod?

Középiskolásként vállalati közgazdásznak képzeltem el magam, az egyetemen viszont már a makroszint felé húztam, és később – milyen érdekes – mezoszinten, a Zala Megyei Tanácsnál kezdtem el dolgozni, ahol a megye területfejlesztésével kapcsolatos elemzéseket végeztem. Mindezek mellett mindig volt egy vágy bennem, hogy kipróbáljam magam oktatóként. Amikor felkértek az akkori Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézetéből óraadónak, kihívásként tekintettem rá, és belekóstolva éreztem, hogy ez az én utam. Az óraadást a főállás váltotta fel, és azóta is itt vagyok.

2020-tól már a Pannon Egyetem kötelékébe tartozik a zalaegerszegi gazdaságképzés. Ez milyen hatással volt az oktatói közösségre?

Valóban nagy és hirtelen változás volt ez számunkra. Korábban a Budapesti Gazdasági Egyetemhez tartoztunk. A Pannon Egyetemhez történő csatlakozás óta az egyetem egyetlen Veszprémen kívüli karaként működünk. Ez a változás sok újdonságot hozott: egy más szervezeti kultúrát, folyamatokat, új mintatanterveket, és számos, az oktatók és a hallgatók életére ható módosulást. Mára kijelenthetem, hogy sikerült beilleszkednünk a Pannon Egyetem közösségébe.

Dékánként már az új rendszerben kezdted, vagy ez a szerep később érkezett?

Nem, a Pannon Egyetemhez való csatlakozáskor felkértek oktatási dékánhelyettesnek, hiszen volt már ebben korábbi tapasztalatom. Ez a tapasztalat nagyon jól jött az átmeneti időszakban, amikor az oktatásszervezési oldalról kellett koordinálnom az egyetenváltást. Ezt követően kértek fel dékánnak, majd később főigazgatói megbízást is kaptam, amelyet egy évig a dékáni feladatokkal párhuzamosan láttam el. 2024 áprilisától azonban már kizárólag a dékáni feladataim adnak kihívást.

A folyamatosan fejlődő oktatás és a gyorsan változó világ hogyan befolyásolja a hallgatók hozzáállását, és milyen kihívások elé állítja az oktatói módszereket?

A hallgatók ma már egészen másként állnak a tanuláshoz, mint harminc évvel ezelőtt. Nagyon sokan dolgoznak az egyetem mellett. Amikor én elkezdtem tanítani, még nyomtatott jegyzetből és könyvekből tanultak az egyetemisták, ma viszont a digitális tananyagok korában élünk. Az oktatóknak is alkalmazkodniuk kellett ehhez az új világhoz; például a Covid-járvány idején mélyebben megismertedtünk az online oktatás lehetőségeivel. A Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg oktatói számos digitális tananyagot fejlesztettek ki az elmúlt években, amelyet a hallgatók ma már szívesen használnak. Fontos számunkra, hogy a vállalati szektorból is hozzunk be friss tudást. Zalaegerszegen széleskörű vállalati kapcsolatrendszert építettünk ki, és erősségünk a duális képzés és rendszeresen fogadunk vendégoktatókat.

Mire vagy a legbüszkébb az elmúlt harminckét év során?

A legnagyobb örömet a tanítás jelenti számomra. Rengeteg hallgató szakmai életének megalapozásában működtem közre. Különösen büszke vagyok azokra a tehetséges TDK-s hallgatóimra, akikkel együtt dolgozhattam a harminckét év alatt. Mind a mai napig kapcsolatban vagyok sokukkal, s öröm látni, hogy milyen remek és szakmájukban sikeres emberek lettek. Az oktatás egy nagyon szép hivatás. Úgy érzem, ezzel visszaadhatok valamit abból, amit korábban én kaptam kiváló tanáraimtól.

Jóna István

Süle Zoltán

A Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Karának dékánja és a Magyar Operációkutatási Társaság alelnöke. Méray László-díjas, az „Év Informatikai Oktatója” díjas, a TDK- és PhD-hallgatók témavezetésével is hozzájárul a tudományos utánpótlás neveléséhez.

A Pannon Egyetem jogelődjén szereztél az első diplomádat, ugyanitt doktoráltál, de volt egy ötéves kitérőd Szegeden. Mi motivált, hogy a Pannon Egyetemen oktassz?

A Pannon Egyetemen szerzett tapasztalataim és az intézmény által kínált lehetőségek jelentős mértékben alakították szakmai pályafutásomat. A veszprémi támogató szakmai közösség, az intézmény oktatási és kutatási irányai, valamint az innovációs tevékenységek, amelyekben aktívan részt vehetek, kulcsfontosságúak számomra. A Szegeden folytatott tanulmányaim révén új szemléletmódokat és módszereket hozhattam a Pannon Egyetemre.

A Műszaki Informatikai Kar húszéves jubileumi nyitőünnepségén elmondtad, hogy az első tudományos munkanapod egybeesik a kar alapításával. Oktatóként, dékánhelyettesként és dékánként is tettél és teszel a karért. Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

A Pannon Egyetem számomra nem csupán egy munkahely, hanem az a közösség, ahol felnőttem szakmailag és emberileg is. Gyakorlatilag a kar alapítása óta szorosan kötődöm hozzá, és nagy megtiszteltetés számomra, hogy különböző szerepekben hozzájárulhattam a fejlődéséhez. Dékánként célom, hogy az egyetem és a kar továbbra is a régió és az ország egyik vezető informatikai képzőhelye legyen.

A rohamosan fejlődő informatikai technológiákat lekövetni és oktatni nagy kihívás. Hogyan küzd meg ezzel a kar?

Az egyik legfontosabb lépés, hogy folyamatosan naprakész tananyagokat biztosítsunk hallgatóinknak, amelynek egyik feltétele, hogy mi magunk is formáljuk a tudományos életet új, innovatív kutatási eredményekkel. Büszkéek vagyunk arra, hogy az elmúlt években több kollégánk a világ kutatóinak TOP 2%-ába tartozik. A kar szoros kapcsolatot ápol

az iparral is, és aktív résztvevője számos kutatás-fejlesztési projektnek: az iparági partnerekkel közös fejlesztések lehetővé teszik, hogy a legújabb eredményeket integráljuk az oktatásba, így hallgatóink naprakész tudással léphetnek a munkaerőpiacra.

Van olyan piaci, kutatás-fejlesztési irány, amerre még nem nyitott a kar, de elképzelhetőnek tartod, hogy sor kerül rá?

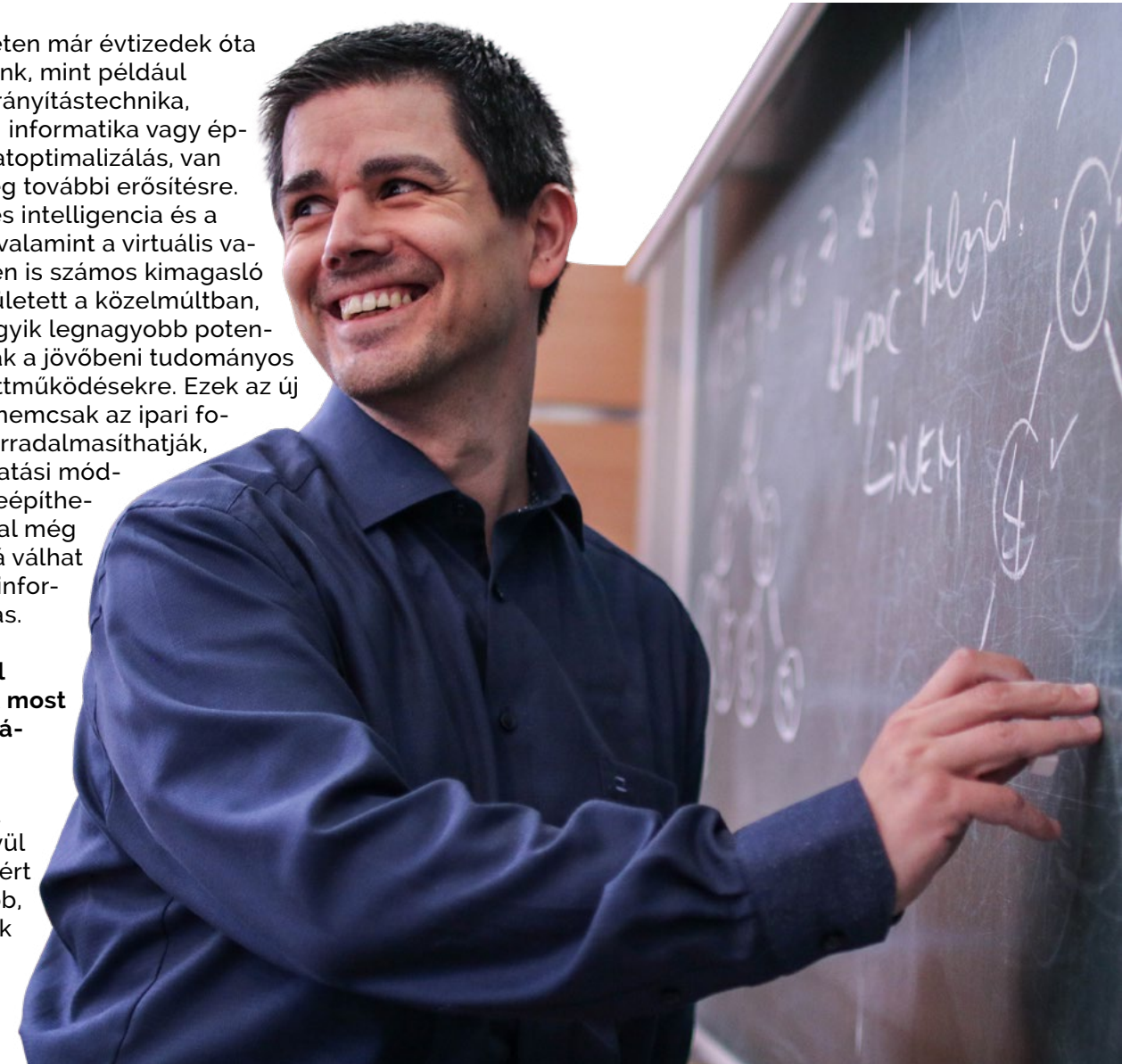
Bár sok területen már évtizedek óta aktívak vagyunk, mint például a gépi látás, irányítástechnika, egészségügyi informatika vagy éppen a folyamatoptimalizálás, van még lehetőség további erősítésre. A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás, valamint a virtuális valóság területén is számos kimagasló eredmény született a közelmúltban, amelyek az egyik legnagyobb potenciált hordozzák a jövőbeni tudományos és piaci együttműködésekre. Ezek az új eredmények nemcsak az ipari folyamatokat forradalmasíthatják, hanem az oktatási módszerekbe is beépíthetők, amely által még hatékonyabbá válhat a műszaki és informatikai oktatás.

Mit javasolnál azoknak, akik most állnak pályaválasztás előtt?

A technológia világa rendkívül dinamikus, ezért a legfontosabb, hogy a fiatalok rugalmasak és nyitottak

legyenek az új technológiák iránt. A programozási készségek, a problémamegoldás és a kritikus gondolkodás elengedhetetlenek lesznek a jövő szakemberei számára. Emellett fontos, hogy folyamatosan fejlesszék a „soft skill”-jeiket is, hiszen a csapatmunka és a kommunikáció meghatározóak a munka világában.

Elekesné Tringli Alexa

Agárdi Izabella

Történész, a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézetének kutatója, a Pannon Egyetem Kőszeg Kampusz kampuszigazgatója.

Mit jelent a kőszegi kampusznak a Pannon Egyetemhez tartozni?

Az egyetem részéről ez nem volt magától értetődő választás, hogy Kőszegen nyisson kampuszt: Kőszeg pici is, felsőoktatása ezelőtt nagyon nem volt – csupán a 20. század első felében egy Domonkos rendi vezetés alatt álló tanítóképző. Jelenleg a Kampusz mellett működik egy kutatóintézet (ti. a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete, angol rövidítéssel iASK), és az szolgáltat alapot és stratégiai együttműködési lehetőséget a kampusz működéséhez: a kőszegi kampusz tehát inkább kutatásközpontú, interdiszciplinaritásra alapuló időszakos kutatási és szezonális oktatási programokat futtat, amelyekben a határvidéki lokációt és az ebben rejlő kapcsolatépítések lehetőségét használja ki. Innen viszonylag könnyű kapcsolatot ápolni a közép-európai régió más intézeteivel. A helyi középiskolák és a tudo-

mány iránt érdeklődők számára sok tudománynpszerűsítő rendezvényt szervezünk, és egyéb harmadik missziós tevékenységet folytatunk.

Hogyan mutatná be a Kampusz főbb vonásait?

A kutatóintézet társadalomtudományi profillal rendelkezik, ugyanakkor az „advanced study” jellegű működésből adódik, hogy rugalmasan lehet a kutatási portfóliót alakítani. A Pannon Egyetem fő profiljához, a klímakutatáshoz és a fenntarthatóság kutatásához is remekül tudunk kapcsolódni, főleg a társadalom- és bölcsészettudományi területekkel. Régóta szervezünk közösen népszerű téli és nyári egyetemeket, szezonális eseményeket, konferenciákat, mesterkurzusokat, amelyek pár napos-hetes időtartammal látogathatók. Az iASK-nak és a Pannon Egyetemnek ezen kívül van egy közös UNESCO Tanszéke kulturális örökségmenedzsment és

fenntarthatóság témában, amellyel kapcsolódik a hasonló profilú UNESCO Tanszékek globális hálózatahoz – oktatási, kutatási és harmadik missziós tevékenységek terén.

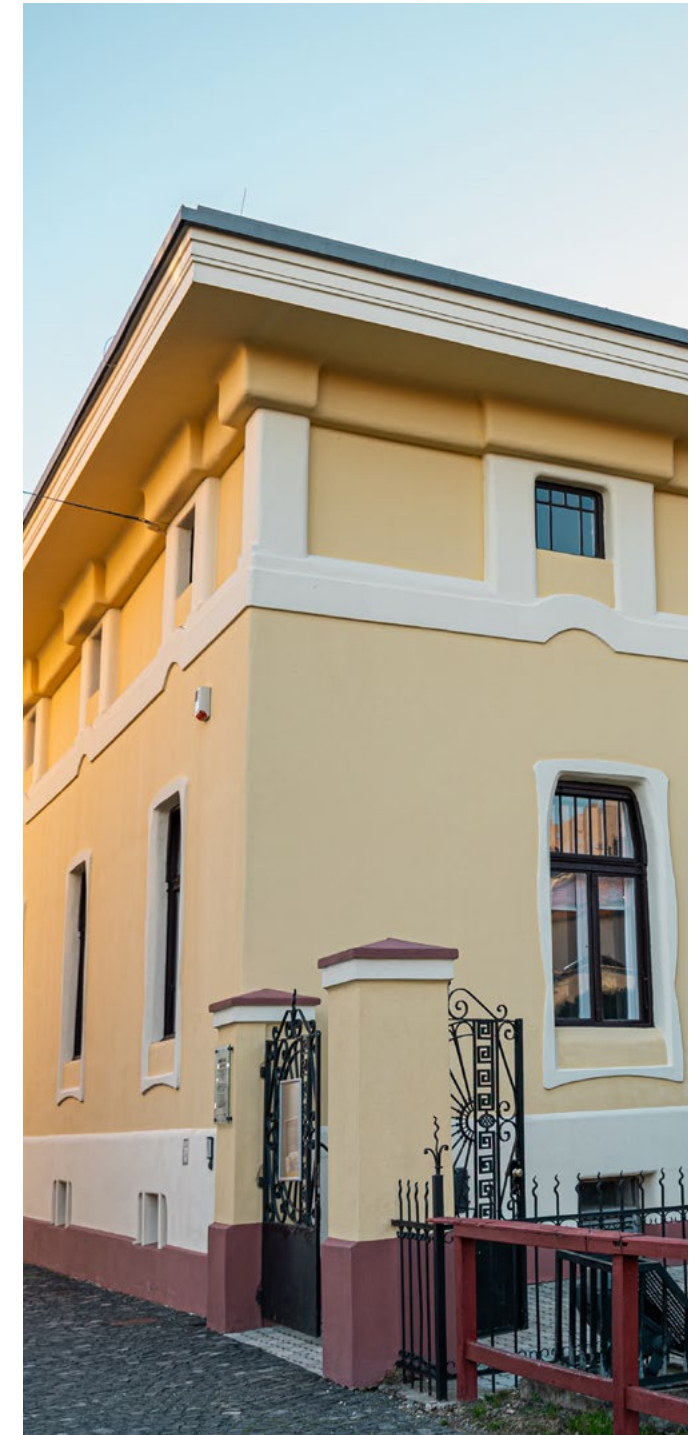
A Kampusz 2016-ban alakult meg, az év szeptemberében kezdődött meg az oktatás. Ön hogyan került kapcsolatba a Pannon Egyetemmel?

2014 óta dolgozom Kőszegen, akkoriban a Társadalomtudományok és Európa-tanulmányok Intézete alapítvány kötelékeiben. Akkor indult egy nemzeti szintű területfejlesztési projekt, az ún. KRAFT-projekt Miszlivetz Ferenc professzor úr vezetésével, amely egy integratív módon történő regionális fejlesztés és városközpont revitalizáció programját fogalmazta meg. A projektcsapat elkezdett kialakítani egy különböző módszertanokból álló metszetet és indikátorrendszert, amelyet kifejezetten Közép-Kelet-Európa kis- és középvárosainak endemikus fejlesztésére lehet hasznosítani. A KRAFT-program keretében jöhetett létre a társadalomtudományi kutatóintézet (a fentebb említett Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete, iASK), és én ennek a születésében vállaltam tevékeny részt, főként kutatásszervezőként és kisebb százalékban kutatóként. A Pannon Egyetem Kőszegi Kampusza 2016. januárban alakult, és akkor is azt gondoltam, hogy ez egy nagy lehetőség, egy stabilizáló erő és keret.

Mi az a pozitív életérzés, amit tanítványaiba plántál, a jövő generációjának továbbad?

A kreatív gondolkodás szabadsága, az érdeklődés és a felfedezés örömeinek megélése. A széles érdeklődési kör, a „mindenevő”, mindent olvasó attitűd szerintem nagyon hasznos; az, ha egy diák igazán kíváncsi, és ez az ösztönző erő munkál benne. Szerintem ez alakítható, tanulható és tanítható. Meggyőződésem, hogy tudományos eredmények csak őszinte érdeklődésből és játékos tudásvágyból születnek.

Marton Angéla

Decsi Péter

Alapszakos mechatronikai mérnöki oklevelét a Pannon Egyetemen vette át, mesterdiplomáját a Széchenyi István Egyetemen szerezte. Jelenleg a Pannon Egyetem Vegyészmérnöki és Anyagtudományok Doktori Iskola fokozatszerzési eljárását kezdi, kutatási területe az intelligens anyagok vizsgálata és ehhez kapcsolódó műszerfejlesztés.

Hogyan kezdődött a kapcsolatod a Pannon Egyetemmel? Mióta dolgozol itt, és milyen mérföldkövek jellemezték az egyetemi pályafutásodat?

Az egyetemmel való kapcsolatom a mechatronikai mérnöki alapképzéssel kezdődött, amelyet még a Nyugat-magyarországi Egyetem keretein belül indítottak. Ez 2016-ban változott meg, amikor a műszaki képzés a Pannon Egyetemhez került. Az alapképzésem alatt részt vettem a duális képzésben, ami akkor még újdonságnak számított. A szakmai gyakorlatomat a Pannon Fejlesztési Alapítványnál, a Technológiai Centrumban végeztem, ahol lehetőségem nyílt megismereni számos vállalat működését, és bekapcsolódni a technológiai fejlesztésekbe. Ez az élmény meghatározó volt számomra, és már hallgatóként megalapozta az egyetemhez való kötődésemet.

Milyen tapasztalatokat szereztl a hallgatói éveid alatt, és hogyan vezetett ez az oktatói pályára?

A hallgatói éveim alatt számos projektben és kutatásban részt vettem. Már a képzési idő alatt elkezdtem dolgozni az egyetemen: ügyintézőként támogattam a

Pannon Fejlesztési Alapítvány munkáját, amelynek célja a felsőoktatás és az ipar közötti szoros együttműködés elősegítése volt. Az akkori vezetés, különösen Szalai István, felfigyelt rám, és lehetőséget kaptam a projekteken való aktív részvételre. Az alapképzés elvégzése után a Széchenyi István Egyetem mechatronikai mérnöki mesterképzésén folytattam tanulmányaimat, miközben tanszéki mérnökként dolgoztam a Pannon Egyetemen. A munkám során laboratóriumi gyakorlatokat is tartottam, és hamar rájöttem, hogy az oktatás területén szívesen segítek más hallgatóknak, például programozásban. Ez a tapasztalat erősítette bennem azt az érzést, hogy oktatóként is értéket teremthetek.

Hivatalosan mikor kezdted meg munkádat a Pannon Egyetemen, és hogyan alakult azóta a karriered?

2017 októberében kezdtem dolgozni az egyetemen ügyintézőként. Miután a mesterképzést sikeresen elvégeztem, a Pannon Egyetem Vegyészmérnöki és Anyagtudományok Doktori Iskolájába iratkoztam

be, ahol jelenleg is tanulok. Emellett tanársegédként dolgozom, és az évek során lehetőséget kaptam arra, hogy egyre több területen bizonyítsak. A pályafutásom során végig az motivált, hogy közvetlen kapcsolatban legyek a hallgatókkal és a gyakorlati oktatással. Fontosnak tartom, hogy az oktatásban a tudományos alapok mellett a munkaerőpiaci elvárások is hangsúlyt kapjanak. Az oktatói tevékenységem, a kutatásaim és a hallgatók mentorálása mind hozzájárult ahhoz, hogy ma itt tarthatok.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem, és hogyan látod az intézmény jövőjét?

A Pannon Egyetem számomra több, mint munkahely: ez az a közösség, ahol tanulóként és oktatóként is fejlődhettem. Az egyetem hetvenöt éves múltja arra kötelez bennünket, hogy továbbvigyük azokat az értékeket, amelyek sikeressé tették az intézményt. Hiszek abban, hogy a tudomány és az ipar együttműködése, a gyakorlatorientált képzés és az innováció az egyetem jövőjének kulcsa.

Hogyan látod ma a Pannon Egyetemet, amelynek hajdanán hallgatója voltál? Miben változott az intézmény, és hogyan képzeld el a jövőjét?

Már akkor, amikor a zalaegerszegi műszaki képzésre jelentkeztem, láttam, hogy a régió hatalmas fejlődési potenciállal rendelkezik. Ez ma sincs másként, sőt, azóta ez a fejlődés még látványosabb lett. Most, főigazgatóként, gyors döntéseket kell hoznom egy olyan dinamikus, változó környezetben, ahol a fiatalok előtt határtalan lehetőségek állnak. A világ olyan gyors ütemben fejlődik, hogy nem könnyű lépést tartani vele. Ez az oktatásban is kihívást jelent, hiszen nemcsak arra kell figyelnünk, hogy a hallgatók megszerezzék a megfelelő tudást, hanem arra is, hogy megtalálják a saját útjukat ebben a folyamatosan változó környezetben. A mechatronikai mérnöki képzés, amit én is elvégeztem, egy igazi „joker” szakma, hiszen ötvözi a gépészetet, az informatikát és az elektronikát. Pont ez fogott meg benne: a rendszerszemlélet, az, hogy egyszerre több nézőpontot is meg kell érteni és összehangolni.

Hogyan tudja az egyetem betölteni azt a szerepet, hogy megfelelő utánpótlást biztosítson a gazdaság számára? Mennyire nehéz ezt megoldszelni?

Ez egy nagyon összetett feladat. A felsőoktatás nem létezhet önálló szigetként, hiszen a középiskolákból és az általános iskolákból érkező fiatalokra alapozunk. Ez az „alapanyag” azonban gyakran nem felel meg teljesen a mai ipari elvárásoknak. Ezért fontos, hogy az egyetem együttműködjön a régió szereplőivel, a szakképzési centrumoktól kezdve a vállalatokon át egészen a középiskolákig. Az együttműködések mellett kiemelten fontos a szakmák népszerűsítése, különösen a mérnöki, közgazdász és informatikai területeken. A duális képzés óriási előnyt jelent számunkra: az országban az egyik legnagyobb ipari partnerhálózattal rendelkezünk, amit igyekszünk maximálisan kihasználni.

Mennyire motiválhatók a fiatalok a jelenlegi gazdasági környezetben? Mit tapasztalsz az oktatói munkád során?

Gyakran hallani a „bezzeg a régi időkben” típusú megjegyzéseket, de én úgy látom, hogy a mai fiatalok rendkívül könnyen motiválhatók, ha megtaláljuk velük a megfelelő hangot és kommunikációs stílust. Az is fontos, hogy bemutassuk nekik azokat a lehetőségeket, amelyek előttük állnak. Sokan nem érzik át, hogy milyen fontos szerepük lehet a régió fejlődésében, és néha rá kell őket vezetnünk arra, hogy kihasználják a lehetőségeket. Meggyőződésem, hogy mindenkiből lehet mérnököt nevelni, ha nyitottak és hajlandók dolgozni érte. Az egyetemen minden adott ahhoz, hogy a tehetségeket kiemeljük, a lemaradót felzárkóztassuk, és a piaci igényeknek megfelelő szakembereket képezzünk.

Van egy személyes élményed, amely különösen motivált az oktatói pályádon?

Nem tudnék egy konkrét élményt kiemelni, de a legnagyobb motivációt az adja, amikor látom, hogy a hallgatók fejlődnek, és egy képzés végére szakemberré válnak. Azok a pillanatok különösen meghatározóak számomra, amikor a hallgatók „megvilágosodnak”, rájönnek, hogy a befektetett munka valóban meghozza az eredményét. Ezek az apró sikerek mind azt erősítik bennem, hogy érdemes folytatni ezt a hivatást.

Mit gondolsz a Pannon Egyetem jövőjéről, különösen vidéki egyetemenként?

A vidéki egyetemek szerepe a jövőben fel fog értékelődni, különösen a szakember-utánpótlás biztosítása terén. A demográfiai változások miatt a hallgatói létszám csökkenése várható, de mi pont ebben láthatjuk meg a lehetőséget. Egy kisebb közösségben jobban oda tudunk figyelni a hallgatókra: a tehetségeket kiemeljük, a felzárkóztatásra szorulóknak pedig személyre szabott támogatást nyújtunk. A Pannon Egyetem hálózatos struktúrája is rengeteg lehetőséget rejt. A veszprémi, nagykanizsai, zalaegerszegi, ajkai és kőszegi telephelyek olyan diverzifikált oktatást tesznek lehetővé, amely a hallgatók igényeihez és a piaci elvárásokhoz egyaránt igazodik.

Egy személyes zárógondolat: hogyan találtál rá erre a pályára?

Soproni származású vagyok, és eredetileg állattenyésztő mérnökként végeztem Kaposváron, hiszen a lovaglás és az állattenyésztés gyerekkorom óta meghatározta az életemet. Később azonban rájöttem, hogy a technológiai rendszerek és a műszaki kihívások sokkal jobban érdekelnek. Ez vezetett a mechatronikai mérnöki képzéshez és ahhoz, hogy ma itt lehetek a Pannon Egyetemen. A múltam sokszínűsége, a különböző egyetemi tapasztalatok és a régió iránti elkötelezettségem mind hozzájárultak ahhoz, hogy hitelesen képviselhessem az intézményt, és elősegítsem a régió fejlődését.

Jóna István

Gerencsérné Berta Renáta

Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ főigazgató, Soós Ernő Kutató-Fejlesztő Központ, egyetemi docens, Víztudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Laboratórium szakmai vezető, okleveles gyógyszerkutató vegyész. Doktori fokozatát analitikai kémia szakterületen szerezte. Munkásságát Pro Universitate Pannonica Kisezüst fokozattal (2021), Magyar Arany Érdemkereszttel (2024) ismerték el.

Tíz éve, hogy a Pannon Egyetemen dolgozik, és jövőre ünnepeljük a Nagykanizsai kampusz huszonöt éves évfordulóját. Ez a két jubileum sok mindent elmond. Hogyan élte meg az elmúlt évtizedet? Mik a tapasztalatai, és hogyan látja a nagykanizsai kampusz jelenét és jövőjét?

Ha a kezdetekhez megyünk vissza, 2014. szeptember 15. igazi mérföldkő volt számomra. Ekkor csatlakoztam a Pannon Egyetemhez, konkrétan a frissen alapított Soós Ernő Víztechnológiai Kutatóközpontban kezdtem el dolgozni. Itt indultak el a vízzel kapcsolatos kutatásaink, analitikai feladataink, különös tekintettel a vízkezelési kérdésekre. Gyógyszerkutató vegyészként vágtam bele ebbe a feladatba, ahol új kihívásként jelent meg a gyógyszermaradványok minőségi és mennyiségi meghatározása a vizekben. Ez némileg új irányt adott a ku-

tatásaimnak. Azóta folyamatos pályázatok és egyéb lehetőségek segítségével sikerült bővítenünk mind a kutatási infrastruktúránkat, mind pedig a humán erőforrásainkat. Igazi kihívás volt kezdetben mindezt költséghatékonyan, helyi vállalkozók bevonásával megvalósítani, de úgy érzem, sikerült felépíteni egy korszerű, sokszínű kutatóbázist.

Hogyan látja a nagykanizsai Kampusz jövőképét? Úgy tűnik, hogy a körforgásos gazdaság, a víztudomány és a fenntarthatóság összefüggései mind a jövőbe mutatnak.

Ha már említettük a vizet és a fenntarthatóságot, néhány évvel ezelőtt kitűztük célul, hogy a körforgásos gazdaság terén mutassunk példát. Ez a nemzetközi és hazai igények alapján is egyre hangsúlyosabb kérdéssé válik. A víz kutatásunk fókuszpontja,

amely több tudományterületet is összekapcsol, Nagykanizsán az informatika, a gazdaságtudomány, a megújuló energiák és a víztechnológia mind központi szerepet kapnak, és ezek együttese adja a lehetőséget, hogy a körforgásos gazdaság mintapéldájaként szerepeljünk, akár helyi, akár országos szinten.

Hogyan építik az oktatási portfóliójukat ennek a szemléletnek megfelelően?

Az oktatásunkat is a körforgásos gazdaság irányába formáltuk, új szakokat kínálva. Például a Körforgásos gazdaság tervező-fejlesztő mérnök és a Körforgásos gazdaság menedzser képzéseinket mesterképzési (MSc) szinten kínáljuk a fenntarthatóság és a körforgásos gazdaság hangsúlyozásával. Ezen szakokat a mai kor igényeinek megfelelően alakítottuk, hiszen a hallgatók olyan kompetenciákat szereznek, amelyekre egyre nagyobb szükség van mind az ipar, mind a társadalom részéről.

Térjünk át egy személyesebb témára. Hallottunk a vízhez fűződő kutatási érdeklődéséről és a tehetség-gondozás iránti elkötelezettségéről. De mit csinál egy főigazgató, amikor nem az egyetem ügyeivel foglalkozik?

Számomra rendkívül izgalmas és meghatározó terület a gyógyszermaradványok jelenléte a különböző víztestekben. Ez egyre nagyobb problémát jelent világszerte, hiszen a vízben felhalmozódott antibiotikumok hozzájárulhatnak a rezisztencia kialakulásához, és emellett a szervezetünkre is káros hatásuk lehet. Ennek kapcsán célunk, hogy egy átfogó monitoring rendszert alakítsunk ki, amely lehetővé teszi a nemkívánatos anyagok kimutatását a felszíni vizekben. Részt veszünk egy hazai kutatásban is, amely a víztestekben található mikroszennyezők elemzését célozza meg, és örömmel mondhatom, hogy ezzel nemzetközi kutatásokhoz is kapcsolódtunk. Külön öröm számomra, hogy a Víz tudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Labor szakmai vezetője lehetek, ahol a negyven alprojekt egyikének célja épp egy ilyen monitoring rendszer kiépítése és az adatbázis megalkotása. Emellett egy másik „forró” téma a mikroműanyagok

kérdése. A palackozott ásványvizekben lévő mikroműanyagok például a csomagolás miatt kerülnek a vízbe, míg a természetes vizekben a sok műanyag-szemét lebomlásával képződnek ezek az apró részecskék. Kutatásaink egyik fő célja, hogy fejlesszünk olyan analitikai módszereket, amelyekkel a mikroszennyezők kimutathatók. Mivel jelenleg nincs egységes szabályozás, a módszerek kidolgozása és a határértékek meghatározása rendkívül fontos feladat, amelyen nemzetközi szinten is dolgozunk. De, ami igazán a szívemhez közel áll, az a természettudományos érdeklődés népszerűsítése a fiatalok körében. 2018-ban indítottuk útjára a Gyerekegyetem nyári táborát a kiválóan akkreditált Soós Természettudományi Tehetségműhely keretében, amely különböző természettudományos programokat kínált. Ezzel próbáltuk meg felkelteni a gyerekek érdeklődését a kémia és a biológia iránt, és a program sikerét látva azóta is folytatjuk ezt a tevékenységet. 2019 óta pedig egy országos kezdeményezés részese is vagyok, amelynek keretében vidéki iskolákban kísérletek segítségével a kémia szeretetére ösztönözzük a gyerekeket. Ez nemcsak a kampusz ismertségét növeli, hanem a beiskolázási tevékenységünknek is része. A különböző általunk szervezett tehetséggondozó rendezvények és versenyek lehetőséget adnak a diákoknak ismereteik bővítésére és tudásuk megmérettetésére.

Az elmúlt tíz évben volt olyan siker, amelyre különösen büszke, amit igazán „kirakna a polcra”?

Több ilyen pillanatot is fel tudnék idézni, de talán az egyik legnagyobb előrelépés az volt, amikor a Körforgásos Gazdaság Kompetencia Központ kialakítása érdekében elnyert pályázat keretében sikerült Nagykanizsára vásárolni egy nagyhatékonyságú analitikai eszközt, amely lehetővé teszi a nanogramm/liter koncentrációban mérhető komponensek kimutatását. Analitikai területen végeztem a doktori munkámat, így óriási előrelépés volt, hogy itt, Nagykanizsán is létrehozhattunk egy ilyen korszerű műszerparkot. Ez új lehetőségeket teremtett a Soós Kutatóközpont és a kampusz számára, hazai és nemzetközi szinten egyaránt.

Jóna István

Utasi Anett

A Pannon Egyetem Duális Képzési Központ igazgatója, Ajka Kampusz igazgatója, a Fenntarthatósági Megoldások Kutatólaboratórium egyetemi docense.

A Pannon Egyetem 1992 óta az életed része. Mi a legnagyobb eredményed, amire a legbüszkébb vagy?

Egyértelműen a Duális Képzési Központ és maga a duális képzés az, amit a legnagyobb teljesítményemnek tartok.

Hallgatóként, mérnökként kezdted a pályafutásod. Hogyan indult a személyes történeted az egyetemen?

Igen, amikor az egyetemre kerültem, már a második évtől hallgatóként dolgozni kezdtem a Kémiai Technológia Tanszéken, ahol a tanulmányaimat is folytattam. Ez a tanszék most már a Fenntarthatósági Megoldások Kutatólaboratórium névre hallgat, de ez továbbra is az „anya” tanszéke. A diploma megszerzése után egyértelmű volt, hogy ott maradok. Tanszéki mérnökként kezdtem, később tanársegéd, adjunktus, majd egyetemi docens lettem. Végül az oktatásszervezés

vált a fő feladatommá, részt vehettem az új környezet-mérnöki szakok alapításában és indításában is, így a mérnöki gondolkodással menedzsmentfeladatokat is el kellett látnom.

Mi a sikered titka?

Rengeteg jó embertől tanultam, és ma is nagyszerű kollégákkal dolgozom együtt, akiktől folyamatosan tanulok. A világ folyamatosan változik körülöttünk, és ehhez alkalmazkodnunk kell. Fontos, hogy rugalmasan formáljuk a rendszert, amit kiépítünk, hogy az a mai világban is működőképes legyen, hiszen ami tíz éve bevált, az ma már nem biztos, hogy működik.

Szívügyed a fenntarthatóság. Hogyan látod a felsőoktatási intézmények szerepét ezen a területen?

A szemléletformálást elsődleges feladatunknak tartom, és ezt minden szinten meg kell valósítanunk.

Nemcsak középiskolákban, hanem általános iskolákban, sőt, akár óvodákban is fontos programokat indítani, különösen, mivel már van óvodapedagógusképzésünk is. Játékos, rövid előadásokkal és aktivitásokkal kell elérnünk a fiatalokat.

Eredetileg nem is mérnöknek készültél. Hogyan változott meg az irány?

Gyógyszerésznek készültem, mivel édesanyám is az. Gyerekkoromat a gyógyszerértárban töltöttem, ahol szolgálati lakásunk volt. A gimnáziumban azonban, a 12. osztály elején, jött valaki tájékoztatót tartani, és elmondta, hogy Veszprémben indul környezetmérnöki szak. A tájékoztató után bejelentettem az igazgató úrnak, hogy kémia-biológia fakultációmát matematikára és fizikára szeretném cserélni.

Hogy érzed magad most a jelenlegi pozíciódban?

Jelenleg úgy érzem, pontosan ott vagyok, ahol lennem kell, és szeretem, amit csinálok. Ez a szint szá-

momra ideális; önállóan dolgozhatok, minden tekintetben támogató környezetben. Az ajkai kampusz esetében rendkívüli módon érezhető a város támogatása, így teljes mértékben a diákok, hallgatók, érdeklődők fejlődésének elősegítésére koncentrálhatok.

Mi az, amit a Pannon Egyetemtől kaptál?

Közösség, lehetőség, élmény, karrier – mindent a Pannon Egyetemtől kaptam. Igyekszem visszaadni, amit lehet, mert emlékszem, milyen volt elindulni. Ha valaki kérdéssel fordul hozzám, próbálok ugyanúgy támogatást nyújtani, ahogy én is kaptam. A mai napig sok segítséget kapok a kollégáktól, és mindig van kire számíthatok, ha problémám adódik. Az egyetemen tanultam, és az egyetem miatt találtam rá a férjemre is. Mindezért hálás vagyok, és fontosnak tartom, hogy ahol csak lehet, visszaadjak a közösségnek.

Tudósné Ódor Eszter

A photograph of two scientists, a woman and a man, both wearing white lab coats and safety glasses. They are in a laboratory setting, with the man using a pipette to transfer a purple liquid into a test tube held by the woman. In the background, there are various laboratory glassware, including bottles and flasks, some with yellow labels. The text 'A SIKER ÚTJÁN-ALUMNI TÖRTÉNETEK' is overlaid on the right side of the image in a large, bold, white font.

A SIKER ÚTJÁN- ALUMNI TÖRTÉNETEK

Buzder-Lantos Kornél

2006-ban szerzett vegyészmérnök MSc diplomát. Akkor még „Kisjacksonként” emlegették. Azóta nemzetközi karriert épített Dél-Koreától Európán át Szingapúrig. Jelenleg egy angol-amerikai vállalat ázsiai és csendes-óceáni régióiért felelős igazgatója. Üzleti fórumok előadója, többek között a CNBC és a Harvard Business Review felkérésére. 2011 óta családjával Szingapúrban él.

Miért választottad a Pannon Egyetemet, és miért pont ezt a szakot?

Hatéves koromban oroszlán akartam lenni, aztán nyolcévesen jött a különleges ügynök korszakom, majd kicsivel később körvonalazódott bennem, hogy valami hasonlóan „menő” dolgot szeretnék csinálni. Így jelentkeztem vegyészmérnök szakra. Akkoriban a Pannon Egyetemen volt a legjobb vegyészmérnök képzés, akkreditált diplomával.

Milyen karrierutat jártál be, és mivel foglalkozol most?

Már az egyetem alatt vonzott a kaland, az új dolgok, helyek és emberek. Nem véletlen hát, hogy 2003 és 2006 között, a július–augusztusi szünetekben, három nyári egyetemet végeztem el: Trondheimben, Helsinkiben, majd Kijevben. Ezt követően Dél-Koreában kezdtem a karrieremet, mint a magyarországi Hankook Tire alapító és építőmérnöke. Két évvel később egy olasz vállalat megkeresett, és Rómába invitáltak, hogy találkozzak az ügyvezető igazgatóval. Meggyőztek, így technológiai mérnökként csatlá-

koztam hozzájuk. Innentől szakmai jellegű karrierút kezdődött: nyolc hónapot dolgoztam Belgiumban, négyet Szardínián, majd négyet Livornóban és négyet Mantovában, végül pedig Rómában telepedtünk le feleségemmel, Sárival, akivel az egyetememen ismerkedtem meg. A szakmai pályát követően, huszonnyolc évesen, friss apukaként Szingapúrba költöztünk, ahol már inkább vállalatirányítási és vezetői feladatokat láttam el, amelyek azonban szintén mérnöki alapokon ültek. Mindezen évek alatt komoly nemzetközi, gazdasági ismeretekkel vértéztem fel magam. Indonézia, Malajzia, Thaiföld, Vietnám és Szingapúr volt a „játszótér.” Sokan azt gondolják, hogy a korai gyermekvállalás a karrier kárára történik. Én éppen ellenkezőleg, azt gondolom, hogy a felelősség súlya alatt sokkal nagyobb dolgokra képes az ember. Ehhez persze elengedhetetlenül fontos egy támogató társ. Tizenhat évet töltöttem az említett olasz cégnél, majd egy angol-amerikai, Nasdaq-on jegyzett vállalat regionális direktoraként folytattam karrieremet az Asia Pacific térségben. Jelenleg is ebben a pozícióban dolgozom.

Hogyan formálta az egyetem az érdeklődésed?

Nagyon nagy hatással voltak rám az egyetemi éveim. Érttem ezalatt az itt megszerzett tudást, az inspiráló oktatókat, a rengeteg barátot, akikkel összehozott a sors. Sok értékes embert ismertem meg, rengeteg közülük mindmáig inspirál. Azt szoktam mondani, ha újramezhetném, mindent ugyanúgy csinálnék, csak egy kicsit többet tanulnék, egy kicsit többet buliznék, és egy kicsit kevesebbet aludnék.

Melyek voltak a legnagyobb kihívások az egyetemi éveid alatt, és hogyan sikerült ezeket leküzdeni?

Összeegyeztetni a céljaimat azzal, hogy egy kicsit mindig maga felé rántott a móka és a csibészkesedés. Szerencsére az egyetem alatt nagyon jó társaságba keveredtem. Az ő céljaik ugyanúgy magas polcon voltak, és sokszor segítettek abban, hogy én se veszítsem el a szemem elől a helyes irányt. Velük a kapcsolatot mindmáig ápolom, sajnos nem mindenkiel.

A Hallgatói Önkormányzat tagja is voltál. Hogyan emlékszel vissza erre az időszakra?

Visszatekintve, a Hallgatói Önkormányzatba való belépés az egyik legjobb döntésem volt. Szuper emberekkel hozott össze, és nagyban hozzájárult ahhoz, aki ma vagyok. A Mérnöki Kar elnökeként egész fiatalon beléltam egy olyan nagy szervezet működésébe, mint az egyetem. Ott találkoztam először azzal, hogy egy jól működő szervezet működésében hogyan kell lavírozni a jog, a politika, a kommunikáció és a pénzügy útvesztőiben. Ez egy kivételes lehetőség volt, de ami talán még fontosabb, ott ismertem meg a feleségemet, gyermekeim anyját, Sárít. Örökké hálás leszek ezért az időszakért.

Van olyan eredményed a Pannon Egyetemmel kapcsolatban, amire különösen büszke vagy?

Minden egyes vizsgám, amin átbboxoltam magam, mindegyik egy keményen megküzdött győzelem volt.

Hogyan járult hozzá az egyetemen szerzett tudás és tapasztalat a személyes és szakmai fejlődésedhez?

Nap mint nap használom és építkezem abból, amit tanultam. Bár lehet, hogy nem alkalmazok mindent, de a sokoldalú tudás, a gondolkodásmód, az élmények és az erős kapcsolatok a mai napig mély jelentőséggel és értékkel bírnak számomra.

Milyen készségek és tulajdonságok segítettek elérni azt, ahol most tartasz a karrieredben?

Kitartás, kíváncsiság és bátorság (magabiztosság). Mindig is inspiráltak azok, akik képesek voltak sikerre jutni az esélyekkel szemben, vagy akkor is, ha kételyek vették körül őket. Sok tehetséges emberrel találkoztam a karrierem során, és szerencsére a közvetlen környezetemben is ilyen emberek vesznek körül. A feleségem, a barátaim és a gyermekeim folyamatosan inspirálnak. Ha olyan közösségben vagy, amely törekszik a jobbra, téged is magasabb célokra ösztönöz.

Már most is nagyon sikeres vagy a szakmádban, de hova tovább, mik a további terveid?

A sikert sokféleképpen lehet mérni. Az egyik mérce talán az, hogy hány ember törődik veled és néz fel rád. Hihetetlenül szerencsésnek érzem magam, hogy a legtöbb dolgot elértem, amiről egyetemi éveim alatt talán álmodni sem mertem. Jelenleg a legnagyobb célom, hogy jó példát mutassak a gyerekeim számára, és büszkéek legyenek rám.

Milyen tanácsot adnál a jelenlegi hallgatóknak, akik szintén vágynak a sikerre?

Hajtson a kíváncsiság, ne félj kérdezni, és légy hajlandó megdolgozni érte. Az elhivatottságod a saját utad iránt az, ami igazán értékesé teszi az eredményt.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Egy hangosabb szívdobbanást!

Tudósné Ódor Eszter

Gazsi Attila

Alapító tulajdonosa a Man at Work Humánszolgáltató és Személyzeti Tanácsadó Kft.-nek, a Meló-Diák Észak-Dunántúl Iskolaszövetkezet elnöke. A Magyar Munkaerő-kölcsönzők Országos Szövetsége alapító tagja, elnökségi tagja a Magyarországi Diákvállalkozások Országos Érdekképviselői Szövetségének, társelnöke az ESG Szövetségnek, felügyelőbizottsági tagja a Pannon Egyetemnek, igazgatósági tagja a KAVOSZ Zrt.-nek. A VOSZ Veszprém vármegyei elnöke, országos elnökhelyettese.

Vegyésszmérnökként diplomázott a Pannon Egyetemen jogelődjénél. Mikor jött rá, hogy nem ez az útja?

Tősgyökeres veszprémiként a Lovassyban végeztem. Akkoriban leginkább sodródtam, eszembe sem jutott elhagyni a várost, így adta magát a vegyésszmérnök szak. Az egyetemen nagyon szerettem az elméleti tárgyakat, egészen addig jóban voltam a szakmával, amíg meg nem látogattuk a MOL Dunai Finomítóját Százhalombattán. Ott éreztem, hogy mindez nem az én világom. Akkor már a Meló-Diákban diákmunkásként dolgoztam, abban a közegben jobban láttam kihívást, eldöntöttem, hogy a menedzsment szakirányomat komolyabban veszem, és arra indulok el.

Mi az mégis, ami az egyetemi éveiben meghatározó volt és hozzásegítette a mai énjéhez?

Maga az egyetem rengeteget formált rajtam, kitűnő tanáraink voltak és remek évfolyamtársaim. Dr. Gaál Zoltán és Dr. Kovács Zoltán professzor urak megtanítottak nekem, mit jelent a menedzsment a gyakorlatban.

Nagyon sokat köszönhetek kettőjüknek, a tudásuk és tanításaik alapot adtak későbbi karrieremhez.

Hogy látja: könnyebb ma egy fiatalnak, egyetemistának vállalkozni, mint akkor az Ön generációjának volt?

Szerintem egyetemistának is nehezebb lenni, nemhogy vállalkozni. A mi időnkben az egyetem nemcsak egy szellemi műhely volt, hanem egy szórakozási forma, ahol rengeteg buli várt bennünket, némi tanulással. Mára azonban sokkal szigorúbb szabályoknak kell megfelelni, és a verseny is jóval keményebb lett. A piacgazdaság kiépült, bezárultak a kiskapuk, és rengeteg dolog veszi el a figyelmet: Netflix, TikTok, Spotify, YouTube, Discord, Reddit – szemben azzal, hogy a mi generációnk számára akkoriban az internet volt az újdonság, amit betárcsázós modemmel használtunk. Az is igaz, hogy kinyílt a világ. A jó ötletek felkarolására számos lehetőség adódik. A startupok mellett rengeteg olyan eszköz, program és szervezet áll rendelkezésre, amely megkönnyíti a vállalkozásindítást. Például a VOSZ (Vállalkozók és Munkáltatók Országos

Szövetsége) és hasonló szervezetek mentorálással, képzésekkel és üzleti kapcsolatépítéssel segítenek, míg állami és EU-s programok – mint például a Hiventures és a Széchenyi Alapok – anyagi támogatást, pályázati forrásokat kínálnak. A modern vállalkozói szoftverek, mint az online könyvelési rendszerek, a digitális marketingplatformok vagy a projektmenedzsment-eszközök pedig lehetővé teszik, hogy hatékonyan és gyorsan lépjen piacra, akár minimális kezdőtőkével.

A vállalkozói, illetve vállalkozói érdekképviseleti oldalról nézve, hogy látja, mennyire versenyképes tudással kerülnek ki az egyetemekről a hallgatók? Melyek azok a területek, amelyeken változtatni kellene?

A hallgatók elméleti és digitalizációs felkészültsége optimális. A csapatmunka terén vannak fejlesztendő területeik, és gyakori, hogy nincs semmilyen munkatapasztalatuk. Nyilván frissen végeztek, de a nyári munka, vagy akár a mamahotelben végzett főnyírás is előnyükre válna. Általánosságban az elvárásaik magasak, és kevésbé terhelhetőek. Ideálisan több projekt-munkát kellene elejétől a végéig önállóan végigvinniük, részletesebben meg kellene érteniük a társadalom és a gazdaság mindennapi működését, és leginkább képzettséget kellene szerezniük az elérhető AI alkalmazások használatában. Általánosabb képet kellene kapniuk a vállalkozások világáról, mivel a kis- és középvállalkozások foglalkoztatják a versenyszférában dolgozók háromnegyedét. Jó eséllyel vagy itt fog dolgozni a végzett hallgató, vagy ő maga kezd el vállalkozni. Aki vállalkozni szeretne, annak tudnia kell, hogyan működnek a startupok, hogyan lehet megalapítani egy céget, hogyan juthat tőkéhez, kihez fordulhat, ha elakad.

Ha most lenne pályaválasztás előtt, mit tanulna?

Mérnökként, informatikusként vagy közgazdászként könnyebb elhelyezkedni jelenleg. Amúgy teljesen mindegy, hogy mit, de mellette mindennap foglalkozniék az AI megoldások beépítésével a feladataimba, és születésnapomra is AI előfizetést kérnék a családtól. Néhány év és e tudás nélkül nem lehet majd elhelyezkedni. Emellett sokkal több időt fordítanék a nyelvtudásra is. Ha előre tekintünk, a leginkább jö-

vőállónak tűnő területek az IT-ban a kiberbiztonság, a szoftverfejlesztés és az adatelemzés. De nem csak az IT terület jelent perspektívát: a környezetmérnökökre, klímaszakértőkre és a zöld technológiák szakértőire is nagy szükség lesz. Az üzleti és pénzügyi szakterületek is fókuszra érdemesnek, ahol a szakemberek a kriptovaluták, NFT-k és digitális fizetési rendszerek világában egyre nagyobb szerepet kapnak. Az online oktatás iránti kereslet rohamos növekedése miatt az oktatási technológia területén dolgozó szakemberek is nagyon keresettek lesznek pár év múlva. Aki gyógyításban gondolkodik, annak is lesz jövője, az orvosok és más egészségügyi szakemberek iránti kereslet folyamatosan bővül.

Több díjjal elismert vállalkozóként, sikeres cégvezetőként milyen tanácsot ad a mai egyetemistáknak?

Ne vegyék magukat annyira komolyan. Kell idő a szórakozásra, a barátokra, nyitottnak kell lenni, ha esély adódik, menjenek el külföldre is. Az angol nyelvet tárgyalóképesen fontos tudni, az új „sötét ló”, az AI mindennapos használata elkerülhetetlen, és számos, eddig háttérbe szorított tulajdonság válik fontossá. Manapság minden iparág és technológia gyorsan változik, így az alkalmazkodóképesség kulcsfontosságú. Ne ragaszkodj mereven egy adott elképzeléshez vagy tervhez – mindig légy nyitott az új ötletekre, innovációkra és megoldásokra! Építs kapcsolatokat érdeklődési körödnél megfelelően, hiszen később ezek a kapcsolatok lehetnek a karriered alapjai. Az elmélet fontos, de ne hanyagold el a gyakorlatot sem! Próbálgat meg minél több projektben, gyakorlati munkában részt venni az egyetemi évek alatt, legyen az szakmai gyakorlat, önkéntesség vagy saját ötleted megvalósítása. A tapasztalatokat ma már többre értékelik, mint a papírt. Tudj, hogy minden sikeres vállalkozónak voltak és lesznek kudarcai. Ne félj attól, hogy hibázol – az a fontos, hogy tanulj belőlük. Az, aki képes egy kudarcot tanulsággá alakítani, nagy előnyre tesz szert. Ha ehhez megtanulsz elszánni és kitartónak lenni, akkor jó úton jársz. Az igazán sikeresek azok, akik hosszú távon is képesek kitartani elképzeléseik mellett. Légy elkötelezett, ne add fel az első akadálynál!

Horváth Ádám

Közgazdász, vezetés és szervezés szakon, szervezetfejlesztés szakirányon végzett 2011-ben (PE-GTK). Massachusetts Institute of Technology (MIT) Alumni, a Brandfizz Employer Branding társalapítója és ügyvezetője, elnökségi tag az Európai Employer Brand Szövetségben, valamint a Magyar PR Szövetség Employer Branding Tagozatának elnöke. A Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kar Pro Facultate cím birtokosa.

Milyen szakon tanultál a Pannon Egyetemen?

2009-ben emberi erőforrások alapszakon végeztem, majd ezt követően 2011-ben a vezetés és szervezés mesterszak szervezetfejlesztési szakirányán szereztem diplomát. 2020–2024 között egy igazán izgalmas intellektuális kalandban volt részem: az MIT (Massachusetts Institute of Technology) Sloan Business School posztgraduális Executives in Management, Innovation & Technology (ACE) programjában vettem részt, amely során digitális üzleti stratégiát, AI, machine learning és szervezeti transzformáció tárgyakat hallgattam.

Az egyetemi évek során számos aktivitásban vettél részt. Melyek maradtak meg a legjobban benned?

Az egyetem Karrier Irodájában dolgoztam hosszabb ideig, ahol például alumni magazint is szerkesztettünk Merkel Dáviddal, Gadár László vezetése alatt. Ezen kívül az esettanulmányi versenyek voltak

számomra a legmeghatározóbbak; harminc alkalommal képviseltem az egyetemet ilyen megmérettetésen. Többször voltunk egy csapatban Dr. Hargitai Dáviddal és Véber Zoltánnal is, évfolyamtársam volt Domján Péter – őket szerintem nem kell bemutatni Veszprémben. Akadt a versenyek között stratégiai, online vagy üzleti szimuláció is. Rengeteget tanultam belőlük, és nagyon sok olyan emléket őrzök, amit az egyetem nélkül nem kaptam volna meg. Ezen kívül a teljes egyetemi pályafutásom alatt aktívan sportoltam; az akkori NB1-es férfi röplabda csapat tagjaként sok emlékezetes csata során húzhattam magamra a mezt Veszprém város címerével.

Mit ajánlasz a jelenlegi hallgatóknak? Melyek azok a programok, amelyeken érdemes részt venni tanulmányaink során?

Munkáltatói márkaépítéssel foglalkozunk a Brandfizz-ben és az Európai Employer Brand Szövetségben (EAEBA). Azt látom, hogy a cégek mindig is

keresni fogják a legtehetségesebb, ambiciózus fiatalokat. Azoknak, akiknek terveik, céljaik vannak, akik bármiben többet teljesítenek, mint az elvárt, mindig versenyképesek lesznek a munka világában. Én arra bátorítok mindenkit, hogy éljenek a lehetőségekkel, vegyenek részt vállalati nyílt napokon nemcsak Veszprémbe, hanem más városokban vagy más országokban, akár személyesen, akár online. Nem kell szégyellni az ambíciót, de a belépőnek mindig a jó teljesítménynek kell lennie. A húszas éveiket kár Netflixezésre pazarolni, aludni is lehet később. A napi lépésszámra meg wellbeing appra optimalizált életet is bőven ráér elkezdni harminc felett. Ha most van pálya, akkor most kell futni. Az utat nézzék, ne a visszapillantót. Aki érez magában elég tehetséget és motivációt, annak érdemes áthangolni a céljait, mentorokat, példaképeket keresni és beletenni a melót a célok elérésébe. Menni fog, én már most szurkolok nekik! De zsebre tett kézzel nem lehet létrára mászni.

„Zsebre tett kézzel
nem lehet létrára
mászni”

Már saját vállalatod van, mint említetted. Ez a Brandfizz Employer Branding. Mesélnél nekünk arról, hogyan jutottál el idáig?

Klasszikus értelemben véve én is a startup Bermuda-háromszögben kezdtem vállalkozni: ami a gyors internet – lassú számítógép – hideg pizza triásza volt. Csak akkor még senki nem hívta startupnak az induló cégeket, és befektetői pitchek helyett az új ügyfelek és az árbevétel versenypiacról történő növelése kötötte le a figyelmünket. A Hotel Magister 2112-es szobájából induló kreatív ügynökség tipikusan gyorsan növekvő cég lett. Mire a tanulmányaimmal végeztem, már nem munkahelyet kerestem, hanem tudtam, hogy saját utamat fogom járni.

Hogyan lett a hivatásod a munkáltatói márka és a Brandfizz?

Már a legelső ügynökségi megbízásaink között volt olyan feladat, ami employer brandinghez kapcsolódott. Az esettanulmányi versenyek és jó pár állásbörze szervezésében való részvétel után könnyen rá tudtam kapcsolódni a vállalatok igényeire. A Brandfizzt azért hoztuk létre Zvezdovics Anitával, hogy felpezsdítsük a cégek munkáltatói márkáját, és hogy minél több igazán nagyszerű munkahely jöjjön létre Magyarországon. Olyanok, ahol élmény dolgozni. Ébren töltött óráink legnagyobb részét a munkahelyünkön töltjük, így a munkavállalói élményünk kihat az egész életünkre. Nem lehet felhőtlenül boldog az az ember, aki napi nyolc órában ki nem állhatja, amivel foglalkoznia kell. A Brandfizz pár év alatt a legkeresettebb employer branding ügynökség lett idehaza, valamint az európai és világszintű szakmai szervezetekben is képviseljük a magyar munkáltatói márka szakmát; nemzetközi szakmai díjakkal ismerték el a munkáinkat Londontól New Yorkig. Megbízóink azok a vállalatok, akik mérhető üzleti eredményeket várnak a munkáltatói márkától, és nem három babzsákot a társalgóba.

Úgy látom, te magad is az élethosszig tartó tanulásban hiszel. A következő generációnak is ezt ajánlod?

Igen, de főleg azoknak, akik csapatot akarnak építeni. Egy dolog rosszabb annál, ha képzod a kollégáidat, és elmennek; ez pedig az, ha nem képzod őket, és maradnak. Ráadásul egyre kevesebb idő alatt kell tudni új dolgokat megtanulni. Aki hamarabb reagál új helyzetekre, rövidebb idő alatt adaptálódik, az túlél, ilyen egyszerű. Sokan azt mondják, hogy mostanában nagyon felgyorsult a világ. Én azt látom, hogy a világ már sosem lesz olyan lassú, mint most.

Iván Katalin, Szeifert Anita

Horváth Balázs

Villamos üzem mérnök, a CoreComm SI Kft. ügyvezetője, a Pannon Egyetem egykori hallgatója.

Milyen szakon tanult az egyetemen, és mivel foglalkozik most?

Villamos üzem mérnökként végeztem, viszont klasszikus mérnöki tevékenységet sosem végeztem – mindig projektvezetéssel, majd cégvezetéssel foglalkoztam, és ebben érzem jól magam. A CoreComm csoportot vezetem, de mára inkább csak stratégiai kérdésekben kéri ki a cégcsoport ügyvezetői a véleményemet.

Milyen útravalót kapott az egyetemtől?

Nyilvánvalóan kaptam egy tárgyi tudást és szemléletet, de a legmeghatározóbbak az emberi kapcsolatokat, amelyek azóta is elkísérnek.

Könnyen elhelyezkedett ezzel a diplomával?

1994-ben végeztem, akkor még kicsit más volt a munkaerőpiac... abban hasonlított a mostanihoz, hogy egy villamosmérnöki diplomával nem volt nehéz elhelyezkedni, de mivel inkább projektvezetői

feladatokat kerestem, eltartott pár évig, amíg megtaláltam a helyemet. Ez nyilván ma már sokkal könnyebb lenne.

Ön szerint a Pannon Egyetemen kiadott diploma jó ajánlólevél a munkaerőpiacon?

Ezzel lehet, hogy sokan vitatkoznak majd, de én nem látok szignifikáns különbséget abban, hogy ki melyik egyetemen végzett – a megszerzett tudás és kompetenciák a fontosak, amellet, hogy a diploma rendelkezésre álljon. Ennek fényében bátran kijelenthetem, hogy jó ajánlólevél egy veszprémi végzettség; az egyetem frissen végzett mérnökei már nálunk is bizonyították, hogy kiváló képzés épült fel az elmúlt három évtizedben.

Rengeteg szálon kötődik az egyetemhez, többek között konzorciumi és duális partnerként, valamint névadó szponzora is az egyetem napelemes hajóversenyének, a Solar Boat Challenge-nek. Fontos Önnek a jövő generációjának útját egyengetni?

Mikor egyetemista voltam, nem volt ilyen fejlett Veszprém-ben az ipari környezet, sokkal kevesebb lehetőségünk volt tapasztalatot szerezni a való életből. Amikor kikerültem a munkaerőpiacra, a gyakorlat hiánya rendkívüli módon érintett, ezért is tartom fontosnak, hogy amiben tudunk, segítsünk az új generációnak. Nem tagadom ugyanakkor, hogy büszkeséggel tölt el, hogy már olyan cégeként tekintenek ránk mind az egyetem dolgozói, mind a diákok, amely sokat tud tenni azért, hogy értékes mérnökök kerüljenek ki az egyetemről.

Van a sikerének titka, receptje?

Nincs hókuszpókusz, nincs varázslat: a siker titka egy egészséges egyveleg tudásból, becsületességből, nyitottságból, másokra figyelésből, szorgalomból, tiszteletből és szerencséből.

Mit javasolna azoknak, akik pályaválasztás előtt állnak?

Annak a hozzánk illő hivatásnak a megtalálása, amit életünk során végzünk, legalább olyan fontos, mint a párválasztás. Azt javaslom, hogy ha valaki pontosan tudja, mi érdekli, mi tenné boldoggá, még akkor is abba az irányba menjen, ha más szakmák komolyabb egzisztenciát ígérnek. Csak abban tudunk kiteljesedni és sikereket elérni, amely hivatással hosszú távon kiegyensúlyozottan és szeretettel tudunk foglalkozni. Tartsanak ki az érdeklődésük mellett, és meglesz a gyümölcse.

Mit javasolna az egyetemistáknak, mire fókuszáljanak leginkább?

Ez egy nagyon nehéz kérdés... olyan intenzíven változik a munkaerőpiac és a gazdaság, hogy véleményem szerint szinte lehetetlen, hogy az egyetemi képzés fenntartsa a változásokkal a tempót. Azt javaslom, hogy már az egyetemi évek alatt nyitottak legyenek a szakmai kihívásokra és a „külvilágra”, szerezzenek meg olyan képességeket, amelyek az egyetemen megszerezhető tudás mellett elengedhetetlenek ahhoz, hogy csapatban tudjanak dolgozni, munkahelyi körülmények között eredményesek legyenek.

Elekesné Tringli Alexa

Józsa Edit

A Pannon Egyetem MBA mesterképzési szakán végzett 2021-ben. Supply Chain Manager az STI Petőfi Nyomdánál Kecskeméten. Szabadidejében fitnessedzőként tevékenykedik.

MBA mesterszakon végeztél a Gazdaságtudományi Karon. Hogyan emlékszel az egyetemre, a képzésre, az oktatókra?

Már több éve vezető beosztásban dolgoztam, sok mindent elértem a munkában, amikor úgy éreztem, hogy új kihívásra vágyom, fejleszteni szeretném magamat, ezért az MBA mesterszakon történő továbbtanulás mellett döntöttem. Az intézményválasztás során számomra fontos szempont volt, hogy a szakos munka- és lakókörnyezetemből, Kecskemétről kimozduljak, viszont mindenképpen vidéki egyetemen gondolkodtam, így esett a választásom a Pannon Egyetemre, Veszprémbe. Már a felvételi beszélgetés is pozitív élmény volt számomra, szimpatikusak voltak az oktatók és maga a környezet, és ez a pozitív benyomás a képzés alatt tovább erősödött. Az oktatók egyenrangú félként bántak velünk, meghall-

gatták a véleményünket, számos izgalmas, interaktív tanórán vettem részt. A közvetlen, támogató légkör miatt mindig úgy éreztem, hogy itt számítok, figyelnek rám, és nem csak egy vagyok a sok diák közül.

Supply Chain Manager pozícióban dolgozol Kecskeméten az STI Petőfi Nyomdánál. Mit adott neked a képzés, amelyet a munkádban is tudsz hasznosítani?

A jelenlegi pozíciómban a fő felelősségeim a termelés programozása, a stratégiai és operatív beszerzés, az alapanyagraktár ötezer tonna karton alapanyaggal, és a készáru-raktár kb. tízezer raklapnyi készlettel. Az MBA képzést hasznosnak találtam, számos területen hozzáadt a munkámhoz. Egyrészt megerősített abban, hogy jó úton járok a vezetői stílusomat, technikámat illetően, másrészt bővítette az ismereteimet projektmenedzsment és szerve-

zetfejlesztés terén. Nagyon jó gazdálkodói szemlélettel ruházott fel, megtanultuk, hogyan dolgozzuk fel az adatokat, és kommunikáljuk az eredményeket hatékonyan és meggyőzően a döntéshozók számára. A költségelosztási szemléletről is sokat tanultunk, és a tudásmenedzsmentet is hasznosnak éreztem. Tehát összességében egy nagyon jó és kerek tudáshalmazt kaptunk az MBA képzésen, arról nem is beszélve, hogy remek lehetőséget biztosított a szakmai kapcsolatépítésre is, hiszen szűkebb körben tanuló társaimmal jelenleg is jó barátságot tartunk fent, rendszeresen találkozunk, tartjuk a kapcsolatot és segítünk egymásnak.

Sikeres menedzserként mit tanácsolsz jelenlegi hallgatóinknak?

Elsősorban azt tanácsolnám nekik, hogy legyenek nyitottabbak a csapatmunkára, és annak megtapasztalására, hogy milyen jó érzés egy csapat részeként együtt tervezni, dolgozni, lojálisnak lenni egy céghez. Úgy érzem, hogy ebből a generációból gyakran hiányzik az a fajta alázat, ami lehetővé tenné, hogy elfogadóbbak legyenek a különbségek iránt, és jobban beilleszkedjenek a környezetükbe, a csapat részévé váljanak. Továbbá felhívnám a figyelmüket a "józan paraszti ész" fontosságára: néha lépjenek túl a részleteken, törekedjenek az egyszerű szemléletmódra, mert ez sokszor nagy segítség. Azt tanácsolnám még, hogy legyenek bátrabbak, önállóbbak. Illetve még egy dolgot kiemelnék, ami szinte már a szállóigémme vált: "Csupán a szótárban van az

elismerés és az eredmény a munka előtt." Az életben mindig először a munka van, és utána jön az elismerés, a jó fizetés, az eredmény, a "vállveregetés".

A sport nagyon fontos szerepet játszik az életedben, szabadidődben testépítő fitnessedzőként tevékenykedsz, és sokakat segítesz abban, hogy megtalálják az egyensúlyt. Mesélnél nekünk a sporthoz fűződő viszonyodról?

A sport mindig komoly része volt az életemnek, régen versenysportoltam, atléta voltam. Kb. tizenöt évvel ezelőtt egy kezdődő gerincprobléma miatt komolyabban elkezdtem foglalkozni a funkcionális edzéssel, és annyira elmélyültem a témában, annyi tudást és tapasztalatot felhalmoztam, hogy egy idő után egyre több embernek segitettem a környezetemben. Végül úgy döntöttem, hogy elvégzem az edzői tanfolyamot, és most már több mint hét éve heti kétszer egy kecskeméti fitnessteremben tartok edzéseket. A sport nagyon fontos számomra, és úgy érzem, hogy nélküle nem tudnám ilyen színvonalasan végezni a munkámat vezetőként. Nagyon sokat segít a stresszoldásban és az egészségem megőrzésében. Összességében mindig az egyensúlyra törekszem, nem hiszek csodamegoldásokban, csodapirulákban, csodagyakorlatokban, az egyensúlyban hiszek minden téren, legyen szó munkáról, magánéletről, táplálkozásról, sportról.

Iván Katalin

Koók László

Biomérnök, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének tagja. Díjai: Akadémiai Ifjúsági Díj (MTA): 2024, Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma): 2022; Junior Prima díj: 2022; VEAB-díj: 2022; Új Nemzeti Kiválóság Program Bolyai+ Felsőoktatási Fiatal Oktatói Kutatói Ösztöndíj: 2022–2023; OTDK I. Díj: 2015.

Kanyargós úton jutott el a hivatásáig Koók László. A Magyar Tudomány kategóriában Junior Prima díjas biomérnök középiskolásként magasépítőnek tanult, de nagyon érdekelte a történelem, a filozófia és az irodalom is, szerkesztett iskolai lapot, írt verseket, mígnem a Pannon Egyetem nyílt napján Bélafiné Dr. Bakó Katalin tanárnő „állította irányba”. A „polihisztorsága” pedig, ha lehet, azóta is csak bővült, többek között zenéléssel, komponálással és sörfőzéssel.

Nem túlzás azt mondani: elég messziről indult a biomérnök pályafutása. Ennyire meghatározó élmény volt az a bizonyos nyílt nap anno a Pannonon?

Igen. Ezt el is szoktam mondani például beiskolázáson, hogy figyeljenek a tanáraikra, mert sokszor - és nem csak az én esetemben - az van, hogy a taná-

rok indítják el végül is az embert egy adott pályán. Engem középiskolás koromban tényleg nagyon sok minden érdekelt, például elég sok filozófiakönyvet olvastam. Majd gondoltuk a középiskolai jóbarátommal, nézzünk körül Veszprémben is, mert balatonfürediként itt szerettem volna maradni elsősorban a városban, a környéken. Eljöttünk a nyílt napra, ahol aztán Bélafiné professzor asszony egészen világosan megfogalmazta, mi a különbség biológus és a biológiai üző mérnökök között, mi mire jó. Beszippantott az az egyenesség, hogy tessék, itt van valami, aminek világosan ki van jelölve az útja, hogy ezzel valamit lehet csinálni. Ráadásul valami általánosan jót, a társadalom, meg az ipar számára is, és nem utolsósorban ez egy elég fejlődő státuszában lévő dolog volt.

Egy alapvető dolog a magasépítő technikumban azért ehhez hiányzott, mégpedig a biológia.

Igen. Az elhatározás után a középiskolában matematika, fizika és biológia extra korrepetálásokat kaptunk, aztán osztályozóvizsgát is tettünk, mert az építész tantervben csak egy év biológia volt. Ez egyébként arra is kiváló lehetőség volt, hogy jobban megismerjük a tanárainkat. Azóta is tartom a kapcsolatot a biológia és a matematika tanáraimmal, úgyhogy igazából nekik köszönhetem azt, hogy ezen a pályán elindulhattam.

Ezek szerint nem tántorította el, hogy több tantárgyból több évnvi tananyagot kellett bepótolnia.

Én azt gondoltam, hogy wow, megtaláltam, amit szeretnék, ezért simán beáldozok dolgokat. Attól sose féltem, hogy nem tudnék valamit megtanulni vagy elsajátítani. Mindig tudtam magamról, hogy bármivel foglalkozom, nagyon gyorsan kijelölök egy irányt, amit el szeretnék érni. Mint egy üres füzet: töltjük meg valamivel.

OTDK első hely, Junior Prima Díj, Bolyai János kutatási ösztöndíj, a Magyar Tudományos Akadémia Díja, csak, hogy néhányat felsoroljunk az eddigi elismeréseiből. A sikereit nézve ez elég világosan kijelölt útnak tűnik, és hol van még a vége... Azt kapta a képzés és az eddigi munkája során, amire akkor, ott, azon a nyílt napon számított?

Igen, amit professzor asszony mondott a nyílt napon, az mindenképpen megfogott, kétségtelen. De azért kellett idő, nem tudom, a saját hibám vagy figyelmetlenségem miatt, hogy pontosan megértsem és el tudjam mondani, mivel foglalkozik egy biomérnök. A biomérnök az, aki nem csak vizsgálja, hanem csinálja, aki bizonyos technológiának a kritikus lépéseit próbálja megoldani, optimalizálni, vagy akár utat nyitni egy újnak. 2013-ban még hallgatóként kezdtem dolgozni itt a Mérnöki Kar Biomérnöki, Membrántechnológiai és Energetikai Kutató Csoportjában, a bioelektrokémiai rendszerekkel foglalkozom.

Min dolgozik most?

A bioelektrokémiai rendszerekben speciális mikrobáknak azt a képességét használjuk ki, hogy a rendelkez-

zésre álló tápanyagok (jellemzően szennyvíz, hulladékok) lebontása során a felszabaduló elektronokat a sejten kívüli térbe képesek juttatni, például egy elektród felületére. Szent-Györgyi Albert fogalmazott úgy, hogy „az élet nem más, mint egy nyugvópontját kereső elektron” – és valóban, ezeket az elektronokat felhasználva megújuló alapon tudunk például elektromos áramot kinyerni a szennyvíztisztítás során. A kutatásaimban ennek a jelenségnek a mérnöki felhasználási lehetőségeit vizsgálom olyan területeken, mint bioakkumulátorok, biohidrogén előállítás, iparilag releváns vegyületek bio-elektroszintézise szén-dioxid befogással, tengervíz sótalanítása bioelektromos árammal, vagy éppen hulladékokban található értékes komponensek visszanyerési lehetőségei.

Gondolt arra, hogy ezt a tudást élesben az iparban kamatoztassa?

Voltak ötleteim, hogy mi lenne, ha egy ilyen elvállalnék, de ilyenkor mindig tartok önvizsgálatot, hogy mivel tudok többet adni. A tudományos életpálya végső soron mégiscsak arról szól, hogy valamit adunk magunkból, a kreativitásunkból, tudásunkból, innovációs gondolatainkból, amit aztán jó célra fel lehet használni. Ami engem itt tartott, az elsősorban a csapat, ami itt van a kutatócsoportban. Egészen biztosan kiemelkedő az a szakmai és emberi színvonal, amivel itt találkozok az ember. Kiváló a munkakörnyezet, tényleg. A másik, hogy már középiskolás korom óta korrepetítorként részt veszek oktatási feladatokban, balett-táncosoktól matematikus jelöltig mindenkinek tanítottam kémiát, matematikát, ez megmaradt az egyetemen is, majd pedig bekapcsolódtam az oktatásba. Magamra mindig úgy tekintek ebben az aspektusban, mint aki mentornak alkalmas személy. Amit hiányolnék az ipari munkában, az az ilyen szintű oktatás. Mint már említettem, az oktatóknak nagy szerepe van, és ez nagy felelősség is. Én például magamban azt érzem, hogy bennem megvan ez a felelősségtudat, és ezt tudatosan próbálom fejleszteni is, nekem ez fontos. A munka kapcsán a legkevesebb emlékeim pont ezekhez az élményekhez kapcsolódnak, amikor látom azt, hogy valaki, akit mentoráltam,

akinek témavezetője voltam, valamilyen sikert ér el, ez még a saját sikernél is jobb érzés. Ez nekem nagyon hiányozna.

Sok díjat kapott már eddig is, melyikre a legbüszkébb, melyik vitte leginkább előre?

Nem is elsősorban a díj a fontos, hanem az, hogy ez valamiféle visszajelzés. Egy kutató nagyon sokszor keresi az útját, ezért kifejezetten fontos a visszajelzés, különben nagyon könnyen elveszhet az ember. Egy hallgatónak pedig azért számít sokat, mert a bizonytalanság és a kétely, hogy a kutatás ugyan megfogta, de akar-e PhD-t csinálni, van-e benne annyi, vagy inkább menjen el az iparba, és majd később térjen vissza... Szóval egy ilyen díj vagy lehetőség sokat tud dobni ennek a kérdésnek az eldöntésén. S hogy mire vagyok a legbüszkébb? Egyrészt azokért a díjakért, amik anyagilag segítettek már hallgatóként is, ezeknek nagyon hálás vagyok. A másik pedig, amiben a legtöbb munkám volt, az a Bolyai ösztöndíj az akadémia ré-

széről. De egészen megható, nem mindennapi volt a Junior Prima díj, az életben nem gondoltam, hogy nekem odaítélik...

Filozófia, ipar, építészet, irodalom, sokrétű munka, ezek után mivel foglalkozik a szabadidejében? Mit visz tovább hasonló szenvedéllyel a középiskolás érdeklődéséből?

Vannak régebbi és új szenvedélyek, hobbik. Nagyon szeretek sakkozni, de sokszor beleunok, akkor akár néhány hónap szünetet is tartok. Szeretek kirándulni is, de a sörfőzés az utóbbi kedvenc. A kollégákkal együtt kísérletezünk is, egyre jobb végeredménnyel. Foglalkozom a pálinkával is, de egyelőre ez még jobban csak terv... De azóta is nagyon szívesen olvasok filozófiát, tudományfilozófiát, nagyon érdekes dolgokat talál az ember. Aztán itt a zene, gitáron és zongorán komponálgatok, és az utóbbi időben asztalosmunkákkal is foglalatostodom.

Kiss Nikolett

Kürti Sándor

Az egyedi adatmentő technológiája révén világhírűvé vált Kürt Zrt. alapítója, Széchenyi-díjas, 1991-ben KÜRT névvel alapítványt és középiskolát hozott létre, ahol jelenleg ötszáz diák tanul.

Kürti Sándor története nem mindennapi, de milyen út vezetett a Veszprémben töltött időktől – nem felejthetjük el, ha róla beszélünk, hogy az 1971-es VEN megválasztott diákrektroráról van szó – az egykori amerikai elnök, George W. Bushnak a kézfogásáig? Erről mesélt Kürti Sándor.

Mikor került Veszprémbe, pontosan mit végzett?

1966-ban vett fel Déri Márta, szobrát az aulában láthatod. Kilenc évet töltöttem Veszprémben, vegyész üzemmérnöki, vegyipari folyamatok automatizálása mérnöki és rendszermérnöki diplomákat szereztem, valamint vegyipari műveletek tudományból műszaki doktori fokozatot. Az utóbbi kettőt levelező szakon. Mindeközben Százhalombattán, az olajfinomítóban dolgoztam. 1985-ben rúgtak ki onnan „közös megegyezéssel”.

Hogyan alakult utána a sorsa, a pályafutása?

Hosszú időre depressziós lettem, hiszen az olajfinomítás irányítására lettem képezve, de hazánkban, hál' Istennek, csak egy olajfinomító van. 1989-ben testvéremmel megalapítottuk a KÜRT Kft.-t, és 1998-ban a KÜRT Zrt.-t. Adatbiztonsággal és -mentéssel foglalkoztunk, jelentsen ez bármit is. Igen gyorsan világhírűvé váltunk azzal, hogy fűnek-fának mentettünk. Így 2001-ben, a 9/11 névvel elhíresült katasztrófában az USA-nak is. Ugyanekkor a Veszprémi Egyetemnek felajánlottuk a tudásunk átadását. Ez megtörtént, labort kaptunk az informatikai karon, mindez Dr. Friedler Ferenc távozásával megszakadt. Nem vagyok megkeseredve, és semmim sem fáj.

Ne menjünk el a VEN mellett sem, amelynek 1971-es eseményén diákrektror lett. Hogyan emlékszik vissza erre az időszakra? Jó bulik voltak?

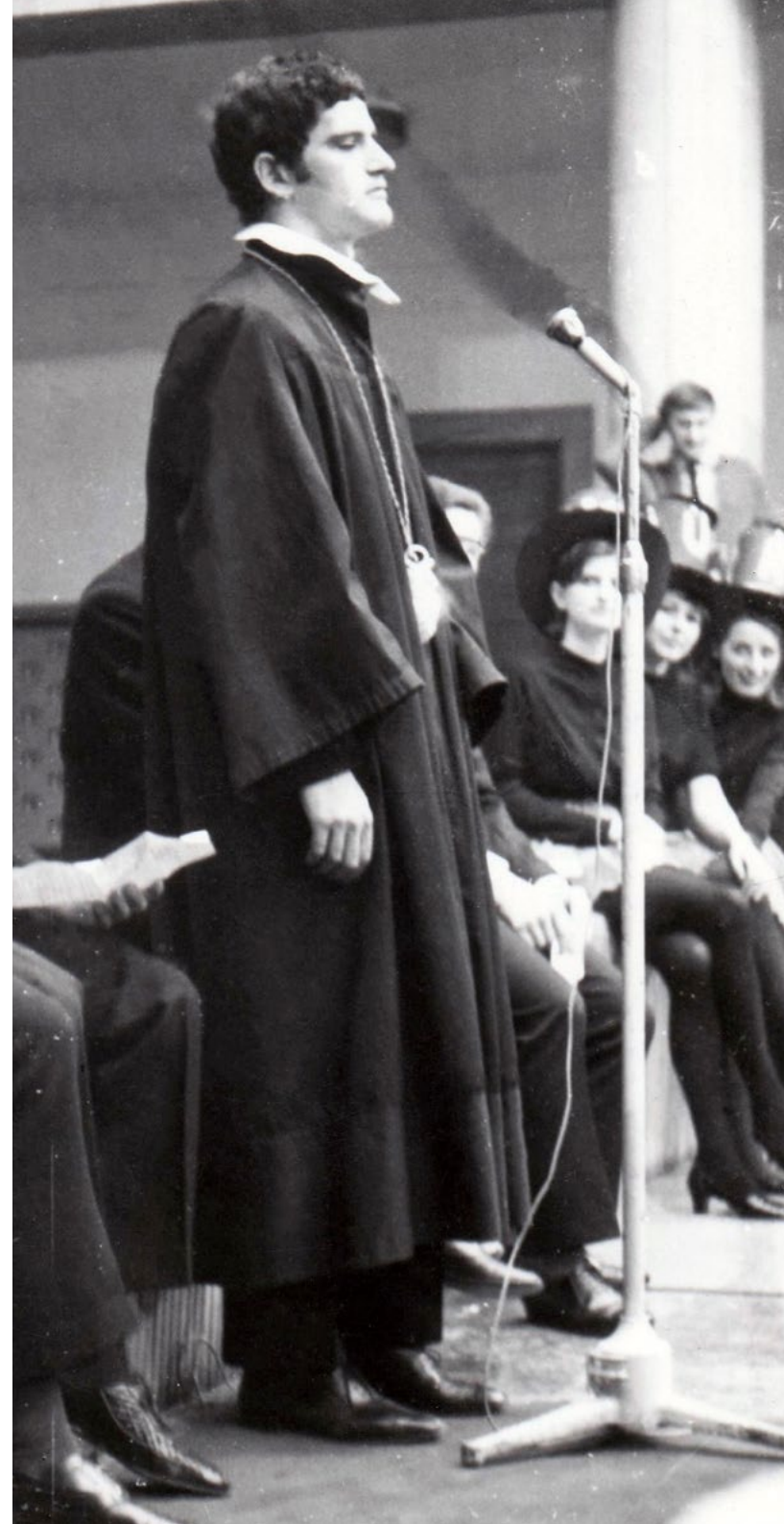
Évfolyamunknak és ezen belül Kalásznak, Karcagi Lászlónak és a tanulmányi osztály akkori vezetőjének, Farkas Józsefnek köszönhetek mindent. Ők hittek bennem, és minden kívánságukat életre kelttettem. Elképesztően felszabadultunk. Nem csak mi, hanem az egyetem valamennyi oktatója, diákja és dolgozója. Talán ez volt az akkori világ első szabad választása. Az egyetemünk alapítója, az akkori oktatási miniszter, Polinszky Károly is ott volt a megválasztásomkor. Jött gratulálni. Ekkor hátraszóltam: „Gyerekek, ismeri valaki ezt a fazont? Állandóan hülyeségekkel traktál!”

Mit tart a legnagyobb sikerének?

Sok mindent. Mondok néhány példát: Egyrészt a Veszprémi Egyetemen Hátrányos Helyzetűek Oktatása Alapítványt (H2O) hoztunk létre, és ez ma is működik sikeresen, például Rezi községben. Egyetemünk Gazdasági Tanácsának elnöke is lehettem. Másrészt 1991-ben KÜRT névvel alapítványt és középiskolát hoztunk létre, ahol jelenleg ötszáz diák tanul Budapesten, a Műegyetem szomszédságában. Harmadrészt Gábor Dénes-díj, Év Üzletembere Díj, Széchenyi-díj... Végül utamat az USA elnökének, George W. Bushnak a kézfogásáig.

Hogy van mostanság? Hogy telnek a napjai?

Igen jól: 2020-ban, hetvenhárom évesen engedtem magam nyugdíjba. Nem vagyok megkeseredve, és semmim nem fáj. Három fiókám van: Tom, Jerry és Beni. Az elmúlt négy évben évente egy-egy könyvet írtam. Hármát a Széchenyi Elektronikus Könyvtárban olvashatod: Kürti Sándor: Láncreakció 2021 / 2022 és 2024 címmel, ingyenesen. Negyediket a LIBRI adta ki 2023-ban, ez a „KÜRT Dosszié”. Általában a saját történeteimet mesélem, és a vezetésről írok. Blogírásba kezdtem idén szeptemberben, a címe: blog.ksdr.eu

Lengyel Edina

A Pannon Egyetem környezettudomány szakán, limnológia szakirányon végzett. Tavi és folyóvízi ökoszisztémák algológiai és limnológiai vizsgálatával foglalkozik, különös figyelemmel a Kárpát-medencei szikes tavakra. A Nők a Tudományban Kiválósági Díj birtokosa (2024).

Kiemelkedő tudományos teljesítménye, valamint a jövő kutatói generációját érintő mentorálási tevékenysége elismeréseként Nők a Tudományban Kiválósági Díjban részesült nemrégiben Lengyel Edina, a Pannon Egyetem Limnológia és a HUN-REN-PE Limnoökológia Kutatócsoport tudományos munkatársa. A földtudományok kategóriában díjazott kutató terepi és laboratóriumi munkálatai révén arra keres válaszokat, hogy az emberi tevékenység miként változtatja meg az édesvizekben és a szikesekben élő kovaalgák jelenlétét, valamint az általuk nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásokat.

Gyerekként sokat játszott patakparton, ilyen módon a vizes közeg sosem állt távol Öntől. Egyenes út vezetett az algakutatásig?

Az út nem volt egyenes. Ha a családot nézzük, akkor egy fekete bárány vagyok, mert senki nem

foglalkozik/foglalkozott biológiával. A szűkebb környezetemben főleg pedagógusok és műszaki területen dolgozók vannak, szóval, ha így nézzük, akkor sehonnan nem „örököltém” ezeket a géneket. A biológia iránti szeretetem és érdeklődésem gyermekként kezdődött, annak a pici pataknak köszönhetően, ami mellett laktunk, ahol szinte minden délutánomat töltöttem az osztálytársaimmal és barátaimmal. De nagyon sokáig nem volt egyértelmű, hogy mi akarok lenni – sőt, nem is tudtam, hogy van egyáltalán ilyen kutatói szakma – az idő folyamán mindig változott az elképzelésem a pályaválasztásomat illetően: orvostól a tanáron keresztül egészen a közgazdászig szerettem volna sok minden lenni. Végül a középiskola végén a felvételi könyvet lapozgatva rábukkantam a Pannon Egyetem környezettudományi szakára, ahova sikeresen felvételt is nyertem, ahol a szakma legjobbjaitól tanulhattam minden területen, és ahol végül megtaláltam a saját utamat, a hivatásomat.

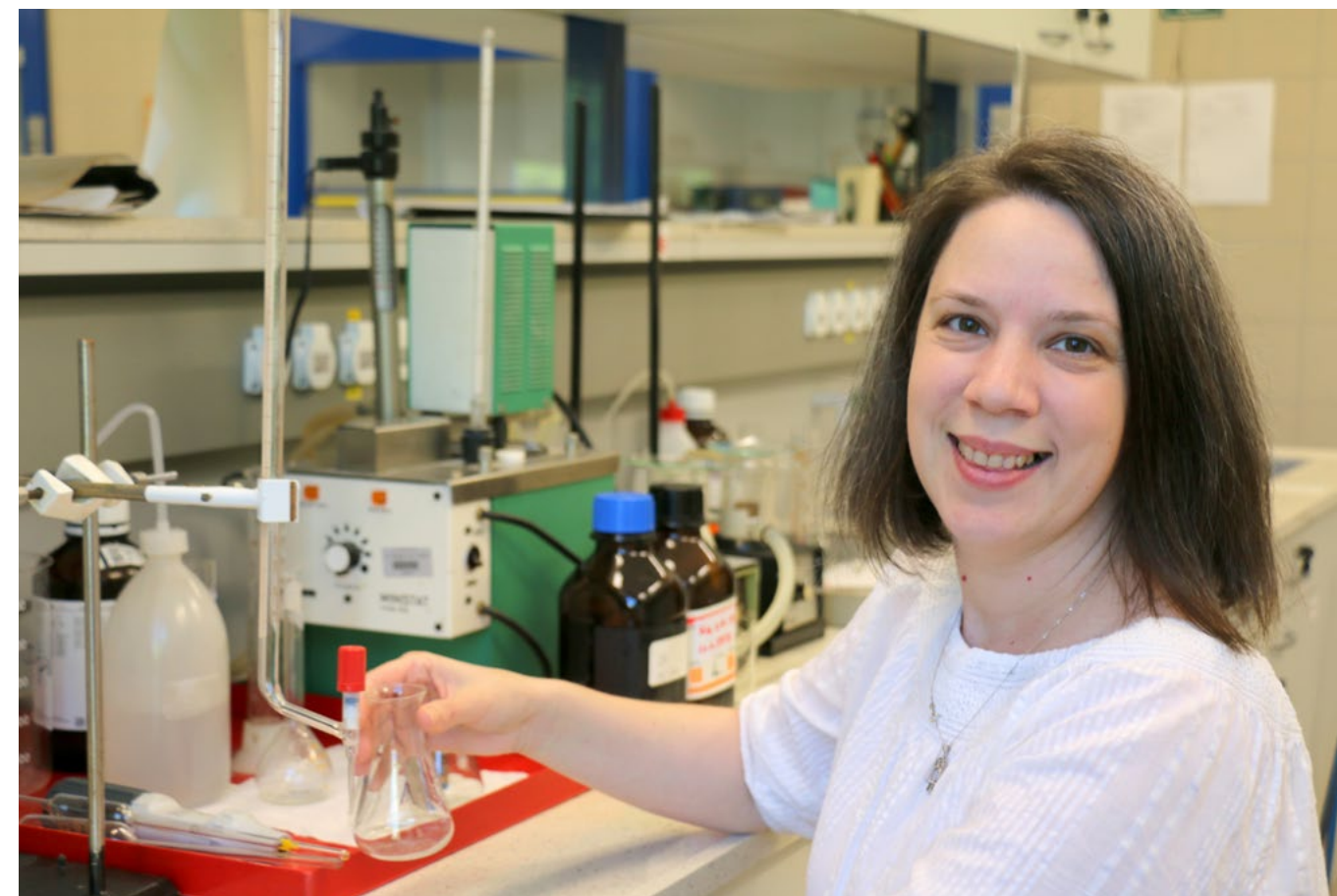
Amikor bekerült az egyetemre, már egyértelmű volt, hogy ez lesz a szakiránya?

Rengeteg kutatási terület volt az egyetemen, és sokáig nem tudtam, mit válasszak. A szakirány kijelölésében Dr. Padisák Judit professzor asszonynak nagyon nagy szerepe volt, ugyanis ő volt az, aki megmutatta és megszerettette a limnológia és ökológia tudományterületeket, és akinek köszönhetem a másik mentoromat és egyben kutatótársamat is, Dr. Stenger-Kovács Csillát. A mai napig emlékszem arra a napra, amikor az egyik óra után professzor asszony egyszercsak „elkapott” és bemutatott Csillának. Csilla azonnal segített, és rögtön kitaláltunk egy saját kutatási témát is. Gya-

korlatilag általa tanultam meg és szerettem bele a szűkebb szakterületembe.

Akkor tulajdonképpen a kutatói életpálya is egészen hamar Önre talált.

Szinte attól a pillanattól kezdve. Már az első témám is egy komplex kutatás volt, ami során elsajátíthattam az alapokat. Aztán következett a diplomamunkám, ami egy kutatási pályázathoz kapcsolódott, így elég hamar beleláthattam a pályázatok világába is. Az egyetemi szakmai sikereknek (pl. a jó TDK-szereplés), a jó tanulmányi eredményeknek, az évek során elvégzett, élményekkel teli kutatói tevékenységnek köszönhetően jelentkeztem a dok-

tori képzésre, ami talán leginkább meghatározta a kutatói életpályámat, hiszen ennek során váltam igazi kutatóvá.

Rögtön tudta, hogy jó helyen van, és „bejön” a kutatás, akár mint életforma?

Igen, abszolút tudtam. Nagyon szeretem a kutatói munkát. Mindig ugyanazzal foglalkozunk, még sincs soha két egyforma napunk. A munkánk rendkívül változatos: van közöttte terepi mintavétel, laboratóriumi mérés, mikroszkópozás, kísérletezés, elemzések, cikkírás, előadások tartása, oktatás, és még lehetne sorolni. Ha választanom kellene egyet ezek közül, akkor a terepi mintavételt emelném ki, mint kedvenc részfeladatot. Egyrészt hihetetlenül különleges, gyönyörű helyekre volt szerencsém eljutni ezidáig, másrészt ez egy nagyon izgalmas része a kutatói életnek, mivel egy-egy mintavétel szinte mindig tartogat valami kihívást. Külön öröm, hogy egy nagyon jó kutatócsoportban dolgozhatok, így a kollégákkal/barátokkal a mintavételek hatalmas élménnyé is válnak. Rettentően hálás és boldog vagyok, hogy kutató lehetek, és remélem, még sokáig tudom ezt a munkát folytatni.

Miért pont az algák?

Erre azt mondanám, hogy egy szerencsés véletlen volt. A Limnológia Kutatócsoportnak ez volt a fő kutatási vonala, amelyhez Dr. Padisák Juditnak és Dr. Stenger-Kovács Csillának köszönhetően becsatlakozhattam egyetemista koromban. De azóta is nagyon szeretem ezt az irányvonalat – az algákat, hiszen amellett, hogy mennyire fontosak, nagyon érdekes szervezetek is. Ezért a mai napig nem bánom, hogy így alakult a kutatói irányvonalam, sőt, kifejezetten örülök, és nem is változtatnék rajta.

Most éppen mivel foglalkozik?

Egyrészt próbáljuk az emberi tevékenység hatásait vizsgálni továbbra is, például azt, hogyan fognak reagálni az egyes élőlényközösségek a klímaváltozás különböző forgatókönyveire, vagy egyes nö-

vényvédőszerek különböző mértékű koncentrációira. Másrészt arra keressük a választ, hogyan befolyásolják a környezeti paraméterek vagy akár az inváziós folyamatok a bevonatlakó algaközösségek sokféleségét, illetve hogyan lehet megőrizni az algák által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásokat (pl. elsődleges termelés).

Egy ilyen díj miért fontos? Mit ad hozzá az életéhez, tudományos pályájához?

Ez egy hatalmas visszaigazolás igazából arról, hogy jó úton járunk. Úgy vélem, hogy egy ilyen díj nagyon sok „pluszt”, erőt, motivációt tud adni nemcsak a díjazottnak, hanem a többieknek is. Sajnos a STEM területeken még mindig nagyon alacsony a nők aránya, valamint hiába visz végig sikeres kutatásokat egy női kutató, erről csak nagyon kevesen tudnak. Hiszek a Nők a Tudományban Egyesület (NaTE) misszióiban, így abban is, hogy egy ilyen elismerés tényleg képes arra, hogy felhívja a nagyközönség figyelmét erre a problémára. Arra, hogy a női kutatók minél inkább láthatóvá váljanak, hogy megerősítsék őket munkájuk fontosságában.

Kutat, vannak PhD-hallgatói és két kisgyermeke is. Hogyan tud navigálni a család és a kutatói lét között?

Hazudnék, ha azt mondanám, hogy a kettőt könnyű összeegyeztetni. Vannak könnyebb és nehezebb időszakok, de mindig megpróbálok arra törekedni, hogy egyensúlyban legyen a kettő. Ez viszont csak úgy lehetséges, ha van egy erős támogatás, amit én a férjemtől és a családomtól maximálisan megkapok. Az ő támogatásuk, segítségük nélkül nagyon nehéz lenne; szerintem nem is sikerülhetett volna ez a díj sem.

Kiss Nikolett

Olti Ferenc

Vegyésszmérnök és IT szakember, a kémiai tudományok kandidátusa, a Pannon Egyetem egykori diákja és rektorhelyettese (2003–2008), a balatonfüredi Zsidó Kiválóságok Háza létrehozója és jelenlegi igazgatója.

Hihetetlenül változatos az életrajzod: nemzetközi bankok, könyvvizsgáló cégek, biztosítók vezetője, nagy informatikai cég vezérigazgatója, a 4-es metró projektvezetője voltál, egyebek mellett. Hogyan lesz egy vegyésszmérnőkből informatikai és banki szakember?

A lehetőséget nagyrészt az egyetemnek köszönhetem. 1971-ben az akkor induló rendszermérnöki szakon, az újdonságnak számító számítástechnika alkalmazását tanultuk, és amikor végeztünk, nagy volt a gazdaság szívó hatása. Emellett a mérnökség megvalósítás-orientált szemléletét is elsajátítottuk. Szintén az egyetem hozott össze olyan kiváló oktatókkal, európeér szellemi nagyságokkal, köztük Benedek Pál akadémikussal, akik sokat segítettek a szakmai repülőrajtban. A többi az újdonságok iránti érdeklődésemnek és talán a stratégiai gondolkodásomnak köszönhető.

Változatos életutad során az ELTE oktatója is voltál, majd egy időre visszatértél Veszprémbe – rektorhelyettesként elsősorban mi volt a feladatod?

A pozíció hivatalos neve informatikai rektorhelyettes volt. Igyekeztem odahatni, hogy az egyetem saját belső rendszerei, köztük az oktatást segítő hallgatói információs rendszer az akkor már nyugaton használt korszerű rendszerekhez hasonló, felhasználóbarát és ún. integrált legyen, ami azt jelentette, hogy egyféle adat csak egy helyen forduljon elő a teljes informatikai portfólióban. Ugyancsak kezdeményeztem a város és az egyetem informatikai és szolgáltatási együttműködését. Amiben viszont nem voltam sikeres: szerettem volna, és ki is dolgoztam egy olyan hosszú távú stratégiát, aminek révén a Pannon Egyetem az „ENERGIA” nemzetközileg is jegyzett egyetemévé vált volna. Az azóta eltelt lassan két évtized bebizonyította, hogy ennek a koncepciónak az elfogadása és gyakorlatba ültetése milyen jó lett volna.

A gazdasági életben szerzett tapasztalataid alapján milyen lenne az ideális egyetemi oktatás?

A Pannon Egyetem, bármennyire is szeretjük, egy kis intézmény az egyetemek arénájában, ami az előbbi pontban a stratégiáról mondtak miatt nem működhet sikeresen, ha nem fókuszál. Több száz témát – szerintem – nem lehet hatékonyan, nemzetközi színvonalon művelni egy kis egyetemen. Tehát erre a kérdésre is azt tudom csak válaszolni, hogy okosan kigondolt, fókuszt meghatározó és azt ki-méretlenül kommunikáló stratégiát deklaráló, és azt konzekvensen a gyakorlatba ültető egyetem tudna ideális oktatást végezni.

Balatonfüreden létrehoztad a Zsidó Kiválóságok Házát, egy egyedülálló kulturális intézményt, ahol változatos rendezvények és a zsidó kiválóságokat (tudósok, művészek, sportolók) bemutató kiállítás látogatható. Miért fontos számodra ez a projekt?

Családom szinte minden tagját megölték a Holokausztban. Azt gondolom, hogy az antiszemitizmus legfontosabb oka a zsidósággal kapcsolatos tudatlanság. Ha bemutatjuk a többségi társadalomnak, hogy a zsidó emberek mennyi minden jóval gyarapítják a világot, talán csökkenthető az antiszemitizmus iránti fogékonyság és egy újabb Holokauszt lehetősége.

Pósfai Mihály

Pató Sándor

A SilverFrog Informatika vezetője, ipari digitalizációs és termékfejlesztési, innovációs szakember. Számos termékfejlesztés és K+F projekt vezetése kötődik a nevéhez ipari monitoring, karbantartás és IT biztonság területeken. 2016-ban az év vállalkozójának választotta a VOSZ Veszprém megyei szervezete, minősített IFKA szakértő. Rendszeres előadója karbantartási és ipar 4.0 konferenciáknak, a Pannon Egyetem szakirányú képzéseiben óraadó oktató.

Milyen szakon végzett, és mit kapott az egyetemtől?

Eredetileg műszaki informatika szakon kezdtem, majd két év után váltottam műszaki menedzserre. Kitartást, illetve megtanultam rengeteg mindent párhuzamosan kezelni. Mivel aktív részese voltam az egyetemi közéletnek, és közben dolgoztam is, a folyamatos váltás, a minden területen való megfelelés magasfokú rugalmasságot alakított ki bennem. Üzleti, vezetői alapértékeket is kaptam: nekem Gaál Zoltán volt a „menedzser apukám”, elvei a mai napig eszembe jutnak nehéz helyzetekben. És persze a barátokat. Akikkel együtt jártunk egyetemre, közösen kezdtük el a nagybetűs életet, sokukkal ma is tartjuk a kapcsolatot, segítjük egymást. Ehhez jó alap az alma mater.

Ön szerint a Pannon Egyetemen kiadott diploma jó ajánlólevél a munkaerőpiacon?

Igen, bár egyre inkább a plusz dolgok számítanak egy önéletrajzban. Elment-e versenyekre, ki volt a konzulense, „megúszósan” vagy tanulósan csinálta az egyetemet? Részt vett-e közéletben, gyakornoki

programban, vagy dolgozott-e a tanulmányai mellett? Ha ezekből egyik sem, akkor tudjuk, hogy még sok dolog hiányzik a „felnőtt” élethez, munkavégzésbe illesztéshez.

Cégével együttműködési megállapodást írtak alá az egyetemmel 2023 májusában, de már évek óta szoros kapcsolatot ápolnak. Ez miben nyilvánult meg?

Egy régóta működő együttműködésnek adtunk formát, keretet. Számos ponton kapcsolódunk a képzéshez, a kutatáshoz és személyes szinteken is. Mint „Frogosok”, részt veszünk az oktatásban, az Autóipari Minőségi Akadémiában, az ipar 4.0 szakképzésben, az adattudományi szakmérnök-képzésekben. Az ipar 5.0 laborba telepítettük a saját szoftverünket, amit a hallgatók oktatására használnak a kollégák. Jelenleg is van közösen futó kutatási projektünk, amiben digitális iker alapú berendezés állapot-előrejelzést kutatunk, kockázatalapú karbantartási környezetben. Ha minden jól megy, 2025 elején elindul közös erőfeszítéseink eredményeként az Ipari karbantartás szakmérnök képzés.

Van a sikerének titka, receptje?

Kitartás, adaptáció az aktuális helyzetekhez. Ma már nem létezik olyan, hogy kitalálunk egy tervet, majd azt változások nélkül végig is lehet vinni. Szerintem a vízesés modell is csak elméletben létezik. Ha valamit olyan részletesen meg akarunk ismerni, hogy biztosan ne legyen egy folyamat közben változás, akkor a megismerés olyan hosszú ideig tart, hogy közben a körülmények változnak. Valamint a hosszú távon korrekt viselkedés. Ha valaminek nekiállunk, azt fejezzük be, akkor is, ha nagyobb kihívás, mint eredetileg gondoltuk.

Mit javasolna azoknak, akik pályaválasztás előtt állnak?

Csináljanak olyat, amit szeretnek, amit kicsit hobbinak is tartanak. Az életünk egyharmadát a munkahelyen töltjük, ezt nem érdemes olyannal kitölteni, amikor csak várjuk a munkaidő végét. Ne féljenek váltani, ha mégsem az az út. Ebben az osztott bolognai rendszer több lehetőséget ad, ki kell használni.

Milyen útravalót adna azoknak, akik jelenleg az egyetemen tanulnak, mire fókuszáljanak leginkább?

Csípjék fölön magukat, amikor megúszni akarják az életet meg a szakmát, de ha ez folyamatos, váltásnak szakot. Vegyenek részt tanulmányi versenyeken, közéletben. Keressenek olyan választható tárgyat, amiktől tágul a rálátásuk a választott szakmára vagy egy szakterületre. Dolgozzanak, hogy megtapasztalják a munkahelyi légkört, ahol előírások, vezetők, kollégák és csapatok vannak. Jó, ha a közeg szakmai, de a munkahelyi rendszereket egy éjszakai árufeltöltő állásnál is ki lehet tapasztalni. Vegyenek részt az egyetemi életben. Elsőre vonzó lehet már szerdán otthon lenni a középiskolai barátoknál, de tíz év múlva inkább az egyetemi kapcsolatokra lehet számítani. Várhatóan a szaktársakkal fognak többször találkozni a szakmában, felnőtt életben; ezeket a kapcsolatokat most lehet megalapozni. Igen, néha egy sör sem árt hozzá.

Elekesné Tringli Alexa

Pápai Tamás

Tanulmányait a Miskolci Egyetem gépész karán kezdte, majd a Veszprémi Egyetemen fejezte be 1994-ben okleveles villamosmérnökként, 1998-ban minőségügyi szakmérnökként. 2008-ban a Budapesti Műszaki Egyetem MBA képzésen humán és gazdasági szakirányon diplomázott. Három évtizedig (csaknem húsz évig ügyvezetőként) dolgozott a Continental Automotive Hungary Kft. veszprémi gyárában és a frankfurti központban is. Polinszky és Pro Meritis díjas, címzetes egyetemi docens, valamint Az Év Vállalkozója díj tulajdonosa.

Egykori hallgatóból ma már kuratóriumi tag, államvizsga elnök, oktató lett, a régi reflexek (lásd enyhe gyomorideg) azonban azonnal életbe lépnek, amikor elhalad a tanulmányi osztály előtt. Pápai Tamás sok szálon kötődik egykori alma materéhez, több évtizedes vezetői tapasztalatával ma már azon dolgozik, hogy az egyetem és hallgatói sikeres jövőt építhessenek. Az interjúban nemcsak az egyetemi éveiről, hanem a visszatérés különös érzéséről, a pannonos családi kötelékről és arról is mesél, milyen volt Gaál professzor úr mellett ülni a kuratóriumi üléseken.

A karrierje abszolút sikertörténet, mégis miért „nincs jóban” a tanulmányi osztállyal?

Nem voltam éppen mintadiák. Azt hiszem akkoriban úgy volt, hogy másfél év alatt kilenc utóvizsgát lehe-

tett csinálni, utána már dékáni, meg rektori engedély kellett. Hát, nekem megvolt mind a kilenc. Bár akkor még olcsó volt az UV, a pecsétek megvannak az indexem hátuljában. Az egyetemet részben már csatládapaként végeztem, nehezített pálya volt, de tény, hogy így utólag megszépült minden.

Az egyetemmel való kapcsolata sosem szakadt meg, a Continental ügyvezetőjeként oktatóként, vizsgáztatóként is visszatért. Milyen érzés volt először a másik oldalon állni?

Mindig izgalmas volt. A vizsgákon is könnyen beleképztem magam a másik fél helyébe, hiszen átéltem ugyanazt a stresszt. Bizottsági elnökként sokszor megkérdeztem a vizsgázót, hogy szeretné-e, ha kérdeznék tőle – ha nem akarta, nem kérdeztem.

A kuratóriumi szerep hogyan illeszkedik az életébe?

Amikor felkértek, természetesen elvállaltam. Nekem magától értetődő jó érzés volt a tapasztalatomat megosztani. Ez számomra nemcsak „visszaadásról” szól, hanem arról is, hogy a több évtizedes ipari és gazdasági tapasztalatomat hasznosítani tudom. A stratégiai tervezés, a KPI-ok kialakítása, a nemzetköziesítés és a piacosítás mind olyan területek, ahol

aktívan segíthetem az egyetem fejlődését. Különösen meghatározó élmény volt számomra, hogy Gaál professzor úr mellett ülhettem a kuratóriumban. Ő számomra mindig is az egyetem egyik legnagyobb ikonja volt, és hatalmas megtiszteltetés volt együtt dolgozni vele.

Egyetemista éveiből milyen meghatározó élménye van?

A tanulás mellett a néptánc és a család volt a két fő pillér az életemben. A család mellett kevésbé vettem részt a klasszikus egyetemi bulizásban, de a közösségi élmények így is meghatározóak voltak. Gaál professzor mondása – „sportban, háborúban és szerelemben nincs rosszabb a második helynél” – különösen megmaradt bennem.

A fia is ide járt egyetemre, ez is egyfajta családi hagyomány lett?

Igen, és ennek kifejezetten örülök. A fiam is a füredi Lóczy Gimnáziumba járt, ahogy én, és ugyanúgy a néptánc is az élete része lett, nemrégiben például együtt léptünk fel a Veszprém Táncegyüttes ötvenéves születésnapjára. Az egyetemválasztásnál is fontos szerepet játszott a kötődés Veszprémhez, a közösséghez, hiszen egy budapesti vagy más, vidéki egyetemről nehéz lett volna abszolválni az együttes fellépéseit, próbáit. Szeretett ide járni, egyetemista éveim alatt ő aktív közösségi életet élt, még a hallgatói önkormányzat elnöke is volt.

Mit tanácsolna a most egyetemre kerülő fiataloknak?

Ez nehéz kérdés. A világ gyorsabban változik, mint valaha. Kevesen tudják tizenhét évesen pontosan, mit akarnak, és ez rendben is van. A legfontosabb, hogy hallgassanak a belső megérzéseikre. Kerüljenek be valahova, találják meg a saját útjukat. Élvezzék, használják ki az egyetemi éveiket. És ami a legfontosabb: tisztességes emberként maradjanak meg a pályán, bármit is csinálnak.

Kiss Nikolett

Rasovszky Kristóf

A Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Karának végzős, villamosmérnök szakos hallgatója. Nyílt vízi úszásban olimpiai arany- és ezüstérmes, kétszeres világbajnok, kétszeres Európa-bajnok és junior világbajnok úszó. Díjai többek között: a Magyar Érdemrend tisztikeresztje, a Magyar Érdemrend lovagkeresztje, többszörösen az év magyar nyílt vízi úszója cím birtokosa, A Nemzetközi Úszósövetségnél az év férfi nyíltvízi úszója, a Pannon Egyetem Díszpolgára.

Egy olimpiai bajnoki cím sok „elsőséggel” jár. A díszpolgári címek, állami és egyéb kitüntetések sorában hova sorolódik ez, hogy egyetemi történelmet (is) írt?

Ebbe így még nem gondoltam bele. Nyilván valamiben az elsőnek lenni, vagy a legjobbnak lenni nagyon jó dolog, úgy általában egy sportoló életében ez fontos. De nagyon örülnék neki, ha pár év múlva azt mondhatná az egyetem, hogy több olimpiai érmese vagy akár több olimpiai bajnoka is van, hiszen az azt jelentené, hogy az a támogatás, amit én az egyetemen kaptam, mások számára is megadatott. És hogy valaki szintén a pannonos egyetemi tanulmányai alatt feljutott a csúcsra.

A sűrű versenyszezon, az olimpia után sikerült pihenni? Mennyire volt nehéz feladat átállni egy más üzemmódra?

Fogjuk rá, hogy sikerült elsajátítani a pihenés fogalmát, mert annyira azért nem volt ez egyszerű történet. Kicsit „vegyesvágott” pihenő volt. Edzések nélkül egy hónapot voltam, közben rengeteg interjú, rendezvényeken való megjelenés, és költöztünk is. (Kristóf a Ferencvárosi Torna Clubban folytatta szeptembertől a pályafutását – a szerk.). Konkrétan négy nap volt az igazi nyaralás, de az nagyon jól sikerült, és ténylegesen csak a pihenésről szólt.

Az olimpia után októberben volt az első versenye újra. Milyen lélektartással, attitűddel állt rajthoz immáron olimpiai bajnokként?

Azért kicsit bennem volt, hogy biztos itt akarok én most lenni és versenyezni? A verseny előtti pár órában elgondolkodtam rajta, hogy most mennyivel egyszerűbb volna otthon feküdni. De amikor már ténylegesen a vízben voltam, akkor egyértelműen

kijött belőlem a sportoló, versenyző, és ameny-nyire csak lehet, jól akartam szerepelni, és ha lehet, akkor nyerni. Szóval a verseny közben nem volt ezzel semmilyen probléma.

Sőt, már új célokat is talált magának a következő évekre: megdöntené az ajkai Kis Gergő 400 méter gyorsan 2009-ben felállított csúcsát, és egyéni éremre is vágyik a 2027-es hazai rendezű világ bajnokságon.

Igen, szerencsére megvan a következő néhány évre a motiváció, amit sikerült kitűzni rövidebb és hosszabb távra is magamnak. Mindenképpen jó, hogy ezeket látom magam előtt, és tudok előre menni. Sokkal könnyebb így a mindennapokban megtalálni az irányt, mintha nem lennének meg ezek a célok, és keresném azt, hogy úszni kell, mert úszni kell... De közben meg nem tudnám, miért hajtsak az edzéseken.

Ezek medencés célok. A nyílt vízből kihozta már a maximumot?

Nem fordulok el a nyílt víztől, de próbálok emellett olyan célokat is találni, amik talán egy kicsit az elmúlt években a háttérben voltak, és előrébb helyezni őket. Vagy másban is megtalálni azokat a lehetőségeket, amik visznek előre, és ki tudom magamból hozni a legtöbbet.

Sokszor idézett mondás: nyerünk vagy tanulunk. Önnek mi volt az a mélypontja vagy veresége, amelyből a legtöbbet tanult?

Igazándiból nem nagyon gondolkodtam ezen, de nyilván az elmúlt pár évben is voltak olyan versenyek, akár a 2022-es budapesti világ bajnokságot nézzük, vagy ugyanabban az évben az Európa-bajnokságot, vagy akár az idei Európa-bajnokságot is, amik nem sikerültek egyáltalán úgy, ahogy azt szerettem volna. Azért ezekből tudtam szerencsére tanulni nagyon sok mindent. Azt is, hogy kik azok az emberek, akikre

tudok támaszkodni egy ilyen helyzetben. Másfelől arra is rávilágított, hogy én sem vagyok robot, és meg kell tanulnom úgy felépíteni egy egész évet, időszakot, hogy annak vannak mélypontjai is. Egy éven belül is van olyan, hogy kicsit kevésbé vagy éppen jobban megy, és hogy ezekből a lehető legtöbbet tudjam kihozni a fejlődés szempontjából.

Ősszel megválasztották a Magyar Úszó Szövetség Sportolói Bizottsága elnökének. Korábban már említette, hogy érdekli a sportdiplomácia. Ez a szerep jelenthet némi orientálódást a sport utáni életre?

Igen, kacérkodom a gondolattal, hogy a sportdiplomácia felé induljak a sportolói pályafutásom végével; ez egy jó lépcsőfok ebben a tanulási folyamatban. Ez egy jó lehetőség, rengeteg mindent fogok tudni tanulni ebből a helyzetből. Jobban belelátok az úszószövetség működésébe, és tanulom, hogyan működik egy sportszervezet. Rengeteg olyan tapasztalatot fogok tudni ezzel szerezni, ami a későbbiekben elengedhetetlen, ha a sportdiplomáciát jól akarom végezni.

Mik az elsődleges feladatai, missziója ebben az érdekképviseleti szerepben?

Egyrészt a sportolók képviselete az elsődleges feladatom. Másrészt nagyon szeretném, ha megvalósulna egy egészséges kommunikáció az úszószövetség és a sportolók között, és nem csak az üzengetések lennének. Azt gondolom, ez mindenképpen fontos irány kell, hogy legyen. Az a célom, hogy az úszósportot vigyük előre egy jobb úszósport felé.

Hamarosan diplomázik. Mennyire tudott „klasszikus” egyetemista lenni? Vannak közösségi élményei?

A VEN kimaradt az életemből, és minden más bulis rendezvény is, de igazából nem bánom ezt, már hozza voltam szokva. Persze egy-egy éjszakán, koncerten a VEN-en jó lett volna ott lenni, de azt gondolom, lesz még erre lehetőségem, hogy bepótoljam, nem sajnálom. Az aktív pannonos éveim alatt jó három év-

folyamot különböző átfedésekben „elfogyasztottam”. Az az évfolyam, akikkel együtt kezdtem, azokkal jóval több időt töltöttem együtt órákban és a szünetekben is, illetve a következő körben is voltak sokakkal közös óráim, ez a fajta egyetemi élmény megvolt nekem is. De nyilván nekem kevesebb óráim is volt, mint nekik, lassabban haladtam, de csak így lehetett össze-egyeztetni a sporttal. Másfelől az is más, ha valaki kollégista. Én otthonról jártam be az egyetemre.

Élsportolóként két egyetemet járt meg. Az Óbudai Egyetemen kezdett, fél év után visszajött Veszprémbe, a Pannon Egyetemre. Hogy látja, miként tudja az élsportolókat legjobban segíteni egy egyetem? Mit tanácsol? Mi hiányzik legjobban?

Itt, a Pannonon a legelejétől kezdve mellettem volt mindenki. A Testnevelési és Sport Intézet képviselőivel ha egy félévben tizenhatszor találkoztunk, akkor annyiszor mondták el nekem, hogy ha bármivel nehézségem van, órarend egyeztetés, vizsga, akkor keressem őket, és segítenek. Ez mindenképpen nagyon jó dolog. Azt gondolom, itt a tanárok is nagyon jól álltak ehhez, ha nem voltam ott órán, segítettek, hogy az adott tárggyal hogyan tudok haladni. Szerintem jó irány lenne, ha adott esetben az órákra online is be lehetne csatlakozni, ha valakinél indokolt. Vagy lennének előre felvett órák, tananyagok, amiket később vissza tud hallgatni egy hallgató. Ez nem csak egy sportolónak jöhet jól, hanem bárki másnak. Nekem azért van nagyon radikális véleményem is: ahogy Amerikában az egyetemeken nagyon össze van egyeztetve a sport és a tanulás, Magyarországon – ha nem is az összes egyetemen, de legalább néhányon – meg kellene oldani, hogy viszonylag sok képzést le lehessen fedni sportolókra építve. Hogy úgy lehessen összeállítani a tananyagot és az órarendet, hogy az beleférjen egy élsportoló mindennapjaiba is, és látogatható legyen. De tény, hogy már az online tananyagrendszer vagy egy hibrid tanítás jó irány tud lenni afelé, hogy többen és könnyebben, jobban tudjanak itthon egyetemet végezni sportolóként.

Kiss Nikolett

Ruppert Tamás

Gépészmérnök és mérnökinformatikus alapszakokat, majd mechatronikai mérnök mesterszakot végzett. Létrehozta és vezeti az Ipar 5.0 laboratóriumot az egyetemen. MTA VEAB Kiemelkedő Ifjú Kutató díjban és Akadémiai Ifjúsági díjban részesült.

Ruppert Tamás, a Pannon Egyetem többszörösen elismert fiatal kutatója nemcsak az intézmény tudományos életében játszik meghatározó szerepet, hanem az egyetemi közösségépítésben is. A 2024–2029 időszakra megválasztották a Fiatal Kutatók Akadémiája tagjának, amely kapcsán a Pannon Egyetem fiatal kutatóit is igyekszik összefogni és hangot adni az őket érintő kihívásoknak és kéréseknek.

Hogyan kezdődött a Pannon Egyetemmel való kapcsolata? Volt egy meghatározó személy vagy pillanat, amely eldöntötte a pályaválasztását?

Őszintén? Nem igazán volt ilyen. Emlékszem, hogy Tatabányáról érkeztem Veszprémbe a nyílt napra, de akkor még nem éreztem azt a „megvilágosodást”, hogy ez lesz az én utam. Az egyetem hangulata, a közösségi

élet viszont nagyon megfogott, és akkor már nem volt kérdés, hogy itt a helyem. Még a Műszaki Informatikai Karon kezdtem, aztán gépészmérnök és mérnökinformatikus alapszakokon, végül mechatronikai mérnök mesterszakon végeztem. Igazából az egyetem közösségi élete, a lehetőségek és az emberek iránti kíváncsiság vitt tovább ezen az úton.

A kutatói pálya mikor kezdett kibontakozni az életében?

A tudományos élethez vezető utam egy kissé kalandos volt. Az egyetemi éveim alatt alapítottuk meg a Pannon Egyetem Fényképészkört 2009-ben, amely azóta egyesületként működik. A fotózás révén találkoztam Abonyi Jánossal, akivel közös tudományos diákköri munkákba fogtunk, s akivel azóta is szorosan együtt dolgozunk. Az első projektünk egy olyan algoritmus fejlesztése

volt, amely képek utófeldolgozását segítette. Innen indult minden: az ipari projekteken keresztül a kutatói pályáig vezetett az utam, és mára számomra az egyik legizgalmasabb területen, az Operátor 4.0 kutatási területen dolgozom.

Dolgozott az iparban is, mégis visszatért az egyetemre. Miért döntött így?

A mesterképzésem után egy évet szoftvermérnökként dolgoztam. A munkahelyen volt csocsóasztal, PlayStation, konditerem, sőt még masször is, de hozzáteszem: életem legunalmasabb egy éve volt. Négyszázötven szoftvermérnökkel dolgoztunk együtt egy nagy projekten. Bár sokat tanultam a

szervezeti kultúráról és a projektmenedzsmentről, attól a cégtől átmentem a gyártás világába folyamatmérnöknek. A kényelmes, Budapest belvárosi, a lakásomtól tíz perc sétára levő, irodaház, ingyenkávés munkát feladtam egy negyven perces autóútra lévő, rossz minőségű kávéautomatás folyamatmérnöki állásért, ami végeredményben egy nagyon jó döntés volt, mert sokkal jobban élveztem a napi munkát, és innen indult el a doktori képzésem is, szintén a Pannon Egyetemen. Nagyon sok kutatási témát adott a cég, és nagyon támogatja a képzésemet, a kutatásaimat, de végül innen egy kisebb fejlesztőcéghez mentem, ahol rengeteg ipari problémával találkoztam, és onnan „szivárogtam vissza” az egyetemre, mert úgy éreztem, hogy a kutatás és az egyetemi közeg sokkal inkább inspirál. Az ipari

tapasztalataimat most az egyetemen is hasznosítani tudom, miközben nagyobb szabadságom van az új ötletek megvalósításában, és nagyszerű, inspiráló emberekkel dolgozhatok együtt. Az akadémiai világban találtam meg azt a kreatív szabadságot, amely igazán motivál, és lehetőséget ad arra, hogy az ipari és akadémiai világot összekapcsoljam.

Mi is pontosan ez az Operátor 4.0 kutatás?

Ez egy olyan kutatási terület, amely az ipari termelésben dolgozó emberek munkáját segíti. Az automatizáció nem tud minden folyamatot kiváltani; ha ki is váltja, sok esetben mégis szükség van ránk, emberekre. Éppen ezért arra fókuszálunk, hogy miként támogathatjuk az operátorokat intelligens eszközökkel, ergonómiai fejlesztésekkel és mesterséges intelligenciával ebben a sok esetben nagymértékben megváltozott ipari környezetben. Célunk, hogy a munkafolyamatokat hatékonyabbá és emberközpontúbbá tegyük. Ez egyszerre mérnöki és humán kérdés is, hiszen a munkahelyi stressz csökkentése és a dolgozók produktívitasának növelése szoros kapcsolatban áll. Egyébként mára ez egy nemzetközi kutatóhálózattá fejlődött.

Nemrégiben kapta az Akadémiai Ifjúsági Díjat, és elismerték a kutatócsoportját is. Mit jelentenek Önnek ezek a díjak, hova kerülnek?

Röviden: fel a polcra. Viccet félretéve, ez egy nagyon fontos sor az ember önéletrajzában, mert ha beismerjük, ha nem, a világ így működik; az akadémiai területen ezek fontos mutatószámok, és nyilván az egyetemnek is jó. Ebben az életkorban ez egy presztízs, és mindig ad valamilyen lendületet. Persze, ez azért messze nem egyéni teljesítmény volt, sőt. A Fiatal Kutatók Akadémiájába való beválasztásom talán még ezeknél a díjaknál is többet jelentett; egy nagyon inspiráló és a kutatási területek minden szegletéből érkező kutatókkal dolgozhatok együtt, akik pontosan ugyanabban a világban mozognak, mint én.

Hogyan illeszkedik a fotózás ebbe az életútba?

Bár első ránézésre a tudományos kutatás és a fotózás két külön világ, valójában mindkettőben közös a precizitás, az elemzés és a kreativitás. A Pannon Fényképész-kör Egyesület továbbra is része az életemnek: kiállítókat szervezünk, támogatjuk a fiatal tehetségeket, és együttműködünk helyi partnerekkel. Nálam ez a fajta alkotás most drasztikusan lecsökkent, de most is van fényképezőgép a táskámban, fotós projekt pedig a fejemben, és szerencsére az egyesület is nagyon szépen dolgozik.

Mennyire fontos Ön számára az egyetemi közösség?

Nagyon. Mindig is azt vallottam, hogy az egyetem nemcsak a tudás megszerzéséről szól, hanem a közösségi életéről, az emberi kapcsolatokról is. Ezért is próbálok aktívan részt venni a hallgatók támogatásában, mentorálásában és olyan események szervezésében, amelyek összekovácsolják a közösséget. A kutatás mellett ugyanis a kooperáció, a közös munka, a tudásmegosztás a legnagyobb hajtóerő, amely előreviszi az embereket. A nyitottság és önzetlen együttműködés a Covid után talán most újra kezd kicsit jobban virágozni; az ember mindig megtalálja azokat a kollégákat, hallgatókat, akik hasonlóan gondolkodnak, így önszabályozottan kialakulnak az olyan fantasztikus csapatok, mint amilyenek én is a tagja lehetek.

Mit tanácsolna a most egyetemre érkező hallgatóknak?

Legyenek kíváncsiak, és merjenek nyitni mások felé! Az egyetem nemcsak a tanulásról szól, hanem azokról a kapcsolatokról is, amelyeket itt építenek ki. Fontos, hogy megtalálják azt a területet, amely igazán érdekli őket, és ha ez akár az egyetemi közösségi életben vagy valamilyen öntevékeny körben is van, akkor azt is érdemes komolyan venni. Az egyetem egy lehetőség, amit érdemes teljes egészében kihasználni; mindenki az oklevélért jön, de abban bízunk, hogy sokkal többel távozik, amit jelentős százalékban a tantermen kívül találhat meg.

Takács Ákos

Műszaki menedzserként végzett a Pannon Egyetemen. 2017 óta dolgozik a Balluffnál Veszprémben és a cég neuhauseni központjában, Németországban. Globális minőségügyi vezetői pozíciója mellett 2024 óta a Balluff-Elektronika Kft. ügyvezetője.

Enyingen nőtt fel, Székesfehérváron járt középiskolába, az egyetemnek köszönhetően pedig „itt ragadt” Veszprémben. A pezsgő egyetemi élet, a kollégium, az egyetemen kötött barátságok pedig visszaköszönnék az üzleti életben is.

Miért pont Veszprémet választotta anno az egyetemi képzése színhelyéül?

A kémia általános iskolás korom óta kedvenc tantárgyam volt, és mivel Veszprémben nagy hagyománya van a vegyész képzésnek, már jóval az egyetemi felvételi előtt téma volt a családban egy esetleges vesp-rémi továbbtanulás. A felvételikor azonban úgy alakult, hogy mégis a műszaki menedzser szakot jelöltem meg, mert addigra a klasszikus reál tárgyak mellett már a közgazdaságtan is foglalkoztatott, és úgy véltem, hogy ezen a szakon sokrétű tudásra tehetek szert.

Mik a legmeghatározóbb emlékei az egyetemi éveiből? Mit „vitt” magával?

Számomra nagyon jó döntésnek bizonyult, hogy egy vidéki egyetemet választottam, ahol nagyon pezsgő egyetemi élet folyt. A kollégiumban eltöltött évek, az egyetemi órák és rendezvények során rengeteg barátot tettem szert. Közülük sokakkal a mai napig is kapcsolatban vagyunk, sokakkal közülük az üzleti életben is. Ezzel kapcsolatban a mai napig visszacsengnek fülemben Gaál Zoltán tanár úr, egyetemünk akkori rektorának szavai, miszerint a kapcsolati tőke az egyik legfontosabb tényező az életben. Mint sok minden másban, ebben is igaza volt.

Ön szerint mennyivel másabb ma egyetemistának lenni ebben a rendkívül gyorsan változó társadalmi és gazdasági környezetben, mint anno? Könnyebb dolguk van ma?

Hogy könnyebb vagy nehezebb dolguk van a mai egyetemistáknak, azt mindenki maga tudná csak megítélni, de véleményem szerint sok új kihívással kell megküzdeniük. A rengeteg, könnyen elérhető infor-

máció, a mesterséges intelligencia mind azt sugallják, hogy már minden kész, és csak a megfelelő helyen kell keresni. Az egyetemen az egyik legfontosabb feladat szerintem azonban mégis az, hogy legyünk kíváncsiak, akarjuk megérteni a mögöttes tartalmakat, hogy miért történnek úgy a dolgok. Abban a világban, ahol szinte bármilyen beadandót percek alatt elkészíthetünk AI támogatással, nagyon nehéz megőrizni a tudás iránti vágyunkat.

„...az egyik legfontosabb feladat szerintem azonban mégis az, hogy legyünk kíváncsiak...”

Mit gondol, fontos az ipari szereplők és a felsőoktatás között az összhang?

Mindig is fontos volt, hogy az ipari szereplők hogyan tudnak a képzőhelyekkel együttműködni. A gyorsan változó, fejlődő ipari környezet ezt ma még inkább megköveteli. A Balluff és a Pannon Egyetem kapcsolata már sokéves múltra tekint vissza, és továbbra is elkötelezettek vagyunk, hogy az együttműködést tovább mélyítsük és erősítsük. Számunkra kulcsfontosságú versenylőny a nyugat-európai vállalatokkal szemben, ha gyorsan, magasan képzett, nyelveket beszélő munkaerőt tudunk hadrendbe állítani, jelenleg még alacsonyabb költségen. A jövőre nézve alapvető célunk kell legyen, hogy az egyetemi hallgatók minél több gyakorlati képzésben részesülhessenek (akár valamilyen duális képzési formában), és így pályakezdőként még felkészültebbek legyenek.

Mit üzen a ma egyetemistájának?

Használják ki az egyetemi éveket, töltsék el hasznosan az időt, és maradjanak meg kíváncsinak és nyitottnak minden újra!

**TUDOMÁNY,
OKTATÁS ÉS
INNOVÁCIÓ**

Bartha László

Vegyésmérnök, a Pannon Egyetem professor emeritusa, 1970-ben végzett a Veszprémi Vegyipari Egyetemen, 1999–2009 között az Ásványolaj- és Széntechnológiai Tanszék vezetője, 2006–2010 között a Mérnöki Kar dékánhelyettese.

A hazai és a nemzetközi tudományos szakmai közélet elismert résztvevője. Oktatásfejlesztési tevékenysége elsősorban a vegyésmérnök képzéshez kapcsolódik. Több szakmai tárgy kidolgozásában és oktatásában játszott kulcsszerepet, tanítványai közül sok elismert olajipari vezető került ki.

A Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatója volt. A végzést követően mi inspirálta, hogy Veszprém-ben, az egyetemen maradjon?

A diplomamunkám kidolgozása során úgy éreztem, hogy a kutatás lehet az a tevékenység, amely érdekes számomra, és amely hasznos életcélommá válhat. Így hű maradtam az alma materhez.

Kutatásait a kenőolaj adalékok, illetve egyéb olajipari adalékok előállításának és alkalmazásának

területén végezte. Több mint húsz szabadalommal rendelkezik. A gumibitumen mellett melyeket tartja a legfontosabbnak, ezek hol hasznosulnak?

A kezdeti időszakban érdekes és egyúttal hasznos eredmény volt az, hogy a tanszéki és a partner ipari vállalati kutatótársaimmal közösen új típusú detergens-diszpergens hatású kenőanyag adalékokat fejlesztettünk ki, melyek legsikeresebb változatait a hazai alkalmazáson kívül néhány vezető adalékgyártó vállalat is felhasználta. Az utóbbi években kezdetben vezető, majd később szerződéses professzori megbízással részt vettem a kőolaj-kitermelés hatékonyságát növelő új kutatási projekt munkáiban. A MOL, mint megbízó által kezdeményezett kutatásban végzett eddigi sikeres mezőkísérletek biztatóak. A MOL-lal elért közös eredményeinket jogilag három hazai és nemzetközi szabadalmunk védi.

2009-ben hazai és nemzetközi szabadalmi oltalmat nyert a kémiailag stabilizált gumibitumen és annak előállítási eljárása. Miért jelentős mindez? Mennyire elterjedt-kiterjedt a közhasznosítása?

Az új szerkezetű gumibitumen előállítás jelentős anyagmegtakarítást, újrafelhasználást jelent. Technológiájának kifejlesztésével egyszerre két aktuális környezetvédelmi feladatot sikerült megoldani. Egyrészt a termék előállításához a gépjárművek előregedett gumiabroncsának őrleményét használjuk fel, ezáltal lehetővé téve egy veszélyes hulladék újrahasznosítását. Másrészről a gumibitumen kötőanyaggal készült útszerkezet alkalmazásával, kiváló mechanikai tulajdonságai és nagy kémiai stabilitása miatt, az épített utak jelentős élettartam növekedését lehetett elérni. Az eddigi vizsgálatok

alapján már a hazai és külföldi kísérletekkel sikerül bizonyítani, hogy az új utak élettartamát az eddigiekének akár kétszeresére sikerülhet növelni. A hazai ipari hasznosítás már több éve folyik, a külföldi és távol-keleti alkalmazási kísérletek megkezdődtek, vagy folyamatban vannak.

Mit jelent Ön számára a Pannon Egyetem?

Örömmel, megbecsüléssel, kiváló, tehetséges munkatársakkal és hallgatókkal dolgozhattam együtt. Ebben a közösségi légkörben az alkotás öröme és megbecsülését is érezkelhettem.

Felföldi Gábor

Bárdos Jenő

Neveléstudós, alkalmazott nyelvész, az MTA doktora. A Pannon Egyetem Angol-Amerikai Intézetének alapítója és igazgatója (1990–2010). A Veszprémi Egyetem Tanárképző Karának alapító dékánja (1991–1998), professor emeritus.

Magyar-orsz-angol nyelv és irodalom szakon diplomáztál Szegeden, tanítottál több egyetemen (ELTE: tizenhét év, Rutgers: három év, PE: húsz év, EKKE: tizennégy év), alapítottál szakokat, doktori iskolákat és egyetemi kart, és még sorolhatnánk. Színes pályafutásodból mire vagy a legbüszkébb?

Minden pedagógiai alkotásom, a szakoktól a doktori iskolákon át, ma is él és virul. Talán emiatt elismerték munkálkodásomat: Apáczai-, Brassai-, Kis Árpád-díj, Lovagkereszt és legutóbb a Szent-Györgyi Albert-díj. Főként a nyelvszakokra támaszkodva jöhetett létre a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar, a Humántudományi Kar elődje.

Négy földrész különböző egyetemmein töltöttél hosszabb időt – külföldi tapasztalataidból mit tudtál itthon hasznosítani?

A szaktudás mindenképp fölött álló tiszteletét.

Bár elsősorban a nyelv- és neveléstudomány területére sorolnak, közös VEAB-os ténykedésünk idején az volt a benyomásom, hogy a kultúra bármely ágában otthon vagy – honnan származik pl. a zene iránti érdeklődésed?

A Bárdos családban genetikai hagyomány a muzsikálás. Hegedű tanszakon végeztem, a hegedűm az egyetlen nagyapai örökségem. Már általános iskolás koromban bekerültem országos szavalóversenybe, énekeltem a Vásárhelyi Népi Együttes énekkarában, Szegeden néptáncos voltam. Abban a korban nőttem fel, amikor még mindenki maga alakította ki a saját kultúráját.

Milyen célokkal, reményekkel érkezettél Veszprémbe 1990-ben? Mit sikerült megvalósítani akkor terveidből?

A humán tudományok megjelenítésével a szakterületből elindulni a valódi universitas felé.

A Tanárképző Kar a Faculty of Arts and Sciences álneve volt, így létrejött az ország ötödik, öt éves tanárképzést is nyújtó kara, amelyen sikerült néhány bölcsész- és természettudományi szakpárt létrehozni, majd nyelvpedagógiai doktori programot. Röviden: mindent.

Mit gondolsz, a vizuális ingerek tömegében, a kifinomult fordítóprogramok és a mesterséges intelligencia korában hogyan változik a nyelvhasználat és a nyelvtanítás?

Csak az egyed agyában elért tartós kémiai változások számítanak, az összes többi (tanárok, programok, szülők, országok, multimédia) nem más, mint körülmény. Az idegen nyelv elsajátítása is „belül” történik, de az ösztönösség kevés. A nyelvtudás hiánya = lustaság, vagy a barbárság türése, esetleg kedvelése.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Tanárképzési elképzeléseim megvalósulását.

Pósfai Mihály

Dublecz Károly

Agrármérnök, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Georgikon Campus egyetemi tanára, 2003–2013 között a Pannon Egyetem Georgikon Kar dékánja.

Hogyan lett egy bakonybéli kisfiúból a keszthelyi Georgikon egyetemi tanára?

A bakonyi környezet, a természet közelsége meghatározta, hogy milyen irányba tanuljak tovább. Zircre jártam gimnáziumba, ott hamar eldőlt, hogy a biológiával és a kémiával vagyok a legjobb barátságban, így ebbe az irányba fogok továbbtanulni. Egy darabig Sopron, az erdőmérnökség is a potenciális célok között szerepelt, de aztán az agrár mellett döntöttem. Hogy pontosan mi volt a döntő érv, már nem emlékszem. Keszthelyen aztán felejthetetlen egyetemi évek után marasztalt az egyik professzor. Igent mondtam, és elindultam az egyetemi oktatói pályán. Közben természetesen kandidátusi fokozatot kellett szerezni, és közel két évet külföldön tölthettem. Tanultam a szakmát, próbáltam átadni a hallgatónak, amit tudok, és széleskörű kapcsolatokat építettem ki a gyakorlat-tal, különböző cégekkel.

Tekintsünk ki röviden az általad képviselt szakmai ágazatra. A baromfit előszeretettel fogyasztjuk, de hogy a baromfi mit fogyaszt, milyen körülmények között, abba általában nem gondolunk bele...

A baromfi véletlenül, a témavezetőmon keresztül jött az életembe, nem igazán én választottam. De örülök annak, amivel foglalkozom, mivel így bekerülhettem egy nagyszerű szakmai közösségbe, ahol sok barát-ra, kiváló kollégára tettem szert itthon és külföldön. Egyébként a madarak, ha túllépünk a dundi csirke sztereotípián, szintén intelligens állatok, és képesek nagyon szoros viszonyt kialakítani az emberrel, mint bármely más háziállat. A kérdés azt sugallja, hogy a csirkével olyan tápokot etetünk, ami nem jó az állatnak, és a fogyasztóra nézve is veszélyt jelenthet. Ez egy téves megközelítés. A takarmányok nem tartalmazhatnak semmi olyan komponenst, ami rossz lenne az állatnak vagy élelmiszerbiztonsági kockázatot

jelentene. A gazdasági állatok takarmányozása nagyon szigorúan szabályozott az Európai Unióban, sok tekintetben szigorúbban, mint az élelmiszereké. Magyarországon egyébként főleg kukoricát, búzát, szójadarát, napraforgót, repcét tartalmaznak a tápok, semmi extra komponenst nem használunk. Az intenzív, iparszerű állattartás természetesen nem ideális, sokat foglalkozunk az állatjólét javításával, a ketrecek betiltásával, a telepítési sűrűség csökkentésével. A fejlődő országok lakossága, de a magyar szegény családok szempontjából is fontos a megfizethető csirkehús. Ez hazánkban egy stratégiai ágazat.

A Pannon Egyetem és a Georgikon közös, két évtizednyi összekapcsolódásának felében Te voltál a Georgikon dékánja. Hogyan emlékszel vissza erre az időszakra?

Ez életemnek egyik fontos epizódja volt. Két különböző kultúra találkozott az integrációkor, ami természetesen generált konfliktusokat. Fiatalon lettem dékán, még negyven éves sem voltam, és fogalmam sem volt, hogy hogyan tudok majd megfelelni az elvárásoknak. Nagyon sok élmény kötődik ehhez a tíz évhez, és természetesen utólag inkább csak a szépre emlékszik az ember. Sokat tanultam egyetemi menedzsmentből Gaál Zoltántól és a veszprémi karok vezetőitől.

Sok jó embert ismertem meg Veszprémben, néhányukkal most is tart a barátság. Emlékszem a vezetői man-rézákra, a VEN-ekre, a Balaton Regattákra, az egyetemi karácsonyokra és számos más rendezvényre. Húsz év elteltével azt gondolom, sikerült összecsiszolódnunk, mi keszthelyiek is a magunkénak éreztük már a Pannon Egyetemet. Kár, hogy az érdekeltek megkérdezése nélkül, hatalmi szóval választottak szét bennünket. De ahogyan idősödik az ember, szépen lassan megtanulja, hogy tudni kell elengedni dolgokat.

Mikor jött az életedbe a sport? Hogyan kerültél kapcsolatba a Balaton Regatta evezős verseny máig töretlen hagyományával?

Kisgyerek korom óta sportoltam. Kezdetben a foci volt a közép-pontban. Gimnazistaként hétvége-mente szülőfalum csapatában játszottam, majd az egyetemen a Georgikon akkori megye első osztályú csapatában, Keszthely Haladás Junior néven fociztunk. Aztán jött az evezés, amibe 2001-ben kapcsolódtam be. A Balaton Regatta létrehozása nagy ötlet volt. Tényleg közelebb hozott bennünket egymáshoz, keszthelyit a veszprémihez, tanárt a

diákhöz. Nagyon jó sport az evezés, azóta is csinálom, és próbálom összefogni a keszthelyi csapatokat. Ugyan nem vagyunk már része a Pannon Egyetemnek, de a hagyományt ápoljuk, és továbbra is részt veszünk a májusi regattákon. A harmadik sportágam a futás. Ötven évesen kezdtem, amikor elkezdtem pocakot eresztetni. Itt is sikerült olyan baráti társaságba kerülnöm, akikkel azóta is együtt futunk és versenyeket szervezünk. Több maratont és néhány ultratávot is futottam már az elmúlt években. Főleg a terepfutást szeretem: az év minden napján más és más csodával ajándékoz meg a természet. A sport kitisztítja az elmét, segít kiengedni a gőzt.

Felingér Attila

Vegyésszmérnök, az MTA tagja, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanára, rektorhelyettese (2020–2022), a Pannon Egyetem egykori diákja és oktatója, Széchenyi-díjas.

A Pannon Egyetem jogelődjén szerezte diplomát és húsz évig itt dolgozott – melyek a legmarkánsabb, meghatározó emlékeid az egyetemmel kapcsolatban?

A nyolcvanas évek elején voltam egyetemista. Akkor az egyetem egy sziget volt a városban, a legtöbb hallgató a kollégiumban lakott, nagyon jó közösségek alakultak ki. Számomra a szakmai tanulmányok mellett a legmeghatározóbb élmény az egyetem és a kollégium rendkívül gazdag kulturális élete volt. Később, az Analitikai Kémia Tanszéken dolgozva fontos volt, hogy rengeteg kollégával tudtam olyan szakmai kérdésekről is beszélgetni, gondolkodni, amelyek nem az én közvetlen kutatási területemhez tartoztak.

„Kívülről” hogyan látod, változott-e, ha igen, miben a Pannon Egyetem az utóbbi tíz-tizenöt évben?

2005-ben váltottam, és a Pécsi Tudományegyetemen folytattam munkámat. Azóta viszonylag

laza kapcsolatom van a Pannon Egyetemmel; elsősorban a régi barátokon és munkatársakon keresztül jutok információhoz. Az elmúlt két évtizedben az egyetemeinken gyökeres változások voltak. A kancellári rendszer bevezetése, a modellváltás alaposan átalakította a felsőoktatást. Úgy látom, hogy a Pannon Egyetem nagyon jól használta ki ezeket a lehetőségeket, és komoly fejlesztéseket tudott megvalósítani.

Kutatási területed az analitikai kémia, az elválasztástudomány és a kemometria. Hogyan tudnád a nem szakmabeli olvasók számára röviden bemutatni, mivel foglalkozol?

Elsősorban az elválasztásokhoz vezető folyamatokat, az egyes vegyületek megkötődését igyekszünk megérteni a kromatográfiás elemzések területén. Ehhez nagyon sok kísérleti adatra, adatelemzésre, illetve megfelelő mélységű matematikai modellekre van szükségünk. Az a célunk, hogy az eredményeink felhasználhatók legyenek a nagyhatékonyságú elválasztások megértéséhez, tervezéséhez.

„...a legmeghatározóbb élmény az egyetem és a kollégium rendkívül gazdag kulturális élete volt.”

A Pécsi Tudományegyetem tudományos és innovációs rektorhelyettese voltál. Örök téma Magyarországon, hogy az alapkutatásnak van-e értelme, hasznosul-e innovációban – neked mi a véleményed?

Nem tudhatjuk előre, hogy egy alapkutatás eredménye mikor lesz érdekes és fontos innovációs szempontból. Egy egyetemi, akadémiai kutatótól nem lehet feltétlen elvárás az innováció. Az innováció, a szabadalmak bejegyzése elsősorban az ipar feladata. Az persze külön öröm és siker, ha a kutató termékként, szolgáltatásként is láthatja az eredményeinek hasznosulását.

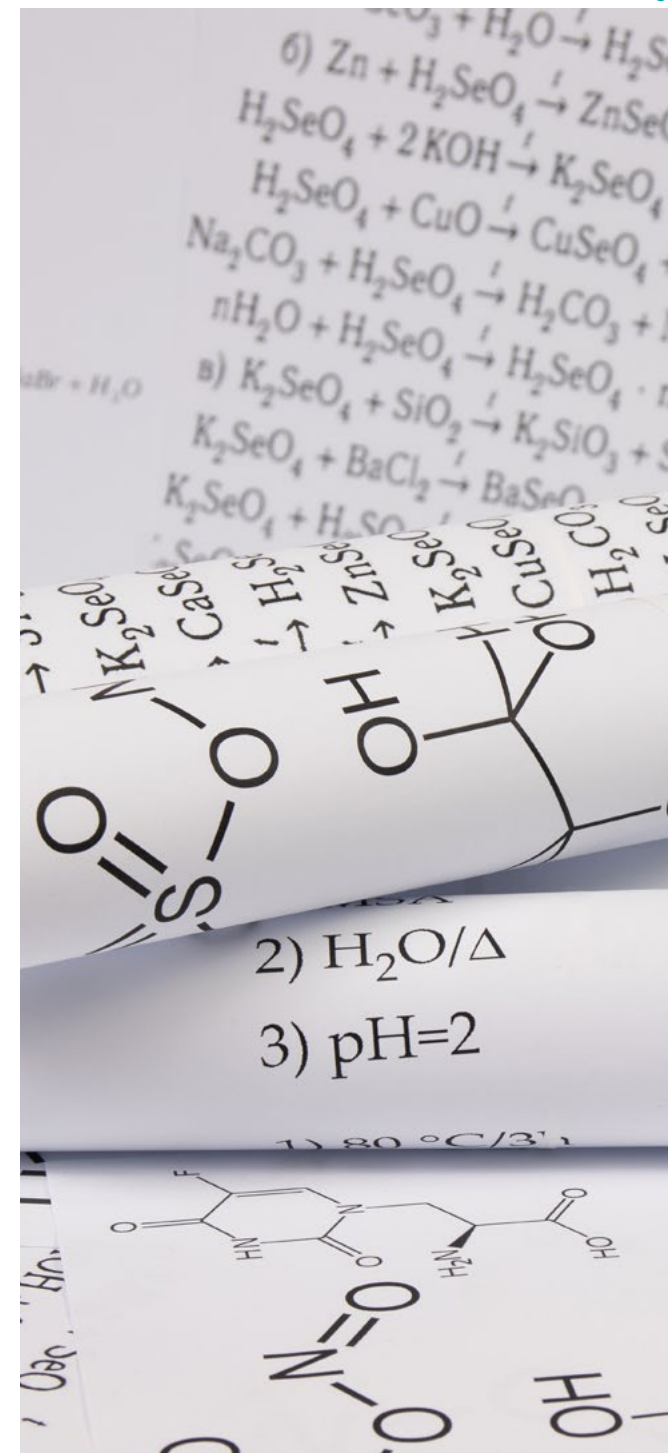
Sokak szerint válságban van a tudományos kutatás és főleg a publikálás – mit gondolsz erről a témáról, hogyan látod a jövőt?

Sajnos a kutatás és a publikálás olyan méretű iparrá növekedett, amelyet már lehetetlen követni. Egyre több hamis eredményt is közölnek, és még rangos folyóiratok is kénytelenek közleményeket visszavonni. A „publish or perish” kifejezés sokáig jól jellemezte a kutatókra nehezedő publikációs kényszert, de most már a felelőtlen közlések miatt a „publish and perish” is helytálló lesz.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

A Pannon Egyetemen alakult ki a „tudományos világképem”: a vegyésszmérnökség és az analitikai kémia megismerése, megértése, szeretete.

Pósfai Mihály

Guttman András

Vegyésszmérnök, bioanalitikus, az MTA külső tagja, a Pannon Egyetem egykori diákja és jelenlegi egyetemi tanára, Gábor Dénes-díjas, a kapilláris gél elektroforézis elméleti alapjainak kidolgozója.

A Pannon Egyetem jogelődjén végeztél, ugyanitt doktoráltál, majd rendkívül sikeres kutatói pályát futottál be az Egyesült Államokban. Mit tudtál hasznosítani Amerikában a veszprémi útravalóból?

A vegyésszmérnöki szemléletet és az összetett problémák megoldásához szükséges kutatói habitust.

A Pannon Egyetemre 2012-ben tértél vissza, az egyetemen elsőként nyertél Lendület-pályázatot, megalapítottad a Transzlációs Glikomika Kutatócsoportot – miért a Pannon Egyetemen indítottad ezt a projektet, és mi a fő kutatási irány a csoportban?

Mindig is szerettem volna visszatérni a Pannon Egyetemre oktatni/kutatni, és a Lendület pályázat itt adott lehetőséget arra, hogy megalapítsam az első hazai analitikai glikomikai kutatócsoportot, amelynek a kutatási eredményeit a rákkutatásban sikerrel tudjuk alkalmazni. Kutatásaink elsősorban

a sejtfelszíni cukorszerkezetek részletes elemzését szolgálják, hozzájárulva a rák diagnosztikájának és terápiájának tökéletesítéséhez.

Két- vagy többlaki életet élsz, részben San Diegóban, részben Magyarországon tartózkodsz, és a Pannon Egyetemen kívül a Debreceni Egyetemen is van kutatócsoportod (régebben az Innsbrucki Egyetemen is volt). Hogyan tudod a földrajzilag több helyen zajló munkádat megszervezni?

Online, így a legfrissebb kutatási eredményeket is azonnal meg tudják mutatni nekem a diákok, és megbeszéljük, hogyan tovább; csak az időeltolódást kell figyelembe venni. Ez a cikkírás gyorsaságában is segít, mert például, mikor Magyarországon napközben a diákok dolgoznak a cikkeken, addig Kaliforniában vagy Dél-Koreában éjszaka van, és amikor Veszprémben van éjszaka, akkor az időeltolódás miatt én tudok dolgozni rajta.

Huszonöt szabadalmad van, pedig alapkutatással foglalkozol – hogyan lesz hasznosítható eredmény egy tudományos újdonságból?

Alapkutatási témáim többnyire egy aktuálisan fennálló probléma megoldására irányultak, így az eredmények nagy része szabadalmaztatható volt.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Az alma matert, ami mindig fontos maradt számomra, és ahonnan elindulva azzal a tudással és szemlélettel, amit ott kaptam, Nyugattól Keletig, az USA-tól Dél-Koreáig az egész világon mindenütt érvényesülni tudtam.

Pósfai Mhály

2024-ben Guttman András okleveles vegyésszmérnök, a kémiai tudomány doktora átvethette a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) egyik legrangosabb díját, a Jedlik Ányos-díjat, amely a kimagaslóan sikeres feltalálói tevékenység, valamint a kiemelkedő színvonalú és hatékonyságú iparjogvédelmi munkásság elismerését szolgálja. Az általa kidolgozott cserélhető gélek, amelyek kapilláris elektroforézis alapú DNS-szekvenálásra, duplaszálú DNS-molekulák analizisére és fehérjeanalízisre alkalmazhatók, nagyban hozzájárultak a Human Genome Project megvalósításához. Célja olyan módszerek kifejlesztése, amelyekkel nagyon kis mennyiségű mintából, akár pár ezer sejtből is következtetni lehet bizonyos betegségek valószínűségére.

Hancsók Jenő

Vegyésszmérnök, az MTA doktora, egyetemi tanár, aranyfokozatú mestertanár, MTA és SZTNH szabadalmi nívódijasa, professor emeritus, a Pannon Egyetem Vegyésszmérnöki és Folyamatmérnöki Intézet MOL Ásványolaj- és Széntechnológiai Intézeti Tanszék vezetője (2009–2014).

Hancsók Jenő nevét valószínűleg nem sok vesp-réminek kell bemutatni, az első szó, pontosabban kifejezés, ami eszünkbe juthat, a MOL. De miről van szó pontosan? Pályájáról, tanítványairól, elhivatottságról is beszélt a MOL tanszék alapító tanszékve-zetője.

Mit tart élete legnagyobb eredményének, ha a pá-lóját nézzük?

Hivatásomat tekintve elsősorban egyetemi tanár va-gyok, és csak kisebb részben tudományos kutató, bár a kettő általában szorosan összefügg. Az egyetemi tanulmányaim befejezése óta alapvetően a (vegyésszmérnöki) felsőfokú képzésre és továbbkép-zésre, valamint a tehetséggondozásra, az új ismeretek érthető átadására fókuszáltam, beleértve ezen tevé-kenységek előfeltételeinek biztosítását is. Ugyanak-kor a hatékony és eredményes oktatás egyik fontos előfeltétele az eredményes és sikeres, részben önálló

és részben kollektív K+F tevékenység végzése, a tapasztalatok és a legújabb felismerések, összefüggé-sek folyamatos beillesztése a rendszerszemléletben felépített tananyagokba. Természetesen mindez az új, kiugróan jelentős nemzetközi eredményeken kívül. Ezen bevezető gondolatok tudatában, az oktatás és kutatás területét is érintve kiemelkedő jelentőségű volt a MOL nevével fémjelzett tanszék, kezdemé-nyezésemre és vezetésemmel (a kollégák egységes támogatásával) megvalósított teljes elhelyezési és biztonságtechnikai infrastruktúrájának új alapokról kiinduló átalakítása, a berendezés és műszerállomány, valamint az informatikai rendszer korszerűsítése; ösz-szességében nemzetközi színvonalú, vonzó és élhető oktatási és kutatási feltételek kialakítása. Ez egy telje-sen új kezdeményezés, és egy nagyon sikeres megva-lósítás volt a Pannon Egyetem és jogelődjei életében (valószínűleg a magyar felsőoktatásban is)! A nagyívű felújítás költségeinek fedezetét főleg a MOL Nyrt. biztosította, részben pedig a Pannon Egyetem,

valamint tanszékünk a saját árbevételeiből. A korszerű berendezések és eszközök beszerzésének költségeit alapvetően sikeres hazai és nemzetközi pályáza-tokból biztosítottuk. Ebben az időszakban öröm volt végigmenni a tanszéki folyosón és látni a sok csillogó szemű és büszkén mosolygós kollégámat, valamint tapasztalni a nagyszámú hallgató elégedettségét az oktatási és kutatási feltételeket illetően. A MOL Ásvá-nyolaj- és Petrolkémiai Technológia Szakirányon az átdolgozott tanterveknek megfelelően olyan szak-emberek képzése volt a célunk, akik ismerik és értik iparáguk alapvető törvényszerűségeit, mozgatórugóit,

a szakmai igényesség mellett a gazdaságos, érték-teremtő működtetést, beleértve a hazai szénhidro-gén-feldolgozó ipar és bizonyos vonatkozásban a MOL csoport sajátosságait (néhány konkrét esetben a MOL követelményein, elvárásain és üzemi-üzleti rendszere-in keresztül bemutatva).

Egyetemi pályafutásom kezdete (1972) óta engem is nagyon „felcsigáztak” a szénhidrogénipar terüle-tén újra és újra felbukkanó műszaki és tudományos kihívások, továbbá kialakult bennem egyfajta rend-szerszemléletű összefüggések felismerésére való késztetés.

Beszélgünk a K+F tevékenységének eredményeiről is.

Idejekorán (kb. 35 évvel ezelőtt) felismertem, és kutatási-fejlesztési tevékenységem eredményeivel folyamatosan igazoltam, hogy valamennyi belsőé-gésű motor (pl. Ottó-, Diesel-motor, repülőgép-tur-binák) analitikai és alkalmazástechnikai szempontból a legjobb minőségű és leghatékonyabb hajtóanya-gainak (pl. motorbenzin, dízelgázolaj, sugárhajtómű üzemanyag) és az energiatakarékos kenést biztosító motorolajok alapolajainak (pl. nagy molekulatö-megű izoparaffinok) meghatározó komponensei az

izoparaffinok. Ezek a hajtó-anyagok nagy energiatartal-múak, és hidrogéntartalmuk a szénhidrogének közül a legnagyobb, így viszonylag könnyen és „tisztán” égnek, kevésbé terhelik a környe-zetet, mint a más szerkezetű hajtóanyag-komponensek. Természetesen a különböző felhasználási területekhez célirányosan illesztett széna-tomszámú és meghatározott elágazottsági fokú izoparaffi-nok elegendő alkalmazása szükséges. Ezt nemzetközi szinten is kiemelkedő és elismerten új, rendszer-szemléletű, tudományosan alátámasztott felismerésnek és megállapításnak tekintik,

amit a korábbi és jelenlegi hazai és nemzetközi K+F, továbbá felhasználási eredmények is igazoltak és folyamatosan igazolnak. Néhány példa: több saját magyar és nemzetközi szabadalom, új vagy tovább-fejlesztett ipari eljárások, új kereskedelmi termékek, >nyolcszáz nagy hatástényezőjű cikk – beleértve angol és magyar nyelvű szakkönyveket, enciklopédia fejezeteket – és előadás, egy-egy habilitáció és MTA doktori cím, húsz sikeres PhD cselekmény, >kétszáz diploma-, szakdolgozat, tíz OTDK I-III helyezés, több milliárdos iparvállalati és pályázati árbevétel, hozzá-járulás a nemzetgazdaság költségvetési árbevételé-

hez, pl. motorhajtóanyagok jövedéki adója jelenleg kb. hatszáz milliárd forint/év stb. Az említett rendszerszemléletű felismerés – további új ötletekkel kiegészítve – például a MOL Nyrt. és a Pannon Egyetem szakembereinek közös K+F+I tevékenységének köszönhetően jelentős mértékben hozzájárult a bioparaffin-tartalmú dízelgázolajok előállításának ipari megvalósításához is a MOL Nyrt. Dunai Finomítójában lévő 2,2 millió tonna/év kapacitású (Magyarország legnagyobb, stratégiaileg kiemelt katalitikus) üzemében. A megújuló (hulladék) eredetű zsírsavak/zsírsav származékok és finomítatlan gázolaj együttes átalakításával („co-processing”) kiváló minőségű biokomponens-tartalmú dízelgázolajokat állítanak elő. Ezt a terméket biodízelrel keverve és adalékolva a MOL Nyrt. töltőállomásain 2021/2022-től forgalmazzák.

Ha tudományosan, műszakilag és gazdasági szempontból is bizonyítottnak érezzük szakmai elképzeléseinket, akkor ki kell állni mellette. Ebben az esetben csak korlátozott mértékben érvényes Albert Einstein gondolata: „Az örültség nem más, mint ugyanazt tenni újra és újra, és várni, hogy az eredmény más legyen”.

A mai napig aktív, de miként lehet megtartani a lelkesedést, az elhivatottságot, az inspirációt?

Mindig vannak újabb és újabb kihívások. Ilyenek például a kiváló tanítványok emeltszintű képzése, a még nem publikált kiemelkedő eredmények közzététele, részben iparjogvédelmi szempontból fontos találmányi bejelentések formájában stb. A cikkek elkészítésének rejtjelmeit, fortélyait, a találmányi leírások elkészítéséhez szükséges különleges gondolkodásmódot folyamatosan át kell adni a fiatal generációknak, majd meg kell ismertetni velük azokat az eljárási teendőket, amelyekkel ezt követően egy többéves szakmai és jogi folyamatban szabadalmaztatni lehet. A szabadalmak ipari megvalósításához azokat gondozni, továbbfejleszteni kell, hogy értékük „ne avuljon el” az alkalmazásba vételig terjedően, majd azt követően sem; 2022 és 2024 között beadott közös, négy hazai és nemzetközi

találmányban kettő, illetőleg négy fő huszonöt, illetve harmincöt év alatti tanítványom is társszerző-feltaláló. Ezek közül ketten már kollégáim, a másik négy pedig a MOL Nyrt. alkalmazottja.

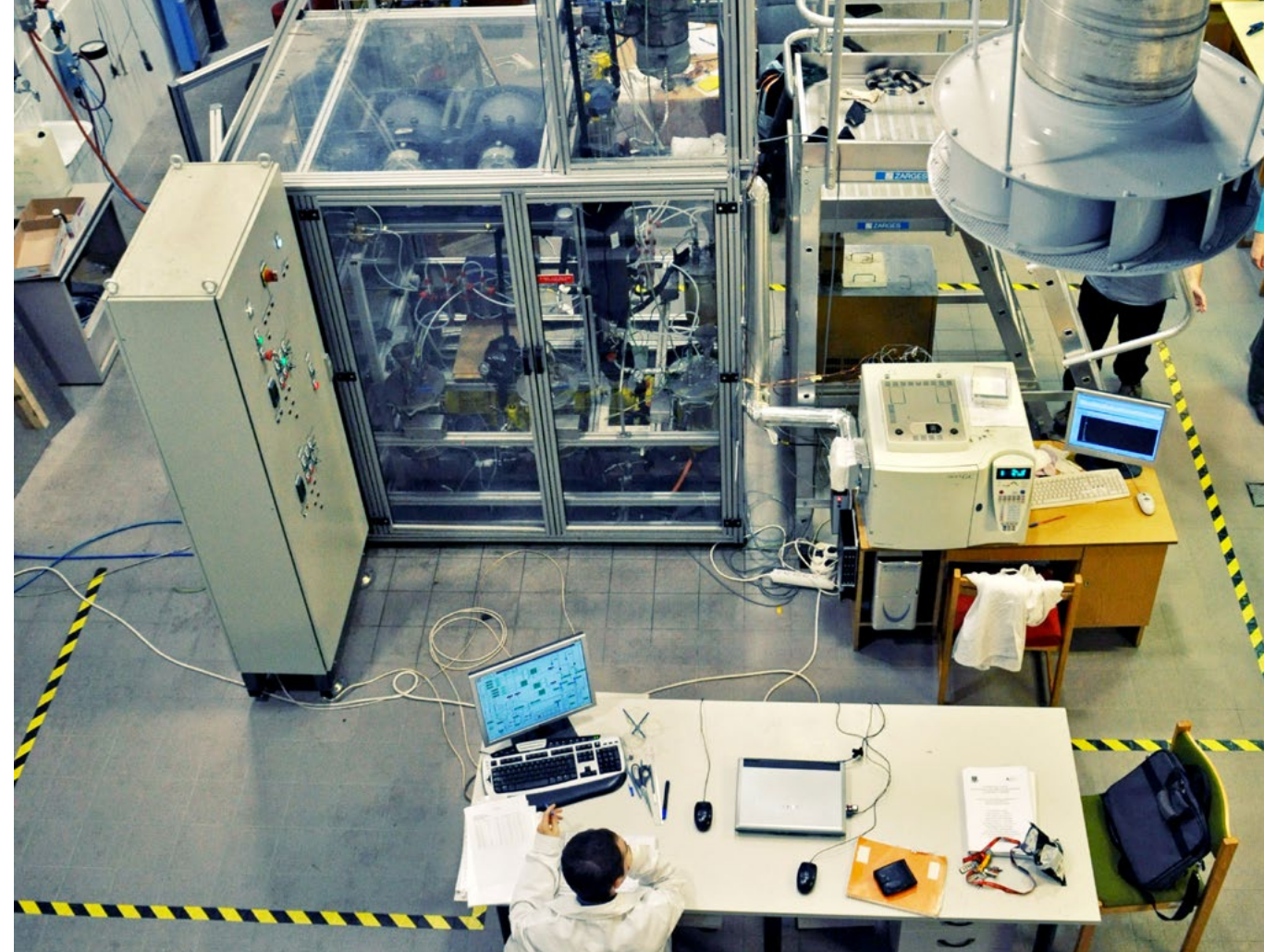
Alaptermészetemnél fogva mindig szeretek örömet okozni másoknak az élet minden területén. Így engem mindig jóleső érzéssel tölt el tanítványaim velem együtt elért és egyéni eredményei, és az ebből adódó sikereik. Büszke vagyok rájuk, hiszen ők már jelenleg és várhatóan a jövőben a magyar nemzetgazdaság számos területén elismert és sikeres – több esetben kiemelt vezetői szintű – szakemberek, vagy azzá válnak. Természetesen vannak más jellegű kihívások is, amelyeket örömmel teljesítek. Jelenleg – többek között – az MTA Kémiai Tudományok Osztálya felkérésére a magyar szénhidrogén-feldolgozó ipar utóbbi kétszáz év alatt elért főbb tudományos eredményei összefoglaló áttekintésének elkészítésével is foglalkozom. 2025-ben lesz kétszáz éves az MTA, és ebből az alkalomból több kiadvány megjelentetését tervezik.

Hogyan lehetünk ma igazán környezettudatosak?

Először saját magunk, majd közvetlen környezetünk gondolkodásmódját és életviteli szokásait célszerű a környezettudatosság szolgálatába állítani. Fontos, hogy nemcsak a szennyezőforrások keresésével és feltárásával kell foglalkozni, „ötletelni”, mutogatni más nemzetgazdasági ágazatokra, hanem a saját magunk által művelt területen a környezetet nem, vagy kevésbé terhelő műszaki és gazdasági megoldásokat találni. Ilyen például az előzőekben említett bioparaffin-tartalmú dízelgázolajok ipari előállításához való hozzájárulás a Pannon Egyetem részéről. Ennek eredményeképpen jelenleg a korábbi évekéhez képest a CO₂-kibocsátást kb. 200 000 tonna/év értékkel lehet csökkenteni Magyarországon.

Meséljen a Pannon Egyetemről, mit jelent számára? Mondhatjuk, hogy pályafutásának egyfajta otthona?

Igen! A második otthonommá vált az idők folyamán. Nélküle az életem nem lett volna ennyire izgalmas, tartalmas, hazai, valamint nemzetközi tudományos és emberi kapcsolatokban, továbbá eredményekben és

elismerésekben gazdag. Megelégedéssel töltött el, és tölt el ma is az a lehetőség, hogy fél évszázadon át folyamatosan lehetőségem volt hozzájárulni fiatal vegyészmérnök generációk magas színvonalú képzéséhez, majd továbbképzéséhez. Ők nemcsak a vegyiparban, de a nemzetgazdaság számos területén is már a magyar mérnöktársadalom értékes és elismert szakemberei, továbbá sikeres vezetők. Természetesen minden tevékenységet a nyugdíjas években is úgy kell szervezni és kialakítani, hogy jusson elegendő idő a szűkebb és tágabb családra, de különösen az unokákra, legyen szabadidő a megfelelő mértékű és intenzitású testmozgásra (például vitorlázásra, kirándulásra, horgászatra), a hazai és nemzet-

közi kulturális örökségek megtekintésére, valamint a más kulturális igények tartalmas kielégítésére, sőt pihenésre is.

„Az ember nemcsak utas, és önmaga szobrása, de embertárs is, aki míg magát teremti, az egész emberi életet valami magasabb lehetőség felé igyekszik terelni.” Németh László író ezen gondolataival fogalmazza meg azt a felelősséget, ami egy tanár és tudósé, és aminek megfelelni egy élet feladata. Egy egyetemet is lehet összességében nagyon tisztelni és szeretni!

Járvas Gábor

A Pannon Egyetemen végzett, habilitált okleveles vegyészmérnök. Díjai többek között: MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (2023), a Varga Kálmán Fiatal Kutatói Díj (2024), California Separation Science Society Next Generation Investigator Award (2023). Kilenc szabadalmi beadványából négy már megadott státuszú. Az ezekre épülő prosztatarák szűrési módszer a klinikai engedélyezési szakaszban van.

Itt végeztél az egyetemen, és nem mindennapi ok miatt maradtál itt.

- Beleszerettem egy lányba. Ő akkor már TDK-zott, nekem pedig nem volt jobb ötletem, hogy hogyan udvaroljak neki, ezért azt mondtam neki: én is akarok TDK-zni. Ő akkor már Dallos András tanár úr óráira járt, én is elkezdtem figyelni, milyenek a tanár úr órái, és hamar kiderült, hogy én soha semmi mást nem akarok csinálni, csak kutatni. Úgyhogy akkor ott lettem PhD hallgató. Tanár úrral nagyon sok közös munkánk volt, azóta is példaképként tekintek rá, és idézem rendszeresen, ahol csak lehet. Bonyolult feladatokkal dolgozni Dallos tanár úr hatására kezdtem el, tulajdonképpen, ha ő nincs, akkor én teljesen másfajta mérnök vagyok.

A két első nagy feladatod egyáltalán nem hasonlított egymásra.

Amivel elkezdtem foglalkozni, az a parfümöknek a párolgása volt, majd biofinomítókat, azaz integrált biofinomítókat terveztünk.

A parfümök párolgásának kutatására volt igény?

Igen! E mögött is egy valós probléma volt. A parfüm-ipart az úgynevezett "orrok" vezetik. Elvileg néhány szaglással ők millió dolláros döntéseket hoznak. Most ez a döntés pont annyira megalapozott, mintha kinézek az ablakon, hogy kék lesz az ég vagy zöld, vagy valami más szín. Magyarul műszaki szempontból megkérdőjelezhető. Akkor erre volt egy ipari igény, hogy mi lenne, ha tudnánk olyan számítást végezni, hogy ezeket az illatokat hogyan lehet összehasonlítani. Mindenki azt hiszi, hogy Franciaország a parfümkutatás, gyártás központja. Nyilván a régi kézműves stílusban még erősek, meg a stílus és a divat, mint körítés, hozzáadódik. De én egy svájci cégnél dolgoztam, ami

a világ egyik legnagyobb illatszergyártó cége. Ott ez egy valós probléma volt. Itt, a vállalaton belül kezdték használni ezt a szoftvert.

Tehát ez egy szoftver, ami sikeres lett.

Igen, fejlesztettünk egy ilyen szoftvert vagy módszert, amivel közelítőleg le lehet írni, hogy hogyan párolognak a parfümök. Milyen illatuk lesz, melyik milyen, össze lehet őket hasonlítani. Legjobb tudomásom szerint nagyon sokáig használták.

Ezután jöttek a biofinomítók.

Igen, ezután biofinomítókat terveztünk, biogáz, bioetanol üzemeket. Akkor volt – a 2010-es évek elején –, amikor mindenből biót kellett csinálni. Ezeknek a fejlesztésével foglalkoztunk, azaz, hogy lehet úgy megcsinálni, hogy semmi hulladék ne legyen. Tehát ha készítesz

a növényből bioetanol, akkor az etanol az kész, de a maradékból még lehet biogáz és így tovább. Ez is nagyon jó munka volt, csak a nemzetközi környezet hatására kifűjt.

Ekkor kezdődött az a munka, ami a mai napig tart, és komoly eredményeket hozott.

Dallos András mutatott be egy Guttman András nevű professzornak, aki régen ide járt az egyetemre. Sokáig Amerikában dolgozott, és utána visszatért Magyarországra, alapított egy kutatócsoportot. Nyilván ez egy nagyon éles váltás ahhoz képest, amit eddig csináltunk, mert ez bioanalitika, rákdiagnosztika, rákterápia, emellett nagyon sokféle betegséghez kapcsolódó biomarker molekulák keresése. Ennek a kutatócsoportnak a vezetője Guttman András professzor, én a csoportban dolgozom, és jelenleg a csoportot befogadó intézetnek vagyok az igazgatója.

A közelmúltban nagy sajtóvisszhangja volt a kutatásoknak. Melyek ezek?

Csináltunk egy prosztatatarák diagnosztikai módszert, aminek most már a klinikai engedélyeztetése van folyamatban. Nagyon röviden számokban: ha most valakinek prosztatatarák szűrést akarnak csinálni, akkor ez a szérum PSA vizsgálat. Ennek a specificitása nagyon alacsony, míg a mi módszerünk esetében magas. És ez vizeletből működik, nem kell vérvételre menni. Egy nap múlva kiderül, hogy van-e probléma és ha van, akkor annak milyen a besorolása. Ilyen módszer jelenleg sehol nincs a világon. Miénk a szabadalma, nemsokára szabadalmaztatásra kerül a USA-ban, az unióban már meg is adták. Aztán van egy onkológiai eszközünk, amivel a keringő ráksejteket lehet a véráramból kifogni. Az a termék is már prototípus fázisban van. Vannak olyan módszereink, analitikai, bionikai módszereink, amiket ugyancsak szabadalmak védenek, és van rájuk érdeklődő, itt most nagy világcégekről beszélünk. Van például olyan módszerünk, amit most fejlesztünk, hogy a tüdőrákos betegeknek meg tudjuk mondani, az adott kemoterápia hatékony lesz, vagy nem. Ha valaki tüdőrákos, és elkezdik neki adagolni a kemoterápiás szereket, amikből sok fajta van, akkor az húsz, maximum harminc százalékban lesz hatékony, hetven-nyolcvan százalékban nem. Ezt méréssel mi olyan kilencven százalék feletti biztonsággal meg tudjuk mondani, hogy az adott szer hatásos lesz-e vagy sem.

Az ilyen eredményekből mikor lesz klinikai- vagy mindennapos diagnosztikai módszer?

Ezekben örült potenciál van. Azon dolgozunk nagyon sokat, hogy egy ilyen módszer ne csak egy tudományos eredmény legyen, hanem abból legyen egy eszköz is. Ha azt gondolja az egyetemi kutató úgy általánosan, hogy kész a módszer, akkor onnantól kezdve minimum két évig kell rajta dolgozni, hogy az termék irányba elmozduljon, és utána attól függően, hogy mire való a módszer, megint legalább két év, mire engedélyt kap.

Ez a munka ezek szerint más, mint a klasszikus kutatás.

Van az alapkutatás, amivel nekem semmi bajom nincs, mert az is egy nagyon jó dolog, csak másfajta. Én legalábbis másfajta vagyok. Én azt szeretem, ha van egy probléma, amit meg akarunk oldani. Hogy ha tudjuk, mit akarunk, megyünk előre, és megoldjuk. Guttman András mondta, és ezzel én nagyon tudok azonosulni, hogy ha valaki nem úgy jön be a laborba, hogy én ma Nobel-díjas eredményt csinálok, akkor az be se jöjjön. Az jöjjön be, aki a világot akarja megváltani. Én azt szeretem, hogyha én is, meg a munkatársaim is megérezzük a „vérszagot”, és végig rajta vagyunk. De az is nagyon fontos, hogy mi nem akarjuk azt mondani, hogy ez a jó vagy az a jó, hanem azt szeretnénk pusztán, hogy egy fennálló problémára legyen megoldás, és legyen belőle ténylegesen használható termék. Legyen értelme annak, amit csinálunk.

A kutatások itt zajlanak az I épület 8. emeletén. Diákokat is bevontok a munkába?

Igen, igen, ez nagyon fontos. Nem könnyű munkatársakat találni, csak az működik, hogy már a legelegelején megmutatjuk a hallgatóknak a már említett „vérszagot”, és kezdjenek el a képzéseik alatt dolgozni, hogy ez egy organikusan jól működő dolog legyen. Ne csak egy munkahely legyen, hanem ez legyen az, amin jár az ember agya.

Több helyen dolgoztál a világban, de mindig visszatértél a Pannon Egyetemre.

Valóban. Dolgoztam Svájcban, Amerikában, Csehországban. Szeretem ezt a vidéket, meg az egyetemet is, szeretek segíteni, vagy olyat tenni, ami jó az egyetemnek.

Itt az irodában, ahol beszélgetünk, van egy-két baszszusgitár. Mit hallgatsz, milyen stílusban zenélsz?

A punkot szeretem.

Gáti Kornél

Kovács Zoltán

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen szervező vegyész üzemmérnök és okleveles szervező vegyészmérnök végzettséget szerzett. Jelenleg a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának egyetemi tanára. Számos díj birtokosa, többek között a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje, a Pro Universitate Veszprimiensi díj és a Pro Facultate Oeconomia kitüntetés tulajdonosa.

Tanár Úr a Veszprémi Vegyipari Egyetemen végzett, így öregdiákunk is egyben. Mesélne nekünk arról, milyen volt a Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatójaként az élet?

Igen, 1980-ban végeztem. Úgy volt, hogy az egyetemen maradok doktori ösztöndíjasként, de más-képpen alakult, elhelyezkedtem az iparban. Mivel mindenképpen vonzott az oktató, kutató, fejlesztő munka, és az egyetem is mint munkahely, két év múlva sikerült főállásúként visszatérnem. Mint annyian mások, én is nagyon jó emlékeket őrzök. Kezdve azzal, hogy mi, fiúk a katonaság után jöttünk, és a kollégiumban lakni felszabadító érzés volt a laktanya után. Én szerettem tanulni, szak-kollégiumozni, TDK-zni, de jutott idő a fotókörre is, ahol akkor még vegyészkedni kellett, kirándulások-ra, E-klubra. És a VEN-ek felejthetetlenek...

Mit gondol, miben volt más akkor hallgatónak lenni, mint most?

Szerintem ma mindenben szélesebb a spektrum. A felvettek köre, előképzettsége, az ismeretanyag, gondoljunk csak az informatikára, ami akkor alig volt. Az idegennyelv használatában is van változás, bár nekünk a szerves kémia laborhoz már kellett önállóan irodalmazni és megcsinálni a preparátumot. Ugyanakkor a lehetőségek köre is szélesebb: a tanulható tárgyak sokfélesége, hozzáférés a szakirodalomhoz, Moodle rendszer, külföldi utazások, szabadidős tevékenységek. Különbőség az is, hogy mi nem mobiloztunk órák alatt, de azért találtunk elfoglaltságot, például amőbázást, vagy egy időszakban a lányok között kitört a kötési örület. Én is gyakran javítottam a programjaimat órák alatt, hiszen egy nap legfeljebb kétszer lehetett

futtatni az ODRA-1204 számítógépen. Mi talán szorosabb közösségekben éltünk, jóval kevesebbszer utaztunk haza. Az utóbbi években persze a Covid is szétzilálta a hallgatói kapcsolatokat. Remélem, hogy ezen már túl vagyunk.

Van olyan izgalmas, az egyetem fejlődése szempontjából fontos mérföldkő, amit szívesen megosztana velünk?

A műszaki menedzser szak elindítása országos szinten is jelentős volt, melynél a tanterv összeállítását koordináltam. Ma már nincs hatása, de a

Mit adott Tanár Úrnak az egyetem?

Nagyon sokat, és még mindig ad. A szakmai tudás mellett itt alakult ki az értékrendem, amelyben jó példaképek segítettek. Az oktatói, kutatói munkakör olyan szabadságot és élményeket adott, ami nem hasonlítható máshoz. Nagy ajándék az is, hogy fiatalok között lehetek, akiktől sokat tanulok.

Mit üzen, tanácsol a mai egyetemistáknak?

Nem könnyű tanácsot adni, hiszen a helyzetük nem minden vonatkozását ismerem, vannak egyéni különbségek is. Talán azt mondanám, hogy éljenek mindazzal a lehetőséggel, amit a tágabb értelemben vett egyetem és ez az életkor nyújtani tud. Később ne érezzék azt, hogy valami olyasmiről maradtak le, amit már nem tudnak bepótolni.

Iván Katalin

Lakatos István

Vegyéssz mérnök, az MTA tagja, a Miskolci Egyetem disz doktora, az MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium igazgatója (1994–2015), a Prima-díj és a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjének kitüntetettje, a Pannon Egyetem egykori hallgatója.

Veszprémi tanulmányaid után egész pályafutásod Miskolchoz kötődik. Mit adtak számodra a veszprémi diákévek?

Kutatói tevékenységemet megalapozta az a mérnöki szemlélet, amelynek kiindulópontja a Veszprémi Egyetem. Ennek alapját az képezte, hogy nemcsak az alap-, hanem a technológiai tantárgyakat is oktatták. Ezt egészítette ki az ipari gyakorlat, amelynek keretében fél évet valamely iparvállalatnál kellett eltölteni. A tantervi program tehát eleve biztosította, hogy szem előtt tartsam a kutatásban a gyakorlati célok megvalósíthatóságát is.

Kutatási témád a kémia és földtudomány határterületére sorolható: a szénhidrogének bányászta-

tának „serkentése” kémiai módszerekkel. Hogyan hasznosultak tevékenységedben a Veszprémben tanultak?

Nemzetközileg figyelemre méltó módon Pungor Ernő professzor elsőként interpretálta az analitikai módszerek fizikai-kémiai alapon történő magyarázatát. Hasonlóan, nemzetközileg is újdonságnak számítottak Nemecz Ernő professzornak az ásványok szerkezetével kapcsolatos eredményei, ami kulcskérdés a szénhidrogének felhalmozódása és migrációja szempontjából. Ezeket a tapasztalatokat a későbbiekben felhasználtam az intenzív kőolajtermeléshez kapcsolódó kutatásaimban. A rezervoármekanikai (tárolómérnöki) értelmezést kezdetektől kiegészítettem fizikai-kémiai és

kolloidkémiai megközelítéssel, ami új megvilágításba helyezte a kémiai vegyületek olajipari alkalmazását. Ebben meghatározó kiindulási szerepet játszottak a Benedek Pál professzor által jegyzett fizikai-kémiai előadások. A Pannon Egyetem munkatársaival jelenleg is közös kutatást végzünk kémiai módszerek külföldi olajmezőkben történő alkalmazásában.

Huszonnégy szabadalmad van, mi a titka ennek a sikernek?

Az elmúlt évtizedek alatt a fent említett tervezési, adaptációs módszer létjogosultságot nyert a nemzetközi mérnöki gyakorlatban. Nagyszámú közleményeink, független hivatkozásaink, hazai és nemzetközi szabadalmaink (huszonnégy) főleg ennek tudhatók be. A „Progress in Oilfield Chemistry” című könyvsorozatunk kilenc kötete jelent meg, ami két alkalommal nyerte el az Akadémiai Könyvkiadó Nívódíját.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Összességében a sors adományának tekintem, hogy a Veszprémi Egyetem hallgatója lehettem.

Pósfai Mihály

2024-ben kiemelkedő színvonalú munkája elismeréseként Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült. Eddig több mint ötszázhetven hazai és nemzetközi folyóiratban, szimpóziumokon, konferenciákon bemutatott publikációja jelent meg, melyeket több mint nyolcszáznyolcvan alkalommal idézték a tudományos szakirodalomban. Számos hazai és nemzetközi tudományos bizottságban, társaságban, szerkesztőbizottságban, egyetemi testületben, egyesületben tölt be különböző tisztségeket, valamint főszerkesztője a Progress in Oilfield Chemistry című könyvsorozatnak, amelynek eddig kilenc kötete jelent meg.

Mészáros Ernő

Meteorológus, a magyar levegőkémiai kutatás „atyja”, MTA tag, a Központi Légekörfizikai Kutatóintézet igazgatója (1976–1990), a Pannon Egyetem egykori egyetemi tanára, jelenleg emeritus professzora, díszpolgára, Széchenyi-díjas.

Pályafutásodat az Országos Meteorológiai Szolgálatnál kezdted az 1950-es évek második felében. Milyen tudományos kérdések foglalkoztattak akkoriban?

Első kutatási témám az esőcseppek nagyság szerinti eloszlásának vizsgálata volt. Majd rátértem a kondenzációs magvak tanulmányozására, azaz azoknak a légköri aeroszol-részecskéknak a vizsgálatára, amelyeken a felhőcseppek keletkeznek. Ezek vízben oldódó anyagokból állnak, amelyek a levegőben nyomgázokból bonyolult kémiai reakciókkal keletkeznek. Innen már csak egy lépés volt a levegőkémia.

Az ENSZ Meteorológiai Világszervezete (WMO) megbízásából egy időszakban sokat utaztál egzotikus afrikai és ázsiai országokba – mi volt a feladatod, és melyik küldetés volt a legemlékezetesebb?

A WMO egyik vezető munkatársa a hetvenes évek közepén felkért, hogy legyek a Világszervezet francia nyelvű környezeti konzultánsa. A feladatomból az volt, hogy a fejlődő országokban népszerűsítsem az akkor induló légköri háttér-légszennyezettségi (nem városi) megfigyeléseket. Az ilyen léptékű légszennyezettség ugyanis káros hatással van a bioszférára és végső soron az éghajlatra. Utazásaim során a látott tájakból a Szahara tette rám a legemlékezetesebb benyomást. Később, mintegy tizenöt éven át, Budapesten a témakörben francia és angol nyelven nemzetközi iskola is működött.

Hogyan kerültél kapcsolatba a Pannon Egyetemmel, mi motiválta a Veszprémbe „igazolásodat”?

A hetvenes évek elején az akkori Vegyipari Egyetemen környezetmérnöki szakmérnöki tanfolyamok kezdődtek. Némecz Ernő rektor felkért, hogy vállaljam el a levegőkörnyezeti tárgy oktatását.

Később, a kilencvenes évek elején, az egyetemen a tárgykörben rendes szak indult. Ebben is vállaltam oktatási feladatokat. Másrészt a kutatásaim a légköri aeroszol szervesanyag-tartalma felé fordultak, amihez Veszprémbe megváltak a személyi és tárgyi feltételek.

Mit jelent számodra a Magyar Tudományos Akadémia?

Az MTA a magyar tudomány fellegvára. Így életem egyik legnagyobb eredményének tartom, hogy mintegy negyven éve az akadémia tagja lehetek. Külön megtiszteltetés számomra, hogy tagtársaim több feladat ellátására is alkalmasnak tartottak, és az intézményt, mint tisztségviselő, is szolgálhattam. Így, egyebek között, hat éven át elnöke lehettem a Veszprémi Akadémiai Bizottságnak.

Könyvespolcot is megtölthetnének a könyveid – szakmai könyvek és szerkesztett művek, szakmai és irodalmi fordítások, saját életrajzi kötetek – most épp min dolgozol?

Jelenleg egy kéziratban dolgozom, amely a „Miért van a Földön élet” címet viseli. Ebben számba veszem mindazokat a külső (pl. a Naprendszer különleges tulajdonságai, ütközések más égitestekkel) és belső (pl. lemeztektonika, az üvegházhatás változása a Nap fényességének függvényében, oxigénképződés) hatásokat, amelyek az élet keletkezését és fennmaradását meghatározták, meghatározzák.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

A Pannon Egyetemen olyan fiatal munkatársakra találtam, akik témám, a levegőkémia területén jelentős eredményeket értek el, és továbbviszik azt a tudományágat, amelyet évtizedekkel ezelőtt elkezdtem.

Pósfai Mihály

Navracsics Judit

Egyetemi tanár, a Többszempontú Nyelvtudományi Doktori Iskola vezetője, a Pannon Egyetem Humántudományi Karának előző dékánja. Díjai: Szent-Györgyi Albert-díj (2024), Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat (Magyarország köztársasági elnöke, 2019) Pro Universitate Pannonica (2016).

1993 óta erősíti a Pannon Egyetemet.

Így van, 1993-ban kerültem a Pannon Egyetemre, ahol Lengyel Zsolt javaslatára kezdtem el kutatni a gyermekkori többszempontúságot, mivel Magyarországon ez a téma még feltáratlan volt. Egy kanadai házaspár angol-perzsa kétnyelvű gyermekeinek magyar nyelvi fejlődését vizsgáltam. PhD-disszertációm gyermekkori többszempontúságból írtam, habilitációm és nagydoktorimot pedig a kétnyelvűség pszicholingvisztikai és neurolingvisztikai aspektusaiból.

Mi az, amit a legnagyobb eredményének, sikerének tart?

A legnagyobb szakmai sikerem a Többszempontú Nyelvtudományi Doktori Iskola létrehozása. Mivel többszempontú-kutató vagyok, ez természetesen összhangban van a szakmai érdeklődésemmel. A kari érdek is szerepet játszott, mivel szükség volt egy doktori iskola létrehozására. A dékáni időszakom alatt számos új szakot is elindítottunk, ame-

lyeknek a fenntartása nagyon fontos számomra. Az egyetem vezetése is támogatta a munkánkat, így jelentős fejlődést értünk el, remélem, ez a jövőben is megmarad. A kari identitás erősítése szempontjából nagy lépés volt, hogy az N épületben összeköltözhettünk a korábbi hat különböző épületből.

Milyen kihívásokkal kellett szembenéznie a doktori iskola létrehozása során, és hogyan sikerült ezeket leküzdeni annak érdekében, hogy az intézmény ilyen sikeressé váljon, különösen a nemzetközi hallgatók körében?

Az egyetemi tanárok megfelelő létszámának biztosítása nem volt egyszerű feladat. Nem állt rendelkezésre elég belső állományból származó egyetemi tanár, a hazai professzorok már elkötelezettek voltak intézményeikben, így külföldi professzorokat kellett meghívunk teljes állásban. Végül 2016-ban

öt világhírű külföldi egyetemi tanárral kibővülve sikerült akkreditálni a doktori iskolát, ami azóta is működik és népszerű a hazai és külföldi hallgatók körében egyaránt.

Milyen változásokra számít a társadalmi és egyetemi környezetben a jövőben?

Sajnos a technokrata szemlélet és az informatikai területek felértékelődése gyakran háttérbe szorítja a társadalomtudományt és bölcsészettudományt. A társadalmi kapcsolatok és az emberi interakciók jelentősége csökken, mivel a digitális eszközök dominálnak. Fontos lenne, hogy fenntartsuk az egyetemi kutatás sokszínűségét, és multidiszciplináris kutatásokban vehessünk részt.

Vannak további tervei, amelyeket meg szeretne valósítani?

Jelenleg a doktori iskola fenntartására és fejlesztésére összpontosítok. A szakmai pályafutásom során már elértem a legfontosabb céljaimat, így most a meglévő munkámat szeretném továbbra is magas színvonalon folytatni. Jelenleg a doktori program vezetése mellett egy akadémiai szakfolyóirat főszerkesztője is vagyok, amelyet szeretnék nemzetközi minősítésnek is alávetni.

Mit jelent az Ön számára a Pannon Egyetem?

A Pannon Egyetem Humántudományi Karának az első napjától a tagja vagyok. A szakmai életem szinte teljes mértékben az egyetemhez és ezen kar fejlesztéséhez kötődik. Célom, hogy a jövőben is aktívan hozzájáruljak a színvonal további emeléséhez.

Padisák Judit

Biológus, limnológus, az MTA tagja, a Pannon Egyetem egyetemi tanára, a Környezettudományi Intézet igazgatója (2007–2022), az egyetem Doktori Tanácsának elnöke, a VEAB elnöke (2020–2024).

Mit jelent a limnológia, és miért fontos, hogy a Pannon Egyetemen legyen ilyen képzés?

Víz nélkül nincs élet. A klímaváltozás következtében a szárazföldi vizek tér- és időbeli eloszlása, mennyisége és minősége is módosul. Ezért alapvetően fontos, hogy a jövő környezetkutatói és -mérnökei e folyamatok megértéséhez, a negatív hatások csökkentéséhez megfelelő, alapos limnológiai tudással rendelkezzenek.

A Google Scholar szerint a Pannon Egyetem legtöbbet hivatkozott kutatója vagy – mely munkáidat tartod a legfontosabbnak?

Minden bizonnyal a legfontosabbak azok, melyeknek elméleti- és gyakorlati alkalmazásai is vannak. Ilyenek azok a cikkeim, melyekben a fitoplankton jelleg-alapú vizsgálatának módszereit dolgoztuk

ki, s melyeket ma a világ számos országában alkalmaznak. A „legszeretettebbek” viszont azok, melyeket az ember „projektkényszer” nélkül, azért ír, mert érdekli egy jelenség. Ilyen a Balatonban is régen vízvirágzásokat okozó kékalga faj világméretű inváziójának és evolúciós centrumának feltárása, vagy az, melyben elsőként definiáltam és vizsgáltam az ökológiai memóriát.

Miért fontosak a nemzetközi kutatási, oktatási kapcsolatok a PE számára?

A tudomány nemzetközi, ilyen kapcsolatok nélkül nemzetközi szintű kutatást és felsőoktatást elképzelni sem lehet. E kapcsolatok képezik a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás alapját, melyek kapcsán megteremthetők a magas szintű kutatások személyi és infrastrukturális feltételei.

Kiemelkedő a tehetséggondozásban végzett munkád, rengeteg sikeres diákkörös munka, szakdolgozat, doktori értekezés készült a témavezetéseddel – mi az eredményességed titka?

Fontosnak tartom a hallgatók mihamarabbi bevonását a tudományos kutatásba. Ezzel olyan „motivációs- és tudásmag” épül ki bennük, mely a sokszor „nemszeretem” alaptárgyak tanulásának is értelmet ad. A saját kutatásaik alapján elért tudományos diákköri vagy pályázati sikerek elköteleződésüket fokozzák. Nem próbálom saját gondolkodási rendszeremet hallgatóimra ráerőltetni, inkább azt próbálom kivizsgálni, hogy az ő – tán még fel sem ismert – tehetsége, érdeklődése, képességei és gondolkodása milyen. Így kollegiális viszonyt tudok velük kialakítani, s egy idő után már én tanulok tőlük.

Több éve a PE Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke vagy – hogyan látod a PhD képzés jelenét és jövőjét?

Alapvető gond a műszaki és természettudományi képzést választó, s ott mesterdiplomát szerző hallgatók számának csökkenése. Egyébként felsőoktatási képzés e harmadik szintjén lényegi problémát nem látok, s nem is prognosztizálok.

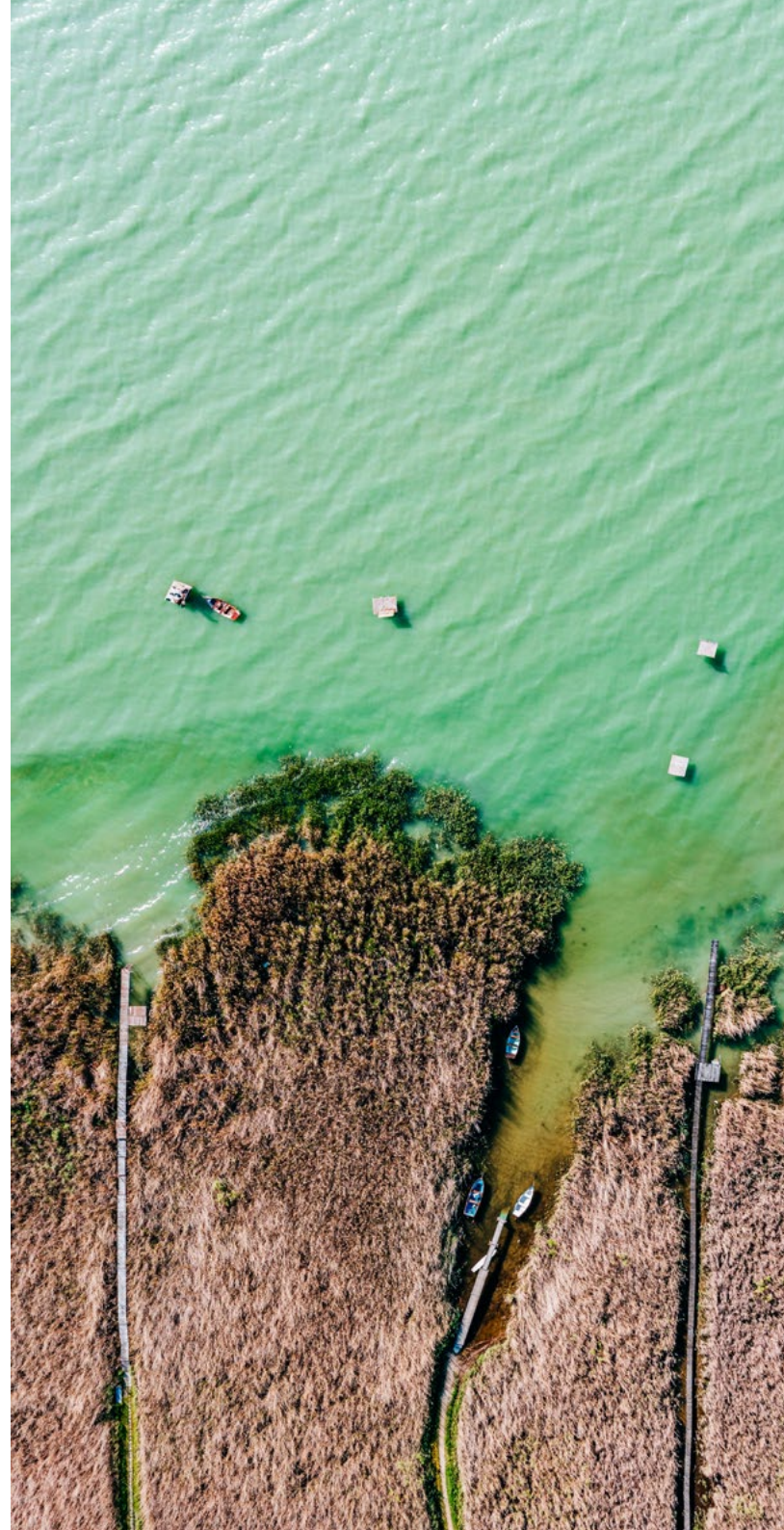
Kell-e aggódnunk a Balaton miatt?

Igen. Jelenleg a legsúlyosabb gondnak a felelőtlen parthasználatot tartom, melynek számos jele (pl. nádpusztulások) már most nyilvánvaló, s beláthatatlan következményekkel bír a nyílt víz minőségére is.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Oktatás, kutatás, a hallgatókkal, kollégákkal való lényegi együttműködés lehetősége.

Pósfai Mihály

Papp Sándor

Vegyésszmérnök, az MTA doktora, a Pannon Egyetem egykori diákja, rektorhelyettese (1980–1989), emeritus professzora, Veszprém város díszpolgára.

1954-ben érkeztl Veszprémbe. Hogyan jellemeznéd röviden az akkori egyetemi életet?

Az egyetemi élet a kezdetek jegyeit mutatta. A '49-ben Nehésvégiipari Karként indult intézmény oktatási épületei és szálláshelyei komoly hiányérzeteket keltettek, de az oktatók és nem oktató személyzet nagyon barátságos, közvetlen fogadtatása kompenzálta ezeket.

Egyetemi hallgatóként élted át 1956-ot, ami e könyv olvasói többsége számára már történelem. Érezték-e már akkor is, hogy történelmi esemény alakítói vagytok?

Igen, egyértelműen világossá vált a tudatunkban. Úgy éltük meg, mint egy csodálatosan nagy felszabadulást. Újra szabad levegőt lehetett szívni a korábbi bezártság után. Veszprémbe a városvezetés nagy reményekkel tekintett a jövő formálódó szellemi elítjére, azonban a városlakók eleinte elzárkóztak az egyetemisták világától. Ám ez az '56-os események során megfordult, sikerült kivívunk a városlakók bizalmát.

A környezeti kémia oktatásának bevezetése nevedhez fűződik, tankönyveket is írtál a témában. Ma már sokat beszélünk a környezetről, de akkoriban ez a téma újdonság volt – hogyan fogadták kollégáid és a hallgatók az új szemléletet?

A tanszéki kollégák nagy érdeklődéssel fogadták, sőt az ELTE-n dolgozó Kőrös Endre professzor biztatott leginkább, hogy a „Szervetlen kémia II.” tankönyvkötetben megjelent „Környezeti kémia” fejezetből külön kiadványt kellene szerkeszteni. Tanszékvezető kollégám, Bodor Endre professzor helyet adott a kötetben túl az elméleti oktatásban is: eleinte félévente nyolc órában a „Szervetlen kémia” előadások rovására, de hamar önálló tantárgy lett belőle. A távolabbi kollégák közül viszont sokan elzárkóztak ettől a szemlélettől, nem értették meg az integratív közelítés adta lehetőségeket, tudománytalan hobbinak aposztrofálták az egészet.

Sokaktól hallottam már, hogy „Sándor egy reneszánsz ember” – minek köszönhető rendkívüli műveltséged a kultúra szinte minden területén? Ösztönös érdeklődés vagy tudatos önképzés van mögötte?

E mögött kitűnő középiskolai tanárain állnak, és ugyanide sorolható néhány egyetemi oktatóm is, akik bár mérnöki szakokon végeztek, de a régi műveltséget hozták magukkal és adták át. A hosszabb laborgyakorlatok alatt zajlott eszmecserek során neveltek is minket, volt időnk átbeszélni a társadalmi jelenségeket is. Azonban nem kevésbé járult hozzá a tény, hogy első generációs értelmiségi vagyok, így rendkívül erős belső késztetés élt bennem, hogy pótoljam ebből a helyzetből fakadó hiányosságaimat. Talán a mai fiatalságnak már nem jelent semmit a társadalmi rétegződés kérdésköre, de a mi szüleink állandóan ösztönöztek és segítettek minket, hogy kiemelkedjünk abból a környezetből, amelybe születünk, és ún. „nadrágos emberre” váljunk nővéremmel együtt.

Négy évig képviselő voltál a rendszerváltás utáni első szabadon választott országgyűlésben. Hogyan írnád le néhány jelzővel politikai tapasztalataidat?

Ez az időszak minden szépsége mellett komoly csalódásokat is hozott. Tisztában voltam azzal, hogy a politika nem a tiszta racionalitás területe, de hogy az érzelmeknek, indulatoknak, ösztönöknek ilyen szerepe legyen benne, azt nem gondoltam. Nem hittem volna, hogy egy jogosan felmerülő kérdésre adandó racionális válasz helyett elegendő lehet annyit mondani, hogy: csak.

Sok mai fiatal tart a jövőtől, szorong, ezért nem vállal hosszú távú elköteleződést. Tudsz-e valami biztatót mondani nekik?

Vitán felül igaz, hogy a hosszú távú elköteleződés, házasság, tartós emberi kapcsolatok úgy tűnhetnek fel, mint a szabadságtól való megfosztottság, ezért a mai fiatal generációk egy része ezektől óvakodik. De emberi mivoltunk csak emberi kapcsolatainkban teljesedhet ki, amúgy belül üresek maradunk, ha csak fogyasztói életmódot, „árucikk-létformát” folytatunk. Ezért arra biztatom a fiatalokat, hogy legyenek bátrak ezeket a valódi értékeket hordozó emberi kapcsolatokat felvállalni!

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Válaszom egy egyszerű diákdal: „Szép idő volt, jó idő volt. Kár, hogy elszállt, jaj, de kár... Veszprém, Veszprém, sáros Veszprém, Te vagy az oka mindennek. Egyedem-begyedem, Vegyipari Egyetem, hogy „az Isten áldjon meg”!”

Pósfai Mihály

Geológus, az MTA tagja, Széchenyi-díjas, a VEAB elnöke (2014–2020), a Pannon Egyetem egyetemi tanára.

Mi a kutatási területe, és miért választotta ezt a területet?

Már hallgatóként a geológia határterületei érdekelték, és a kristályszerkezetekkel, nanométeres léptékű ásványképződési folyamatokkal kezdtem foglalkozni. Ez az érdeklődés változatos kutatási témákhoz vezetett, amelyekre általában a „környezeti ásványtan” címke akasztható. Jelenleg kutatócsoportunk működteti a Nanolab elektronmikroszkópos laboratóriumot, fő témáink az oldatból történő ásványkiválás folyamatának minél pontosabb leírása – elsősorban a Balaton üledékképződésének jobb megértése érdekében –, illetve az élő szervezetekben képződő ásványok tulajdonságainak vizsgálata.

Hogyan került annak idején a Pannon Egyetemre?

Amerikában éltem, amikor egy hazai kolléga érte-

sített, hogy Veszprémben az Ásványtan Tanszékre keresnek valakit. Bár az egyetemet nem igazán ismertem, a tanszék neve jól csengett, és a környék, a Balaton vonzott, ezért jelentkeztem. Ennek épp harminc éve.

Arizonában egyedi aeroszol részecskékkel kapcsolatban is végzett kutatásokat. Tudta hasznosítani az ott szerzett tapasztalatokat Veszprémben?

A légköri aeroszolos kutatási téma révén ismerkedtem meg Mészáros Ernővel és akkori munkatársaival (Gelencsér András, Kiss Gyula, Molnár Ágnes), és a velük közös tudományos érdeklődés, valamint az ebből adódóan inspiráló légkör nagy szerepet játszott abban, hogy itt is maradtam.

Milyen tanácsot adna azoknak a hallgatóknak, akik kutatói pályára készülnek? Milyen készségeket és

hozzáállást tart a legfontosabbnak ezen a pályán?

Az ideális kutatói habitushoz meglepően sokféle képességre van szükség: jó szakmai alapok, hajlandóság a folyamatos tanulásra, a szakirodalomban való elmélyedésre és új módszerek elsajátítására, jó írás- és előadókészség, kitartás, együttműködési készség, és az önmagunkkal szembeni őszinteség. Az érett kutatóval szemben elvárás, hogy képes legyen tudományos kérdéseket megfogalmazni és azok alapján a kutatását megtervezni. Persze senki nem úgy születik, hogy mindezen képességeknek birtokában van, de a felsorolt tulajdonságok céltudatosan fejleszthetők. A fiataloknak azt tanácsolom, keressenek jó mentort és olyan kutatócsoportot, amelyben örömmel dolgoznak, és a képességeik kiteljesedhetnek.

Mit tart a Pannon Egyetem legnagyobb erősségének?

A viszonylag kis méretet előnynek tartom. Ismerjük egymás munkáját, könnyen kialakulnak együttműködések, és a karok is tudják segíteni egymást. De ennél talán fontosabb az egyetem alapítóinak szellemi öröksége: a tudomány tisztelete, a kutatómunka iránti elkötelezettség meghatározó az egyetem hetvenöt éves történetében.

Tudósné Ódor Eszter

A Nanolab a Pannon Egyetem elektronmikroszkópos laboratóriuma. Az egyetem történetének egyik fontos mérföldköveként 2018-ban valósult meg a nyolcszázmillió forintos beruházás, mely a kutatás területén elengedhetetlenül szükséges, hiszen számos területen elősegíti a fejlesztéseket. A Nanolab szilárd anyagok szerkezetét, összetételét, morfológiáját vizsgálja az atomi felbontástól a mikrométeres léptékig, a legváltozatosabb elektronmikroszkópos technikák alkalmazásával. A laboratórium a Pannon Egyetem Bio-nanotechnológiai és Műszaki Kémiai Kutatóintézetének része. Munkatársai mindannyian a Környezeti Ásványtan Kutatócsoport tagjai. Saját kutatásaikon túl mérés-szolgáltatást is végeznek mind az egyetemen belüli, mind azon kívüli felhasználók számára.

Skodáné Földes Rita

Vegyésszmérnök, az MTA doktora, a Pannon Egyetem egykori diákja és jelenleg egyetemi tanára, a Szerves Kémia Intézeti Tanszék vezetője (2010–2020).

Diákként és fiatal kutatóként együtt dolgoztál „nagy öregekkel”, az egyetem nevezetes, szinte az alapításától jelen lévő professzoraival. Kik voltak rád a legnagyobb hatással, mit tanultál tőlük?

Egyetemista éveimből Ratkovics Ferenc professzornak rendkívül világos, logikusan levezetett fizikai kémia előadásait emelném ki, amelyek példaértékűek lehetnek a sajátomtól nagyon különböző téma ellenére is. Amikor én a Szerves Kémia Tanszékre kerültem, Markó László akadémikus már a MÜKKI vezetője volt, de visszajárt a tanszékre, és egy csoport kutatásait évekig irányította. Szakmai tekintélye, alapossága és igényessége irányadó volt a fiatalabb generáció munkájára nézve is. Bár nem a Pannon Egyetem professzora, de az egyetem hallgatója és 1996-ig oktatója is volt Kollár László akadémikus, aki pályám elején mentorom volt; ő vezetett be a szerves kémia igazi rejtelseibe.

A hallgatóid diákköri sikereit Mestertanár Aranyéremmel ismerték el, tizenkét PhD hallgató végzett, továbbá öt kutat témavezetésséddel – miért választanak témat nálad a hallgatók?

Megkérdeztem őket, azt mondták: érdekesek a témák. Szerencsére még mindig sok olyan hallgató van, akik szeretnek „anyaggal” dolgozni, új vegyületeket előállítani. Körbenézve mindenhol szerves vegyületekbe botlunk, a saját szervezetünket felépítő molekuláktól a gyógyszereken, növényvédőszereken át a festékekig és műanyagokig, hogy csak párat említsek. A gyakorlati hasznát, a kapcsolódást mindennapi életünkhöz nem nehéz megtalálni. A szerves kémia nem egyszerű, viszont változatos. A laboratóriumi munkában a „prepipálás” túl meg lehet tanulni az analitikai módszerek, a számítási kémia alkalmazását is. Minden hallgatónak köszönettel tartozom a lelkesedésükért, az eredményekért, és mert egy pillanatra sem hagynak „eltnyulni”: nap mint nap új problémákkal jönnek hozzám.

Ha a munkáddal kapcsolatban – mint a mesében – lehetne három kívánságod, mit kérnél?

Kevesebb bürokráciát, több és kiszámíthatóbb kutatási támogatást, és – mint oktató – sokkal-sokkal jobb alap- és középfokú kémiaoktatást.

Pósfai Mihály

Szabóné Bárdos Erzsébet

Üzemmérnök, vegyésszmérnök, a Pannon Egyetem oktatója. Pro Universitate Pannonica kis ezüst fokozat, a Mérnöki Kar Kiváló Oktatója, Mestertanár Aranyérem és Apáczai Csere János-díj, valamint a Sebestyén Attila emlékérem tulajdonosa.

Több mint negyven éve a Pannon Egyetem kötelékéhez tartozik, hallgatóként, majd oktatóként is Veszprémet erősíti azóta is. Mi a legfontosabb dolog, ami az egyetemünkhöz kötötte ez idő alatt?

Tanulmányaim befejezése után, 1986-ban kezdtem dolgozni az Általános és Szervetlen Kémia Tanszéken (Környezeti és Szervetlen Fotokémia Kutatócsoport) doktori ösztöndíjasként. Mind a mai napig meghatározó élmény számomra, hogy egy összetartó és jól működő, támogató munkaközösségbe léptem be egykoron. Napjainkban sajnos már jóval kevesebben vagyunk. Dr. Horváth Ottó, jelenlegi tanszék(kutatócsoport)vezetővel együtt igyekszünk a hallgatóbarát légkört folyamatosan fenntartani, a hagyományokat ápolni, továbbadni a fiatal kollégáknak, s a jó kapcsolatot mindaddig megőrizni nyugdíjas kollégáinkkal, amíg lehetséges. Egyetemi oktatónak lenni nem egyszerű, tulajdonképpen úgy is fogalmazhatnánk: „három vagy több az egyben”, ez az összetettség jelenti egyrészt a szépséget, vonzását, másrészt a nehézségét is. Oktatóként fontos feladat az előadások, a számolási és laborgyakorlatok színvonalas megtartása, a hallgatók figyelmének

felkeltése, tanulásra történő serkentésük. Mindezt úgy tenni, hogy érezzék a segítőkészséget, de azt is, hogy a cél elérése érdekében nekik is vannak feladataik. Kutatóként vonz az új dolgok felfedezése, a mélyebb megismerés lehetősége, a miértek megválaszolása, a változatos, kreatív munka.

Voltak az egyetemen olyan példaképei, akikre felnézhetett hallgatóként (vagy akár már oktatóként)?

Az egyetemisták életkorukat tekintve már felnőttek, a jogaikat nagyon ismerik, ugyanakkor a szülői háztól távol sokuknak nagy szüksége van egy-két bátorító szóra, odafigyelésre. Nagyon hálásak, ha valaki emberként is figyel rájuk, és meghallgatja problémáikat, segít megoldásukban, partner egy jó nagy beszélgetésben. Egyetemista éveimben ilyen oktató volt számomra német tanárnőm, Zetényi Csukás Ágnes. Amikor ösztöndíjasként elkezdtem az oktatást, sok segítséget kaptam Balogh Lajosné munkatársamtól. Tőle tanultam meg a „pedagógiát”, a feladatsorok megfelelő összeállítását, majd évek múltán tőle vettem át a tanulmányi felelősséget is. Hálás szívvel gondolok rá,

példát mutatott a „hallgatóbarát” oktatói magatartásban, mindig volt ideje a betoppanó hallgatók kérdéseire válaszolni.

Dr. Horváth Attilától, témavezetőmtől sok segítséget, tanácsot, útmutatást kaptam a tudományos, szakmai munkában, és tőle tanultam meg, hogyan kell bevezetni a fiatalokat a tudományos munka rejtelmeibe, hogyan kell felkelteni érdeklődésüket az adott téma iránt, illetve miként kell irányítani, figyelni munkájukat, segíteni, biztatni őket, mindezt úgy, hogy közben az önállóságuk megmaradjon, egyéni gondolkodásmódjuk kiderüljön, kreatív megoldásokra törekedjenek. Követendő példaként tekintek Dr. Horváth Ottó munkásságára, aki évek óta fáradhatatlanul, nagy odaadással, lelkesedéssel dolgozik munkatársaiért, a kémia intézetért, az egyetemért. Mindig a közösség érdekét szem előtt tartva igyekszik a megfelelő megoldásokat megtalálni.

A Pannon Egyetem immár a fenntarthatóság egyetemeként ismert. Az önéletrajzából kiderül, hogy a fenntarthatósági kutatások az Ön munkáját is átszövik. Milyen szerepet tölt be az életében a környezetvédelem?

Dr. Papp Sándor egykori tanszékvezető úr szobájában már negyven évvel ezelőtt a következő idézet függött: „A természet az általa előállított anyagok lebontására ugyanolyan gondot fordít, mint előállításukra. A termelés örömétől elragadtatott ember még nem tart itt.” (F. Vester) A megsárgult táblát a mai napig őrzöm a kutatólaboratóriumomban. Professzor úr honosította meg az egyetemen a Környezeti kémia és a Biogeo-kémiai körfolyamatok tárgyak oktatását. Tanszékünk egyik kiemelkedő kutatási területe már évtizedek óta a heterogén fotokatalízis. Az eljárás során a fény (napfény) segítségével környezetbarát módon valósul meg a szennyezőanyagok teljes lebontása, a katalizátor a tisztítási folyamat végén újra felhasználható.

A Vegyészkobold egy napja című előadást Ön álmodta meg, évek óta a legnépszerűbb előadás ez az általános- és középiskolás korosztály körében. Hogyan jött az ötlet, mit lehet tudni erről az előadásról?

A kémiát népszerűsítő programok megszervezésében, lebonyolításában kezdetektől fogva örömmel vettem, vettünk részt munkatársaimmal együtt. Eleinte az ilyen jellegű rendezvények látogatottsága igen gyér volt. Ekkor még csak néhány látványos reakciót mutattunk be a laborban. A kémia módszertanával foglalkozó könyvekből kigyűjtött kísérleteket továbbfejlesztettük, módosítottuk, fokozatosan növeltük a számukat. Úgy gondoltam, ha valamilyen történetre felfűzzük a kísérleteket, akkor még vonzóbbá, érdekesebbé tehetjük a bemutatót. Ma egy tematikusan összeállított, sok-sok (kb. harminc-harmincöt) színes, látványos kísérletet magába foglaló előadás, a „Vegyész kobold egy napja” részesei lehetnek a nézők, érdeklődők. Ma már több mint száznyolcvan előadás van mögöttünk. Nézőink között tudhatunk óvodásokat, általános és középiskolásokat, egyetemi hallgatókat és felnőtteket is.

Negyven év alatt sok minden változik, így a hallgatók összetétele is. Mit gondol, mi a titka annak, hogy egy oktató folyamatosan lépést tudjon tartani a megváltozott trendekkel?

Nehéz a válasz, nem könnyű megtalálni a kulcsot a diákokhoz, talán a legfontosabb a személyes motiváció felkeltése, s állandó ébren tartása. Céлом, hogy kreatívan gondolkodó, jó problémamegoldó készséggel rendelkező egyénekké váljanak. Nemcsak leendő vegyészmérnököknek, kémia szakosoknak oktatom, oktatjuk a kémiát, hanem olyan hallgatóknak (környezet-, bio- és gépészmérnök) is, akiktől kissé távol áll ez a tárgy. Az évek folyamán hamar rájöttem, hogy a sikeres teljesítéshez a rendelkezésre álló tanóra nem elegendő, nagyon sokszor külön konzultációra volt és van szükség.

Van kedvenc emléke, története a Pannon Egyetemről?

Egy kedvenc emléket nehéz lenne kiemelni, de sok apró van. Első, meghatározó emlékem, amikor édesapámmal először léptük át az egyetem „küszöbét” a szóbeli felvételtire érkezvén a csongrádi tanyavilágból. Felejthetetlen szüleim öröme egy-egy mérföldkő elérése után (diploma, egyetemi doktori és PhD-fokozat). Egyetemi éveim alatt hallgatótársaimmal együtt a mostani Központi Kollégiumban laktunk. Az évek folyamán összetartó közösséggé lettünk, sokat segítettünk egymásnak. Talán mi voltunk az utolsók, akik még ismerték a „nyesde” fogalmát. A B-épület termeibe jártunk esténként és vizsgaidőszakban tanulni. Elődeink is így csinálták, utódaink közül csak keveset láttunk már a termekben. Sok kedves tanítványom is eszembe jut, s nagyon örülök, ha évek múltán felkeresnek.

Török Ádám

Közgazdász, az MTA rendes tagja, az MTA Ipar- és Vállalatgazdaság-kutató Intézet igazgatója (1991–1998), az OMFB Hivatal elnöke (1999–2000), az International Management Center dékánja (2000–2001), az MTA főtákaré (2014–2020), a PE emeritus professzora, gazdaságkodás- és szervezéstudományi doktori iskolájának vezetője (2009–2022).

Versenypolitikával, piacelmélettel, nemzetközi gazdaságtannal foglalkozol. Most éppen milyen tudományos kérdések foglalkoztatnak?

Jelenlegi fő kutatási témám lényege: „Verseny a tudományban”. Rengeteg módszertani problémát látok az egyetemi rangsorokban, illetve a publikációalapú tudományos teljesítménymérésben, ezekre keresem a megoldást.

Fontos közéleti funkcióid közül kiemelkedik a MNB felügyelőbizottságának elnöklése és a Költségvetési Tanácsban való részvétele. Tudtad-e szakmai szempontjaidat érvényesíteni ezekben a testületekben?

Nagyon sokat tanultam a gazdaságpolitikáról ezekben a testületekben. Szakmai hozzájárulásom bizonyára volt, de ennek mértékét ottani kollégáim tudnák megítélni.

Két cikluson keresztül az MTA főtákaré pozícióját töltötted be. Hogyan látod az Akadémia jövőjét?

Az MTA pénzügyi megerősödése és kutatóhálózatának visszaszerzése nemzeti érdek, és a politikától való függetlensége is.

Mi motivált, amikor oktatói, vezetői szerepet vállaltál a Pannon Egyetemen?

Nagyon érdekelt a „zöldmezős beruházás”, a részvétel az önálló gazdaságtudományi képzés Gaál Zoltán által megalapozott kiépítésében. Külön motivált az egyetem elhelyezkedése, mert a Balaton régiójához erősen kötődöm gyermekkorom óta. Huszonöt éve balatonfüredi lakos is vagyok.

Milyen módon tudtad hasznosítani kutatói tapasztalataidat?

Veszprémi doktoranduszaim közül öten szereztek fokozatot. Közülük ketten ma is a munkatársaim. Fontos tervem volt egy saját kutatóműhely kialakítása a Pannon Egyetemen, ennek megvalósítására büszke vagyok.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Csapatszellem, tudásvágy és természetesen Pannónia.

Pósfai Mihály

Tuza Zsolt

Matematikus, az MTA doktora, az Informatikai Tudományok Doktori Iskola alapító tőrzstagja, az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola szakmai fővédnöke. A Stanford University és a Research.com adatbázisai alapján a világ legjobb kutatóinak 2%-ába tartozik. Munkásságát Magyar Érdemrend Tisztikeresztjével ismerték el 2020-ban.

2000 óta tanítasz a veszprémi Pannon Egyetemen, hogyan tudnád összefoglalni az elmúlt időszakot?

Budapesten születtem, és ott éltem le életem nagyobb részét. Veszprém sokkal kisebb hely, és nagyon rövid időn belül tapasztaltam, hogy ez a különbség az emberek egymáshoz való viszonyulásában is megmutatkozik. Számomra ez igen pozitív élmény volt. Nem itt élek, de nagyon szívesen járok ide, kedves, barátságos a légkör. Matematikus vagyok, elsődlegesen tudományos kutató, és ugyan az Informatikai Tudományok Doktori Iskola alapításában részt vettem meghívásra, viszont az informatikus hallgatók közül csak azokkal alakult ki szakmai együttműködés, akiknek komolyabb matematikai érdeklődésük volt. Nagy örömemre többekkel is született közös publikációnk, élvonalbeli nemzetközi szakfolyóiratokban. A korábbi beosztású doktori képzésben volt lehetőség munka mellett egyéni felkészülésként fokozatot szerezni. Így módon több doktori hallgatót is vezettem. Egyik közülük elnyerte a régió legjobb értekezésének díját. Az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola szakmai fővédnöke is vagyok, a 2001-es alapítás óta. Utánpótlás-nevelés a célunk, középisko-

lásoknak tartunk évente hat hétvégén matematikai kompetenciafejlesztő alkalmakat. Jelenleg is van a tanszéken olyan kolléga, aki az Erdős Iskolából indult.

A Stanford Egyetem értékelési rendszere alapján a tudományos kutatók felső 2%-ába tartozol. A Research.com weboldalon két kategóriában szerepelsz, matematikában és számítástudományban, szintén előkelő helyen, a világ élvonalában. Van a sikerednek titka, receptje?

Egy diák hajlamos azt gondolni, sok mindent fölösleges lenne megtanulnia azok közül, amik a tantervben szerepelnek. Viszont a tudományos kutatásaim eredményességében nagy segítség volt, hogy eltérő területek módszereit tudtam használni. Gráfelméletben publikáltam, az elméleti számítástudomány, a valószínűség-számítás és a komplexitáselmélet módszereit is használtam. Sokáig kutatóintézetben dolgoztam, így nem volt egyetemi adminisztrációs- és óraterhelésem. Igaz, a kutatói aktivitásom akkor sem csökkent, amikor már tanítottam. Elszánt kutató vagyok. Már a gimnázium vége táján is arra készültem, hogy az legyenek.

Hogyan döntötted el, hogy erre a pályára lépsz?

Még gimnáziumban volt két olyan tanórám, ahol egy híres oktató tartotta a gráfelméletet. Mondott egy nyitott kérdést, és sikerült egy önálló eredményt elérnem, ez lelkesítő tette, hogy olyan dolgokat csináljak, amiket más még nem tudott megcsinálni. Ott indult az elhivatottság, eldöntöttem, hogy kutatással szeretnék foglalkozni. A nyugdíjas kort már bőven elértem, de amíg meg tudom érteni a kérdéseket, addig fogok ezeken gondolkodni. És ha valami eredmény kijön, abból cikkek is fognak születni.

Mit javasolnál a pályaválasztás előtt állóknak, azzal foglalkozzanak, amit szeretnek, vagy válasszanak olyan szakmát, amiből jól meg tudnak élni?

Nagyon szerencsés vagyok, mert azt csinálhatom, amit szeretek. Ha az ember azt csinálja, amit szeret, akkor nem anyagiakra optimalizál.

Van olyan mozzanata az egyetemi éveknél, amelyre szívesen emlékszel vissza?

Sok kedves emléket őrzök az elmúlt évtizedekből. Kollégákkal, hallgatókkal, és az egyetemen kívülről is. A Pannon Egyetem Szimfonikus Zenekarában is játszottam a megalakulásától kezdve, nagyon sajnáltam, hogy megszűnt. Azt hiszem, a matematikai tárgyak nem tartoznak a legkönnyebbek közé, ezért öröm volt látni a hallgatók szorgalmát. Bizonyára közrejátszott ebben az is, hogy csak mesterképzésen tanítottam, amire a leginkább elhivatottak jelentkeznek. Persze volt néhány negatív élményem is a hosszú időszak alatt. Emlékszem, mennyire meghökkentem, amikor egy hallgató azzal állított be a vizsgára, hogy írjam be neki az elégtelent. A mi időnkben ez nem volt divat. Szerencsére itt is egyedi esetnek bizonyult.

Elekesné Tringli Alexa

Veress Gábor Elemér

Vegyésszmérnök, alkalmazott matematikus, a kémiai tudományok doktora (MTA, 1989), a Budapesti Műszaki Egyetem címzetes egyetemi tanára, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság volt elnökhelyettese, a Veszprémi Egyetem és a Debreceni Egyetem habilitált egyetemi tanára, a Pannon Egyetem Professor Emeritusa, a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács tagja, a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével kitüntetett kutató.

Hogyan kerültél kapcsolatba Veszprémmel?

Édesapám sokfelé megfordult munkája során, többek között Veszprémben is. Én 1961-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen szerettem volna továbbtanulni, de édesapám a Veszprémi Vegyipari Egyetemen megérdeklődte, hogy kitűnő tanuló fiát vajon felvennék-e. Azt a választ kapta, hogy mivel kitűnő vagyok, és kétszer bekerültem az országos matematikai középiskolai versenyre, gyakorlatilag biztosak benne, hogy fel fognak venni. Attól kezdve odafigyeltem a Veszprémi Vegyipari Egyetemre, amit nagyon tiszteltem és szerettem, mert állítom, hogy rendkívül értékes emberek dolgoztak itt. Végül Budapesten kezdtem meg egyetemi tanulmányaimat. Már az elején láttam, hogy mi a különbség a budapesti és a veszprémi vegyésszmérnökképzés között. Azt állapítottam meg, hogy a fővárosban az alaptárgyakat, tehát a fizikai kémiát, az analitikai kémiát, a szerves és a szervesetlen kémiát magasabb szinten oktatták. Ugyanakkor az égvilágon semmi rendszerszemlélet nem tanítottak. Veszprémben viszont igen, és én ezt nagyon fontosnak tartottam.

Már a kezdetektől jellemző volt rám, hogy rengeteget „nyüzsögtem”. Nagyon hamar bekerültem akadémiai- és munkabizottságokba, először tagként, majd titkárként, elnökként, veszprémiekkal együtt. A VEAB bizottságaiban, a Magyar Kémikusok Egyesületében is többféle tisztséget betöltöttem. Rendszeresen publikáltam és szerkesztőbizottsági tag voltam Magyar Kémikusok Lapjában. Így szoros szakmai és emberi kapcsolat alakult ki köztem és a veszprémi vegyész kutatók között, akik szintén publikáltak a lapban. Kiemelném, hogy több évig a SZTAKI-ban dolgoztam, ott ismertem meg Almási Gedeont, aki káprázatos személyiség volt, örültem, hogy a sors összehozott minket.

Abban az időben ipari rendszerek modellezésével is foglalkoztatok, többek között a gyógyszeripar és a timföldgyártás területén.

Matematikusként a diszkrét dinamikus programozás volt a disszertációm témája. Ebből adódott, hogy ipari programozással is foglalkoztam. Itt Prékopa András matematikust fontos megemlítenem, akivel szintén

a SZTAKI-ban dolgoztunk együtt, és aki a dinamikus programozás atyja, a sztochasztikus operációkutatás, készletgazdálkodási modellek világszintű képviselője. Szoros kapcsolatunk alakult ki a MÜKKI-vel, ahol szintén remek társaság dolgozott. Blickle Tibor volt az igazgató, matematikusként boldogan dolgoztam vele. Nagyon felnéztem Benedek Pálra is, akit zseninek tartok. Rendkívül jól érezte, hogy hol van a lényeg; a rendszerszemlélet tekintetében kiemelkedőt alkotott Magyarországon.

Ő írta A vegyész-mérnöki tudomány alapjai című könyvet is, és úgy tudom, nem csak Veszprém-ben, de az ELTE-n is vannak olyanok, akik Benedek-tanítványnak tartják magukat.

Így van. Még a Műegyetemen oktattam, mikor többen fölkerítettek arra, hogy témavezető legyek itt Veszprém-ben. Például Olti Ferenc témavezetését is vállaltam (vele is készült interjú – a szerk.). Ő később rektorhelyettesként is segítette az intézmény működését, és pályafutása jó példa arra, hogy a rendszerelmélet akár az országos vérellátás szervezésében is alkalmazható, illetve arra, hogy milyen sikeresek tudnak lenni a vegyész-mérnökök.

Dolgoztál az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságnál elnökhelyettesként, helyettes államtitkári pozícióban is betöltöttél, majd a Veszprémi Egyetem Gazdaságtudományi Karán és Műszaki Informatikai Karán is tevékenykedtél.

Valóban, de ebben az is benne volt, hogy nem minden esetben Veress Gáborra volt szükség, hanem egy olyan valakire, aki a tudomány doktora fokozattal rendelkezik. Szóba került, hogy idejövök oktatónak, s kiemelten fontos volt, hogy habilitáljak, hogy legyen egyetemi tanári címem. Felmerült a kérdés 1993-ban, hogy melyik karon helyezkedjek el. Akkoriban a matematikusok, villamosmérnökök között többen voltak, akik informatikai területre mentek át.

Így igaz, az országban 1992-ben indult az informatikai képzés, utána kezdett kibontakozni Veszprém-ben is. A Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Kara 2024-

ben ünnepelte fennállásának huszadik évfordulóját, és méltó módon emlékezett a kezdeti időszakra. Te hogyan idézed fel ezeket az éveket?

Az előzmény egy igen hosszú történet, de végül a Műegyetemen vegyész-mérnöki vonalon habilitáltam, és kaptam meg az egyetemi tanári címet. Ezután mégis a veszprémi Műszaki Informatikai Kart erősítettem, s nagy öröm számomra, hogy Vonderviszt Lajossal és Vass Józseffel, a kar alapítóival dolgozhattam együtt. Boldogan vállaltam a tanszékvezetői feladatot. A kezdeti lelkesedést aztán felváltotta az, hogy egyszerre két vezetőnek kellett megfelelnem, s nem láttam értelmét a munka folytatásának. Ekkor mentem át a Gazdaságtudományi Karra, ahol minőségügygel foglalkoztam. Kovács Zoltánnal kiváló szakmai és baráti viszonyt ápoltam. Neki a „vérében van” a minőségügy, örömmel dolgoztam vele együtt. Török Ádámot szeretném még kiemelni, aki rendkívül fontos ember volt a Gazdaságtudományi Karon, akadémiai körökben elfogadott személyének sokat köszönhet a kar. (Róluk is olvashatnak a könyvben – a szerk.)

Hogyan alakult a későbbi kutatói pályád?

Kemometriai (kémia és matematika) kutatásokba fogtam. A publikációkban Pungor Ernő is segített. Egy nemzetközi társaság alakult, a Chemometric Society, melynek magyar vezetője lettem, több konferenciát is szerveztünk. Összetett matematikai feladatok felbontása volt az egyik témám. Később én lettem a Műszaki és Természettudományos Egyesületek Szövetsége (MTESZ) elnöke. Büszke voltam arra, hogy nem állami, hanem társadalmi szervezetet vezethettem. Lassanként ez a szervezet sajnos tönkrement, az én szomorú feladatom volt a felszámolás is. Voltam a Neumann Társaság többféle vezetőségi tagja, a Magyar Operációkutatási Társaság elnöke, elnökhelyettese, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöke.

Mindenhol minőségfejlesztési feladatokkal foglalkoztál?

A gyógyszeriparban igen. Gyógyszerkutatással és a gyógyszergyártással is foglalkoztam. Mérnökként

nagyon boldog voltam, hogy 1974-ben a gyógyszerek megfelelőségvizsgálatában segíthettem – amerikai követelményt teljesítve – biztosítva a legújabb Angol Gyógyszerkönyv szerinti megfelelést. Ehhez bonyolult matematikai-statisztikai feladatot kellett megoldani. Ahogy az amerikaiak mondták: „erkölcs nélkül nincs minőség”, én hiszem, hogy ez Magyarországon is igaz, kell, hogy legyen.

A Gazdaságtudományi Karon a 2000-es években elindítottad a minőségügyi szakmérnök képzést, ami nagyon sikeres lett.

Igen, ennek jegyében kértél fel, hogy az autóiipari minőségbiztosításban is oktassak. Fontos hangsúlyoznom, hogy az OMFB-ben jöttem rá a jog fontosságára, és ezt a minőségmenedzsmentben is oktattam. Sok helyen enélkül oktatják a minőségügyet, ami véleményem szerint nem helyes út. Közös munkánk is volt, a Magyar Bioetikai Társaságban kutatáserkölcsterületén közösen publikáltunk 2015-ben. Szerepet vállaltam a Magyar Minőség Társaságban is – ami sajnos épp most szűnik meg, mert nincs elég piaca. Ők adták ki a Magyar Minőség folyóiratot. Sikeresen zajlik a Pódiumbeszélgetések a minőségügyről sorozat az EOQ MNB-nél (European Organization for Quality Magyar Nemzeti Bizottsága, ők adják ki a Minőség és Megbízhatóság folyóiratot – a szerk.), ahol kizárólag ingyenesen vállalom a rendezvényeken való szereplést. Örülök, hogy az állami Magyar Nemzeti Bizottságból sikerült társadalmi szervezetté alakítani. Az ISO Fórumban is vállaltam feladatokat, így mindhárom jelentős magyar minőségügyi szervezetnél dolgoztam.

Mit üzennél a Pannon Egyetem következő generációjának számára?

Remek lenne, ha a Pannon Egyetemen oktatók együttműködnének, a tanszékek együtt gondolkodnának. A kutatók ne külön-külön, hanem együtt kutassanak. Rendkívül fontos, hogy ülünk le egy asztalhoz és beszéljük meg, hogy ugyanazt gondoljuk-e egy-egy szakról, egy-egy pályázatról. Úgy látom, hogy kevés az igazi tanszéki együttműködés. A szakok minősége érdekében a szakvezetőknek kellene sokkal több feladatot és felelősséget adni. Az oktatók továbbképzése kiemelten fontos. Nem mindig elegendő a külföldi utakból való táplálkozás, tudni kell tartani a színvonalat és szükség van a szakmai fejlődési lehetőségekre. Ugyanakkor egy másik fontos kérdés, amit el kell dönten, hogy a hallgatók számát a minőség vagy a pénz határozza meg. Erkölcsileg úgy érzem, hogy rengeteg jó szándékú oktató van a Pannon Egyetemen, ugyanakkor nem kellően egyértelmű a világnézetük. Ezt tudatosítani kellene, hiszen a kultúra adja meg a világnézetet, ebből pedig következik, hogy ki mit akar tenni.

Vonderviszt Ferenc

Biofizikus, az MTA doktora, a Pannon Egyetem egyetemi tanára, rektorhelyettese (2018–2022), a Bio-nanotechnológiai és Műszaki Kémiai Kutatóintézet igazgatója (2015–2023), az egyetem diszpolgára.

Japánból hazatérve 1992-ben a nemzetközi hírnévű Enzimológiai Intézet helyett miért a Veszprémi Egyetemet választottad?

Veszprémbe nőttem fel, és mindig is itt képzeltem el az életemet. Sosem vonzott a nagyvárosok nyüzgése, sokkal inkább csábított Veszprém meghitt barátságossága, a Balaton közelségével és a Bakony végtelen erdőségeivel. Meg aztán azt is fontosnak gondoltam, hogy mindenki lehetőség szerint a szülőföldjének gyarapodásához járuljon hozzá. Persze Veszprémbe nem volt hagyománya a fehérjekutatásnak. Az elindulásban nagy segítséget jelentett, hogy Japán támogatással létrehozhattuk a Bio-nanorendszerek Kutatólaboratóriumot, s erőfeszítéseink eredményeként 1998 nyarán a Veszprémi Egyetemen is megkezdődhetek a fehérjefizikai és bio-nanotechnológiai kutatások. Bár Veszprémbe szinte a semmiből kellett új életet kezdeni, ami sok-sok erőfeszítést és energiát igényelt, de mindent mérlegre téve ma sem döntenék másként. Noha sohasem a díjak és kitüntetések motiváltak, az egyetemtől és szülőföldemtől rengeteg elismerést kaptam, s ez a megbecsülés kárpótolt minden küszködésemet.

A baktériumok mozgásszerve a természet egyik fantasztikus alkotása. Működésének és felépítésének felfedezésében fontos szereped volt. Kérlek, mesélj erről a munkáról!

Az ELTE biofizikus szakát elvégezve az MTA Enzimológiai Intézetében kezdtem el kutatói pályámat, majd összesen több mint hat évet töltöttem vendégkutatóként Japánban, ahol bekapcsolódtam a bakteriális „ostor”, a flagellum szerkezetének, önszerveződésének és működésének felderítését célzó kutatásokba. Röntgendiffrakciós és elektronmikroszkópiás szerkezetvizsgálatok révén meghatároztuk a flagelláris szálak térszerkezetét, továbbá különféle fiziko-kémiai módszerek kombinált alkalmazásával megmutattuk, hogy a flagellumokat felépítő fehérjék kiterjedt rendezetlen régiókkal rendelkeznek, amelyek meghatározó szerepet játszanak az önszerveződő képesség szabályozásában. Szakmailag talán ez volt a legsikeresebb és legtermékenyebb időszaka kutatói pályafutásomnak, amit a Nature, Science és PNAS publikációk fémjeltek. Eredményeink az elsők között hívták fel a figyelmet a rendezetlen fehérjék fontos funkcionális szerepére.

Pósfai Mihály

Vonderviszt Lajos

Villamosmérnök, 1988–1997 között a Veszprémi Egyetem oktatója, 2020-tól a Pannon Egyetem Tudás- és Technológiatranszfer Központjának vezetője, 2015–2020 között a Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) kancellárja.

Ha ebben az interjúban a Vonderviszt fivérek együtt szólaltak volna meg, akkor a cím ez lehetne: Testvérek az egyetem szolgálatában. A Pannon Egyetem családi jellegét gyakran hangoztatjuk, és ez nem pusztán frázis, nem csak abból fakad, hogy „kis egyetem” vagyunk, és nem csak az oktatók-hallgatók közvetlenebb viszonyából – hanem például pont a konkrét családi kapcsolódásokból. Vonderviszt Lajossal – sok egyéb mellett – erre is kitértünk.

Hogyan alakult az, hogy mindketten egyetemi kötelékbe léptetek?

Az egyetem nem volt idegen közeg, mivel édesanyánk és édesapánk is itt dolgozott, illetve a lépcsőházban, ahol laktunk, mindenki egyetemi dolgozó volt. Én már 1966-ban is az egyetemre jártam, igaz, az egyetemi óvodába... A BME Villamosmérnöki Kar Híradástechnika Szak Műszaki Fizika Ágazat elvégzése után szakmérnököt végeztem, a Műegyetemen labort vezettem, s kialakult bennem a határozott elképzelés, hogy egyrészt hazajövek

Veszprémbe, másrészt egyetemen nem szeretnék dolgozni, mert az nagyon strapás, és sok időt vesz el. Azt, hogy haza akarok jönni, és állást keresek, Feri elmesélte az anyósának, Dominyák Margit néninek (Matematika Tanszék), aki viszont hallotta, hogy Vass Jóska villamosmérnököket keres a létrehozandó Automatizálás üzemmérnöki szakra, és rögtön össze is szervezett egy találkozót 1988 áprilisában. Kiderült, hogy a diákok már beadták a jelentkezésüket a szakra, de nincsenek még oktatók, nincs tanterv, nincsenek tankönyvek, nincs infrastruktúra... Nekem annyira megtetszett ez az egész, a semmiből építkezés lehetősége, hogy ott helyben igent mondtam neki. Feri az ELTE fizika szak elvégzése után az Enzimológiai Kutatóintézetben dolgozott, de haza akart jönni Veszprémbe, csak megvárták, míg a felesége végezte a BME-n. Feri megkereste Heil Bálintot, de addigra már kiderült, hogy Japánba mennek, csak egy elvi megbeszélés volt, hogy szívesen látják. Japánból visszatérve ezért elment Liszi Jánoshoz, akivel rögtön meg is állapodtak, hogy a Fizika Tanszékre jöhet, így került ő ide 1992-ben.

Három mozzanatot emelnék ki eddigi életutadból: műszaki szakok indítása Veszprémben, az SZFE-n kancellári pozíció, PE TEK. Milyen érzelmi húrokat pendítenek meg ezek benned?

Amint említettem, Vas Jóska vezetésével létrehoztuk a mai villamosmérnöki szak alapját képező Automatizálás üzemmérnöki szakot 1988-as indulással, végigvittük a villamosmérnöki képzéssé konvertálását, majd 1992-ben már Roska Tamás vezetésével a Műszaki informatika szak indítását – ez az országban az első ilyen szak volt, a BME csak a következő évben indította. Mindkét szak létrehozását a legfontosabb eredményeim között tartom számon. Az első automatizálás üzemmérnöki és az első műszaki informatikus évfolyam évfolyamfelelős tanára én voltam. A kezdeti hét év nagyon kreatív volt, az oktatás kitalálása, megszervezése és megvalósítása közben megszereztük az I épület

alsó két emeletét, kialakítottuk az infrastruktúrát, sok külső automatizálás megbízást valósítottunk meg, cégeket alapítottunk, pályáztunk, létrehoztuk az első ethernet hálózatot, megterveztem és megvalósítottuk az egyetem üvegszálás gerinchálózatát, csatlakoztunk az akadémiai hálózathoz és ezen keresztül az internethez, elindítottuk az elektronikus levelezést, az első webszervert... Érdekesség, hogy 1996-ban a javaslatomra és részvételemmel, hallgatóim bevonásával létrehoztuk a Nemzeti Filmintézet filmszakmai folyóiratának, a Filmkultúrának az online változatát, ami egyúttal az első nem üzleti online folyóirat volt Magyarországon. 1997-ben, amikor kaptam egy megkeresést az ELTE Információtechnológiai Központ vezetésére, igent mondtam. Ezután jött 2005-ben a Hírközlési Hatóság, 2010-ben az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) és 2015-ben az SZFE. Az SZFE egy igazán nagy kaland volt számomra. Nagyon kreatív, izgalmasan vibráló közegbe kerültem, ahol sokat tanultam a színházról és a filmkészítésről is, a legnagyobbaktól. Ellentétben viszont a közhiedelemmel, ezek a művészek nagyon is képesek a valóság talaján állni, ugyanis mind a színházban, mind a filmkészítésben szigorú határidőkkel és költségvetéssel dolgoznak, azaz nem ismeretlenek ezek a fogalmak, és világosan értették, amikor ilyenekről beszéltünk. Az SZFE-n az első pillanattól kezdve megkaptam a szükséges bizalmat és együttműködési készséget, azaz befogadtak. Nagyon izgalmas volt a sok vizsgaelőadás és a személyes beszélgetések is. Az ottani oktatókkal és vezető kollégákkal azóta is jó kapcsolatban vagyok. Meggyőződésem szerint folyamatosan és következetesen azt tettem, amire vállalkoztam, tehát az egyetem gazdasági és akadémiai stabilitása, működőképessége érdekében tevékenykedtem – ezt egyébként politikai oldaltól függetlenül többen is visszaigazolták. Az SZFE kuratóriummal közös megegyezéssel elváltak útjaink 2020. szeptember végén, és gyakorlatilag a hír napvilágra kerülésekor azonnal megkeresett Csillag Zsolt kancellár úr, hogy Gelencsér rektor úrral együtt szeretnének leülni velem tárgyalni. Ezt ezúton is köszönöm nekik, és így kerültem vissza az egyetemre, mint a TEK vezetője.

A szellemi tulajdonvédelem kérdéskörével, ezen belül a szerzői joggal az OSZK keretében foglalkoztam legbehatóbban, és természetesen a SZFE-n is. Több cég létrehozásában és működtetésében vettem részt, dolgoztam nagy multi tanácsadójaként és projektvezetőjeként, úgyhogy a mérnöki, műszaki tevékenység mellett a jogi és az üzleti terület sem volt idegen számomra. Az egyetemen nagy szellemi potenciál van, ugyanakkor az üzleti elvárások és az egyetem működését befolyásoló szabályozók szöges ellentétben állnak egymással. Az igazi kihívás egyrészt a szemléletváltás megvalósítása, másrészt a bürokratikus akadályok minimalizálása. A feladat nagyon izgalmas: segítséget nyújtani világszínvonalú eredmények piacosításában.

Beszélgj, kérlek, végül a zenéhez fűződő viszonyodról...

Állítólag énekelni előbb kezdtem el, mint beszélni... Mindenesetre ének-zenei általánosba jártam alsó tagozatban, és akkor tanultam zongorázni. Énekkarba általános iskolás koromtól kezdve jár-

tam – a sorkatonai szolgálat kivételével – egészen harmincöt éves koromig: Lovassy Kórus, Veszprém Város Vegyeskara, ELTE Bartók Béla Kórus, Dowland Kórus. A katonaság alatt megtanultam bőgőzni, és Vizin Antus vezetésével délszláv népzenei játszan, majd az egyetem alatt játszhattam román népzenei Balogh Kálmán cimbalomossal, Parov Nikolával, Lang Jánossal és Major Lászlóval. A jazz zongorázással autodidakta módon foglalkoztam, visszatérve Veszprémbe beiratkoztam az Országos Szórákkozta-tőzenei Központ kurzusára, ahol nagy szerencsémre találkoztam Gömbös Károllyal (tanárommal) és Palkovics Gyurival, akivel 1992-ben megalapítottuk a Swing-Swinget. 1993-ban Nyakas Krisztián elhívott az LGT emlékenekarba. 2022-ben pedig Csikós Balázs a Motus Novus zenekarba. A zene számomra lételem. Ha valamiért feszült vagyok, vagy valami negatív hatás ér, egy koncert, de akár egy próba végére is helyére kerülnek a dolgok. Ugyanakkor arra mindig vigyáztam, hogy a zene soha ne váljon kötelességgé, azt játszhasam, amit én szeretnék.

Felföldi Gábor

EGYETEMI MOZAIK

Csizsár Józsefné Rosta Mária

1951-től az egyetem alkalmazottja kisebb-nagyobb megszakításokkal 1989-es nyugdíjazásáig, gyors- és gépiró, pénztáros, üzemeltetési ügyintéző, intézeti titkárnő.

Marika néni az egyetem egyik legrégebb dolgozója, ráadásul személyét egy legendába illő történet is körüllegi. Túl van a kilencvenen, de magabiztosan vezet, az interjúra is kocsival érkezik – szakadó esőben. Mert ő látogat el hozzám az egyetemre, szívesen jár vissza az intézménybe, ahogy szívesen tölti az időt Vas vármegyei szülőfalujában is.

Hogyan kezdődött az egyetemi pályafutása?

Az egy véletlen vasúti utazás, egy vonatkocsiban zajló beszélgetés eredménye. A Keszthelyi Kereskedelmi Iskola elvégzése után gyors- és gépiróként kiválóan helytálltam, ez hozott előbb Veszprémbe, majd 1951-től az egyetem gazdasági osztályára, ahol csakhamar a pénztárosi teendőket is elláttam. Ekkor Polinszky még dékán se volt – hanem kurátor –, hiszen az egyetem csak az év második felében lett önálló. Az önállóság bőven hozott papírmunkát, rengeteg szabályzatot gépeltünk, alig vártuk, hogy elkészüljön az E épület, és az addig egyetlen A épületből tágasabb helyre költözzünk. Itt magánál is a gazdasági osztály volt (E épület, 1. emelet).

Aztán ez az időszak hamar megszakad, hazatérés Kemenespálfára, házasság, gyerekek – s kétgyermekes családanaként tér vissza Veszprémbe.

1958-ban akár takarítói állást is elvállaltam volna, de az üzemeltetésen számítottak rám. A gépkocsik ügyintézése is hozzám tartozott, ekkor szereztem jogosítványt hetven férfi társaságában egyetlen nőként. De több mint egy tucat újévi fogadást is én szerveztem. 1978-ig voltam állományban, az üzemeltetés után a rendszertechnikai intézetben titkárnőként. A tudományos érától nem szakadtam el, előbb a VEAB, majd az OOK következett. 1988-ban azért tértem vissza az egyetemre, hogy innen mehessek nyugdíjba.

Hogyan került kapcsolatba Marika néni „Az ülő nő” című egyetemi szoborral?

Ha már kiváló dolgozó jutalmat nem kaphattam – megkapta más –, az akkori főnököm elintézte nekem az örökkévalóságot. Egy egyetemista fiú vagy én, végül én lettem a modell Somogyi Árpád szobrász-

művész 1961-ben felállított alkotásához. Ez mindössze néhány napot vett igénybe, az alkotó részéről néhány skiccrajz, fotó elkészítését jelentette. Magamat csak a fejformában látom, aminek érdekessége az, hogy eredetileg az Egyetem utcára néztem, aztán a művész mégis inkább az A épület felé irányította a tekintetet.

Néhány további emlék kiemelhető az egyetemi időszakból?

Ó, akkor még más világ járta, mint most. Főleg az ötvenes években, összeszorult az ember gyomra, ha a személyzetire hívták. Keményen benne voltunk a

diktatúrában, az oktatás területén is. Volt, hogy néhány pártfunkcionárius miatt kellett elindítani egy évfolyamot. Volt olyan irodai kollégám, akit kiemelték, alig egy éves pártiskolával már másutt vezető beosztást kapott doktori címmel. Aztán az egyetemi lakások osztásánál is az számított, ki milyen káder. Templomba jársz? Jó lesz neked a kisebb lakás is, lehetsz bármekkora koponya. Volt olyan is, hogy az ÁVH irodába vittek kihallgatásra... Az egyetemen kellett kioktatnom politikai előadót, hozzá nem értő pénztári ellenőrt, volt dolgom bolond gondnokkal, fociedzővel, kiváló dolgozóval...

Felföldi Gábor

Balla Emőke

1986 óta dolgozik újságíróként, a Naplóban 1997 és 2024 között tudósított a Pannon Egyetemről, melynek első Média-díjasa (2006). Munkáját VEAB-émlékplakettel és Veszprém Város Szabad Sajtó-díjával ismerték el. 2024 óta a Várpalotai Hírcentrum munkatársa.

Balla Emőke a nagybetűs újságíró, a neve szorosan összeforrt a sajtóval, generációk tanulták tőle a mesterséget, és akármelyik egyetemi rendezvényen körbenéztünk, könnyen találkozhattunk is vele személyesen. Kifogyhatatlan kíváncsiságával és könnyed írói stílusával emelte témájává évtizedekig a Pannon Egyetemet, megélt itt örömet, szerelmet és vitákat is, ezekről kérdeztük őt.

Tizenhat évesen már újságíró voltál. Milyen nagy fordulópontok voltak a több mint három évtizedes szakmai múltadban, amelyek meghatározták az életedet?

1986-ban újságírógyakornok voltam a Veszprém Megyei Naplónál, dolgoztam a helyi televíziónál, a Magyar Hírlapnál, aztán 1997-ben tértem vissza újra Veszprémbe egy rövid szakmai kitérő után. A Naplónál az akkori főszerkesztő, Kovács Miklós megbízott, hogy a Pannon Egyetemről írjak. A Napló és az egyetem közötti kapcsolatot egy tanévnnyitő ünnepséggel indítottam, ahol Habsburg Ottót díszdoktorrá avat-

ták. Hét percet kaptam, hogy interjút készítsek vele. Hatalmas élmény volt, ő és az őt kísérő gróf Bethlen István is elégedetten szólt a munkámról.

Veled kezdődött ez a kapcsolódás?

Nem. Mielőtt én elkezdtem volna a munkát a Naplónál, ott már az egyetemi újsággal szorosan együttműködött a szerkesztőség, Dallos Zsuzsa, Tóth János, és sorolhatnám a kollégákat, valaki mindig benne volt az egyetemi körforgásban, az egyetemről a kezdetektől valakinek tudósítania kellett. Én Gaál Zoltán professzor úr rektorsága alatt tudósítottam az egyetemről eleinte, fantasztikus rektor és kiváló ember volt. Nagyon gördülékenyen ment vele a munka, és igazi profi volt, nagyon sokat fejlődött az egyetem az ő ideje alatt. Bízott bennem, olyan bizalommal, amit az ember a munkájával érdemelhet ki, és ezért nagyon hálás voltam neki.

Gaál Zoltán rektor úr mellett volt még, akire felnéz-tél, vagy fontos része volt a szakmai fejlődésednek?

Nekem akkoriban újságíró végzettségem volt, diplomát később szereztem. Az egyetemi közeg inspirált, motivált az, hogyha egyetemi oktatókkal interjúzok, nekem is tanultnak és képzettnek kell lennem. Megemlítem Papp Sándort, Mészáros Ernőt, aki akkor a VEAB elnöke is volt, illetve az ő kutatócsoportjában dolgozó Gelencsér Andrást, akikre felnéztem. Marton Gyula professzorral, a Mérnöki Kar volt dékánjával is nagyon jó kapcsolatom volt. Forró Zsuzsa angol nyelv-tanár volt az egyetemen, vele a szerkesztőségben ismerkedtem meg, a Naplós kollégákat tanította angol nyelvre. Ez nagyon kedves emlék. Kovács Kristófot is itt ismertem meg, és később a kollégáit, Korim Tamást és Jakab Miklóst.

Kovács Kristóf nemcsak a Pannon Egyetem életében volt meghatározó és nagyon fontos, de a tiéd-ben legalább ennyire.

Bennem az egyetem és Kristóf, akiért hálás vagyok, szorosan összefonódott. Hogy beteljesülhetett ez a

szerelmem kettőnk között, az egy csoda. Nehéz elképzelni, hogyan lehet egyetem Kristóf nélkül? 2022-ben vette át az aranydiplomáját, mindig fiatalnak láttam, tele erővel, energiával, lendülettel. A hetvenedik évfordulón még ő állt kint az ünnepségen, ő foglalta össze az egyetem történetét. És már nincs velünk, nincs velem.

Egy korábbi interjúdban azt mesélted, hogy számodra a kultúráról könnyebb írni, mint a közéletéről, például. Az egyetemről könnyebb vagy nehezebb írni? Te hogy élted meg?

Nem volt nehéz, egyáltalán nem. Kialakult a vezetőkkel egy korrekt, tisztességes kapcsolat. Kellott az, hogy felkészült

legyek, rajta tartsam a szemem a folyamatokon, de a vezetők bíztak bennem, megtisztelték a válaszaikkal és adtak információkat. Olyan dolgokat is elárultak, amiket nem írtam bele az újságcikkekbe.

Az újságíró legfontosabb tulajdonsága a kíváncsi-ság – ezt is te mondtad egy korábbi interjúban.

Ez így igaz. És a Pannon Egyetemen könnyű volt kíváncsinak lenni, volt mire kíváncsinak lenni.

Egyoldalú volt ez a kapcsolat a Pannon Egyetem-mel, vagy te is érezted, hogy fontos vagy?

Abszolút éreztették velem, hogy megbecsült tagja vagyok az egyetemnek, még ha nem is a polgáraként. 2006-ban elsőként vehettem át az egyetem Média-díját. Nagyon sokat kaptam ettől az egyetem-től: inspirációt, megbecsülést és szeretetet is.

Dallos András és Dallos Zsuzsa

Dallos András, a Veszprémi Vegyipari Egyetem vegyész-mérnöke, nyugalmazott egyetemi docens, a Veszprémi/Pannon Egyetem Mérnöki Karának volt dékánhelyettese.

Dallos Zsuzsa, újságíró, bölcész, több tárgy egyetemi óraadója. 1978-tól tíz éven át az Egyetemünk című újság felelős szerkesztője.

Dallos Andrással és Dallos Zsuzsával készült interjúnk a veszprémi egyetemi élet különleges időszakát idézi meg, amikor az oktatás nem csupán tudást, hanem szoros emberi kapcsolatokat, közösségi élményeket és maradandó barátságokat is adott. Ez ma is hasonló, de milyen volt az egyetemi élet nagyjából fél évszázada? Az éjszakai kollégiumi főzésektől a Trabantba zsúfolódó hallgatókon át a Regatta indulásáig mindezek a pillanatok egy olyan egyetem képét rajzolják meg, ahol az élet és a tanulás elválaszthatatlanul összefonódott.

András a Fizikai Kémia Tanszék oktatójaként, Zsuzsa az Egyetemünk lap felelős szerkesztőjeként dolgozott az egyetemen. Mi volt a kiindulópont, hogy találkoztak?

András: Zsuzsa Pécsen tanult, ott ismerkedtünk meg másodéves korunkban. Mindketten tagjai

voltunk saját kollégiumunk önkormányzatának. Én Veszprémből tapasztalatszerzésre utaztam a diákvárosba. Az ülés azonban elhúzódott, mert egy fiatal hölgy – Zsuzsa – minden témához aktívan hozzászólt. Az ülés végén odamentem hozzá, és kissé csipkelődve megjegyeztem, hogy nem kell mindig „okoskodnia”. Ebből sétálós beszélgetés lett, ami végül olyan hosszúra nyúlt, hogy észre sem vettük, amikor már a szomszéd faluba értünk.

András ötödéves volt, amikor Zsuzsa Veszprémbe jött. Hogyan fogadtak az egyetemen?

Zsuzsa: 1976 nyarán bölcészdiplomával a zsemben költöztem Veszprémbe. Két év múlva lettem az egyetemünk főállású szerkesztője. Az egyetemi testületek ülésein „hivatalból” vettem részt, folyamatosan ismerkedtem a tanszékekkel, a műhelyekkel. Fiatal nőként különleges helyzetben voltam: az emberek könnyebben nyíltak meg,

úgy éreztem, gyorsan befogadtak. Sokat meséltek az életükről, akkor „kényesnek” tartott politikai eseményekről, amiket mással talán nem osztottak meg, például a kitelepítésekről, a büntetőtáborokról, 1956-ról.

Milyen volt a veszprémi egyetemi közeg akkoriban?

A.: Az egyetem a klasszikus értelemben vett univerzitás volt, ami a hallgatók és az oktatók szoros kötelékét jelentette. Egyetlen kollégium működött, majdnem minden hallgató ott lakott. Az oktatás, a szakdolgozatok és a diplomamunkák készítése is sokkal személyesebb kapcsolatot teremtett, mint

manapság. Az egyetemi élet színes volt, a VEN-en a hallgatók és oktatók közös programokat is szerveztek. Közvetlen és barátságos kapcsolatban álltak az oktatók a diáksággal.

Gondolom, sok történetet lehetne mesélni. Melyek a legemlékezetesebbek?

Zs.: A VEN-en az volt a feladat, hogy a kollégium előtt parkoló kocsikba minél több versenyző férjen bele. A mi Trabantunkkal nyertek a másodévesek: huszonvalahányan préselődtek bele. A másik: egyik este váratlanul Nemecz Ernő rektor és öt tanszékvezető csöngetett be hozzánk. Az előzménye, hogy a szalagház egy másik lépcsőházában vett lakást

Halász Aurél professzor, aki gyakran tréfált „szomszédságunkkal”, és hogy egyszer majd meglátogat bennünket. Ott álltak az idős urak az ajtóban a szomszédától kölcsönkért székekkel, mert sejtették, ennyivel nem szolgálhatunk. Éjfélig jól elbeszélgettünk. Másnap egyetem szerte mesélték a „dallos” esetet.

Ezek az alkalmak szokatlannak számítottak?

A.: Egyáltalán nem. A veszprémi egyetemen általában is közvetlenebb volt a viszony a különböző beosztású oktatók és a hallgatók között, mint máshol. Rendszeresek voltak a Mikulás-ünnepségek, amelyeken a tanszékek műsorral és személyre szóló ajándékokkal kedveskedtek diákjaiknak, a hallgatók pedig kedves, kifigurázó ajándékokkal lepték meg oktatóikat. Utána hajnalig buliztunk. Az akkori egyetemen nemcsak tanultunk és dolgoztunk, hanem valódi közösség részei voltunk, amit a korabeli kis, hatszáz fős hallgatói létszám is elősegített.

Közben két gyermeket is felneveltek. Hogyan tudták összehangolni a munkát a családi élettel?

Zs.: Az egyetemnek saját bölcsődéje és óvodája volt. Azt nem mondhattam az egyetemi tanács ülésén, hogy bocsánat, valamelyikünknek el kell mennie a gyerekekért. Olyankor a hallgatókkal játszottak a közeli Lenin-ligetben (ma Erzsébet-liget, a szerk.). A Fizkém tanszéken, András munkahelyén, és a kollégiumban, ahol a szerkesztőség volt, egyaránt otthonosan mozogtak. Az egyetemiek ismerték őket, a budatavai üdülőben nyáron pedig mindenki együtt vakációzott.

Ma természetesnek vesszük, hogy az egyetemnek saját lapja van, de hogyan indult?

Zs.: Polinszky Károly akkori rektor ötlete volt 1957-ben, hogy szükség van egy újságra, amely összeköti a hallgatókat az oktatókkal, az egyetemet a város lakóival. Az újság 1 forint 80 fillérbe került, a portások árulták. Az alapító szerkesztő Pünkösdi Árpád volt, később elismert újságíró és író lett.

A sport is fontos része volt az ön és az egyetem életének egyaránt. Hogyan emlékszik vissza?

A.: A sport hallgató koromban is fontos része volt életemnek, bár kissé romantikusabb formában, mint manapság. Az első sítáborunkban például egész nap felgyalogoltunk a hegyre, mert még nem volt felvonó. Az igazi nagy közösségi élményt azonban a Regatta hozta, több mint huszonöt éve. Tagja voltam az alapító oktatói csapatnak.

A Regatta a mai napig meghatározó sporteseménye az intézménynek. Hogyan indult, mi inspirálta?

A.: Gaál Zoltán rektor a híres Oxford-Cambridge evezősverseny magyar megfelelőjét kívánta meghonosítani a Balatonon, a veszprémi és a keszthelyi kampusz oktatói, hallgatói és hajói között. Örömmel használtuk ki csodás adottságunkat, a Balaton közelségét. Bár a mi regattáinkon is nagy volt a jelentősége, hogy győzött-e a csapatunk, a versenyzők és szurkolóik együttes részvétele, a közösségi élmény volt valójában a lényeg.

Négy éven keresztül a Mérnöki Kar dékán-helyetteseként tevékenykedett. Milyen változásokat hozott munkájuk a Kar életében?

A.: Alapvető változtatásokat hajtottunk végre: stabilizáltuk a kar pénzügyi helyzetét, és az autóipar felé is nyitottunk. Ipari támogatással ekkor hoztuk létre a FESTO labort. Két új szakot is indítottunk: a biomérnököt és a mechatronikai mérnököt.

Ma is tartják a kapcsolatot az egyetemmel?

Szervezett formában az egyetemi Gránit Nyugdíjas Klub keretében, de számos jelenlegi oktatóval, a korábbi kollégákkal, a volt munkatársainkkal és az egykori hallgatókkal is megmaradt a személyes kapcsolat.

Tudósné Ódor Eszter

Edvy László

Testnevelés, matematika és informatika szakos tanár, atlétika edző, IWI személyi edző. A Pannon Egyetem Testnevelési és Sport intézetének igazgatója, a VESC elnöke, VEDAC elnökhelyettese. Kutatási területei a fizikai fittség fejlesztés, egészségtudat fejlesztése a felsőoktatásban, sportturizmus - egészségtudat sportturisztikai vonatkozásai.

Mindig is köze volt a sporthoz: Gyulafiratóton gyerekként számára nyitott volt az utca, a haraszt, a halastó, ami számtalan „fizikai” kihívást rejtett. A hagyományok miatt természetesen nem maradhatott el a néptánc sem, ami meghatározó és megalapozó mozgásforma volt a későbbi sportpályafutása tekintetében. Hetedikes kora körül került az atlétika-pályára, és gyakorlatilag ott is ragadt. A mozgás, a sportolás szeretetének átadása pedig már hallgató kora óta a missziója.

Hogyan került az atlétikapályára?

Rácz Zsuzsa testvelő tanárnő, a BVTC akkori nevelő edzője invitált az atlétikapályára – hálás vagyok érte. Az izgalmas mozgásformák, mint a gerelyhajítás, magasugrás és gátfutás tudta folyamatosan fenntartani érdeklődésem a sport iránt. Takács József volt a nevelőedzőm, aki fiatal, TF-et végzett atlétikaedzőként kezdte itt a pályafutását, óriási hatással volt rám.

Hitelesége, szakmai kiválósága, embersége miatt példaképként tekintettünk rá. Sport iránti elköteleződése az ő "számlájára" írható. Segítő iránymutatására Szombathelyen, a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán, testnevelés-matematika szakon folytattam a tanulmányaimat, ami lehetőséget teremtett arra, hogy kedvelt sportágamat továbbra is műveljem. Tanulmányaim második félévében felkértek, hogy vezessem a testnevelés szakosok atlétika edzését. Ezzel a számomra váratlan és rendkívül megtisztelő felkéréssel elindult az edzői karrierem. Tanulmányaim lezárása után meghívást kaptam volt egyetemtől. Középiskolai tanári munkám mellett egy lány és egy fiú csoportot készíthettem fel az atlétika kihívásaira. Edzői tevékenységem egyik sajátossága, hogy az edzésterheléseket együtt végzem a tanítványaimmal – a mai napig ez így van. A sporttudomány eredményeinek megtapasztalása saját fizikumomon olyan tudást eredményez, ami könyvekben nem olvasható.

Vissza is akart jönni Veszprémbe? Vagy ez így alakult?

Lokálpatrióta vagyok, nagyon nehezen mozdulok el ebből a környezetből. Ragaszkodom mindazokhoz az emberekhez, tájakhoz, épületekhez, tárgyakhoz, amelyek életem meghatározó élményeit rejtik. Mindemellett Veszprém élhetőségét nem kell bizonygatnom. Sok irigyünk van Magyarországon. Az atlétika ezt a kötődésemet csak tovább erősítette. Megtanultam használni az élő környezetemet erre a sportra. A lépcsők és dombok városa kiváló helyszín a „tervezett elfáradásra”. Tudom és emlékszem, hogy melyik sarkon izzadtam meg, melyik utcában savasodtam be, a Gulya-domb melyik szeglete nyújtja a legnyugodtabb háttérrel az edzés végi nyújtáshoz.

Hogyan került az egyetemre?

Részemről nem az volt a terv, hogy bekerüljek a felsőoktatásba. Tanári pályám során mindig igyekeztem új impulzust, új élményt hozni tanítványaimnak. Kreatív embernek tartom magam és ez megmutatkozik a válalásaimban. Talán ez tette mások számára is láthatóvá a munkámat. 2002-ben Bácskai Sándor, a Testnevelési és Sport Intézet akkori igazgatója keresett meg azzal

az izgalmas felkéréssel, hogy az Egyetemen vállaljam el hallgatók számára az atlétika sportág koordinálását. Ebben az invitálásban szerepet játszott az időközben testnevelésből megszerzett egyetemi diploma, valamint a Veszprémi Egyetemen kiharcolt informatika tanári diplomám. A szerzett kompetenciáimat maximálisan ki tudtam használni az új feladatkörömben.

Akkor már volt itt testnevelési intézet.

Igen, a Testnevelési és Sport Intézet megvolt. Ennek alapjait még a Vegyipari Egyetem színeiben Dr. Győri Pál rakta le. Abban az időszakban amikor a karok és a hallgatói létszám bővült, Bácskai Sándor és kollégái megteremtették a kötelező testnevelés rendszerét, amelyben – szakítva a közoktatás reflexeivel –, valós élethelyzetet teremtve a hallgatóknak, a szabad döntés és belső motiváció mentén választhattak a Veszprémi Egyetemi Sport Clubbal közös sportági kínálatból. Ebben úttörők voltunk a kor felsőoktatásában.

Most legalább ötvenféle sportág közül választhatnak a hallgatók.

Igen. A sportintézet elsődleges feladata továbbra is a

kötelező testnevelés biztosítása. A szabad választás lehetősége feloldja a „kötelező” jellegét. „C” típusú kurzusokkal, az egészségtudat fejlesztésével igyekszünk segíteni a hallgatókat az eredményes választásban. Célszerű, hogy olyan felnőtteket engedjünk ki az Egyetem falai közül, akik reális fittségi célok mentén érdemben tudnak tenni saját egészségükért.

Az egészségközpontú sportoláson túl foglalkozunk az élsporttal is. Egy olyan rendszert fejlesztünk, amely már a közoktatásban felkarolja a kettős életpályát vállaló diákokat. Támogatni kívánjuk az edzőket és szülőket, meggyőzve őket a sportolók továbbtanulásának valós esélyéről. Az intézményünkbe bekerült élsportolókról egy olyan védőháló gondoskodik, amely egyéni tanrenddel, sportösztöndíjjal és mentorprogrammal segít a célok elérésében.

Mi van azokkal a hallgatókkal, akik többet kívánnak tenni az egészségükért, mint amit a testnevelés órákerete biztosít, de a versenysporttól távol vannak?

Természetesen nemcsak órakeretben gondolkodunk, hanem szervezett edzésrendszerben is. A teljesítmény, a fejlődés mellett elkötelezett hallgatóknak több sportágban is biztosítunk edzéslehetőséget. Ebben az esetben a fizikai terhelések tervezettek, egymásra építettek, és legalább fél éves makrociklusban dolgozunk. Ilyen rendszerben működik többek között az evezős sportágunk, a röplabda, a falmászás, a küzdősportágak, valamint az általam vezetett atlétika is.

Aki pedig komolyan gondolja, mehet tovább a VESC-hez, amihez amúgy is ezer szállal kötődik a Testnevelési Intézet.

Igen, mellettünk, velünk párhuzamosan működik a Veszprémi Egyetemi Sportklub, a VESC, ami kezdetben Lombik SE néven futott. Ez a kettőség mindig megvolt itt, az egyetemen, és ez a két szervezet egymásnak mindig segített. Azok a hallgatók, akik nemcsak amatőr szinten, saját maguk fittsége érdekében akartak dolgozni, hanem ennél egy kicsit többet vállaltak, azt a VESC koordinálta. Ma már a VESC 16 szakosztállyal büszkélkedhet. Erős hívószó a kettős életpályában gondolkodó sportolók számára, így komoly beiskolázási té-

nyezővé, szereplővé vált. Meg kell azonban említenem a Veszprémi Egyetemi és Diák Atlétikai Clubot, amely hasonló státusszal bír, mint a VESC. Az általa kínált alapsportágban, az atlétikában számos egyetemistánk ért el kimagasló országos, nemzetközi eredményt. Ennek a klubnak jelenleg öt, a hallgatóink által is elérhető szakosztálya van.

Mennyire könnyű most motiválni a hallgatókat?

Egyre kevesebben mutatnak hajlandóságot a fizikai aktivitásra, ez társadalmi jelenség. Ez tetten érhető azon egyetemi hallgatóság esetében is, aki majdan potenciális véleményformáló erőként jelenik meg a munkaerőpiacon. Ennek tudatában kell megterveznünk szerepvállalásunkat. A sportági kínálat bővítése, a szabad választás, az egészségtudat fejlesztő kurzusok, számos programunk, a létesítményeink fejlesztése mind ezen cél mentén valósul meg. A doktori kutatásomban is az „inaktív hallgatók fizikai aktivitásba való bevezetésének a lehetősége”-t vizsgáltam. Ennek keretében fejlesztettünk akciókutatással egy kurzust, amit bevezettünk az egyetemünkön. Ezt a munkaanyagot lektoráltattuk a Testnevelési Egyetemmel. A pozitív elbírálás megerősített minket abban a törekvésünkben, hogy ez a tudásátadás az egész felsőoktatásba bevezetésre kerüljön.

2013 óta állsz az intézet élén. Mik a fejlesztési irányok?

Elsősorban minden fejlesztést úgy próbálunk megvalósítani, hogy önfenntartó legyen. Fontos, hogy biztosítani tudjuk a sport finanszírozását. Ez egy olyan intézményben, ahol nincs akkreditált sporttudományi képzés, alapvetés. Létesítményeinkben „eladható” sportágakat, szolgáltatásokat telepítünk. Így alakítottuk ki a volt mosoda területén a BrickZone konditermünket, és alakítjuk ki a volt kazánház kétszáz négyzetméteres területén a Pannon Egyetem Falmászó termét. Mindenekelőtt azonban közösségeket kell építenünk, együttműködve a Hallgatói Önkormányzattal, hiszen az aktív életforma közvetítése csak a közösség által lehet sikeres és hiteles.

Egykori hallgatók a jelenlegi hallgatókért

A Pannon Egyetem nem csupán egy hely, ahol diplomát szerezhetünk – a közösség, az élmények és a hagyományok sokak számára második otthonná teszik. Egykori hallgatók, akik ma már az egyetem munkatársai, mesélnek arról, miért választották ezt az intézményt, hogyan élték meg egyetemi éveiket, és milyen emlékek kötik őket az alma materhez. Felföldi Gábor kulturális referenssel (F.G.), Gál Balázs oktatási igazgatóval (G.B.), Haraszti László kollégiumi igazgatóval (H.L.) és Tudós Gáborral, az Egyetemi Centrum Kft. ügyvezető igazgatójával (T.G.) beszélgettünk.

Mi motivált titeket, hogy a Pannon Egyetemen folytassátok a tanulmányaitokat?

G.B.: Eredendően dunaújvárosi születésű vagyok, de a középiskolát Kecskeméten végeztem. Annak idején elsősorban képzést választottam – kétnyelvű után itt találtam az angol mellé informatikát, amit párosítani lehetett – így lettem tanár. Minde mellett a város is nagyon tetszett.

H.L.: Első találkozásom az intézménnyel egy

nyelvvizsga volt, amit még az E épület földszintjén ejtettünk meg. A szövegértési és a szóbeli feladatok között volt lehetőségem sétálni és nézelődni; akkor úgy döntöttem, elmegyek a nyílt napra, és megnézem milyen képzések vannak itt. Ugyan nem elsőként jelöltem meg, de egy percre sem bántam meg, hogy ide vettem fel.

T.G.: Az akkori érdeklődési körömnek megfelelően válogattam a felsőoktatási intézmények között, informatika területén kerestem szakot. Én is a nyílt napon győződtem meg róla, hogy jelentkezem Veszprémbe, azt is tudtam, hogy első helyen jelölöm majd meg.

F.G.: Veszprémiként különösen fontos volt számomra az itt működő művészeti közösség (a városi irodalmi színpad), amit nem szerettem volna hosszú évekre hátrahagyni. Bár a tanári szakok tekintetében Szombathely és Miskolc is felmerült lehetőségként, örültem, hogy végül a városban maradhattam.

Hogyan emlékeztek vissza a hallgatói éveitekre? Mi volt a legemlékezetesebb pillanatok?

T.G.: Abszolút pozitívan emlékszem vissza azokra az évekre, hiszen ezek az emlékek, élmények alakították ki, hogy az intézményben maradjak. Annyi ilyen élményem van, hogy nem is tudok kiemelni egyet.

F.G.: Termékeny időszak volt, ez biztos. Rengeteget olvastunk, sokat jártunk színházba – volt egy lelkes, összetartó csapat. A 2000-es volt az első Veszprémi Egyetemi Napok (VEN), amin részt vettem, emlékszem, kölcsönkarszalaggal lógtunk be. A mesterképzéseken pedig kiváló hallgatótársakkal hozott össze a sors, akik tapasztalt rókák voltak az adott területen.

G.B.: Szerintem mi nagyon jókor voltunk egyetemisták, már elkezdett nőni a hallgatói létszám, de még majdnem mindenkit ismertünk. Szép időszak volt, és rengeteg jó emlék fűződik hozzá. Amit a

legfontosabbnak tartok, azok a barátságok, amelyeket akkor kötöttünk. Sokukkal és családjaikkal mind a mai napig tartjuk a kapcsolatot.

H.L.: Nekem is mozgalmas éveim voltak, a gólyatáborok, a VEN-ek, az AKÓ-k, az első szakestek... Átélttem fantasztikus pillanatokat, de persze csatlódásokat is. Az előbbieket főleg a hallgatói élethez kapcsolódnak, az utóbbiak pedig a tanulmányokhoz.

Mit gondolsz, hogyan változott a hallgatói közösség azóta, hogy te is részese voltál?

H.L.: Igazából a mai napig a Pannon Egyetem hallgatói közösségének szerves része vagyok. Köztük vagyok, velük sírok, velük nevetek, és egyre gyakrabban előfordul, hogy nem értem őket – mármint a kommunikációjukat. Szerintem az egyetemen mindig erős volt a közösségi élet, ez régen is így volt, most is így van. Mindig megvan a kemény mag. Lehet, nem akkora, mint korábban, de azért azt se felejtjük el, hogy a hallgatói létszámunk is kisebb lett a húsz évvel ezelőttihez képest.

G.B.: Azt látom, hogy teljesen más ma a hallgatók helyzete. A digitalizációval kinyílt a világ. A mai hallgatói közösségek teljesen más tereken formálódnak és zajlanak. Ebben persze a képzési szerkezet is ludas: a Bologna-rendszer miatt szétestek a közösségek, megrövidültek az egy nekifutásra zajló képzések, hiszen régen, ha valaki elkezdte az egyetemet, az jellemzően – minimum – öt évre szólt. Nincsenek olyan tanulócsoporthok, mint a mi időnkben: mindenki így-úgy felveszi az óráit, majd hol ezzel az öt emberrel ül egy órán, hol másik tizenöttel.

T.G.: Igen, sajnos a személyes kapcsolatok rovására megy a digitalizáció terjedése. A kis létszámú közösségeken, baráti társaságokon kívül nehéz nagyobb létszámú eseményekben gondolkodni. Hiányolom a régen oly nagy számú öntevékeny csoportokat, melyek egy-egy közös hobbi iránt érdeklődők csoportja voltak. Minden kornak megvannak a maga szokásai és kihívásai.

F.G.: Kulturális referensként én is így látom. Más a gondolkodásmód, mások a prioritások, esetemben változott a művelődési igény, a művelődési szintér, a kultúrafogyasztás. Például fiatal koromban egy pantomim előadáson zsúfolásig volt az E kamara, ma egy kulturális eseményre a kultúra-kredit a csalogató. Azaz nekünk volt erre belső motivációnk, igényünk, most a külső motiváció segítő iránytű, mert más irányú, gazdagabb ingerek érik az ifjúságot.

Van olyan hallgatói hagyomány, esemény, amit fontosnak tartotok?

G.B.: Talán a VEN kiemelt szerepet játszik, de nagyon fontosnak tartom a senior választást vagy éppen a hallgatóvá fogadó kézfogást is. Nyilván olyanok is vannak, amiket a mai hallgatók már nem is feltétlenül ismernek: mint például, hogy nem megyünk át felelőtlenül a megyeháza árkádjai alatt.

T.G.: Szerintem a hallgatói rendezvények hármaskörforgása a legfontosabb: gólyatábor, Gólyabál, VEN. Ebből magasan kiemelkedik mindenféle szempontból a VEN, ami az ország legrégebbi egyetemi napja. Ma már több lábon álló rendezvény, melynek a magja az eddigi harminc VEN alatt, folyamatosan fejlődve ugyan, de a Diákrekort-választás.

H.L.: Az előbb említettek mellett én még idesorolnám a Kopogtató Tábor és a szakesteket is. A Kopogtató Táborban ismerik meg a hallgatóink azokat, akikkel az elkövetkezendő évben biztosan, de akár években is szobatársak, lakótársak lesznek. A Kopogtató Tábor után talán a VEN áll legközelebb hozzám, mindig libabőrös lesz a kezem, amikor a kortesdal fesztivállal elkezdődik a műsor.

F.G.: Az egyetemi hangulat, életérzés nagyban függ a hagyományok őrzésétől, ez alapvetés. A VEN, a szakestek vagy a Balaton Regatta éppen olyan fontosak a közéletben, mint az ITDK a tudományos téren. Teljesen világos, hogy az általam

életre hívott hagyományos események – mint az immár huszadik Egyetemi folklórhét, az Egyetemi ki mit tud?, az Egygitáros minifesztivál és folytathatnánk a sort – ezek időlegeseek; később más majd más hagyományos programelemekből fog építkezni, és ez így van rendjén.

Milyen tanácsot adnátok a hallgatóknak, akik egyetem elvégzése közben vagy azután az alma materben szeretnének dolgozni?

G.B.: Röviden; bármibe fognak vagy kóstolnak is bele, a lényeg, hogy szívvel-lélekkel csinálják.

H.L.: Szerintem sokan fenntartásokkal tekintenek az egyetemre, mint munkahelyre, mert nem merik átlépni azt a képzeletbeli határvonalat, ami elválasztja az egyetemet a munkahelytől. Azt tanácsolom nekik, hogy merjék ezt a lépést megtenni. Ha fontos a barátságos légkör, az ismert környezet, és szeretik a kihívásokat, akkor itt a helyük.

Elmondanátok röviden, hogy mit jelent számotokra a Pannon Egyetem?

G.B.: Munkahely, barátok, közösség, fejlődés.

H.L.: Nekem az összetartozást és a családot jelenti. Az „otthonomat”. Sokszor megkapom, hogy többet vagyok a munkahelyemen, mint otthon, többet foglalkozom a hallgatóinkkal és a munkatársakkal, mint a szűk értelemben vett családommal. Ezeken a mondatokon mindig csak mosolygok, és megnyugtatók mindenkit, hogy a családom is pannonos.

F.G.: Közhelyesen hangzik, de tényleg a második otthonom!

T.G.: A fél életem...

Tudósné Ódor Eszter

Franczia Dániel

Közel-keleti és balkáni ütőhangszeres zenész, a Pannon Egyetemen magyar nyelv és irodalom – etika, ember- és társadalomismeret tanári szakon végzett 2013-ban.

Egy színkörből hárman: a zenész

Franczia Dániel tényleges partner volt abban, hogy a Pannon Egyetem zenei kínálatát formáljuk. Közös hívtuk életre a VilágZenei Estek sorozatot, és az Ütőhangszeres Minifesztiválnak is irányadó közreműködője lett. Szárnyaló ötleteit az EKF program keretében kibontakoztathatta. A dobolást a Hangár Könnyűzenei Központban is tanítja.

Az egyetemi évek alatt hogyan döntötted el, hogy nem a színjátszás, inkább a zenei pálya felé fordulsz?

Kamaszkoromtól a húszas éveim közepéig az életem a „kiáradásról” szólt: sok mindent csináltam párhuzamosan. Foglalkoztam irodalommal, spiritualitással, színházzal, zenével, és még diákszínjátszó csoportot is vezettem. Mindig igent mondtam az érdekes lehetőségekre. Egyetemistaként úgy láttam, hogy Veszprémben a színházi élet tud igazán alkotótársakat és pezsgést nyújtani, így minden arra mutatott, hogy színházi alkotóként, színészként maradjak a pályán. Ekkoriban kiváló

csapattal dolgoztunk együtt, és az emberi kapcsolataim nagy része is a társulathoz kötődött. Mégis úgy éreztem, hogy a szívemben a zenének egyre inkább helye van. Nehéz volt meghozni a döntést, hiszen akkoriban még nem volt zenekarom, és nem tudtam, hogyan állom majd meg a helyem zenészként.

Gyakorló tanárként hogyan döntötted el, hogy nem maradsz a pályán, hanem a zenélésből fogsz megélni?

Kezdetben középiskolai tanárként dolgoztam Budapesten és Gödöllőn, és élveztem a diákokkal töltött időt. Azonban a kezdő tanári fizetés nem biztosított számomra anyagi stabilitást, így hosszú távon nem láttam benne jövőképet. Ekkor már zenéltem zenekarokban, és észrevettem, hogy ha több energiát fektetnék a zenei tevékenységeim szervezésébe, jobb perspektívát nyújthatna számomra. A zene mindig is közelebb állt hozzám, így logikus, bár merész lépésnek

tűnt, hogy szabadúszó zenész legyek akár rétegműfajokban, ahelyett, hogy a tanári pályán maradjak. Egy jól fizető állást biztosan nehezebben hagytam volna el, de a körülmények mellett értelme volt a döntésemnek, a magam urává váltam, nagyobb szabadságfokkal.

Bár az ütős hangszer talán nem a legnépszerűbb zenei eszköz, te a zenekaraid mellett több csábító projektet is elindítottál, amelyek mind a dobolást, mind a saját hírnevedet növelni tudták és tudják (hangszersimogató, hétvégi elvonulások, örömdobolás, interaktív hangfürdő...). Mi a sikered titka?

Miután megtaláltam azt a tevékenységet, ami igazán örömet okoz, célom lett, hogy másokat is bevonjak ebbe az élménybe. Különösen fontosnak tartottam a közel-keleti és balkáni ütőhangszeres játék népszerűsítését, hiszen Magyarországon ez a terület még gyerekcipőben jár, pedig rendkívül gazdag és lenyűgöző. Kidolgoztam különböző szintű és formájú zenés foglalkozásokat és tanítási módszereket, hogy a teljesen kezdők is már az első pillanattól átélhessék a zenélés élményét. Ha azt, ahol most tartok, sikernek lehet nevezni, annak a titka, úgy gondolom, a folyamatos önképzésben rejlik. Az eltérő területeken megszerzett ké-

pességeimet integrálom a tevékenységeimbe, mindezt úgy, hogy önazonos maradjak közben. Amit csinálok, azt a saját személyiséggemmel összhangban végzem. Figyelek a bennem történő változásokra, és próbálok gyorsan reagálni rájuk, mert meggyőződésem, hogy az embernek hagynia kell változni saját magát, így maradhat igazán „önmaga”. Fontos számomra a fenntarthatóság is: igyekszem azokat az ötleteimet megvalósítani, amelyek esetében el tudom képzelni, hogy századik alkalommal is ugyanolyan örömmel csinálom majd, mint elsőre.

Ha nem a zenei projektjeid, akkor mi az, ami mostanában foglalkoztat?

Azért végeztem el egy mentálhigiénés szakirányú továbbképzést, hogy akár csak baráti szinten, segítő beszélgetések útján kísérhessem a kétségek közt lévőket egy-egy nehezebb időszakban, úgy, hogy közben felfedezhessék saját, addig rejtett erőforrásaikat. Középiskolások számára például a gyakorlatban is jól működő pályaorientációs programot dolgoztam ki.

Komáromi Sándor

Drámapedagógus, mentálhigiénés szakember, a Pannon Egyetemen Magyar-színháztörténet szakon végzett 2010-ben, 2018 óta a Humántudományi Kar mesteroktatója.

Egy színekörből hárman: a mesteroktató

A 2000-es évek első éveiben az Egyetemi Színpad azért éledhetett újra, mert Komáromi Sándor szívügyének tekintette azt. Igazi vezéregyéniségként szervezte maga köré a fiatalokat, és igazán színvonalas előadások születtek. A szakmai minőség ma is hitvallása, ahogy a tehetséggondozás is.

Drámapedagógiai tanulmányokkal felvértezve érkeztl a színháztörténet szakra. Hol volt az a pont, amikor eldöntöted, hogy a színjátszással, kiemelten az ifjúsági színjátszással kell foglalkoznod?

Gyerekkoromban gyerekszínészként utaztam társulatókkal, így ismerkedtem a színházzal, annak legmunkásabb formáival. Az, hogy gyerekekkel szeretnék foglalkozni, és velük jól, jobban csinálni a színházat, nagy mértékben ezekből a nem mindig pozitív élményeimből táplálkozott. Azóta évente háromszáz-öt száz gyerekkel dolgozom együtt, töretlenül, immár huszonnyolcadik éve.

Ha hirtelen egy idilli helyzetbe kerülnél, s választanál, oktass vagy rendezz, vagy... Mit tennél?

Otthon, egy saját természetközeli térben dolgoznék mentálhigiénés tevékenységemmel.

Emeljük ki az egyetemhez (is) kötődő három ténykedés: az Egyetemi Színpad újraindítása, a Teleszterion Színházi Műhely életre hívása még hallgatóként, aztán már oktatóként a Pannon Színitanoda elindítása. Hogyan valósítottad meg ezeket?

A színház szeretete és a színház nyelvén keresztül azonnali reflexió lehetősége a világban zajló folyamatokra engem biztosan nagy közlésvágygal ruházott fel. Nem kérdés a mai napig sem, hogy csinálni kell, alkotni kell, teremteni kell. Az egy dolog, hogy mára a munkám is az, amit szenvedélyből csinálok, de alapvetően a művészetekben kizárólag az érdekel nélküli alkotás ad hosszú távú muníciót.

Ezt is képviselem. Nem szeretem az egót a munkában, nem szeretem a tehetségnek mondott tehetséget, mert az sokszor nem az, és elkötelezettje vagyok a valódi befektetett energiáknak. Éltünk és működünk itt Veszprémben, majd amikor konfliktusokkal terhelten tovább kellett állnunk, Pápán is, és most ismét Veszprémben dolgozom az egyetemen. Ha egy világvégi faluba vetett volna a sors, ott lennének színjátszóim. A Pannon Színitanoda szép sikerű vállalkozásunk, a pécsi Eck Imre AMI csoportjai vagyunk, a gyerekek bizonyítványt szereznek munkájukért. A világ sokat változott, a középiskolásokat kell jókor elcsipni, és sokkal motiváltabb egyetemisták lesznek.

Mit tanácsolnál a jövő egyetemista (akár színjátszó) generációjának?

Sokat kell olvasni, szemlélődni, megfigyelni az embereket, a világot, úgy, ahogy József Attila mondja: „ezt az emberiséget, hisz ember vagy, ne vesd meg”. Vissza kell jönni az azonnali és kész információk birodalmából a folyamatépítésbe, a hosszú produktumok világába, mert az az igaz, a többi hiábavaló hiúság.

dalmából a folyamatépítésbe, a hosszú produktumok világába, mert az az igaz, a többi hiábavaló hiúság.

Hű, ezt olyan fennköltten fogalmaztad meg, hogy muszáj lesz szó szerint idézni... Mi volt eddigi egyetemi pályafutásod (hallgatói és dolgozói) legkedvesebb pillanata?

Amikor a Várnászt rendeztem első éves egyetemistaként, Bécsy Tamás megpróbált lebeszélni róla, azt mondta, a mai világban már nincs szenvedély, senki nem érti már Lorcát. Én nem hagytam magam, aztán az előadásunk után az E kamara előtti padon maga mellé ültetett, és azt mondta, az Artaud-i artikulálatlan hangokat ennyire megalapozottnak még nem látta előadásban, és hát ez Lorca volt, na... Ezzel a gesztusával nemcsak azt tanította, hogy milyen ereje van egy oktatónak, egy igazi mester visszajelzésének, hanem azt is, hogy a prekoncepcióinkat felülírhatja egy igaz művészi alkotás. Azóta is ezt csináljuk – igazat mondunk, nemcsak valódit.

Nagy Gyula

Operaénekes, a Pannon Egyetemen, Angol nyelv és irodalom-színháztörténet szakon diplomázott 2007-ben. Énekesi diplomáját 2014-ben szerezte a dublini Royal Irish Academy of Musicon. Képzését Londonban folytatta a National Opera Studioban, majd 2016 és 2018 között a Royal Opera House Covent Garden ifjú művész programján.

Egy színkörből hárman: az énekes

A Nagy Gyulával folytatott beszélgetésből kiviláglanak egy tizenéves fiatal dilemmái, aki kihívások mellett segítőkre is lelt az útja során, és végül megtalálta a hivatását.

Veszprémi vagy, édesapád pedig dolgozott az egyetemen. Ez motivált, hogy itt tanulj?

Édesapám vegyészként dolgozott itt, laborgyakorlatokat vezetett. De nem ez motivált, hanem az angol és a színháztörténet szak. Illetve szeretek közel lenni az otthonomhoz, színháztörténet szak pedig csak jóval messzebb, például Pécsen lett volna.

Már ekkor is énekesként, színházi területen tervezted a jövőd?

Ez nem volt ennyire tudatos építkezés. A gimnázium után a budapesti Bartók Zeneművészeti Szakközépiskolába jártam egy évet. Mivel érettségi után voltam, ott már csak zenei tárgyak voltak. A zenét nagyon szerettem, az egy év leteltével viszont, amikor felvételiztem a Zeneakadémiára, nem vettek fel. A zeneakadémiai csalódás után elkezdtem Veszprémben az egyetemet. Voltak olyan szaktársaim, akik dráma-tagozatos gimnáziumból jöttek, évek óta erre készültek. Én nem, engem csak érdekelt az irodalom és a színház világa, és szerettem angolul beszélni. Az első év őszintén szólva, ment a süllyesztőbe. Elragadt az egyetemista életmód... Ezután valami átkattant a fejemben, elkezdtem odafigyelni, készülni, krediteket pótolni. Felvettem minden kurzust, amit érdekesnek tartottam, és megcsináltam. Bejártam órákra, levizsgáztam, és egész jól ment minden, főleg az angol irodalomra feküdtem rá.

Részt vettél a színjátszókörben is.

Igen, de amikor mi kezdtünk, még nem igazán volt olyan, hogy Egyetemi Színpad. A felsőbbévesek persze csináltak előadásokat, de nem volt megszervezett formában. Komáromi Sanyi barátom, akivel itt találkoztam az egyetemen, vette kezébe a szervezést, benne volt mindenben, és lehetőségeket teremtett. Sanyi erőteljes pozitív hatással volt rám, ő volt az első, aki rendezett engem, aki komolyan vette, hogyan is kell ezt csinálni. Neki voltak víziói, nekünk csak bele kellett csatlakozni, és tulajdonképpen elkezdtük az Egyetemi Színpadot csinálni.

Nem hiányzott az éneklés?

Persze, állandóan zenekarokat csináltunk, de a klaszikus éneklés hiányzott. Három-négy év kihagyás után visszamentem az énektanáromhoz, Ötvös Károlyhoz, akihez az érettségiig jártam. Elkezdtem újra, pusztán élvezetből énekelni. Diploma után elkezdtem a doktorit, Veszprémben tanítottam. Aztán egyre inkább furdalt a kíváncsiság, hogy milyen szintig tudnék az éneklésben eljutni. Ekkor újra belevágtam, és elmentem felvételizni.

Hová felvételiztél?

Különösen felvillanyoztak Händel angol nyelvű oratóriumai. Londont túl nagynak ítéltam, viszont Írország tetszett. Jártam ott turistaként, és évente egyszer-kétszer jött egy ír előadó az egyetemre, Michael Geaney, aki ír kultúráról tartott előadásokat, jóba lettünk, és sokat beszélgettünk. Valahogy adta magát, hogy rákeressek a dublini zeneművészeti intézményekre, és megtaláltam a Royal Irish Academy of Musicot. Ott volt egy énektanár, Philip O'Reilly, akiről tudtam, hogy sokat foglalkozik oratóriumokkal. Ide adtam be a jelentkezésem. Philip O'Reilly is ott volt a felvételin, mondtam, hogy vele szeretnék majd tanulni, és akkor énekeltem. Utána elmentünk egy másik terembe, skáláztunk, tartott egy próbaórát, elmondta, hogy ő mivel foglalkozik. Nagyon jól kijöttünk egymással. Érz az ember, amikor megtalálja a hangot valakivel, és láttam, hogy tud hova vinni. Ez egy nagyon pozitív találkozás volt. De halasztanom kellett egy évet, mert magas volt a tandíj. Egy évig gyűjtöttem

otthon a pénzt, közben pedig munkát kellett keresnem Dublinban. Egy boltban találtam munkát, pont a zeneakadémia mellett. Ekkor valami csodával határos módon az egy éves kurzusról átraktak az egyetemi kurzusra. Az énektanárom a második-harmadik évben beszállt a tandíjamba. A zeneakadémia igazgatója plusz feladatokat adott nekem, kérdőíveket és adminisztratív feladatokat kellett csinálnom, és ennek fejében levont a tandíjamból. Sokkal tartozom nekik, rengeteget segítettek.

Így tudtál bekerülni a helyi, majd a nemzetközi opera-életbe?

Ez sokszor úgy működik, hogy a társulatok meghallgatásokat tartanak, mikor színpadra akarnak állítani egy előadást. Az első, amit énekeltem, az a Tosca-nak a kórusa volt, ami nagyjából tíz perc színpadon töltött idő. Ez kórusmunka, de ez az első lépés, még ha szólista szeretne is lenni az ember. Akkora szerencsém volt, hogy felvettek a National Opera Studio-ba Londonba. Ez egy központi jelentőségű dolog a brit és az ír operaoktatásban, mert az Egyesült Királyság legnagyobb operaházai támogatnak minden évben egy-egy felvett énekest és fizetik a költségeit. Mellbe vágott, hogy pont a Royal Opera House Covent Garden támogatta a képzésemet. Ez nagy előrelépés volt, mert nem estem a semmibe a zeneművészeti után. Az operastúdióban eltöltött idő sokkal intenzívebb, opera-fókuszált év volt. Minden, mind nyelvi, mind zenei szempontból. Rengeteg helyre adnak megjelenési felületet, koncertet, előadásokat, így nagyon sok kapcsolatom lett hirtelen Angliában is. Ennek köszönhetően már volt néhány munkám, amire hívtak, szólistaként.

Mit csináltál az operastúdiós időszak után?

Egy-két évig szabadúszó voltam, covereket (beugró szerep) és kisebb-nagyobb szerepeket énekeltem, és visszaköltöztem Dublinba. Aztán beadtam a jelentkezésem a Covent Garden Young Artist programjára. A legtöbb ilyen Young Artist programnak korhatára van, és mivel én később kezdtem, ezekből mindig kiestem. A Covent Gardennek nem volt korhatára, ami egy felvilágosult hozzáállás, hiszen számos olyan énekes van,

aki későn kezdett, mégis nagy karriert tudott befutni. Meglepetésemre felvettek, és két évet töltöttem a Royal Opera House édes börtönében. Rengeteget dolgoztattak, de ez egy nagyon jó hely, hogy az ember rengeteget dolgozzon.

Mik voltak azok a szerepek, amik mérföldkövek voltak eddigi pályafutásod során?

Több ilyen tudnék mondani, különböző szinteken. Az első az volt, amikor Dublinban, még másodéves zeneművészetisként megkaptam a Pillangókisasszonyban Bonc szerepét. Ez egy öt-hat oldalas, gyors, rövid szóló szerep, és nem könnyű. Ez volt az első operai szó-lóm. A következő a Covent Gardenben az első Young Artist szerepem volt: az évad első előadása Rossini operája, A sevillai borbély volt, legelejen van egy szerep, Fiorello, a színpadra lépéstől a végéig durván húsz perc, amiben nem kell folyamatosan énekelni. Izgultam, mit keresek a Covent Garden színpadán, de jó volt. Két évvel ezelőtt pedig, megint a Covent Gardenben, újra a Pillangókisasszonyban énekeltem, ezúttal Sharpless, az amerikai konzul szerepét, ami tulajdonképpen az egyik főszerep. Kiemelnék még egy mérföldkövet. Spanyolországban van egy kisebb társulat, akikkel kétszer volt lehetőségem elénekelni a Rigolettót, ami egy hosszú és nehéz Verdi bariton szerep, és kihívás volt végigénekelni.

Mivel foglalkozol most?

Visszaköltöztem Írországba, és szabadúszóként dolgozom szerződésről szerződésre. Most (2024 november) itt vagyok Nancy-ban, az Opéra National de Lorraine francia operatársulatnál, Rossini Cenerentoláját (Hamupipőke) próbáljuk, amiben Don Magnificot éneklek. Ez új terep számomra, másfajta szerep, mint amit énekelni szoktam. Visszük majd három helyre is Franciaországban, így ez a szokásosnál hosszabb szerződés. Magyarországon is lesz egy szerződésem, a Carmina Buranában kaptam szerepet az Operaházban, ott is énekelni fogok.

Talián-Szalai Renáta

Gécz János

József Attila-díjas, Baumgarten Emlékdíjas író, képzőművész, az MTA doktora, 2007-ben Artisjus-díjat kapott, az Iskolakultúra szerkesztéséért pedig Apáczai Csere János-díjat. Mintegy hatvan szépirodalmi és tíz szaktudományos könyve van.

Gécz János neve bizonyára minden kultúraszerező embernek sokat mond, mert vagy verseskötetét, vagy regényét olvasta, de sokan képzőművészeti kiállításairól ismerik, és a szerencsésebbek pedig egyetemi óráira is járhattak.

Pontosan mikor került a Pannon Egyetemre, milyen karon, milyen intézetben dolgozott?

2001-ben kerültem először kapcsolatba a Veszprémi Egyetem Tanárképző Karával, amikortól arra kaptam megbízást, hogy pedagógusképzésben résztvevőknek óraadóként néhány művelődés- illetve neveléstörténeti kurzust tartsak. 2002-től szorosabbá vált a Kamarás István által alapított és vezetett tanszék nappali és levelező szakos hallgatóknak képzésében való részvételem. Az

egyetem Antropológia és Etika Tanszékére a pécsi Janus Pannonius Egyetem Bölcsészkaráról 2003-ban hívtak át, ahol habilitált docensként, 2004 közepétől a szervezet tanszékvezetőjévé neveztek ki. Ennek, az idővel intézetté bővült, több tanszékkel rendelkező, a tevékenységét nevében bővített és pontosított egységnek nyugdíjba vonulásomig maradtam az irányítója és programjának a fenntartója. A veszprémi intézménybe Gaál Zoltán rektor jóvoltából 2007-ben került az általam főszerkesztett, korábban Budapesten, majd Pécsen működő, 1991-ben alapított Iskolakultúra című, havonta megjelenő szakfolyóirat, amelynek aztán Rédey Ákos rektor vált a felelős kiadójává. A periodika kiadóváltását és a kartól a (lap kivitelezését egyébként is ellátó) Gondolat Kiadóhoz történő átkerülését Gelencsér András rektor tette lehetővé.

A majd húsz éven át tartó veszprémi jelenléte során a karszervezői, szakfolyóirat-szerkesztői és nagy léptékű egyetemi kulturális programfelelősi tevékenységei mellett mindig prioritást élvezett a tanszéki, illetve intézeti munkálkodása?

2004 közepétől a Veszprémi – majd Pannon – Egyetem Tanárképző Kar (2008-tól Bölcsészettudományi Kar, utóbb Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar) Antropológia és Etika Tanszékének tanszékvezető docenseként már nemcsak a Kamarás István irányította tanszékalapításkor rám bízott élettudományi és a művelődéstörténeti rész kidolgozását és fejlesztését láttam el, hanem főállású munkatársként irányítottam a szak által létesített és általam vezetett

BA és MA-programokat. Oktatói tevékenységem mindvégig a művelődés-, nevelés- és tudománytörténethez, továbbá az élettudományok, különösen a biológia és az ökológia bevezető tárgyköreihez illeszkedett, és természetesen szerepet vállaltam a kar számára fontosnak ítélt további négy szak sikeres akkreditálásában. Az egyetem szakjai között feladatom volt biztosítani az Etika, ember- és társadalomismeret tanár szak, egyetemi szintű, tíz féléves nappali tagozatú alapképzését, valamint a szak vezetését. Továbbá az Etika, ember- és társadalomismeret szaknak az egyetemi szintjét, ami nyolc féléves másoddiplomás levelező (DL) alapképzést foglal magában, és a szakvezetést. Szintén az én feladatom volt biztosítani az Ember-, erkölcs- és vallásismeret

szakvizsgás szakirányú továbbképzési szak működését és annak szakvezetését, valamint a Szabad bölcsész alapszak – etika szakirány működését a Pannon Egyetem BTK-n. Ebben az esetben feladatom volt az alapszak és a szakirány vezetése.

Mit nevezne érzelmileg a Pannon Egyetemen töltött időszakából a legmeghatározóbbnak?

A tanszék, illetve az akkreditált szakjai nem diszciplináris elvek mentén szerveződtek. Olyan multidiszciplinaritást képviselhettünk, amelyet a hazai modern pedagógusképzés hívott életre, és amely, túl a szak programjának kialakításán, lehetővé tett (illetve tett volna) számos új tan-szükszervezési, kutatási, fejlesztési és oktatási eljárást. Kiemelkedően értékesnek találtam a szakdolgozati szemináriumokat és számos szakdolgozati, illetve TDK-dolgozati munkát. Jó volt részt vállalni a PE Bölcsészettudományi Kara Nyelvtudományi és Neveléstudományi Doktori Iskola Neveléstudományi Programjában is. Megnyugtató volt, hogy folytathattam a kutatásaimat és az eredményeim könyvekben történő nyilvánosságra hozását. Kutatási területem a nem intézményes tudásátadás alakzatainak tanulmányozása volt, s ezen belül egy – az európai kultúrában kezdetektől jelen lévő, s a művelődési korszakokban más-más értelemmel rendelkező – jelkép-mintázat történeti elemzése. Érdekelt a hazai neveléstudomány sajtótörténete, ikonológia áttekintése: e téma tanulmányozásán keresztül világképi-antropológiai-etikai összefüggések kerültek új megvilágításba. Nem járt sikerrel az Iskolakultúra folyóirat és a neki köszönhető kari tudományos könyvkiadás egyetemi szervesülése. És ugyancsak abbamaradt – nemzetközi, hazai és városi sikere ellenére – az évente karilag megszervezett, a humán értelmiség kialakítását szolgáló Magyar Napok-sorozat.

Mit tart a legnagyobb eredményének, sikerének, amit itt ért el?

Hogy Veszprém városában időnként sikerült megjeleníteni az egyetemi életet, és hogy a hallgatók olykor-olykor részesei voltak a városi szellemi életnek.

Mennyire sikerült a fiatal hallgatókkal hangot találni? Esetleg nem csak ők tanultak Öntől, de Ön is tanult tőlük?

Egészen másképpen alakult a fiatalabb korosztályokkal a viszonyom, mint a Képzőművészeti Egyetemen vagy a Pécsi Egyetemen, ahová nem csupán az intézmény szűk régiójából kerültek a hallgatók, és pályájuk kiteljesedését sem gyerekkori helyszíneken képzelték el. Mentális és civilizációs váltásra kényszerültem, így jött létre például az évtizeden át fenntartott, a hagyományos edukációtól eltérő formákkal és tartalmakkal élő Éjszakai egyetem.

Hogyan tudta összeegyeztetni írói feladatait a tanítással?

Alig, és olykor sehogyan. A nyári hónapok, és olykor a hosszabb tanulmányutak azonban nem maradtak kihasználatlanul. Ugyanakkor, mivel sosem kedveltem a művészeti, ill. irodalmi közéletet, sok mindenből nem maradtam ki.

Munkásságát inspirálták a fiatalok, akiket tanított?

Direkt és rejtett hatások tömegét sorolhatnám fel. Az elsőre megfelelő példa a Vadnarancsok, illetve A bunkerrajzoló két kötet. Az indirekt és lappangó hatások elmondására pedig a regények a legalkalmasabbak.

Szabó B. Eszter

Kővári Éva

1986–1996 között kollégiumi igazgatóhelyettes, 1996–2006 között a Központi Kollégium igazgatója.

Hogyan kerültél kapcsolatba a Pannon Egyetem kollégiumi életével?

1976-ban kerültem a kollégiumba. Jeles elődeim voltak, akiktől nagyon sokat tanultam. Korábban is az egyetemen dolgoztam, a koleszba gyakorlatilag a hallgatók hívtak. Kezdeti nehézségek nem voltak, mivel a hallgatók nagy részét, főleg a felsőbb éveseket ismertem.

Milyen volt a kollégiumi légkör?

Legfőbb feladatom a rendezvények lebonyolítása és az egyetemistákkal való kapcsolattartás volt. Mivel én voltam egész nap a házban, az apró-cseprő dolgok intézése is rám várt. A kollégiumalapító, Meskó Gábor, majd az őt követő Varga István igazgató délből jártak be, s én beszámoltam a napi helyzetről. A hatszáz fős Központi Kollégiumban úgy éltünk, mint egy család. Mikor jöttek az elsőévesek, már mindenkinek tudtam a nevét és lakhelyét. Nagyon jó munkatársaim is voltak, nagyrészt a felsőbb évesek közül.

Milyen fontos teendőd volt a hallgatói közélet támogatására, színesítésére?

Részben az előkészítés, szervezés. Mindig arra törekedtem, hogy a hallgatókkal együtt döntsünk programokról, érdeklődési körüknek megfelelően. Az előadók meghívása, fogadása, és kezdetben a moderálás az én dolgom volt. A kapcsolatom olyan szerteágazó volt a városban és az országban, amivel tudtam segíteni a hallgatókat. A Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetségében a mi kollégiumunk alapító tag volt, én öt évig voltam a választmány titkára, és több évig a bizottság tagja; ez nagyon sokat jelent nekem a mai napig is.

Milyen volt a Kol-klub?

A Kiváló Ifjúsági Klub címmel kitüntetett Kol-klub volt a középpontja a kultúrának, ami sajnos az átépítés után megszűnt. Sok külső előadónk és politikai vitafórumunk volt; rádiós, tévés szakembereket, külpolitikusokat hív-

tunk meg. A Kol-presszóban volt a könyvtár, jazzklub és kisebb rendezvények, melyek szebbé tették a hallgatók mindennapi életét.

Hogyan fejlődött a kollégiumi élet?

Nagy fordulat volt, mikor növekedett az egyetem létszáma, így több férőhelyre volt szükség. Volt olyan időszak, mikor három településen (Veszprémben, Balatonfüreden, Balatonalmádiban) tizenhárom kollégiumban laktak a hallgatók. 1713 főnek tudtunk elhelyezést biztosítani, de a tizenhárom helyen minden nap történt valami. Nagy lépés volt, amikor a Jedlik Ányos Kollégiumot megnyitottuk. Már kezdettől élt az elképzelés, hogy több országos mintára egy szakkollégiumot hozzunk létre. Ebben segítőtárs volt Roska Tamás, a MIK alapító professzora, aki szívügyének tekintette a kollégiumot.

Mennyire voltak tevékenyek a hallgatók?

A kollégiumból indult 1969-ben a VEN. Az ifjak nagy része kollégista volt, ott születtek az elképzelések és a programok. Hallgatói ötletekből valósult meg a kollégiumi szövökör, ahová vettünk szövőségeket. Kerámiakörünk is alakult, beszereztünk agyagot, korongot, a szilikát tanszék kemencéjében égettünk, majd lett saját kemencénk, amit diákjaink építettek fel. Működött fotókör a kollégium megnyitása óta, ez volt az első öntevékeny csoport. Volt heti újságunk, mely programajánlóként működött. A kollégiumi kórus szerepelt Hollandiában is, s hogy sportot is említsünk, futballcsapatunk kétszer vett részt Nizzában nemzetközi tornán. A Központi kétszer, a Jedlik egyszer volt az év kiváló kollégiuma országos megmérettetésben. A Gólyatábort régen mi szerveztük, később megalakítottuk a Kopogtató Tábor, aminek mindig is sikere volt, s hagyomány-nyá vált.

Milyen volt a kapcsolatod a kollégistákkal?

Nagyon sokukkal vagyok a mai napig kapcsolatban, országhatáron túlról is. Fontos feladatom volt a külföldi egyetemisták támogatása; akkoriban még tizenöt-harminc fős külföldi csoportok voltak. Egy vietnámi fiú,

magyar becenevén Misi, évfolyamelső volt vegyész-mérnök szakon, vele a mai napig tartjuk a kapcsolatot. Sok évfolyam szokott meghívni évfolyamtalálkozóikra; az 1983-ban és '87-ben végzettek között van a legtöbb barátom. Harminc évig dolgoztam, Gaál Zoltán rektorsága alatt mentem nyugdíjba. Haraszi László akkor volt végzős informatikatanár-hallgató, akire jó szívvel hagytam a kollégiumot.

Vannak régi kollégisták, akikre büszke vagy?

Például rektorainkra: Gelencsér Andrásra és Abonyi Jánosra, utóbbi jedlikesi kollégista volt. Ő lett az első jedlikesi professzor és jedlikesi rektor is! A Műszaki Informatikai Kar egyik tanszékvezetője, Fogarassyné Vathy Ágnes, vagy a Gazdaságtudományi Kar dékánja, dékánhelyettese, ők mind itt voltak kollégisták. Valamennyiükre büszke vagyok, a nagyszerű oktatókra, tanárookra, gyárvezetőkre, mindenkire, aki a maga területén tisztességesen dolgozik és teljesít.

Mik voltak mérföldkövek a kollégium számára?

1991-ben létrehoztuk a Veszprémi Egyetemi Kollégiumért Alapítványt, hogy olyan eszközöket, berendezéseket tudjunk venni, amiket másképpen nem tudnánk beszerezni. A kuratórium tagjaként nagyon büszke vagyok, mert ez az egyetem első és máig élő alapítványa. Aztán mérföldkő volt, amikor elkezdett épülni a Magister Kollégium. 2006. február 1-jén adták át, az „áttelepített” központis kollégisták voltak az első lakók. A Központit akkor újították fel. Ott álltam a kolesszal szemben, aminek verték szét a falait, és potyogtak a könnyeim: úgy éreztem, valamit elvettek az életemből, és a sok emlék a falakban sem tud megmaradni.

Mit jelent számodra a hetvenöt éves Pannon Egyetem?

Nekem az egyetem a szívem, lelkem, életem, és a becenevemet is innét kaptam (Kavics – a szerk.). Nagyon sokat adott számomra szellemiségében is. Ezt az egyetemet a maga hibáival, nehézségeivel és sikereivel együtt szeretem.

Marton Angéla

Markovszky György

Agrármérnök, vállalkozó, a Realit Zrt. alapítója és tulajdonosa, csaknem két évtizeden át a Veszprémi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, a tudomány és a kultúra mecénása, valamint a Varázspálca Alapítvány révén Veszprém megyei diákok közvetlen támogatója, a PE díszpolgára.

Fontos-e a felsőoktatás és kutatás az ipar számára?

Egyre fontosabb a felsőoktatás, elsősorban a mérnöki, műszaki és informatikai képzésben részt vevők számára. Az informatika felgyorsult fejlődése új szakmák létrejöttét indukálja. A következő évtizedekben a magyar társadalom a felsőoktatás és kutatás támogatása nélkül nem tud megfelelni a fokozódó kihívásoknak.

Milyennek látod a Pannon Egyetem és a régió gazdaságának kapcsolatát?

Ez a kapcsolat sokrétű, az egyetem kutató tevékenységébe bevon vállalkozásokat, projekteket generál, és így találkozási pontként szerepel az érintettek számára. A kutatóműhelyek inspirálják a vállalati fejlesztéseket, ezeknek nem elsősorban a száma, hanem indukciós ereje a fontos.

Minden évben karácsony előtt, családdal együtt fogadást adsz, és színházi előadásra hívod a vállalati partnereidet a Veszprémi Petőfi Színházba. Ezen a je-

les eseményen sok egyetemi ember is feltűnik – miért kapnak ők meghívást?

Az évzáró előadások a Veszprémi Petőfi Színházban több mint két évtizede jelképezik a köszönetet a munkavállalók felé, az elismerést a partnereknek, illetve a kamarai elnöki pozícióhoz illeszkedően a gazdaság élenjáró szereplőit találkoznak a közéleti személyeken túl a tudomány képviselőivel. Kiváló találkozási alkalom és együttműködések elindítója ez a több évtizedes gyakorlat.

Sokféle módon, nagylelkűen támogatod a kutatást, különösen a fiatalokat, mind mosonmagyaróvári alma materedben, mind a veszprémi régióban – sok év után hogyan látod, hasznosul-e ez a támogatás?

A fiatalok részére nyújtott támogatások eddig a százmillió forint alaptőkével létrehozott Varázspálca Alapítvány révén a középiskolai és felsőfokú tanulmányokhoz nyújtanak elsődlegesen segítséget a legjobb tanulóknak. Eddig évi száznegyven-százötven középiskolai és

harminc-negyven egyetemi hallgató támogatására nyílt mód az elmúlt évtizedben. A VEAB ifjú kutatói pályázataira mintegy húszmillió forint támogatást sikerült nyújtani, ezzel felkeltve az érdeklődést a legjobbak között.

Hogy jellemeznéd az ideális egyetemi oktatást?

A hallgatókat vonzó, befogadó, inspiráló, nekik jövőt kínáló intézmény. Az ideális egyetem személyiségein keresztül teszi vonzóvá a kutató, fejlesztő munkát.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Többszörösen is jelkép. Veszprém város jelképes intézménye. A jövő záloga. A tudomány és haladás fellegvára, biztosítéka.

Pósfai Mihály

Markovszky György élete és karrierje igazi példája a kitartásnak és a szakmai elhivatottságnak. Tanulmányait követően, 1970 elején kezdett dolgozni Veszprém megyében, és több évtizedes pályafutása során három munkahelyen töltött el jelentős időt. Közel tíz évet dolgozott a bakonyszentkirályi Váralja MGTSZ-nél, majd a Balatonfüred-Csopak Tája Szövetkezethez került, amely 1991-ben Csopak Rt.-vé alakult. Itt vezérigazgatóként dolgozott 2006-ig, majd elindította saját cégét, a Markovszky Ingatlan Zrt.-t. Ugyanebben az évben lett a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, mely pozíciót tizenhét éven át töltötte be. Nemcsak üzleti sikerekkel büszkélkedhet, hanem komoly elköteleződést mutatott a hazai oktatás, szakképzés fejlesztésében is.

Mészáros Zoltán

A VeszprémFest, a Rozé, Rizling és Jazz Napok, valamint a Balaton Wine & Gourmet fesztiválok alapítója, az Oliva Hotel és Étterem tulajdonosa. A Pannon Egyetem díszpolgára.

Mészáros Zoltán nevét számos nagy projekthez lehet kötni: neki köszönhetjük, hogy minden nyáron világsztárok érkeznek városunkba, de ezen kívül kötődik a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa projekthez, hiszen vezérigazgatója, majd főtanácsadója volt a programnak, illetve a Snétberger Zenei Tehetség Központoz is, amelynek társalapítója és egykori ügyvezető igazgatója. Találkozásunk helyszíne – talán nem meglepő – az Oliva volt, ahol arról a nagy ívű életútról beszélgettünk, amelynek kezdetén a Pannon Egyetem is fontos szerepet játszott.

Úgy tudom, sokkal korábbi kötődése van az intézményhez, mint hogy elkezdett volna tanulni ott...

Ez így van. Édesapám, Mészáros Pál, 1959-ben diplomázott a Veszprémi Vegyipari Egyetemen, vagyis

az első évfolyamok között volt. Édesanyám, Mészáros Pálné Handler Eszter, két évvel később, 1961-ben vette át a diplomáját, mindketten vegyészmérnökként. Veszprémbe nem tűnök ki azzal, hogy vegyészgerek vagyok, hiszen ebben a városban ez elég gyakori, talán még ma is a vegyészmérnöki műszaki vonal az intézmény legerőteljesebb területe. A szüleim egyébként nem erőltették nálam ezt az irányt: nem is mentek jól a reál tantárgyak, meg egyébként is azt akarták, hogy azt csináljam, amit szeretek.

Milyen kép él ma Önben az akkori egyetemről?

Állam az államban, amelynek egyébként a bölcsődéjébe és az óvodájába is jártam, sőt, elmondhatom, hogy a Pannon Egyetem üdülőjében nyaralhattam Balatonalmádiban. Ott nőttem fel, ott

tanultam meg vitorlázni, a legtöbb barátom onnan van, velük pecáztunk, szörföztünk, ott voltam mentős, csónakos, fiatal korom nyarai oda kötnek.

Hogyan alakultak a tanulmányai?

Pécsen végeztem földrajz-testnevelés szakon, de elkezdtem közben az angol szakot is. Végül az utam sokfelé vitt, többek között Amerikába, és a

hazatérésem után a Pannon Egyetemen fejeztem be az angol képzést. Egyéni tanrendem volt, 1994-ben diplomáztam.

Ezen túl, ma milyen kötődése van az intézményhez? Hogyan látja a működését az elmúlt évtizedekben?

Elmondhatom, hogy kivétel nélkül mindegyik rektorral jóban voltam, Heil Bálinttól kezdve, Gaál Zoltánon és Rédei Ákoson át; utóbbi édesapám főnöke volt, de nem sorolok fel mindenkit. Úgy látom, az EKF-nek köszönhetően stratégiai áttörés történt az egyetem életében: világossá vált, hogy sikeres, vonzó és attraktív város nélkül nem lehet jó egyetemet menedzselni, és sikeres, attraktív egyetem nélkül nem lehet jó várost menedzselni. Ezek összeérése szimbolikusan is megtörtént azzal, hogy lebontották az egymást elválasztó kerítést, így a mai Erzsébet-liget és környéke átalakult egyfajta közösségi térré, ahol az egyetem és a város valóban összeér.

Bár úgy hiszem, Amerikában igen jól elsajátíthatta az angolt, mégis, mennyire játszott nagy szerepet az egyetemen töltött tanulási időszak?

Az igaz, hogy akkorra már meglett ember voltam, később tanítottam is kicsit, nemcsak „sima” iskolában, hanem nyelviskolában is. És ahogy utaltam rá, a legnagyobb gyerekkori barátságaimat is az intézménynek köszönhetem szüleimen keresztül. Akkoriban másképp működtek a kapcsolatok: a személyes találkozásokon kívül nemigen volt egyéb lehetőség, mi minden hétvégén együtt lógtunk, egymás szemébe néztünk. Tudjuk jól, hogy aki egyetemre jön, az elsősorban várost választ magának. Ma úgy látom, a Pannon Egyetem – és a város – egyre jobban állja a sarat ebben a változó és rettenetesen nagy versenynek kitett világban, öröm nézni. Éppen ezért, ahogy csak tudom, támogatom, rám mindig számíthat az egyetem.

Szabó B. Eszter

José Cura társaságában a VeszprémFest-en

Nagy Károly

Népművelő, politikai aktivista, 1980–1992 között a Veszprémi Vegyipari Egyetem, 1997–2003 között a Veszprémi Egyetem közművelődési titkára.

Egy kultúrtörténeti legenda, aki a szocializmus utolsó évtizedében a közművelődés területén és politikai fronton egyaránt aktív volt. Olyan programok sorát valósította meg, amelyek nem feltétlenül tartoztak a rendszer „támogatott” kategóriájába. Az egyetemi autonómia égisze alatt pezsgő, kísérletező, nemcsak az egyetemi polgárság, de a városi lakosság számára is meghatározó programkínálat jellemezte Karcsi munkásságát. Persze olykor menni kellett raportra, de nem is neki, inkább Heil Bálint rektornak. Ő az izgágaságából, vihartempójából máig sem veszített (igaz, mostában sántikál kissé).

Igen, amikor a városba kerültem, 1973-ban adták át a Dimitrovot, ott kezdtem, ahol három gyönyörű év adatott meg, kezdő népművelőként, nagy önállósággal mindenbe belefoghattam, illetve mindent vállaltam: képzőművészet, irodalom, filharmónia, jazzklub, fotóklub, ifjúsági klub, koncertek... Aztán új igazgató jött, aki korlátozott, éreztem, hogy tovább kell állnom. Ehhez tartozik egy törté-

net: Halle város, testvérváros volt akkor, ment a delegáció, hát kéne egy fotósorozat a településről, de ki készítse – na, engem, mint a fotóklub vezetőjét, megbíztak velem, és nem vallottam szégyent, egészen vállalható anyag lett, életem első és utolsó saját kiállítása valósult meg...

Karcsi, mindenhez van egy történeted, s minden új személyről eszedbe jut egy másik új szereplő, csak győzzük követni. Most oda futunk ki, hogy következő állomásod a Képcsarnok...

Úgy van, 1976 őszén a húszemeletes alatt megnyílt az ország egyik legnagyobb bemutatóterme, a Dési Huber terem. Kellett ide egy ember. Én meg ugye tudtam fotózni (mint a példa mutatja), értettem a képzőművészethez, kiállításokat csináltam – jobbnál jobbakat, fiatal vagyok, ambiciózus, hívtak, elvállaltam. A megnyitón Pap János (veszprémi elsőtitkár) beszélt, s elfogyott a nyál a szájában, észrevettem, vittem neki egy pohár vizet, ő rám mutatott, és azt mondta: „Na, ez a mi legényünk.”

– rögtön megnőtt az ázsióm, olyan respektem lett, hogy a Dimotrovban tovább vihettem a jazzklubot, a fotóklubot, meg a sümegi nyári továbbképző tábort. A Képcsarnokban csinálhattam képzőművészeti szabadegyetemet – de nem volt mindig minden bejelentve pártvonalon, ez szemet szűrt –, meg kihelyezett kiállításokat a környékbeli településeken – nyilván ekkor nem voltam fizikailag a Képcsarnokban, ez is okozott némi feszültséget...

Jött az egyetemi sikertörténet viszontagságos időszaka.

Kari Jóska ment innen Egerbe, én meg jöttem a helyére az egyetemre, ő kiváló népművelő volt, méltó utódot kerestek. A Dimitrovnál is több lehetőségem nyílt itt, mindenféle műfajban hívhattam előadókat, szabad terem volt, a politikai fórumtól a kiállításokig át a zenéig, azt hívtam meg, akit akartam, főleg az első két évben. Dúskálhattam abban, hogy akit a legfontosabbnak, legjobbnak gondoltam, meghívtam, és mindenki jött, egy egyetemre pláne! 1980-ban Sütő András irodalmi esttel indítottam, aztán jött a Hobo a menzára – itt néhány asztal, szék a nagy bulizásban ripityára tört, de azt megúsztam. Aztán jött a Csoóri est, még nem volt szilenciuma, tehát simán átment... de 1981 tavaszán már nem engedték Veszprémbe jönni. A kezdeti őszen volt Cseh Tamás, a Muzsikás, M. Kecskés András, megindult az egyetemi filmklub. A következő félévben szexológiai szabadegyetem... 1981. október 23-án – ez véletlen, még nem volt ünnep! – lengyel filmet vetítettem volna, de kérték, hogy ne, hát a szovjet ellenállásról szól, nem tudtam, programban volt, lement, a következő évben már le kellett jelenteni a programjaimat a pártbizottságnál, amit előzetesen az egyetem kulturbizottsága jóváhagyott. Pláne, miután 1982 tavaszán megcsináltam a folyóirat-bemutató sorozatot (Tiszatáj, Jelenkor, Életünk, Mozgó Világ, Élet és Irodalom), ezért sem dicsérték meg. Az előre leadott, jóváhagyott műsoron már nem szabadott változtatni, emiatt is kaptam egyszer fegyelmit: egy lemondott rendezvény helyett hoztam gyorsan mást. Jöttek a fokozatos szűrők, én meg igyekeztem ezeket kijátszani. Egy idő után „ellenzéki erők veszprémi ügynökének” kiáltottak ki,

gyanús volt ám, hogy én a szervező, sokat jártam az országot.

Ha most így belegondolsz, mi volt a legnagyobb gond az általad szervezett egyetemen megvalósuló programokkal?

A városi és az egyetemi szellemiség közös találkahelei voltak. Ennek a két rétegnek az egymásra hatása 1956 óta félelmet kelt, szálla a rendszer szemében, erre maga Pap János utalt 1983-ban. Volt is törekvés ezután, hogy helyi előadókat kell elsősorban hívni, mert azokat „ismerjük”, vagy a fejükre lehet koppintani.

Mik voltak a legsikeresebb programelemeid?

Ha nagyságrendi újságíróhoz hoztál, ott százak voltak. A már említetteken túl Sándor György, Berecz András, aztán a zenekarok: a VHK, a Bizottság, az LGT – a legsikeresebb koncert ezerötszáz fővel az aulában –, a Budapest Klezmer Band, Szakcsiék... A lényeg az volt, hogy szinkronban legyünk az adott műfajokkal, és a legjobbakat elhozzuk Veszprémbe. Őszi tárlat, tavaszi tárlat, fotós dokumentumtalálkozó... De a művészeti csoportok is jól mentek: a színjátszók, a néptáncosok, a kórus, a fotóklub, az amatőr filmstúdió... Na meg a VEN-ben is nagy szerepem volt, ekkor alakítottuk összművészeti fesztivállá.

Városi szinten megálmodtátok a Művészetek Házát, ennek első igazgatója voltál, közben önkormányzati képviselő az MDF színeiben. Hogyan alakult az egyetemi második időszakod?

Már a Dimotrovban leraktam az alapokat, ezt bonthattam ki aztán az egyetemen, és visszakerülve ugyanazokat csináltam, a korábbi siker-előadóimmal, zenekarokkal, újhullámosan. Nem mindenki örült ennek, nem kaptam határozatlan idejű státuszt, voltak személyi ellentéteim, fegyelmik... de a rendezvényeim sikeresen zajlottak, s már párhuzamosan dolgoztam Tihanyban és Füreden is.

Felföldi Gábor

Németh Zoltán

Németh Zoltán Bohócz csaknem öt évtizede része a veszprémi egyetemi életnek. Aktívan részt vesz a közösségi életben, a Veszprémi Egyetemi Napok (VEN) zsűri-jének elnökeként, a VM szakest garabonciásaként, illetve a Regatta állandó versenyzőjeként. A közvetlen és barátságos Bohócz a VEN egyetlen tiszteletbeli örektora, akit sok hallgató és oktató jó barátjának tekint.

- Jómagam 1975-ben nyertem felvételt a most hetvenöt éves egyetemre. Ez negyvenkilenc éve történt, ami érdekes párhuzam, mert 1949-ben alapították az intézményt. Nem nagyon hiszek a számmisztikában, de ez mindenképp különleges. A mi időnkben még kétfokozatú képzés volt, három évig alapszakon általános tantárgyakat tanultunk, majd utána a különféle irányokba lehetett szakosodni. Én a radiokémia ágazatot választottam. Amikor végeztem, az akkori radiokémia tanszékre kerültem, ahol kutató-fejlesztő-tervező szakmérnökként 1983-ban doktoráltam. Később tanársegéd, adjunktus és docens lettem, és bár már sokszor átnevezték, végig ugyanazon a tanszéken maradtam. A tanszéki munkám mellett voltam oktatási osztályvezető, nyolc évig dékánhelyettes, a VESC elnöke, és jelenleg is elnök vagy tag vagyok különböző alapítványoknál. Ott vagyok mindenhol – mondja nevetve Németh Zoltán.

Mindenki Bohóczként ismer itt. Honnan jött ez a becenév?

Sopronban jártam középiskolába. Volt ott egy idősebb srác, akinek Bohóc volt a beceneve, és egy zenekarban játszott. Nagyon szerettem őket, eljártam a koncertjeikre, és nagyon jó barátok lettünk. Mindig vele lógtam, ő tanított meg gitározni is, így én lettem a Kisbohóc. Később ő elballagott az iskolából, én meg maradtam a rám ragadt Bohóc névvel. Aztán idejöttem az egyetemre, és senki nem ismerte a becenevemet. Negyedéves koromban, amikor jelöltként indultam a VEN-en, volt osztálytársaim javasolták, hogy Bohócz néven (már cz-vel írva), cirkuszi témával induljak, és attól kezdve itt is ezen a néven ismernek.

Zsúriként régóta tagja vagy a VEN-nek?

Igen, azt hiszem, 2009 óta van zsűri a VEN-en, azóta tag vagyok.

Miben látod a VEN jelentőségét az egyetemi életben, és miért érzed magadénak ezt a rendezvényt évtizedek óta?

A VEN-ben a legjobban a kapcsolatokat szeretem. A mi időnkben még mindenki ismert mindenkit, a tanárok és a diákok is, ötszáz-hatszáz hallgató volt az egyetemen. Mindenki mindenkivel tegeződött. Mostanában a hallgatók már egymást sem ismerik egy-egy órán, nemhogy a tanáraikat. A VEN nagyon jó alkalom, hogy megismerjük egymást. Magam is rengeteg ismerőst köszönhetek az egyetemi napoknak. Hallgató koromban is nagyon élveztem, hogy beszélgethettünk az oktatóinkkal is, ami minőségi változást hozott a kapcsolatainkba. Ez fordítva is igaz volt, amikor oktató lettem. Teljesen más a viszony azokkal, akikkel együtt VEN-ezünk. Jó lenne, ha mindig megmaradna ez a kapocs szerepe.

Te vagy a VEN egyetlen tiszteletbeli örektora!

Igen, ezzel szoktam cikizni a diákrektorokat, hogy belőlük rengeteg van, már több mint harminc, de tiszteletbeli örkör csak egy. Azt szoktam mondani, hogy az élet mindenért kárpótol, ha valakinek egyik lába rövidebb, a másik hosszabb. Annak idején, mikor indultam a VEN-en, nem nyertem meg. De azután is mindig ott voltam, aktívan részt vettem, ezért Borbély Dezső (1984-es diákrektor) és BEK (1978-as diákrektor) 2008-ban felvetették, hogy engem is be kellene választani az örektörök közé. Ennek nagyon örültem, és ma is hálás vagyok érte.

Nem csak a VEN-nek, de a Regattának is régóta aktív tagja vagy. Mióta is?

1999-ben volt az első egyetemi Regatta, és azóta mindegyiken eveztem. Vannak mások is, akik ott voltak mindeddig az összes versenyen, de azt hiszem, én vagyok az egyetlen, aki végig evezett is. Lehetne arról

is sokat mesélni, miként kezdtük, milyen lapátokkal, milyen körülmények között. Mindig kellett váltóruhát vinni, mert a falapátokkal összelocsoltuk egymást, meg hát óriási versengések voltak. Most már békésebb a verseny. Ez is egy szuper közösségépítő lehetőség, és nagyon sok barátság kötődik hozzá.

A hallgatói közösségi életben milyen változásokat veszel észre az évek során?

Úgy látom, hogy van egy mag, a VEN-en, a Regattán és a szakesteken is majdnem mindig ugyanazok vesznek részt. Régen nem így volt, az egész egyetem együtt bu-lizott. A VEN-en is évről évre az a cél, hogy legyen egy kicsit több hallgató, akik aztán majd elmesélik, hogy milyen jó volt, és akkor utána még több hallgatót be lehetne vonni. A baj az, hogy a csapatokon kívül szinte alig vannak érdeklődő hallgatók az egyetemi napokon, így csak a csapatok nézik meg egymás műsorát, bevonulását. Sőt, egyre kevesebb tanár vesz részt rajta már. Nem tudom, hogy csak úgy nem jönnek el, vagy nem hívják meg őket, vagy mi lehet a gond? A mi időnkben nem volt ilyen. Ha ötszázán jártunk ide, akkor ötszázán voltunk a VEN-en. Azt veszem észre, hogy az egész világban egyre passzívabbak az emberek, elzárkóznak egy csomó mindentől. Mindenkit arra buzdítanék, hogy használjon ki minden ismerkedési lehetőséget.

Hogyan sikerült olyan kapcsolatot kialakítanod a hallgatókkal, hogy inkább barátként, mint szigorú tanárként beszélnek rólad?

Szeretek mindenkivel jóban lenni, jó kapcsolatot tartani. Nekem régen nagyon nehéz volt megszokni a tegeződést, de aztán beleszoktam, és ahogy átkerültem a másik oldalra, tanár lettem, már én is kértem, hogy tegezzenek. Szeretek mindenkivel közvetlen kapcsolatban lenni. Sosem voltam túlságosan szigorú tanár, de az alapokat mindig megköveteltem. Megtörtént, hogy méltányosságit adtam egy hallgatónak, akinek már nem kellett volna. Láttam rajta, hogy nagyon igyekszik. Évekkel később egy nagy cég üzletvezetőjeként felkeresett, és mondta, hogy hálával tartozik, mert elérhette a céljait. Talán a hallgatókkal való jó kapcsolattartás az, ami fiatalon tart.

Mit adott neked a Pannon Egyetem?

Mindent, amiről beszélünk. Büszke vagyok arra, hogy sokan ismernek, jelenlegi és régi hallgatók, oktatók. Nagyon örülök, hogy bármerre járok a városban, úton-útfélen ismerősökbe botlok. Bár nagy tudományos eredményeket nem értem el, de az életem során az ismeretségeim révén gazdagodtam. Bejártam a világot, konferenciákon voltam

Japánban, Kínában, Kanadában és Európa számos országában. Nagy szó, hogy erre lehetőséget kaptam, és nagyon hálás vagyok érte. Megtörtént, hogy két héten belül voltam a Niagara-vízesésnél és sétáltam a kínai nagy falon, amit sosem felejték el. És ez mind annak köszönhető, hogy ismernek, vagy ismertek itt az egyetemen.

Tihanyi Kata

Polinszky Gábor

Polinszky Károly Kossuth-díjas vegyészmérnök, oktatás-politikus, a kémiai tudomány doktora, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Pannon Egyetem alapítója. Egyik fia, Gábor, 1949. augusztusában született, a Pannon Egyetem jogelődjét pedig egy hónappal később, ugyanabban az évben adták át. Felnevétörténete, a családi emlékek és jelenkora is szorosan kapcsolódik a Pannon Egyetemhez.

Ön nem a Pannon Egyetemen végzett, ezt jól tudom?

Így van, hárman vagyunk testvérek, én vagyok az egyedüli, aki nem mérnök. Öcsém végzett Veszprém-ben, vegyészmérnökként, bátyám építészmérnök. Mindenki doktor a családban. Én közgazdász vagyok.

Az édesapja hogyan tudta menedzselni a családot az egyetem építése közben?

Édesapám el volt foglalva. Az alapító tanárok Budapestről hétfőn jöttek le együtt, és pénteken mentek haza. 1957-től a bátyám és én Veszprém-ben laktunk, és itt jártunk iskolába. A bátyám egy pedagógus családnál nevelkedett, ő teljesen visszafogott életet élt. Én Asbóth néninél nevelkedtem, aki egyébként az egyetem portása volt, szóval ebből kifolyólag minden második héten este 10-ig szabad volt az életem, tudniillik ő addig dolgozott. Tehát a szó szoros értelmé-

ben, még járni alig tudtam, de már erre az egyetemre jártam. A fiatakoromat meghatározta az akkori Veszprémi Egyetem.

Pozitív vagy negatív tapasztalat volt a nagy Polinszky Károly, híres tudós, egyetemalapító gyermekeként felnőni?

Budapesten, a nagy faluban sokszor megkaptuk én és a testvéreim, hogy „persze, neked könnyű”. Az egységes család összevissza élt, és már gyerekkorunkban be voltunk oltva azzal, hogy Veszprém a világ közepe. Több mint ötven évvel később, amikor a Polinszky-díjat megalapították, akkor éreztem, hogy ez a kapcsolat Veszprém és édesapám között nem volt egyirányú, és Veszprém is értékelte Polinszky Károly tevékenységét. A rendszerváltás után azon kevesek közé tartozott, aki másodszor is megkapta Veszprémtől a díszpolgári címet. Elérzékenyültünk, tényleg értékelték, tisztelték

őt. Ekkor alapítottuk a Veszprémi Vegyészekért Alapítványt dr. Benedek Pál akadémikus, egyetemalapító professzor, az első kuratóriumi elnökünk segítségével.

Van olyan történet, ami nagyon emlékezetes az Ön számára a Pannon Egyetemmel kapcsolatban?

2006-ban létrejött az egyetemen a Gazdasági Tanács, ebbe engem is delegáltak, sok külső szereplővel egyetemben. Egy ilyen tanácsülésre jött a Mérnöki Kar akkori két dékánhelyettese beszámolni, hogy mi a helyzet a karon, akik nem mások voltak, mint Gelencsér

Ugorjunk egy kicsit vissza az időben. 2001-ben felhívta a családot Veszprém polgármestere névhasználat miatt, mert Polinszky-díjat szeretnének alapítani. Évente egyszer, veszprémi lakosok javaslatára a gazdaság, a tudomány - technika területén végzett kiemelkedő munkát végző szakember elismerésére adják át a díjat. Szerettük volna, hogyha az érem és az elismerés mellé pénz is jár, így megalapítottuk a Veszprémi Vegyészekért Alapítványt, ami Polinszky Károly, édesapám szellemi hagyatékát kívánja megőrizni, továbbvinni. Célja a Veszprém-ben végzett vegyészmérnökök továbbfejlődésének, képzésének támogatása az alapítvány

András és Abonyi János dékánhelyettesek. Vegyészmérnök létükre mind gazdaságilag, mind az egyetemi hallgatók és az oktatás reformálásával kapcsolatban professzionális előadást tartottak... hihetetlen volt. Én akkor ismertem meg ezt a két embert, akik most a leköszönő és az új rektorai az egyetemnek.

Az egyetem jelenében is fontos szerepet játszik, hiszen a Veszprémi Vegyészekért Alapítvány szervezésében részt vett, Ön az elnöke jelenleg.

lehetőségeinek keretein belül. Az alapítvány a szakmai tudományos tevékenység továbbfejlesztését, a kutatási és fejlesztési munkák támogatását kívánja elősegíteni, támogatni a tudományos fokozat megszerzésére irányuló kezdeményezéseket, valamint a többéves, kiemelkedő oktatói munkát. Alapítványunk jövőre lesz huszonöt éves, és nagy büszkeséggel tölt el, hogy rengeteg kiváló kutatót és fiatal hallgatót tudtunk díjazni a Pannon Egyetemen, és bízom benne, hogy ez a kapcsolat a jövőben is megmarad.

Simon Attila

A Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. vezérigazgatója és a Veszprém Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. A Magyar Érdemrend Lovagkeresztje és a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésű, a Pannon Egyetem díszpolgára és külsős óraadója. Több rangos elismerés, köztük a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi kar Pro Facultate és Balaton-díj birtokosa.

A Herendi Porcelánmanufaktúra és a Pannon Egyetem közötti szoros kapcsolat hosszú időre tekint vissza. Honnan eredeztethető ez az együttműködés és milyen területekre terjed ki?

A Pannon Egyetemmel való kapcsolatom nagyon korán kezdődött, ötéves koromra nyúlik vissza. Veszprémbe, a Munkácsy utcában éltem gyermekkoromban, nyolc emeletes házunkban az alattunk lévő lakásban lakott László Antal, az akkori Veszprémi Vegyipari Egyetem professzora. Soha nem szabadott a lakásban szaladgálnom, ugrálni és hangoskodni pláne nem. Szüleim mindig azt mondták, hogy csendben kell lenni, mert alattunk Tóni bácsi tudományos munkáit írja, ahhoz pedig alkotó csend kell. A lépcsőházban ritkán láttam őt, mindig nagy ívben elkerültem, messziről szemléltem, hogyan is néz ki egy szigorú professzor. Több évtized elteltével a Pannon Egyetem aulájában egy ünnepélyen békésen ültem, amikor egyszer csak oldalra pillantva megláttam

Tóni bácsi bronz szobrát, azonnal felvillantak bennem a gyerekkori emlékek, ezt követően még inkább fegyelemzetten ültem végig az ünnepséget, időnként oldalra pillantva, Tóni bácsi feszes tekintetére. Gyermekkoromban elérhetetlennek tűnt, hogy egyszer én is a Pannon Egyetem oktatója lehetek, László Antal tekintélye magasra emelte előttem a belépési küszöböt, az egyetem rangját. Nagyon szoros kapcsolatban voltam Dr. Gaál Zoltán rektor úrral is, sokat dolgoztunk együtt, jó stratégiai gondolkodásom kialakításában szerepe volt neki. A jövőben gondolkodás, az erőforrások felmérése és koncentrációja egy stratégiai lépés előtt, a minden minőségi állapotnál van egy jobb minőségi állapot gondolata, az eredményorientáltság, a változtatásmenedzselés fontossága, a hatékonyságjavulás követelménye, a „szánhúzó kutyák között elsőnek lenni” elve, a mindenki mérhető számokban kontrolling gondolat – ezek az elvek vezettek oda, hogy mára az általam vezetett Herendi Porcelánmanufaktúra világelsővé vált a versenytársai

előtt. Ezek a vállalatvezetési gondolatok mind-mind a Gaál professzorral való kapcsolatomból indultak ki. A Pannon Egyetemmel való együttműködéséből nem maradhat ki a sport sem; a VESC Egyetemi Sport Egyesület tagja vagyok, a vívó szakosztály párbajtőrözőjeként számos versenyre visszük az egyetem hírnevét. Büszkén viselem az egyetemi sport melegítőt. Életem során mindig figyeltem a Pannon Egyetemre, jó érzéssel tölt el, hogy Veszprémnek egy ilyen kiváló felsőoktatási intézménye van. Mindig volt és ma is van bennem ambíció, hogy lehetőségeim szerint segítsen a Pannon Egyetem „márkájának” építését és a három évtizedes cégvezetői gyakorlati tapasztalataimat átadjam a következő generációknak. Évek óta a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karán külsős oktató vagyok, Vállalati Kormányzás, Stratégiai menedzsment és vezetés tantárgyakat tanítok. Sok impulzust kapok a hallgatóimtól, az oktatás és a fiatalok közelsége engem is fiatalon tart.

Egyetemünk 75 év alatt hosszú utat járt be, Vezérigazgató Úr hogyan látja a fejlődésünket, és mit gondol, merre tartunk?

Számomra nem kérdés, hogy a Pannon Egyetem itt, a mi gazdasági régióinkban a jövő innovációs bázisának egyik sziklája. A Pannon Egyetem a régió innovációs központjává nőhet ki, ez egyben egy kitörési pont is lehet az egyetemnek saját bevételi forrásokhoz jutni, amellyel az egyetemi képzés színvonalát és infrastruktúráját tovább tudja növelni. Büszke vagyok a Pannon Egyetemre, meggyőződésem, hogy minden itteni régióban működő vállalkozásnak közös ügye kell, hogy legyen ennek az universitasnak a támogatása. Az egyetem oktatói közössége olyan tudással rendelkezik, amely gazdaságtudományi, mérnöki és társadalomtudományi válaszokat képes adni a kor kihívásaira, akikre érdemes odafigyelni, akik tudományos munkásságuk mellett egyúttal a jövő generációját olyan piacképes tudással tudják ellátni, akik a tünet – diagnózis – terápia hármásában gondolkodva tovább tudják majd vinni mindazt, amelyet a mai kor embere átad számukra. Nem szabad elfelejteni, hogy minden Pannon Egyetemen végzett hallgató, az egye-

tem falai közül kikerülve, nagykövete lesz majd annak a szellemi bázisnak, amelyet itt kapott. Így kell hozzájuk viszonyulnunk, így kell őket tanulmányaik alatt segitenünk. Nemcsak cégvezetőként és egyetemi oktatóként, de a Veszprém Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökeként is új lendületet szeretnék adni az Egyetemnek abban, hogy az egyetemi tudás és innovációs eredmény beépüljön a vármegye gazdaságába, a gazdasági szereplőket segítse az a know-how, amelyet a Pannon Egyetem adhat. A Pannon Egyetem a vállalkozások sikerességéhez, és rajtuk keresztül a munkavállalóik jólétéhez is hozzájárulhat.

Sikeres cégvezetőként mit tanácsol a Pannon Egyetem hallgatóinak egyetemi tanulmányaikra, majd később a karrierjükre vonatkozóan?

Talán a legfontosabb tanács az lehet, hogy vegyék komolyan a tanulmányaikat, ne csak eltöltsék az időt az egyetem falai között, hanem készüljenek, hogy hasznosak legyenek a jövő társadalma számára. Az egyetem egy felkészülési időszak; a Pannon Egyetemen mindent megkapnak a hallgatók, ami ahhoz kell, hogy elboldoguljanak az életük során, a tanulmányaikat követően javára legyenek majd a családjuknak, a rájuk bízott közösségeknek és az országnak. A Pannon Egyetem alakítja, erősíti, csiszolja és nemeseíti a hallgatókat. Az itt eltöltött idővel a tanulás, mint elvetett mag gyökeret ereszt, majd termésként értéket terem. A Pannon Egyetem mindent megad a hallgatóinak, amely ahhoz kell, hogy egyenesen, emelt fejjel haladjanak az életük vonalán. Mindig tanácsolom a hallgatóimnak, ne felejtsek el, hogy mindaz, amit kapnak, azt nem ingyen kapják. Minden, amit kapnak, azt vissza kell adniuk, nem nekünk, az elődjeiknek, hanem a következő generációknak. Az ő vállukon lesz a felelősség, hogy helyrehozzák mindazt, amit mi esetleg elrontottunk, és megoldják mindazt, amit mi nem tudtunk megoldani. Nekik kell majd a jövőt építeniük, ez pedig az életük kezdő- és végpontja között itt kezdődik, itt a Pannon Egyetemen.

Szentessy Balázs

Egyetemi testnevelő tanár, úszás szakedző, kajak-kenu edző, nemzetközi sioktató. 1994 óta a Pannon Egyetem Testnevelési és Sport Intézet testnevelő tanára.

Mi indította el 1999-től a Regattát?

Abban az évben ötven éves jubileumát tartotta a Pannon Egyetem, és integrálódott hozzánk a keszthelyi Georgikon. Megünneplésükre találta ki Gaál Zoltán professzor úr, hogy Oxford-Cambridge mintára legyen egy evezős verseny, ami minden évben megrendezésre kerül, speciális, fix üléses hajókkal.

Mesélnél kicsit a kezdeti időszakról?

A Balatonra tervezett közel 11 méter hosszú és 1,6 méter széles hajóink Kálóczy Antal dudari műhelyében készültek, és a technikai felszerelésük sokat változott az évek során. A hajótípust 2004-ben fogadta el a MESZ (Magyar Evezős Szövetség), mint fix üléses tízevezős kormányos hajóosztály. Az első versenyek az őszi félévben zajlottak, és kezdetben csak fiúk versengtek: a hallgatói és az oktatókból-dolgozókból verbuválódott szenior fiúcsapat. Aztán a hölgyeknek a nagy szurkolás révén megtetszett, és ők is bekapcsoltak.

lódtek hallgatói és szenior szinten is. Abban az időben rendkívül népszerű és nagy várakozással teli esemény volt, csaknem hatszázan jelentek meg egy Regattán! Ez volt az egyetem legtöbb embert megmozgató rendezvénye.

Gaál Zoltán professzor úr később is támogatást nyújtott?

Rektorsága alatt nagyon odafigyelt a Regattára, támogatva a felkészülő csapatokat. Meghívta reggelizni őket a Nereusra, és minden évben megvendégelte a Regattásokat a rektori tanácssteremben. Az evezősök nagy becsben voltak tartva sportolóként az egyetemen. A rektor úr is személyesen ismerte a hallgatókat, és jó kapcsolatot tartott fenn velük. Természetesen a későbbiekben is a szívügye volt a Regatta, és örömmel látott minket, ha tanácsért fordultunk hozzá. A tiszteletére és emlékére lett a karok közötti futam Dr. Gaál Zoltán emlékfutam.

A 2010-es évekre érte el népszerűségének csúcsát az evezés. Hogy történt ez?

Az első években történt a „tömegbázis” kiépítése, a 2010-es években ez szépen felfutott, és nagyon népszerűvé vált az evezés. A csapatokat az idősebb hallgatók verbuválták, a Regattát már a Gólyatáborban hirdették. Így sikerült egy nagyobb sportolói bázist létrehozni, amiből aztán egy komoly felkészülésen és válogatón keresztül jutottak be az egyetemet képviselő csapatba. Mára ez megváltozott, nehéz megmozgatni a fiatalokat, csak azokra a lelkes hallgatókra tudok számitani, akik még a régi vonalat képviselik: alázattal és sok energiát beletéve szeretnék ezt a sportot művelni.

Keszthely hogyan helyezkedik el a történetben?

Az egyik évben Balatonalmádiban, míg a másik évben Keszthelyen tartottuk meg a Regattákat. A Georgikon, mint nagy múlttal rendelkező kar, égett a bizonyítási vágytól. Kampuszukon dolgozott Mészáros László kollégánk, aki már a kezdeteknél fogadott hozzájuk egy evezős edzőt, és mi ki is kaptunk az első Regattán 2:0-ra! A következőn már mi vágtunk vissza. Aztán mindkét kampusznál kialakult, hogy kinevezett edző készítse fel a csapatokat; náluk Mészáros László, később Háromházi Albert, nálunk pedig én vállaltam a 2000-es évtől. Nagyon kiélezett csaták alakultak ki, komoly rangja volt a versenynek. Edzőként mondhatom, mindkét oldalon nagyon sok energiát tettünk bele a hallgatók és az oktatók-dolgozók oldaláról is, hogy jól szerepeljünk a Balaton Regattán.

Aztán újragondoltátok a futamokat...

Az utóbbi években már karoknak is meghirdetjük, tízfős csapatot kell kiállítaniuk, minimum két hölgytaggal. Ez a futam rendkívül látványos, hiszen a négy kar csapatai küzdenek egymással. Keszthely ma már meghívott egyetemenként szerepel, így a hagyomány sem csorbul. Rendeztünk már sportolói futamot is, amibe bevontuk pl. a kosárlabdásokat, labdarúgókat, atlétákat is. Az öregdiák futamra mindig visszajönnek volt hallgatóink nagy csatákat vívni egymással. Idén először a Pannon Egyetem kiemelt céges partnereinek

is hirdettünk külön futamot, nagy sikerrel, hagyományteremtő kezdeményezésként.

Ők sem idegenek az egyetemtől...

A régi hallgatóimmal, akik a 2000-es évektől kapcsolódtak be az evezős sportba, a mai napig nagyon jó baráti viszonyban vagyok. Ők már harmincöt-negyven éves, családos, dolgozó emberek, és közülük sokan e partnercégeknél helyezkedtek el. Így sokan jöttek, akik az egykori válogatott csapatomban hosszú időn keresztül evezőseim voltak! Így lettek „magok” a céges futamnál, őket ültettem vezérevezős pozícióba, akiket az „újoncok” le tudtak követni. Volt diákjaink mindig nagy örömmel gondolnak vissza Regattákra, elmondásuk szerint nagyon sokat adott nekik az evezős sport. Jó kezdeményezés őket bevonni a következő versenyekbe.

Milyen elképzeléseitek vannak a jövőt tekintve?

Beindult egy tengeri evezős szakág az evezős sportban, ez 2028-ban olimpiai szám lesz Los Angelesben, beach futamként. Eszközparkfejlesztés keretében a Magyar Evezős Szövetség már hozott le nekünk tengeri evezős hajókat. Szeretnénk népszerűsíteni a tengeri evezést itt a Balatonon, és a későbbiekben bekapcsolni a Regatta futamokba, hogy színesítse a versenyt.

Miért jó, hogy van Regattánk?

Mi vagyunk az egyetlen olyan egyetem az országban, amelyről a Balaton itt van karnyújtásnyira. A vízisportok rendkívül jó rekreációs sportok, nimbuszuk felértékelődött rohanó világunkban. E sportágakhoz, ahol testileg, szellemileg és mentálisan is ki tudunk kapcsolódni, kell egy nagyon jó környezet; a Balatonnál jobbat el sem tudok képzelni! Másrészt az evezés jó csapatszellemet produkál, ahol az egyénnek kommunikálni kell és kapcsolatot teremteni. A Regattával magát az egyetemet képviseljük: remélem, vissza tudja szerezni azt a fényt, amit a 2000-es, 2010-es években éltünk meg. Ahhoz kell egy jó utánpótlás, hogy mindig legyenek olyan lelkes hallgatók, akik tovább tudják adni a Regatta szellemiségét a következő generációnak.

Marton Angéla

Szokolik Gergely

A Veszprémi Egyetemi Sport Club ügyvezető elnöke. Tanulmányait a Newton High Schoolban és a Sussex County Community College-ban végezte, ahol versenyszerűen kosárlabdázott. A Budapesti Vasasban és a Veszprém NB1-es játékos. Logosztikai Manager a CoreCommSi-nél.

A Budapest Honvéd kosárlabdázója volt hét éves korától kezdve, majd tizennégy évesen az Egyesült Államokban folytatta tanulmányait, ahol kedvenc sportágától sem távolodott el. Később visszatért nevelőegyesületébe, amellyel megjárta a legmagasabb szintet is. 2001-ben igazolt Veszprémbe, a királynék városa pedig azóta az új otthona lett. Élete párját is itt találta meg, és a sportolói pályafutása után a civil életben is itt próbál maradandót alkotni.

Sérülések miatt felhagyta az aktív pályafutással, de a sporttól végül nem távolodt el.

A feleségem - akit itt ismertem meg -, akkor még aktívan röplabdázott, emellett gyerekeknek tartottam kosárlabdaedzéseket. 2020 környékén csatlakoztam a Veszprémi Egyetemi Sport Clubhoz, mint a női röplabda szakosztály vezetője. Nem sokkal

később Edvy László és Szentessy Balázs, a VESC akkori vezetői megkerestek, hogy vállaltam el a klub ügyvezetői posztját. Úgy gondolták, hogy a sportolói múltammal és a helyismeretemmel tudom majd segíteni a munkát.

Hogy indult az építkezés az egyesületnél?

Összetett munkáról van szó, hiszen a VESC azért alakult, hogy az egyetemi hallgatók, az egyetemi dolgozók és a városlakók sportolását biztosítsa. Volt egy-két szakosztály, de ezek nem voltak annyira meghatározóak a klub életében. A röplabda viszont annál inkább "húzóágazatnak" számított, hiszen korábban is a legjobbak között szerepeltek. 2020-ban még csak négy szakosztályunk volt, ma már tizenhétet tartunk! Ez egy hatalmas építkezés volt az elmúlt években, amiből rengeteg ember kivette a részét. Most már egy ezer fős klubról beszélünk, ez a szám pedig néhány éve még a két-százat is alig érte el.

Hogy állt össze az a bázis, ami a mai Veszprémi Egyetemi Sport Clubot jelenti?

Fokozatosan növekedtünk évről évre. Egyrészt megkerestünk már működő, kisebb egyesületeket, hogy csatlakozzanak hozzánk, így egymást segítve tudtunk bővülni. Ilyen volt többek között a küzdősport, vagy éppen a kerékpáros szakosztály. Kiemelt partnerünk a Pannon Egyetem Testnevelési és Sport Intézete is. Ők alapvetően a hallgatók sportolását segítik, de a kettő nem működik egymás nélkül. Edvy László pedig már régóta szívén

viseli a VESC sorsát is. Eközben nyilván versenysportnak is jelen kell lennie. Rengeteg gyerek, városlakó űz valamilyen sportágat versenyszerűen a klub színeit képviselve.

Mi a helyzet azokkal az egyetemistákkal, akik magasabb szinten szeretnének sportolni?

Ha van tehetséges fiatal az egyetemen, akkor őket tárt karokkal várja a VESC! Ez egy kiemelten fontos küldetés számunkra. Amikor megjelenik egy hallgató az egyetemen, és kiderül, hogy jó valamelyik

sportágban, akkor bekapcsoljuk az egyesületünk rendszerébe. Mi kimondottan szeretnénk úgy idehozni hallgatókat, hogy itt sportoljon versenyszerűen, és közben itt tudjon tanulni is, lediplomázzon és a Pannon Egyetem, valamint a Veszprémi Egyetemi Sport Club számára is dicsőséget szerezzen. Ehhez minden segítséget megkapnak tőlünk, illetve az egyetemtől is.

Te is találkoztál hasonló rendszerrel a pályafutásod során.

Nyilván az Egyesült Államokban ez már régóta hasonlóan működik. Természetesen egy másik rendszer, és más a finanszírozás is. Nem is nagyon tudjuk ezt Magyarországon megvalósítani. De a cél az lenne, hogy legyen egy olyan életpálya-modell a sportolók számára, amely akár már általános iskolától kezdve elvezet az egyetemig. Nálunk sportolnak, ide járnak egyetemre, kapnak sportösztöndíjat. Ez utóbbira Edvy Lászlóék kitaláltak egy nagyon jó rendszert, ez a Sport és Tanulás Program. Persze nem csak általános iskolából működik ez az életpálya-modell, hanem középiskolából, vagy akár az utánpótlásból is. Működik már az egyetemen egy mentor rendszer is. Egy versenysportoló élete nagyon más. Rengeteg energia, idő, pénz megy bele a sportba, és nem azért nem megy be az órára az adott sportoló, mert nem akar bemenni, vagy lógni akar, hanem mert igenis sportol, versenyen van, eredményeket akar elérni, és jó lenne, ha a kettő tudna együtt működni. Ez nagy felelősségünk - a klubnak is és az egyetemnek is - hogy ezt jól tudjuk működtetni.

Közben pedig meg kell küzdeni a nagy klubokkal, akik elcsábítják a tehetségeket.

A Sportért Felelős Államtitkárság létrehozott egy támogatási rendszert, aminek keretében húsz vidéki sportklubot támogat öt évig. Ezek köre azóta bővült is. Mi is ott vagyunk ezek között az egyesületek között. Erre azért volt szükség, mert a nagy klubok anyagi forrásaival nem lehet versenyezni és elcsábítják a tehetségeket. Példaként vegyünk

egy birkózót, valahol egy kis településen. Elkezdett sportolni egy kisgyerek, és tizenhat-tizenhét éves korára utánpótlásban világszintű sportoló vált belőle, de az egyesületének nem voltak meg a lehetőségei arra, hogy nagyon magas szinten versenyeztesse, utaztassa, vagy akár anyagilag is támogassa őt, ezért ezek a nagy klubok elcsábítják őket. Érthetően ez elég rosszul érinti ezeket az egyesületeket, hogy az a sportoló, akikkel éveken át dolgoztak, már nem náluk lesz olimpiai bajnok, nem náluk lesz világbajnok, hanem Budapesten valamelyik nagy egyesületnél. Ebben a rendszerben az is volt a feladatunk, hogy növekedjünk, hogy minél több szakembert, minél több sportolót bevonjunk, és eredményeket érjünk el, mert az is egy fontos szempont.

Mi lehet a következő cél az egyesület számára?

Próbálunk tudatosan, jól átgondolva építkezni. Nem az a cél, hogy mindenki VESC-ben sportoljon, mert véges a keretünk, de aki itt van, azokat szeretnénk fejleszteni, minél jobb eredményeket elérni velük. Ha pedig szabadidősportról beszélünk, akkor fontos, hogy jó lehetőségeket tudjunk biztosítani, méltó körülmények között tudjanak sportolni azok, akik minket választanak. Az mindenképpen célunk, hogy olyan sportolók is legyenek a klubban, akik olimpiai szintre is eljuthatnak.

A végtelenbe és tovább?

Abszolút! Szerintem szép jövő áll a klub előtt. Látható a fejlődés, jönnek az eredmények a versenysportokban, jönnek a gyerekek, népszerű az egyesület a városban, most már nagyon sok sportágunk van, és az iskolák is keresnek minket. Külön öröm, hogy egyre több támogató is csatlakozik hozzánk, elismerik a nálunk folyó munkát. Jelen vagyunk a város életében, népszerűek a közösségi programjaink, és egyre több helyen tűnnek fel a kék-fehér színeink.

Gáti Kornél

Timár Lajos

Vegyésszmérnök, 1968-ban diplomázott a Veszprémi Vegyipari Egyetemen, előbb a MÁFKI, 1988-tól a VVE alkalmazottja, 1992-től a Matematika Tanszék oktatója, majd docense.

Több is mint huszonöt éve, hogy Timár tanár úr közösséget épít a tánc erejének köszönhetően az általa életre hívott egyetemi, művészeti csoportban, a Jó Hangulat Klubban. Tevékenységéért – a klubtagok pályázatai alapján – 2013-ban országos elismerést, a Magyar Kultúra Lovagja címet, 2022-ben pedig vesp-rémi Pro Urbe-díjat kapott. Táncos tanítványai egész estés dokumentumfilmet készítettek öntevékeny, áldozatos munkásságáról.

Külföldről hazahoztad a Népek táncainak eszméjét. De mi volt az a szikra, ami elindította benned, hogy ezt itthon megvalósítsd?

1970–71-ben Münchenben töltöttem egy évet, mint DAAD-ösztöndíjas. Táncolni nem szerető, német barátom már az első héten elkísért egy népek táncai klubba. Ott keveset táncoltam, de az élményt huszonhat évig magamban tartottam. 1997-ben az „Ezt sem tanítjuk a Veszprémi Egyetemen” című előadássorozat első előadója voltam. Természetesen beszéltem a müncheni táncklubról is. Néhány táncot el is táncoltunk a hallgatóssággal. Az előadás után három környezetmérnök

hallgató javasolta egy hasonló klub elindítását. Veronka lányom is biztatott. 1997 őszén el is kezdődtek a táncos-tek a Veszprémi Egyetemen. Nagy volt az érdeklődés és a táncolási kedv.

Ifjú vegyésszmérnök hallgatóként mennyire voltál kulturálisan aktív? Egyáltalán milyen lehetőségek voltak akkor?

Teljesen passzív voltam. Táncolni sem szerettem. Nem emlékszem, milyen kulturális lehetőségek voltak 1963 és 1968 között. Egyedül gombfocizni jártam olykor szombat délutánonként a koleszba.

Hogy lett a vegyésszmérnökből informatikát oktató egyetemi docens?

Diplomadolgozatomat a Magyar Ásványolaj és Földgáz Kísérleti Intézetben (MÁFKI) készítettem el. Későbbi főnököm éppen akkor nyitott be a laborba, amikor higanycseppek összegyűjtésével kínlódtam. Megkérdezte, hogy szeretnék-e elméleti munkát végezni – labor nélkül. Természetesen igent mond-

tam. Egy Számítástechnikai Csoportba kerültem, ahol földgázfeldolgozó üzemek matematikai modellezésével kellett foglalkoznom, ami számítógépes programok írásához vezetett. Ezt a munkát nagyon megkedveltem. A MÁFKI-ban eltöltött húsz év alatt egy egyetemi doktori dolgozat, később egy kandidátusi dolgozat is született ebben a témakörben. Ezt követően kerültem a Veszprémi Vegyipari Egyetem Számítóközpontjába. Aztán a Matematika Tanszék állományában tanítottam informatikával kapcsolatos tárgyakat. Amit húsz évig a gyakorlatban csináltam, annak az elméletét tanítottam húsz évig.

Hogy lett a vegyésszmérnökből táncokat tanító klubvezető?

Ahogy a vegyésszmérnökből megfelelő diploma nélkül lett informatikai tárgyakat oktató docens, ugyanúgy képesítés nélkül váltam táncoktatóvá. Kezdetben Veronika lányom volt a táncoktató, én pedig a „tekintély”. A táncleírásokat és a zenei anyagot CD-ken rendeltem meg Németországból (saját pénzen, húsz euróért darabonként). Az első év volt nehéz, a többi egyre könnyebb. A résztvevők öröme, lelkesedése alapján arra a következtetésre jutottam, hogy jó nekem itt lenni. Az egyetemisták húsz éve testnevelésként is elszámolhatják a foglalkozásokat.

Miért volt fontos, hogy az alma materben valósuljanak meg a táncos-tek? Gondolok itt arra, hogy ma már az óvodástól a nyugdíjasig több csoportban, több helyszínen, több generációt megmozgatsz.

Kezdetben még nem gondoltam arra, hogy az egyetemen kívül máshol is próbálkozzam ezzel az örömtánc jellegű műfajjal. Az egyetemisták lelkesen fogadták a táncos-tek. Ma is szívesen járnak táncolni az E épület kamaratermébe csütörtök esténként. Én meg szívesen tanítottam a szentkirályszabadjai óvodásokat és kisiskolásokat – az unokáim révén. Ahogy szívesen tanítom Balatonalmádiban és az Agórában is a táncolni vágyókat.

Tevékenységed sikere számokban is kifejezhető...

Igen, szeretek ennek hangot adni: huszonhét év alatt eddig kilencszázötvenöt táncos-tek volt, ebből hetvenhét bál (ingyenes, batyus rendezvények táncrenddel, lovagi ceremóniával, védnökkel). Tizenhat olyan házasság is született, amelyben a házastársak a táncos-teken találkoztak először – ma már gyermekeikkel térnek vissza egy-egy báli rendezvényre. Azt se felejtjük el, hogy húsz éve minden decemberben Szent Miklósnak öltözve ajándékozom meg kis aprósággal a közösséget.

Varga Ákos

Vegyésszmérnök, 2020-2021 között a Pannon Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke, hasznosítási menedzser a Pannon Egyetem Tudás- és Technológiatranszfer Központjában.

Vargák a HÖK élén

Mesélj egy kicsit magadról, a tanulmányaidról és a munkádról!

2015-ben kezdtem az egyetemet, vegyésszmérnök alapképzésre jártam, amit egy év csúszással fejeztem be, utána pedig egy műszaki menedzser mesterképzést végeztem a Gazdaságtudományi Karon. Tapolcáról származom, de mivel a kezdetektől fogva kollégista vagyok, így veszpréminek tartom magam. Amire nagyon büszke vagyok, hogy több, mint két éve felkértek, hogy szervezzek túsorakat a Pannon Egyetem hallgatóinak, mert túravezetői képesítést szereztem édesanyámmal közösen. Jelenleg az egyetemen dolgozom, a Pannon Egyetem Tudás- és Technológiatranszfer Központjában,

tudáshasznosítással foglalkozom. Ez azt jelenti, hogy az egyetemen létrehozott szellemi tulajdonokat, termékeket az ipar számára elérhetővé tesszük, valamint partnerkereséssel, adminisztratív dolgokkal, együttműködési megkeresésekkel is foglalkozom.

Középiskolás éveid alatt részt vettél iskolád diákönkormányzatában?

Diákönkormányzati tag nem voltam, viszont az iskolai életből kivettem a részemet, két barátommal csináltuk az iskolarádiót négy éven keresztül, a nagyszünetekben zenei lejátsszások, híreket vágtunk be.

Miért pont a Pannon Egyetemre jelentkezted?

Igazából B terv volt az egyetem, mert vegyész-technikusit szerettem volna elvégezni, de az érettségim olyan jól sikerült, valamint a volt kémia-tanárom és édesanyám unszolására jelentkeztem az egyetemre, és felvételt nyertem. Maradtam a magasabb képzési szintnél, amit a mai napig nem bánok.

Mit jelent számodra a Hallgatói Önkormányzat?

Barátokat, sőt, sablonosan hangozhat, de valamilyen szinten a családot is, mert akikkel együtt dolgozhattam, a mai napig összejárunk.

Mi motivált, hogy belépj? Hogyan jutottál el az elnöki pozícióig?

A csúszásom miatt több szabadidőm lett, ezért vállaltam egy egyéves kollégiumi szeniorságot, aztán a HÖK-ben ellenőrző bizottsági tagként kezdtem tevékenykedni, valamint beléptem a Magyar Honvédségbe önkéntes tartalékos katonának. Amikor Lekszikov Kitti lett az elnök 2018-ban, felkért, hogy legyek a szociális ügyekért felelős elnökhelyettese, erre éreztem is magamban indítást. A jogszabályokat, az egyetemi szabályzatokat, a hallgatói követelményrendszert, a nemzeti felsőoktatási törvényt, mindent át kellett olvasni, megismerni, hogy egy korrekt szociális rendszert, támogatást össze tudjunk tenni, óriási munka volt. Ezután általános elnökhelyettes lettem, majd 2020 októberétől 2021 november végéig az elnöki pozíciót vittem.

Milyen elvárásokkal vágtál neki az elnökségnek? Volt olyan dolog, amit másképp csináltál, mint az elődeid?

Nagy változtatásokra nem volt szükség, úgy éreztem, hogy jól működik a rendszer. Akkor kaptuk meg a zalaegerszegi kampuszt, ez nem volt könnyű eleinte, de a ciklusom végére korrektül összejött a csapat. Fontos volt számomra, hogy csa-

patszinten oldjuk meg a problémákat, csapatként működünk együtt, ne egyénekről szóljon, hanem különböző szemszögből nézzük meg a dolgokat. A Hallgatói Önkormányzatnak ez lenne a lényege, hogy sok kis érdeket úgy összpontosítsunk, és mindenki számára jó legyen. Tudom, hogy ilyen nincs, hogy mindenkinek jó legyen, de úgy gondolom, hogy a legtöbb esetben sikerült olyat alkotnunk, ami mindenkinek előnyére vált.

Szerinted milyen egy jó HÖK-elnök?

Megfelelő lazaság és rugalmasság kell hozzá, rátermettség és karizma, hiszen az egyetemi vezetőkkel is tárgyalni kell. Az aggodóan telefonálgató anyukákat tudnia kell megfelelően kezelni. Felelősséggel tartozik a hallgatók iránt, és az önös érdekeit a háttérbe kell szorítania a közösség érdekében.

Milyen emlékeket őrzöl szívesen HÖK-elnöki időszakból?

Ugyan a covid beleszólásával, de szerencsére egy gólyatáborot meg tudtunk szervezni, amit nagyon szerettem. Két segítőmre sokat tudtam támaszkodni, Nagy Balázusra és Varga Eszterre, aki az utódom is lett. A Gólyabál szervezését is szerettem, és tulajdonképpen az egyetemi életben való részvétel minden aspektusa jó élmény. Az egyetemi vezetőkkel akkor is jó volt, és most is jó a kapcsolatom, mindig szakítottak rám időt. Amikor Kitti bemutatott dr. Gelencsér András rektornak, rögtön levegőkémiai kérdést tettem fel neki, és elkezdünk arról beszélgetni, azonnal megvolt a közös hang. Jó élmény, hogy a rektor egyenrangú partnerként kezelt, és a mai napig mosolyogva köszön a folyosón. Kancellár úr is volt HÖK-elnök, vele is nagyon jó a kapcsolatom azóta is. Az oktatókkal voltak néha súrlódásaink, ha a hallgatói érdekeket kellett képviselni, de azokat is korrektül elsimitottuk. Próbáltam mindig úgy hozzáállni a hallgatókhoz, hogy a legkisebb problémával is fordulhattak hozzám.

Nem volt nehéz összeegyeztetni a tanulmányaidal az elnökségi feladatokat?

A mesterszakot az elején nagyon megnyomtam, így kevesebb óraszámom volt. Az elnökség mellett szinte végig dolgoztam is, de szerencsére rugalmas, támogató és megértő volt az akkori főnököm.

Javasolnád a hallgatónak, hogy lépjenek be a HÖK-be?

Mindenképp, nagyon jó csapatot ismerhetnek meg, és ha érzik, hogy szeretnének tenni a közösségért, akkor a HÖK egy jó lehetőség. Ha van bennük elég elszántság, feljebb is tudnak lépni, és már lesz eszköz a kezükben, hogy érvényesítsék az akaratukat. Ehhez nyilván kell az, hogy ne otthon vagy a koliban üljenek, részt kell venni az egyetemi életben, plusz feladatokat vállalni.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

Szeretnék majd a szakmámban elhelyezkedni, az iparban dolgozni. A HÖK elnökségben egy lehetőséget láttam, hogy milyen emberekkel foglalkozni, embereket irányítani, ezzel vezetői készségeket szereztem és ezeket szeretném kamatoztatni és fejleszteni a későbbiek folyamán is.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Lehetőséget. Veszprém és az egyetem nekem olyan, mintha hazajönnék, ismerem az utcákat, befutottam a várost, áttúráztuk a környéket. Nagyon szeretem ezt a Bakony-Balaton régiót, ki lehet használni az egyetem saját partszakaszát, lehet strandolni is.

Elekesné Tringli Alexa

Varga Eszter Mária

2021–2023 között a Pannon Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke, mérnökinformatikus, jelenleg vezetés és szervezés mesterszakon tanul.

Vargák a HÖK élén

Mesélj egy kicsit magadról és a tanulmányaidról!

A középiskolai tanulmányaimat Székesfehérváron végeztem. 2018-ban nyertem felvételt a Pannon Egyetemre, ahol mérnökinformatikusként szereztem oklevelet a Műszaki Informatikai Karon. Jelenleg vezetés és szervezés mesterszakon tanulok a Gazdaságtudományi Karon. Szabadidőmben, ha tehetem, sok időt töltök a családommal és a barátaimmal, de nagyon szeretek olvasni is. Az érdekképviselőt már az alsótagozattól kezdve az életem része volt.

Miért pont a Pannon Egyetemre jelentkezted?

Több felsőoktatási intézménybe is ellátogattam középiskolásként, de sehol nem éreztem úgy, hogy nekem való lenne. Végül a gyermekkori barátomat, Gyenti Kristófot kísértem el egy nyílt napra a Pan-

non Egyetemre. A rendezvényen annyira közvetlen, barátságos és kedves volt velünk mindenki, hogy lényegében hazafelé eldöntöttük, hogy ide szeretnénk jelentkezni. Bár ekkor még csak 11. osztályosok voltunk, utána minden nyílt napra eljöttünk, hogy itt lehessünk egy kicsit az egyetemen.

Mit jelent számodra a HÖK?

Sablonosan hangozhat, de egy második nagy családot. Az egyetemi barátaim nagy része megfordult a Hallgatói Önkormányzatban, voltak, akikkel ott találkoztam, és olyanok is akadtak, akik a kérésemre csatlakoztak a testülethez. Sok remek embert ismerhettem meg a HÖK-nél végzett munkámnak köszönhetően, köztük a kollégiumi szobatársamat, Kovács Laurát, aki tudom, hogy nagyon örülni fog, amiért név szerint megemlítem.

Hogyan jutottál el az elnöki pozícióig?

A 2018-as Gólyatábort követően döntöttem el, hogy szeretnék csatlakozni a HÖK-höz, és ekkor szembe-sültem vele, hogy ez nem teljes mértékben csak az elhatározásom kérdése. Akkor éppen nem volt üres pozíció, így várnom kellett. Volt némi szabadidőm a tanulmányaim mellett, és szerettem volna szinten tartani az angol nyelvtudásomat, ezért jelentkeztem a Nemzetközi Mentorprogramba, ahová 2019 elején vettek fel Erasmus mentornak. A külföldi hallgatók ügyeiért felelős alelnöki pozíciót 2019 májusától töltöttem be. Azon a nyáron külföldi hallgatókért felelős szenior is lettem a Magister Kollégiumban, így szeptembertől minden energiámat a nemzetközi hallgatói ügyekre fordítottam. Pár hónap telt csak el így, amikor a koronavírus mindent megváltoztatott. 2020 tavaszán a Központi kollégiumba költöztem az egyetemen maradt nemzetközi hallgatókkal, hogy a lezárások ideje alatt is el tudjam látni a mindennapjaikhoz kapcsolódó feladataimat. Közel egy év telt el így, amikor az akkori HÖK elnök, Varga Ákos megkeresett, és elnökhelyettesi tisztséget ajánlott, melyet 2021. októberéig töltöttem be. Ezt követően választott elnökévé a testület, majd 2022 októberében másodszor is bizalmat szavaztak nekem. Életem egyik legszebb időszaka volt ez.

Van olyan dolog, amit másképp csináltál, mint az elődeid?

Jelentősen másképp semmit nem csináltam, igyekeztem az Ő munkájukhoz és hozzáállásukhoz méltón folytatni, tovább emelni, amit az évek alatt felépítettek. Nagy hangsúlyt fektettem az emberi kapcsolatokra, a HÖK-ön belül és kívül is. Igyekeztem jó viszonyt ápolni az egyetemi szervezeti egységek vezetőivel, az intézmény munkavállalóival, és megtalálni azokat a közös pontokat a munkafolyamatainkban, amelyekkel a szervezeteink segíthetik egymás előrehaladását.

Volt olyan vágyad hallgatóként, amit vezetőként sikerült megvalósítani?

A Covid időszak utáni első elnökként nem az újítások, hanem a hagyományok felélesztése és életben tartása

volt a legnagyobb kihívás, amivel szembe kellett néznem. Ezen kívül szerettem volna, ha a hallgatók közül minél többen az igényeiknek megfelelő lehetőséghez jutnának, ezért szerepet szerettem volna vállalni a szolgáltatások és ezáltal a hallgatói élet fejlesztésében. Engedjék meg, hogy külön megköszönjem az egyetemi szervezeti egységek és a karok vezetőinek, hogy máig nyitottak az ötleteinkre, Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának, amiért kérésünkre kezdeményezték a diákberletek árának csökkentését a városban, és az Egyetemi Centrum Kft. munkatársainak, hogy időt és energiát nem sajnálva, minden nap a hallgatókért dolgoznak!

A Pannon Egyetem nyerte el az EFOTT házigazda szerepét elnökséged alatt. Csak munka vagy kikapcsolódás is volt?

Izgalmas időszak volt. Mindig büszke voltam a pannonos hallgatói közösségre, akik nagyon megérdemelték, hogy országos szinten is bemutatthassák a tevékenységüket. Feladatunk a fesztivál közönségének szóló programok szervezése volt, mely nagy kihívást jelentett. A fesztivál kezdetéig munkaként fogtam fel, de onnantól, hogy megérkeztünk a Velencei-tó partjára és megtartottam a beszédem a fesztivál megnyitóján, már teljesen át tudtam hangolódni a kikapcsolódásra.

Szerinted milyen egy jó HÖK-elnök?

Szereti a Pannon Egyetemet és a hallgatótársait. Szerintem minden más tanulható. Dr. Verdes Sándor tanár úr mondta, hogy a szeretet igazából az, hogy azt adom, amire szükség van. Ezért gondolom, hogy ha valaki szeretettel tud az intézmény és a többi hallgató felé fordulni, akkor idővel adni is tud majd valamit, amire szükségük van. Ezen kívül csak szerencsés, ha már hozza magával a nyitottságot, proaktivitást, a rugalmasságot és az empátiát. Az ember idővel belejön, hogy hogyan tárgyaljon, új vezetői- és kommunikációs készségeket sajátít el, jó esetben napról napra fejlődik.

Milyen emlékeket őrzöl szívesen HÖK-elnöki időszakodból?

Természetesen az elnökségem alatti két VEN, az EFOTT, a HÖÖK Választmányi tagságom, a Gólyatáborok, a Gólyabálok, a „Meghalt a Király, éljen a Király!” rendezvényünk és a megtartott beszédek előtti izgalmak felejthetetlenek, de nem ezek jutnak először eszembe. Sokkal inkább a közös hamburgerezés az iroda padlóján ülve, amikor a vezetőségi tagokkal a PEHÖK Alapszabályát dolgoztuk át éjszakába nyúlóan, vagy amikor szociális pályázatokat bíráltunk és karácsonyi zenét hallgattunk hozzá már októberben, a hosszú nyúlt autótutak Zalaegerszegre és Nagykanizsára, a titkos télapó ajándékozás a testületi tagok között, vagy a „csak öt perc” szundítás az irodai babzsákokon. Ezek a kis dolgok tették igazán emlékezetessé azt a néhány évet.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

Szeretném megszerezni a mesterszakos diplomámat, olyan tanulmányi eredmények mellett, amelyekre büszke lehetek. Idén az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program (EKÖP) egyik ösztöndíjasa lettem, így szeretnék a kutatási témámra koncentrálni, TDK pályázatot leadni és szakmailag fejlődni.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Büszke vagyok, hogy itt tanulhatok, ugyanakkor a Pannon Egyetem volt elnökként számomra nemcsak egy tanulási tér, hanem egy közösség, ahol a csapatommal lehetőségünk volt a hallgatói hangot érvényesíteni, ahol különféle programokkal és kezdeményezésekkel meghatározó élményeket biztosíthattunk a hallgatótársainknak, és hozzájárulhattunk egy erős, támogató egyetemi közösség továbbépítéséhez.

Elekesné Tringli Alexa

Varga Dévald Olivér

2023-tól a Pannon Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke, jelenleg mechatronikai mérnök alapképzésen tanul

Vargák a HÖK élén

Mesélj egy kicsit magadról, a tanulmányaidról és a szabadidős tevékenységeidről!

Egy békés megyei kis faluban nőttem fel, ahol román nemzetiségi általános iskolában kezdtem tanulmányaimat, majd egy angol kéttannyelvű gimnáziumban folytattam. 2019-ben jelentkeztem a Pannon Egyetem mechatronikai mérnök képzésére, amely akkor még számomra ismeretlen volt. Szabadidőmet igyekszem sokszínűen eltölteni. Szívesen nézek filmeket és sorozatokat, vagy olvasok egy jó könyvet. Emellett fontos számomra, hogy időt töltssek a barátaimmal, legyen szó személyes találkozásokról vagy közös videojátékokról. A sport és a mozgás is kiemelt szerepet játszik az életemben, leginkább a röplabdázásban találom meg az aktív kikapcsolódást.

Középiskolás éveid alatt részt vettél iskolád diákönkormányzatában?

Sajnos a középiskolai órarendem és az iskola utáni elfoglaltságaim (edzés, zeneiskola) mellett nem volt lehetőségem aktívan részt venni a diákönkormányzat munkájában.

Miért pont a Pannon Egyetemre jelentkezted?

Szerettem volna tanulmányaimat duális képzésben kezdeni, ami akkoriban ezen a szakon csak kevés egyetemen volt elérhető. Emellett a döntésemben szerepet játszott az is, hogy nevelőapám akkoriban Veszprém környékén dolgozott, így a Pannon Egyetem ideális választásnak tűnt számomra.

Hogyan tudnád bemutatni a HÖK munkásságát, miben segítitek a hallgatókat, milyen feladataitok vannak?

A HÖK munkásságát röviden összefoglalni nem egyszerű, hiszen lényegében mindenben segítjük a hallgatókat. Bármilyen problémával fordulhatunk hozzáunk, legyen szó tanulmányi vagy lakhatási ügyekről, illetve részt veszünk különböző szolgáltatások fejlesztésében is. Emellett olyan feladataink is vannak, amelyek nem igényelnek közvetlen hallgatói kapcsolatot, hanem inkább az egyetem vezetőségével és bizottságaival való együttműködésre épülnek. Ezek során a hallgatók érdekeit és igényeit képviseljük a döntéshozatalban.

Mit jelent számodra a HÖK?

Közösség, felelősség, fejlődés. Miért is ezek? A HÖK-ös tisztségviselés egy felelősségteljes, elvárásokkal teli feladat, amely lehetőséget ad arra, hogy valódi változásokat érjünk el a hallgatói közösség számára. Mindezt egy összetartó, családias légkörben tehetem meg, egy remek csapat tagjaként, ahol közösen dolgozunk az egyetemi élet folyamatos fejlődésén.

Hogyan jutottál el az elnöki pozícióig?

Hosszú és tartalmas út vezetett ide. Már 2019-ben csatlakoztam a HÖK-höz, kezdetben a Mérnöki Kar Részönkormányzatában hallgatói referensként tevékenykedtem. Akkor úgy éreztem, hogy nem tudok teljes mértékben kiteljesedni ezen a területen, ezért nem sokkal később az Ellenőrző Bizottság tagjaként folytattam a munkámat. Bő egyéves tapasztalatszerzés után lehetőséget kaptam arra, hogy az EB elnökeként másfél évig vezessem a bizottságot. Ezt követően fogalmazódott meg bennem az ötlet, hogy szeretném kipróbálni magam a teljes HÖK testület élén is. Így először általános elnökhelyettes lettem, majd 2023 októberétől a hallgatói önkormányzat elnöki tisztségét töltöm be. Megtisztelő számomra, hogy a HÖK testület bizalmának köszönhetően immár a második ciklusomat kezdek meg ebben a szerepben.

Mi motivált, amikor vezetői szerepet vállaltál a HÖK-ben 2023-ban? Milyen elvárásokkal vágtál neki ennek a feladatnak?

Nagyon jó kapcsolatot ápoltam az elődömmel, Varga Eszterrel, így testközelből láthattam, milyen feladatokat lát el, milyen közösségben dolgozik, és hogyan formálja a hallgatói életet. Az évek során rengeteg tapasztalatot szereztem a HÖK és az egyetem működéséről, és úgy éreztem, ezt a tudást kamatoztatni tudnám a hallgatói önkormányzat javára. Nem konkrét elvárásokkal, hanem inkább tervekkel és ötletekkel vágtam neki ennek a szerepnek. Szerettem volna olyan változásokat elérni, amelyek előreviszik a hallgatói érdekképviselést, és szerencsére ezek közül több kezdeményezést is sikerült megvalósítani.

Hogy néz ki egy HÖK-elnök átlagos napja? Hallgatóként és elnökként is meg kell felelned. Hogyan tudod összeegyeztetni a kettőt?

Elnökként az egyik legnagyobb kihívás, hogy nincs igazán „átlagos” napom – minden nap más és más feladatokat hoz. Vannak időszakok, amikor egyik megbeszélésről a másikra rohanok, és egy nap akár három–négy bizottsági ülésen is részt kell vennem. Máskor pedig nyugodtabb periódusok is előfordulnak, amikor több időt tudok fordítani a saját dolgaimra. A hallgatói kötelezettségeim és az elnöki feladataim összehangolása nem mindig könnyű, de nekem talán egy kicsit egyszerűbb a helyzetem. A tanulmányaim során volt egy időszak, amikor megcsúsztam, így mostanra kevesebb órám maradt, ami nagyobb mozgásteret ad. Ugyanakkor sokszor előfordul, hogy a HÖK-ös teendők prioritást élveznek.

Van olyan dolog, amit másképp csinálsz, mint az elődeid?

Biztosan van. A közös célunk a folyamatos fejlődés és a folyamatok egyszerűsítése, ezért igyekszünk minden rendelkezésre álló eszközt bevetni ennek érdekében. Minden döntés előtt alaposan mérle-

lem, hogy valóban szükséges-e változtatni az adott területen, és ha igen, milyen módon lehet a leghatékonyabban megvalósítani. Elnökségem alatt az egyetem vezetősége is megújult, amihez szintén alkalmazkodnunk kellett, hiszen egy új szemléletmód és irányvonal mentén kell együttműködnünk a hallgatók érdekeinek képviselete érdekében. Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy ne csak új irányokat határozzunk meg, hanem továbbvigyük és továbbfejlesszük az elődeim által elkezdett projekteket és célkitűzéseket is, hiszen ezek is hozzájárulnak a hallgatói közösség építéséhez és a HÖK folyamatos fejlődéséhez.

Volt olyan vágyad hallgatóként, amit vezetőként sikerült megvalósítani?

Mivel már az első félévemben csatlakoztam a HÖK-höz, hallgatóként nem volt olyan kívülről megélt vágyam, amit később vezetőként valósítottam volna meg. Az aktuális vezetés mindig nyitott volt az ötletekre, így már korán részese lehettem a munkának. Ami igazán változott, az a rálátásom: vezetői pozícióba kerülve mélyebben megértettem, hogy milyen folyamatok mentén tudunk elindulni, és milyen lépésekkel érhetünk el valódi eredményeket. Folyamatosan arra törekszünk, hogy a hallgatók aktuális igényeit figyelembe véve fejlesszük a lehetőségeiket. Ennek köszönhetően sikerült egyre több, színesebb rendezvényt megvalósítanunk számukra, valamint a szociális ösztöndíj feltételeit is kedvezőbbé tettük, igazodva az elmúlt időszak gazdasági változásaihoz.

Szerinted milyen egy jó HÖK-elnök?

Erről akár egy egész délutánt is lehetne beszélgetni! A legutóbbi HÖK-vezetőségi tréningen ez is egy központi téma volt, és azóta is az iroda falán lóg az a flipchart papír, amelyet a testület tagjai teleírtak azokkal a tulajdonságokkal, amelyeket egy jó elnöknek képviselnie kell. Ha néhányat ki kellene emelnem, azt mondanám, hogy egy jó HÖK-elnöknek összeszedettnek, felkészültnek és rugalmasnak kell lennie, hiszen nap mint nap váratlan helyzetekkel találkozhat. Emellett elengedhetetlenek az emberi tulajdonságok is, mint például az empátia és a fi-

gyelmesség, hiszen a hallgatói közösség képviselete nemcsak döntésekről, hanem valódi odafigyelésről és támogatásról is szól.

Sokan szkeptikusak a HÖK-kel, a hökösökkel kapcsolatban, ezt tapasztaltad valaha?

Sajnos igen, többször is találkoztam különböző sztereotípiákkal a HÖK-kel kapcsolatban. Ezeknek egykor lehetett némi alapja, de a mindenkori HÖK-testületek mindig azon dolgoztak – és dolgoznak ma is –, hogy ezeken javítsanak, és a hallgatók számára valódi értéket teremtsenek. Ez nemcsak helyi, hanem országos szinten is kihívás, hiszen a hallgatói önkormányzatoknak folyamatosan bizonyítaniuk kell, hogy valóban a hallgatók érdekeit képviselik, és aktívan tesznek is értük.

Javasolnád-e a hallgatóknak, hogy induljanak HÖK-elnöknek? Jár valami előnnyel?

Igen, mindenképp javasolnám, hiszen rengeteg előnnyel jár. Egy HÖK-elnök értékes kapcsolati hálót építhet ki országszerte a HÖÖK rendezvényein, miközben közvetlen kapcsolatban van az egyetemi vezetőkkel is. Emellett olyan vezetői kompetenciákra tehet szert, mint a döntéshozatal, a problémamegoldás vagy a csapatirányítás, amelyek később a munka világában is hatalmas előnyt jelenthetnek. Azonban nem szabad elfelejteni, hogy ez a szerep nem csak a szórakozásról és az élményekről szól. Rengeteg kötelességgel és felelősséggel jár, hiszen a hallgatók érdekeit kell képviselni, fontos döntésekben kell részt venni, és folyamatosan dolgozni azon, hogy az egyetemi élet minél gördülékenyebb és jobb legyen mindenki számára.

Mi a munkád legjobb része, mit élvezel a leginkább?

A munkám legjobb része, hogy nemcsak egy elkötelezett és összetartó csapattal dolgozhatok együtt, hanem rengeteg közös élményt is megoszthatunk. A csapatépítők, a HÖÖK rendezvények és a saját szervezésű eseményeink mind olyan pillanatok, amelyek nemcsak a szakmai fejlődést segítik, hanem erősítik a baráti kötelékeket is. Ezeken az alkalmakon lehetőségünk van arra, hogy egy kis időre kilépjünk a felelősségteljes szerepből, és felszabadultan, önmagunkat adva élvezzük az együtt töltött időt. Ezek az élmények nemcsak szórakozást jelentenek, hanem még inkább összekovácsolják a közösségünket, és erőt adnak a mindennapi kihívásokhoz is.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

A jövőbeni terveim között mindenképp szerepel a mesterképzés elvégzése, sőt, akár a PhD fokozat megszerzése is. 2025. január 1-től a HÖÖK-ban is aktívabb szerepet vállaltam, jelenleg a Felügyelő Bizottság tagjaként dolgozom. Ez egy újabb kihívás és lehetőség számomra, hogy szélesebb körben is hozzájárulhassak a hallgatói érdekképviselet fejlődéséhez.

Mit jelent számodra a Pannon Egyetem?

Olyan felejthetetlen emlékek, amelyeket máshol nem élhettem volna át – a HÖK-ben végzett munka, a baráti összejövetelek és a VEN-es élmények, amelyeket újra és újra felelevenítünk.

Mi az, amit a Pannon Egyetemtől kaptál?

A Pannon Egyetemtől rengeteg értéket kaptam. Számos barátot és értékes kapcsolatot szereztem, amelyek nemcsak a magánéletemet, hanem a szakmai fejlődésemet is gazdagították. Az itt megszerzett tudásnak köszönhetően a családi vállalkozásunkat is hatékonyan tudom segíteni. Emellett felejthetetlen élményekkel gazdagodtam a különböző rendezvényeken.

Elekesné Tringli Alexa

Veres Györgyné Petrőcz Mária

Ének-zenetanár, karvezető, 1997-től az egyetemi énekkar irányítója.

Több is mint huszonöt éve, hogy Maja (néni) – ahogy a tanítványok hívják – áll az egyetemi énekkar élén. Mindez számára a mindennapi munka, a tanítás mellett tulajdonképpen egy önként vállalt „hobbi”, igazi szolgálat. Ami a tanári hivatást illeti, Veszprémben és Pápán egyaránt minden szinten pallérozta és pallérozza a fiatalokat, az ének-zenei általános iskolától kezdve a konzervatóriumon és a református gimnáziumon át az egyházi felsőoktatásig.

A férjed révén volt egyetemi kötődésed. Ez vezetett ahhoz, hogy annak idején elvállald az énekkar vezetését?

Ez is. Többféle kapcsolat húzott az egyetemhez. A legrégebbi szál az, hogy már az általános iskola utolsó éveiben a VVE énekkarának tagja lehettem. Aztán 1987-ben férjemmel Veszprémbe kerültünk, méghozzá Papp Sándor révén (akkori rektorhelyettes) – akit még a városi vegyeskarból ismertem –, tőle tudtuk meg, hogy a Géptan Tanszéken lenne Gyurinak állás. Egy évtized-

del később engem Nagy Karcsi hívott az énekkar élére, mondván, kéne egy kis vérfrissítés a kórusnál. A vérfrissítést pedig komolyan vettük, 1997 szeptemberének második felétől negyven-ötven fővel indultunk, egy idilli kezdeti időszak volt ez mindenképpen.

Az évek folyamán rajtatok kívül a család más tagja is kapcsolatba került az egyetemmel...

Leginkább Dani fiam, aki anyagmérnök szakos hallgató volt, az énekkar oszlopos tagja, és az ebből alakult VEKKER nevű kamarakórusban is énekelt, továbbá volt egy könnyűzenei zenekara, aminek ugye ti biztosítottatok helyet itt az E épület pincéjében. Dani végül Freibergben diplomázott, s azóta is Németországban dolgozik, ott is doktorált, az ottani egyetem zenekarának nagybőgőse, az egyetemi kamarakórus vezetője. Három lányom van, ha a szükség úgy hozta, közülük is volt, aki bekapcsolódott az egyetemi énekkar munkájába, vagy éppen az anders-i francia vendégkórust szórakoztatták néptánc produkciójukkal.

Az énekkar az általad vezetett kezdeti években nagy létszámú, világjárta együttes volt – ma egészen más a helyzet.

Olyan komoly, minőségi kórusélet kezdődött el, hogy 1998 novemberében karvezetői mesterdiplomám megszerzését az aulában a saját egyetemi kórusommal teljesíthettem. Ezt követően is működtünk diplomakórusként, hiszen a Hittudományi Főiskola Musica Sacra szakos hallgatóim közül többen szereztek az egyetemi kórus betanításával karvezetői diplomát. Különösen az első évtizedben valóban nagyon aktívak voltunk, sok lelkes, jó hangú fiatallal valódi közösség formálódott, több külföldi egyetem énekkarával tartottunk kapcsolatot, jártunk Franciaországban (Angers), Németországban, (Darmstadt), Romániában (Székelyudvarhely), Lengyelországban (Poznan). Részt vettünk a veszprémi Romantikus Kóruszenei Fesztiválokon, vagy éppen egyetemi ünnepélyeken – Gaál Zoltán rektor úr fontosnak tartotta, hogy karácsonyi alkalmakon mindig fellépjünk. A 2000-es évek elején szerepeltünk az Egyetemi Énekkarok Kórustalálkozóján, de a VEN-en is. Az utolsó nagy nekirugaszkodás a 2010-es évek közepére tehető, amikor még megvolt az egyetemi szimfonikus zenekar, a közös zenei estek nagy érdeklődésre tartottak számot. Persze a 2010-es években bőven mutatkoztak a válságtünetek: folyamatosan csökkenő létszám, ezzel arányosan a színvonalbeli esés. Az általam áhított kreditlehetőség pedig csak a kórus elfogyását tudta

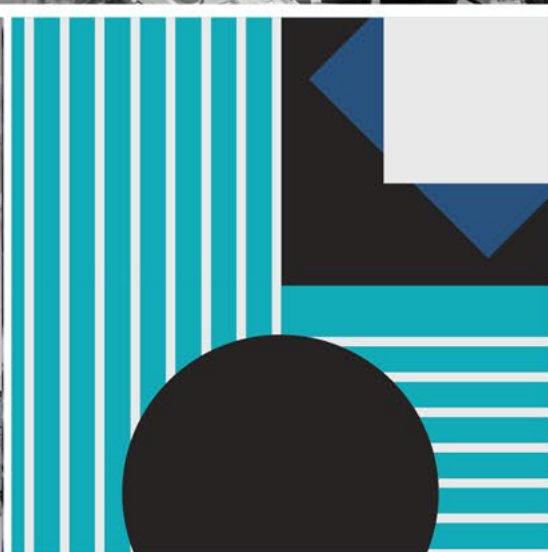
megakadályozni, a minőségi szintet nem hozta vissza. Az elmúlt évtizedben azért jelen vagyunk a Brusznai hangversenyeken, illetve segítjük az egyetemi közművelődést az általad szervezett Folklórhéten és Adventi művészeti gálán való fellépéseinkkel.

Tudom, hogy most is szívvel-lélekkel dolgozol együtt a fiatalokkal. A mai viszonyok közepette milyen lenne egy ideális kórusfelállás?

Húsz-huszonöt fős csapat, persze biztos hangokkal, hogy négy szólamban magabiztosan tudjunk énekelni... igazából szólamonként legalább négy fő jó énekesre volna szükség. Régen voltak csábító célok: cserekapcsolat, külföldi út, fesztiválokon való részvétel... az egyetemi dolgozók részvétele a kórusban érettebb hangokat, stabilitást jelentett – ma is jó volna ilyen szintű példaadás. A fiatal ne csak a kreditpontért énekeljen, hanem saját maga (ezáltal a csoport) épülésére, szeresék a kóruséneklést, mint kulturális értéket, dicsőség legyen az alma matert ilyen módon képviselni. Meg kell azt érteni, hogy a könnyedebb műfaj énekléséhez kellene a jó alapok. Biztató és reményadó, hogy ebben az évben (2024) kezd összeállni létszámában és képzettségben is egy jó gárda, akik egyre inkább közelebb állnak az említett elvárásaimhoz. Bizom benne, hogy az éneklésre megjött kedv tartós lesz, s újra szép dolgok születhetnek az egyetemi énekkar által.

Felföldi Gábor

FOTÓMELLÉKLET TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉSSSEL

Polinszky Károly

1952. augusztus 20.
NEVIKI és MÁFKI ün-
nepélyes átadása

Nemecz Ernő

1956. október: a Veszprémi Vegyipari Egyetemi MEFESZ szervezétének megalakulása, a Szabad Veszprém Rádió megkezdí adását a C épületben, létrehozák a Veszprém Megyei Nemzeti Forradalmi Tanácsot az egyetem A épületében. Novemberben fegyveres harc és deportálások a Szovjetunióba.

1949-1952

1952-1953

1953-1954

1954-1963

1949. Egyetemi rangú oktatási intézmény Veszprémbe: A BME Nehézvegyipari Kara

1951. Önálló intézmény: Veszprémi Vegyipari Egyetem. Egykarú egyetem lévén a dékán rektori jogkört gyakorolt.

Bereczky Endre

A hallgatói létszám, az egyetemi apparátus folyamatosan nő, új épületekre van szükség: először a mai E és D, majd 1953 őszére a C épület készül el, az aulát 1959-ben adják át.

Polinszky Károly

László Antal

Káldi Pál

Az 1970-es években erre épül a következő két fokozat: szervező vegyészmérnök-képzés, majd szervezett műszaki doktori képzés. Veszprém és Keszthely közös képzést indít: agrárkémikus szak.

Inczédy János

1964-1966

1966-1971

1971-1980

1980-1981

1962. Az egyetem vezetője rektori címet kap. 1963/64. 3 akadémikus, 6 tudományok doktora és 7 fő rendelkezik kandidátusi fokozattal. A Kossuth-díjasok száma ekkor a legmagasabb, 5 fő.

1969. Az egyetem alapításának 20. évfordulóján megnyitja kapuit a VEN, az első Veszprémi Egyetemi Napok, ami országosan is egyedülálló hallgatói rendezvény. 1969/70. Többfokozatú képzés elindulása: üzemmérnöki diploma.

Nemecz Ernő

Az országos gazdasági változások rávilágítanak az egykarú vegyészmérnök képzés problematikájára. Felmerül az universitas kialakításának gondolata.

Heil Bálint

1981-1989

1996. Bevezetésre kerül a Neptun hallgatói nyilvántartó rendszer és a kreditrendszer. A MAB „akkreditált egyetem” minősítése.

1990. Az intézmény új neve Veszprémi Egyetem, amely immár két-karú: Mérnöki Kar és Tanárképző Kar. 1992-ben megalakul a Hallgatói Önkormányzat, elindulnak a PhD-képzések.

Győri István

1989-1995

1999. Az egyetem 50 éves jubileumán elindul az első Balaton Regatta. Pápán megalakul a Pedagógiai Kutatóintézet. 2000. Csatlakozik a Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar, új képzési hely Nagykanizsán, átadásra kerül az első rektorról elnevezett Polinszky-terem. 2001. A Doktori Iskolák működésének kezdete.

2003. Megalakul a Gazdaságtudományi Kar és a Műszaki Informatikai Kar. 2004. A Műszaki Kémiai Kutatóintézet integrációja. Megkezdődik a BSc képzés a Műszaki Informatikai Karon. A hallgatói létszám 10.000 fő fölött. 2006. A Hotel Magister felépülése. Az Egyetemi Könyvtár és Levéltár a felújított M épületbe költözik. Az intézmény új neve: Pannon Egyetem.

1995-1998

Gaál Zoltán

1984/85. Létrejön a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karával közös képzésben a műszer- és mérés-technikai szak.

Liszi János

Rédey Ákos

2007-2011

2008. A Központi Közlégium felújítása. 2009/2010. Elektronikus leckekönyv bevezetése. Felsőoktatási szakképzés indul Székesfehérvárott. „Kiváló Egyetem” minősítés.

Friedler Ferenc

2011-2015

2013. Új telephely Köszegen. Osztatlan tanárképzés újra, önálló Tanárképző Központ alakul. 2014. Létrejön a Soós Ernő Víztechnológiai Kutatóközpont Nagykanizsán.

2015. Duális képzés indul a Mérnöki Karon. 2016. Csatlakozik a Zalaegerszegi Mechatronikai Mérnökképzés. 2018. Felépül a Nanolab, az elektronmikroszkópos laboratórium. 2021. A Georgikon Kar leválása, a Zalaegerszegi Gazdálkodási Kar csatlakozása. 2022. Megnyitja kapuit az Ajka Kampusz.

2015-2024

Gelencsér András

75 éves jubileumi rendezvénysorozat. Új stratégiai irányvonalak meghatározása

2023. A Pannon Egyetem szerepvállalása az Európa Kulturális Fővárosa programsorozatban, az első Balaton Solar Boat Challenge futam. 2024. Megújul az alsó kampusz Veszprémben (Egyetem u.).

2024-

Abonyi János

A Veszprémi Vegyipari Egyetem

A Pannon Egyetem székhelye Veszprém, Magyarország egyik legrégebbi városa. Püspöki székhely 1009 óta, s a középkorban kimagasló kulturális központ. Itt működött a XIII. században az a híres káptalani főiskola, ami az akkori magyar diplomata nevelésének műhelye volt.

A „királynék városa” modern kori történetében egyetemi rangú oktatási intézményt 1949-ben kapott. A Budapesti Műszaki Egyetem Nehézevegypari Karának telephelyéül Veszprémet választották. A BME Kémiai Technológia Tanszékének fiatal adjunktusa, Polinszky Károly 1949 tavaszán kapott megbízást az új kar megszervezésére, az első tanévnyitót 1949. szeptember 26-án tizenhat oktató és százhat hallgató részvételével tartották meg. A kar önálló egyetemmé 1951-től Veszprémi Vegyipari Egyetem néven vált. Kezdetben az oktatás, a tanszékek és az adminisztráció helyiségei a mai A épület földszintjén és első emeletén voltak. A hallgatói létszám folyamatosan nőtt: először a mai E, majd a D, és 1953 őszére a C épület készült el, az aulát 1959-ben adták át. Az 1960-as évek első felében megépült a tornacsarnok, a hatszáz személyes kollégium és az egyetemi menza.

Az egyetemi közélet alapjai az 1950-es években már kibontakoztak: megalakult a Lombik sportegyesület, az egyetemi dalárda, megindult az Egyetemünk című újság, a diákhumor kiskönyve, a Kémcsőkefe, az egyetemi színháztársaság, és a legendás Mikulás-estek is kezdetüket vették. 1969-ben indult az országosan is egyedülálló hallgatói rendezvénysorozat, a Veszprémi Egyetemi Napok (VEN), ahol – a mai napig – a sok színes program mellett diákrektort választanak.

Külföldi (csere)diákok a kezdeti időszakról jelen voltak az egyetem életében, természetesen a szocialista „testvérállamokból” érkeztek eleinte.

Koreai hallgatók például nemcsak az egyetemi építkezésekben segédkeztek, de az 1956-os magyarországi forradalom veszprémi eseményeiben is támogatták a vezető szerepet vállaló magyar hallgatók helytállását.

Polinszky Károly mellett a rendszerváltásig (a kommunista egypártrendszer megdöntése Magyarországon) olyan kiváló professzorok, elismert szaktekintélyek vezették a Veszprémi Vegyipari Egyetemet, mint Bereczky Endre, László Antal, Káldi Pál, Nemecz Ernő, Inczédy János, Heil Bálint. Az egykarú egyetem képzése döntően a vegyészetre és a mérnökségre koncentrált.

Veszprém University of Chemical Industry

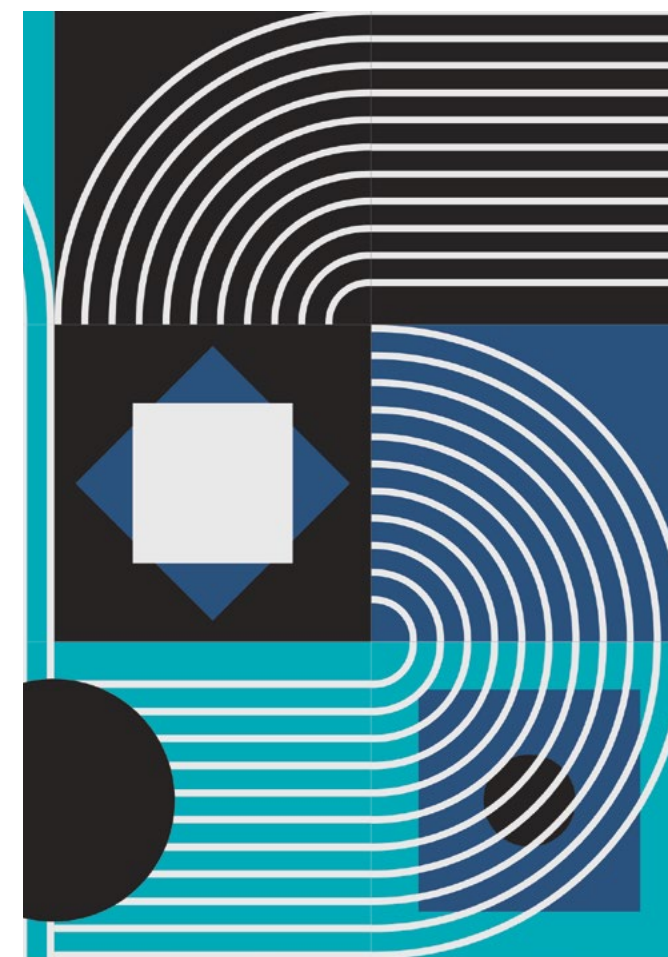
The University of Pannonia, situated in Veszprém—one of Hungary’s oldest cities—has a rich history steeped in cultural and academic significance. Veszprém, established as a bishopric in 1009, flourished as a major cultural hub during the Middle Ages and was home to the renowned Chapter College in the 13th century, an institution pivotal in the education of Hungarian diplomats.

In 1949, Veszprém, often referred to as the „City of the Queens,” marked a significant milestone in its modern history by establishing of an educational institution with university status. The city was chosen as the location for the Faculty of Heavy Weapons Industry, a branch of the Budapest University of Technology (BME). The task of organizing this new faculty was entrusted to Károly Polinszky, a young assistant professor from the Department of Chemical Technology at BME. The inaugural ceremony took place on September 26, 1949, with 16 faculty members and 107 students in attendance. By 1951, this faculty evolved into an independent institution, known as the Veszprém University of Chemical Industry.

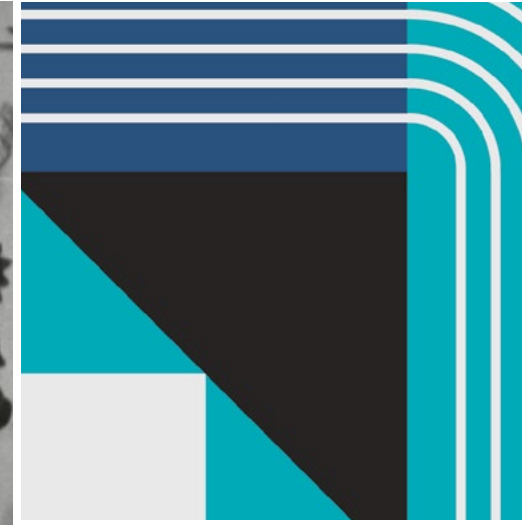
Initially, academic activities, including teaching, departmental operations, and administration, were confined to the ground and first floors of what is now referred to as Building A. As student enrollment steadily grew, additional facilities were constructed—Building E, Building D, and by the autumn of 1953, Building C, with its lobby being inaugurated in 1959. The early 1960s saw further expansion with the addition of a gymnasium, a dormitory for up to 600 students, and a university canteen.

By the 1950s, the foundations of the university’s vibrant community life had been firmly established. The Lombik sports club was founded, alongside the university choir, the newspaper called „Egyetemünk” (Our University), and the student humor magazine „Kémcsőkefe” (Test Tube Brush). University drama productions and the legendary Mikulás (Santa Claus) evenings also began during this period. In 1969, the

University Days of Veszprém (VEN), a unique national student event series, was initiated. This tradition, which endures to this day, includes the election of a student rector amidst a variety of colorful programs. From its inception, the university attracted foreign exchange students, initially from socialist „sister states.” Notably, Korean students not only contributed to the university’s construction but also supported Hungarian students who played a significant role in the events of the 1956 Hungarian Revolution in Veszprém. The Veszprém University of Chemical Industry, under the leadership of distinguished professors, acknowledged experts such as Károly Polinszky, Endre Bereczky, Antal László, Pál Káldi, Ernő Nemecz, János Inczédy, and Bálint Heil, became a cornerstone of education in chemistry and engineering, a focus that it maintained until the political changes of the late 20th century.

A Veszprémi Egyetem

Liszi János, aki 1989-től 1995-ig látta el a rektori tiszteket, vállalta a profilbővítéssel együtt járó problémákat, és 1990-ben javaslatot tett nyelvtanárképzéssel foglalkozó tanszékek létesítésére, az egyetem nevének megváltoztatására és egy új kar létesítésére.

Az egyetem neve az 1990/91-es tanévben változott Veszprémi Egyetemre, és ekkor jött létre a Mérnöki Kar és a Tanárképző Kar. Az 1992/93-as

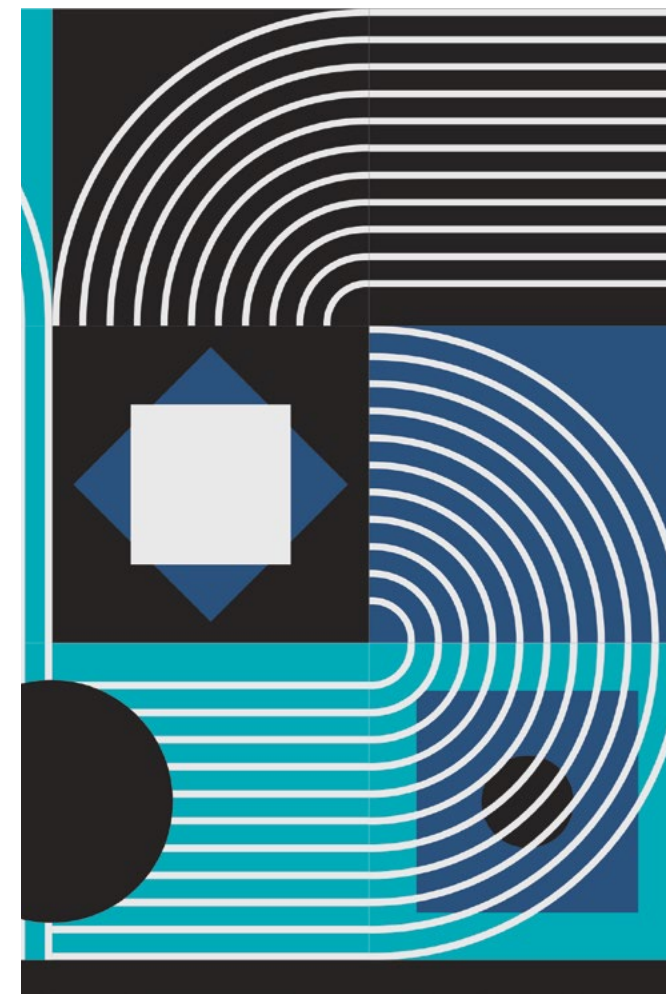
tanévben megalakult a Hallgatói Önkormányzat, és az országban elsőként megkezdődött a műszaki menedzser, a környezetmérnök, illetve a színháztervezési képzés.

Amikor az 1995/96. tanév kezdetén Győri István átvette a rektori feladatokat, a Mérnöki Karon tíz, a Tanárképző Karon tizenkilenc szakon kezdhették meg a hallgatók tanulmányaikat. Bevezetésre került a kreditrendszer és a Neptun hallgatói nyilvántartó rendszer.

1998-tól kilenc éven át Gaál Zoltán vezette az intézményt. Az ő rektori működése alatt további jelentős változások történtek az egyetem életében. Magas szintű szervezői és vezetői munkássága eredményeként az egyetem a Dunántúl meghatározó felsőoktatási intézményévé, rangos tudásközponttá vált. Az országban elsőként, mintaadóan, egységes szervezet jött létre a hallgatók oktatási ügyeinek intézésére. 1999-ben Gaál Zoltán kezdeményezésére indult el az egyetem evezős versenye, a Balaton Regatta.

2000-ben a keszthelyi Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar a Veszprémi Egyetemhez csatlakozott, a további bővülést a Nagykanizsán létesített képzési hely jelentette. 2001-ben megkezdték működésüket a Doktori Iskolák. 2003-ban az intézmény ötkarú egyetemmé vált, miután megalakult a Gazdaságtudományi Kar és a Műszaki Informatikai Kar.

2006-tól a többciklusú képzés bevezetésével a felsőfokú szakképzés, az egyetemi alapképzés, valamint a mester- és doktori kurzusok egymásra épülő rendszere valósult meg. Az év elején birtokba vehették a hallgatók a XXI. század követelményeinek megfelelő, kényelmes, korszerű diákszállót, a Hotel Magistert. Az év őszétől az egyetem könyvtára és levéltára a felújított M épületben folytatta működését.

University of Veszprém

János Liszi, who served as rector from 1989 to 1995, confronted the challenge of broadening the university's academic profile. In 1990, he proposed the establishment of language teacher training departments, advocated for a name change, and called for the creation of a new faculty. These efforts culminated in the academic year 1990/91, when the institution was renamed the University of Veszprém, and both the Faculty of Engineering and the Faculty of Teacher Training were established. By the 1992/93

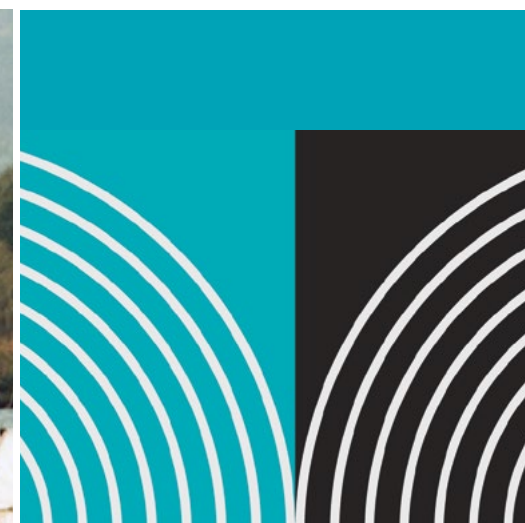
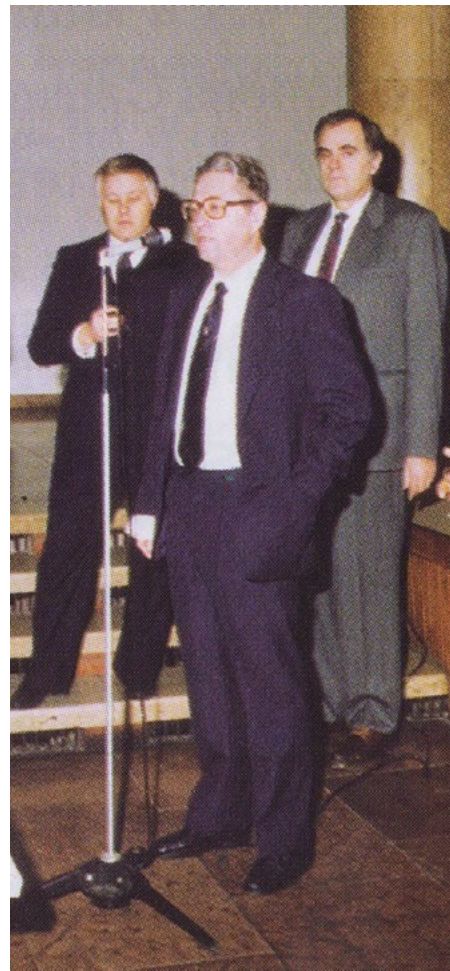
academic year, the Student Self-Government was formed, and the university introduced pioneering programs in technical management, environmental engineering, and theatre—the first of their kind in Hungary.

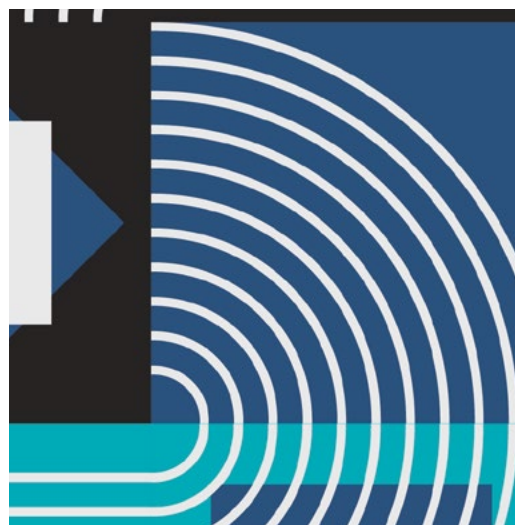
When István Győri assumed the role of rector at the beginning of the 1995/96 academic year, the university had expanded to offer 10 programs within the Faculty of Engineering and 19 within the Faculty of Teacher Training. Under his leadership, the credit system and the Neptun student registration system were implemented, modernizing the university's administrative and academic processes.

Zoltán Gaál, who led the institution for nine years starting in 1998, oversaw further transformative developments. His exceptional organizational and managerial efforts elevated the university to become a premier higher education institution in Transdanubia and a respected center of knowledge. For the first time in the country, a model unified organisation has been set up to manage students' educational affairs. In 1999, Zoltán Gaál initiated the Balaton Regatta, the university's rowing competition.

In 2000, the Georgikon Faculty of Agricultural Sciences in Keszthely became part of the University of Veszprém, the expansion continued with the establishment of a training center in Nagykanizsa. The following year, in 2001, the university established its Doctoral Schools, enhancing its academic offerings. In 2003, the institution became a five-faculty university with the creation of the Faculty of Business and Economics and the Faculty of Information Technology.

Beginning in 2006, the introduction of a multi-cycle education system led to the development of an integrated framework encompassing higher vocational education, undergraduate and graduate programs, and doctoral studies. Early that year, students moved into Hotel Magister, a state-of-the-art residence hall designed to meet 21st-century standards. By autumn, the university's library and archives had resumed operations in the newly renovated M building.

A Pannon Egyetem

A Veszprémi Egyetem 2006. március 1-től a Pannon Egyetem nevet vette fel, melynek használatával jobban kifejezésre jut az egyetem regionális szerepvállalása és küldetése, valamint stratégiai üzenetet is hordoz. 2007 és 2015 között, Rédey Ákos és Friedler Ferenc rektorsága idején bővült a képzési kínálat, tovább fokozódott az intézmény projekttevékenysége. 2008-ban sor került a Központi Kollégium felújítására. 2010 áprilisában a Pannon Egyetem a Kormány és az MTA által alapított „Kiváló Egyetem” minősítést kapott. 2013-ban új telephely létesült Kőszegen. 2014-ben pedig létrejött a Soós Ernő Víztechnológiai Kutatóközpont Nagykanizsán.

2015-től az egyetem működtetéséért felelős vezető a kancellár – ezt a tisztet előbb Kovács Gyula, 2019-től Csillag Zsolt tölti be. A Pannon Egyetem rektora 2015-ben Gelencsér András lett. Az egyetem 2016-ban bővítette telephelyeinek számát a Zalaegerszegi Mechatronikai Mérnökképzés átvételével. 2018-ban felépült az elektronmikroszkópos laboratórium (Nanolab) Veszprém-ben.

A Pannon Egyetem jó úton jár a nemzetköziesedés terén, és élen jár a fenntarthatóság, a környezettudatosság, a „zöld egyetem” válás terén, ahogy különös figyelmet fordít a digitális oktatás fejlesztésére is. 2021-ben a Zalaegerszegi Gazdálkodási Kar csatlakozott az intézményhez, 2022-ben az Ajka Kampusz nyitotta meg kapuit. Mindeközben a Pannon Egyetem is alapítványi fenntartásba került.

A 2023-as év, amikor Veszprém volt Európa kulturális fővárosa, a Pannon Egyetemnek is nagy jelentőségű eseményeket hozott, mint Jane Goodall látogatása az első HOPE konferencián, részvétel az EFOTT szervezésében házigazdaként, valamint a nemzetközi Solar Boat futam rendezése Balatonalmádiban.

Csillag Zsolt kancellár kezdeményezésére példátlan volumenű felújítási hullám vette kezdetét Veszprém-ben, megszépítve és élhetőbbé téve az Egyetem utcai kampuszt. 2024-ben Gelencsér Andrást – csaknem egy évtizednyi sikeres kormányzást követően – Abonyi János professzor váltotta a Balaton régió egyetemének rektori székében.

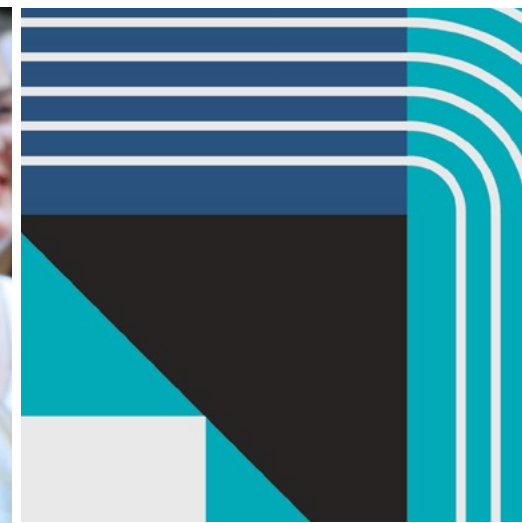
University of Pannonia

On March 1, 2006, the University of Veszprém was renamed the University of Pannonia, a title that more accurately reflects its regional significance and mission, while also conveying a strategic vision. During the rectorships of Ákos Rédey and Ferenc Friedler from 2007 to 2015, the university expanded its course offerings and intensified its project activities. In 2008, the Central Dormitory was renovated, and in April 2010, the University of Pannonia was honored with the „Excellent University” status by the Government and the Hungarian Academy of Sciences. The university further grew in 2013 with the establishment of a new campus in Kőszeg and the Ernő Soós Water Technology Research Centre in Nagykanizsa in 2014.

Since 2015, the university has been led by the Chancellor, with Gyula Kovács initially holding the position, followed by Zsolt Csillag in 2019. András Gelencsér was appointed Rector in 2015. The university expanded its presence by acquiring the Mechatronics Engineering Training Centre in Zalaegerszeg in 2016. The electron microscopy laboratory, Nanolab, was established in Veszprém in 2018.

The University of Pannonia is actively pursuing internationalization and is a leader in sustainability, environmental consciousness, and the transition to a „green university,” while also placing significant emphasis on the development of digital education. In 2021 the Faculty of Business Administration in Zalaegerszeg joined the institution, and in 2022 the Ajka Campus opened its doors. During this time, the university transitioned to a foundation model.

In 2023, as Veszprém was celebrated as the European Capital of Culture, the University of Pannonia hosted several major events, including Jane Goodall's visit for the inaugural HOPE conference, its role as host for EFOTT, and the international Solar Boat race in Balatonalmádi. Under the leadership of Chancellor Zsolt Csillag, a remarkable wave of renovation has commenced in Veszprém, enhancing the beauty and livability of the Egyetem Street campus. In 2024, following nearly a decade of successful leadership, András Gelencsér was succeeded by Professor János Abonyi as Rector of the University of the Lake Balaton Region.

75 év - 75 interjú

A Pannon Egyetem 75. évfordulója alkalmából készült jubileumi interjúkötetben izgalmas és inspiráló beszélgetéseket olvashatnak különböző szakterületek kiemelkedő személyiségeivel. Interjúalanyaink - vezetők, oktatók, kutatók, jelenlegi és volt hallgatók, közéleti személyiségek - mind kötődnek az intézmény hét és fél évtizedes történetéhez. Az általuk felidézett emlékeken, vissza-tekintéseken keresztül az Olvasó bepillantást nyerhet az egyetem múltjába és jelenébe egyaránt. Reméljük, hogy ezzel a kiadvánnyal gazdagítani tudjuk az egyetemi polgárok és az érdeklődő nagyközönség tudását, szélesíteni látókörét, s képet adhatunk a Pannon Egyetem tudományos, kulturális, közösségi- és sportéletének alakulásáról, fejlődéséről.

75.uni-pannon.hu/interjuk

Pannon Egyetem
University of Pannonia